

OPERATIONEEL PROGRAMMA VOOR DE DOELSTELLING "INVESTEREN IN GROEI EN WERKGELEGENHEID"

CCI	2014BE16RFOP001
Titel	FEDER PO Bruxelles Région Capitale/ EFRO OP Brussel Hoofdstedelijk Gewest
Versie	5.1
Eerste jaar	2014
Laatste jaar	2020
Subsidiabel vanaf	1-jan-2014
Subsidiabel tot	31-dec-2023
Gebruikmakend van artikel 96, lid 8, van de GB-verordening	
Grote wijziging (goedkeuring van de Europese Commissie is vereist - overeenkomstig artikel 96 GB-verordening)	
Goedgekeurd door comité van toezicht	✓
Motivering voor wijziging	
Nummer besluit EC	
Datum besluit EC	
Nummer wijzigingsbesluit lidstaat	Wijziging nr. 3
Datum wijzigingsbesluit lidstaat	4-jun-2018
Datum inwerkingtreding wijzigingsbesluit lidstaat	4-jun-2018
Onder het operationele programma vallende NUTS-regio's	BE1 - RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE/BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

1. STRATEGIE VOOR DE BIJDRAGE VAN DE OPERATIONELE PROGRAMMA'S AAN DE EU-STRATEGIE VOOR SLIMME, DUURZAME EN INCLUSIEVE GROEI EN DE VERWEZENLIJING VAN ECONOMISCHE, SOCIALE EN TERRITORIALE SAMENHANG	8
1.1 STRATEGIE VOOR DE BIJDRAGE VAN DE OPERATIONELE PROGRAMMA'S AAN DE EU-STRATEGIE VOOR SLIMME, DUURZAME EN INCLUSIEVE GROEI EN DE VERWEZENLIJING VAN ECONOMISCHE, SOCIALE EN TERRITORIALE SAMENHANG	8
1.2 MOTIVERING VAN DE FINANCIËLE TOEWIJZING	41
2. PRIORITAIRE ASSEN	48
2.A BESCHRIJVING VAN DE PRIORITAIRE ASSEN, ANDERS DAN VOOR TECHNISCHE BIJSTAND	48
2.A.1 PRIORITAIRE AS.....	48
2.A.2 MOTIVERING VOOR HET VASTSTELLEN VAN EEN PRIORITAIRE AS MET BETREKKING TOT MEER DAN ÉÉN REGIOCATEGORIE, THEMATISCHE DOELSTELLING OF FONDS (WAAR VAN TOEPASSING)	48
2.A.3 FONDS, REGIOCATEGORIE EN BEREKENINGSGRONDSLAG VOOR STEUN VAN DE UNIE	48
2.A.4 INVESTERINGSPRIORITEIT	48
2.A.5 SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN DIE OVEREENKOMEN MET DE INVESTERINGSPRIORITEIT EN VERWACHTE RESULTATEN	49
2.A.6 IN HET KADER VAN DE INVESTERINGSPRIORITEIT TE ONDERSTEUNEN MAATREGEL (PER INVESTERINGSPRIORITEIT)	52
2.A.6.1 <i>Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigden</i>	52
2.A.6.2 <i>Richtsnoeren voor keuze van concrete acties</i>	55
2.A.6.3 <i>Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)</i>	58
2.A.6.4 <i>Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval)</i>	59
2.A.6.5 <i>Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie</i>	60
<i>Investeringsprioriteit</i>	60
<i>1b - Bevordering van de bedrijfsinvesteringen in O&I, de ontwikkeling van koppelingen en synergieën tussen ondernemingen, centra voor onderzoek en ontwikkeling, en het hoger onderwijs, met name het bevorderen van investeringen in product- en dienstenontwikkeling, overdracht van technologie, sociale innovatie, eco-innovatie, toepassingen voor overheidsdiensten, stimulering van de vraag, netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, en ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, snelle productvalidatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie, in het bijzonder in ontsluitingstechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën</i>	60
2.A.7 SOCIALE INNOVATIE, TRANSNATIONALE SAMENWERKING EN DE BIJDRAGE AAN THEMATISCHE DOELSTELLINGEN 1-7.....	60
2.A.8 PRESTATIEKADER	61
2.A.9 CATEGORIEËN STEUNVERLENING	61
2.A.10 OVERZICHT VAN HET VOorgenomen GEBRUIK VAN TECHNISCHE BIJSTAND, INCLUSIEF EVENTUELE MAATREGELEN VOOR HET VERSTERKEN VAN DE BESTUURLIJKE CAPACITEIT VAN DE AUTORITEITEN DIE BETROKKEN ZIJN BIJ HET BEHEER EN BESTUREN VAN DE PROGRAMMA'S EN DE BEGUNSTIGDEN (IN VOORKOMEND GEVAL) (PER PRIORITAIRE AS)	62
2.A.1 PRIORITAIRE AS.....	139
2.A.2 MOTIVERING VOOR HET VASTSTELLEN VAN EEN PRIORITAIRE AS MET BETREKKING TOT MEER DAN ÉÉN REGIOCATEGORIE, THEMATISCHE DOELSTELLING OF FONDS (WAAR VAN TOEPASSING)	63
2.A.3 FONDS, REGIOCATEGORIE EN BEREKENINGSGRONDSLAG VOOR STEUN VAN DE UNIE	63
2.A.4 INVESTERINGSPRIORITEIT	63
2.A.5 SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN DIE OVEREENKOMEN MET DE INVESTERINGSPRIORITEIT EN VERWACHTE RESULTATEN	139
2.A.6 IN HET KADER VAN DE INVESTERINGSPRIORITEIT TE ONDERSTEUNEN MAATREGEL (PER INVESTERINGSPRIORITEIT)	66
2.A.6.1 <i>Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigden</i>	66
2.A.6.2 <i>Richtsnoeren voor keuze van concrete acties</i>	68
2.A.6.3 <i>Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)</i>	68
2.A.6.4 <i>Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval)</i>	69
2.A.6.5 <i>Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie</i>	69
<i>Investeringsprioriteit</i>	69
<i>3a - Bevordering van ondernemerschap, met name door de economische exploitatie van nieuwe ideeën te vergemakkelijken en door de oprichting van nieuwe bedrijven - onder meer via starterscentra - aan te moedigen</i> ...	69

2.A.4	INVESTERINGSPRIORITEIT	70
2.A.5	SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN DIE OVEREENKOMEN MET DE INVESTERINGSPRIORITEIT EN VERWACHTE RESULTATEN	70
2.A.6	IN HET KADER VAN DE INVESTERINGSPRIORITEIT TE ONDERSTEUNEN MAATREGEL (PER INVESTERINGSPRIORITEIT)	73
2.A.6.1	<i>Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigden</i>	73
2.A.6.2	<i>Richtsnoeren voor keuze van concrete acties</i>	76
2.A.6.3	<i>Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)</i>	76
2.A.6.4	<i>Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval)</i>	77
2.A.6.5	<i>Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie</i>	77
	<i>Investeringsprioriteit</i>	77
	<i>3d - Ondersteuning van de capaciteit van kmo's om te groeien op de regionale, nationale en internationale markten, en deel te nemen aan innovatieprocessen</i>	77
2.A.7	SOCIALE INNOVATIE, TRANSNATIONALE SAMENWERKING EN DE BIJDRAGE AAN THEMATISCHE DOELSTELLINGEN 1-7.....	78
2.A.8	PRESTATIEKADER	78
2.A.9	CATEGORIEËN STEUNVERLENING	78
2.A.10	OVERZICHT VAN HET VOorgenomen GEBRUIK VAN TECHNISCHE BIJSTAND, INCLUSIEF EVENTUELE MAATREGELen VOOR HET VERSTERKEN VAN DE BESTUURLIJKE CAPACITEIT VAN DE AUTORITEITEN DIE BETROKKEN ZIJN BIJ HET BEHEER EN BESTUREN VAN DE PROGRAMMA'S EN DE BEGUNSTIGDEN (IN VOORKOMEND GEVAL) (PER PRIORITAIRE AS)	80
2.A.1	PRIORITAIRE AS.....	81
2.A.2	MOTIVERING VOOR HET VASTSTELLEN VAN EEN PRIORITAIRE AS MET BETREKKING TOT MEER DAN ÉÉN REGIOCATEGORIE, THEMATISCHE DOELSTELLING OF FONDS (WAAR VAN TOEPASSING)	81
2.A.3	FONDS, REGIOCATEGORIE EN BEREKENINGSGRONDSLAG VOOR STEUN VAN DE UNIE	81
2.A.4	INVESTERINGSPRIORITEIT	81
2.A.5	SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN DIE OVEREENKOMEN MET DE INVESTERINGSPRIORITEIT EN VERWACHTE RESULTATEN	81
2.A.6	IN HET KADER VAN DE INVESTERINGSPRIORITEIT TE ONDERSTEUNEN MAATREGEL (PER INVESTERINGSPRIORITEIT)	85
2.A.6.1	<i>Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigden</i>	85
2.A.6.2	<i>Richtsnoeren voor keuze van concrete acties</i>	86
2.A.6.3	<i>Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)</i>	87
2.A.6.4	<i>Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval)</i>	88
2.A.6.5	<i>Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie</i>	88
	<i>Investeringsprioriteit</i>	88
	<i>4b - Het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in bedrijven</i>	88
2.A.4	INVESTERINGSPRIORITEIT	88
2.A.5	SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN DIE OVEREENKOMEN MET DE INVESTERINGSPRIORITEIT EN VERWACHTE RESULTATEN	88
2.A.6	IN HET KADER VAN DE INVESTERINGSPRIORITEIT TE ONDERSTEUNEN MAATREGEL (PER INVESTERINGSPRIORITEIT)	91
2.A.6.1	<i>Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigden</i>	91
2.A.6.2	<i>Richtsnoeren voor keuze van concrete acties</i>	92
2.A.6.3	<i>Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)</i>	92
2.A.6.4	<i>Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval)</i>	93
2.A.6.5	<i>Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie</i>	94
	<i>Investeringsprioriteit</i>	94
	<i>4c - Ondersteuning van energie-efficiëntie, slim energiebeheer en het gebruik van hernieuwbare energie in openbare infrastructuur, met inbegrip van openbare gebouwen, en in de woningbouwsector</i>	94
2.A.4	INVESTERINGSPRIORITEIT	94
2.A.5	SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN DIE OVEREENKOMEN MET DE INVESTERINGSPRIORITEIT EN VERWACHTE RESULTATEN	94
2.A.6	IN HET KADER VAN DE INVESTERINGSPRIORITEIT TE ONDERSTEUNEN MAATREGEL (PER INVESTERINGSPRIORITEIT)	97
2.A.6.1	<i>Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigden</i>	97
2.A.6.2	<i>Richtsnoeren voor keuze van concrete acties</i>	97

2.A.6.3 Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)	98
2.A.6.4 Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval).....	98
2.A.6.5.Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie.....	98
<i>Investeringsprioriteit</i>	98
4e - Bevordering van koolstofarme strategieën voor alle soorten grondgebied, met name voor de stedelijke gebieden, inclusief het bevorderen van duurzame multimodale stedelijke mobiliteit en beperkingsrelevante aanpassingsmaatregelen	98
2.A.4 INVESTERINGSPRIORITEIT	99
2.A.5 SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN DIE OVEREENKOMEN MET DE INVESTERINGSPRIORITEIT EN VERWACHTE RESULTATEN	99
2.A.6 IN HET KADER VAN DE INVESTERINGSPRIORITEIT TE ONDERSTEUNEN MAATREGEL (PER INVESTERINGSPRIORITEIT)	101
2.A.6.1 Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigden	101
2.A.6.2 Richtsnoeren voor keuze van concrete acties	101
2.A.6.3 Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)	101
2.A.6.4 Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval).....	101
2.A.6.5.Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie.....	101
<i>Investeringsprioriteit</i>	101
6e - Het nemen van maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving, om steden te revitaliseren, vervallen industrieterreinen te saneren en te ontsmetten (inclusief conversiegebieden), luchtvervuiling te verminderen en geluidsbeperkende maatregelen te bevorderen	101
2.A.7 SOCIALE INNOVATIE, TRANSNATIONALE SAMENWERKING EN DE BIJDRAGE AAN THEMATISCHE DOELSTELLINGEN 1-7.....	102
2.A.8 PRESTATIEKADER	102
2.A.9 CATEGORIEËN STEUNVERLENING	102
2.A.10 OVERZICHT VAN HET VOORGENOMEN GEBRUIK VAN TECHNISCHE BIJSTAND, INCLUSIEF EVENTUELE MAATREGELEN VOOR HET VERSTERKEN VAN DE BESTUURLIJKE CAPACITEIT VAN DE AUTORITEITEN DIE BETROKKEN ZIJN BIJ HET BEHEER EN BESTUREN VAN DE PROGRAMMA'S EN DE BEGUNSTIGDEN (IN VOORKOMEND GEVAL) (PER PRIORITAIRE AS)	104
2.A.1 PRIORITAIRE AS.....	105
2.A.2 MOTIVERING VOOR HET VASTSTELLEN VAN EEN PRIORITAIRE AS MET BETREKKING TOT MEER DAN ÉÉN REGIOCATEGORIE, THEMATISCHE DOELSTELLING OF FONDS (WAAR VAN TOEPASSING)	105
2.A.3 FONDS, REGIOCATEGORIE EN BEREKENINGSGRONDSLAG VOOR STEUN VAN DE UNIE	105
2.A.4 INVESTERINGSPRIORITEIT	105
2.A.5 SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN DIE OVEREENKOMEN MET DE INVESTERINGSPRIORITEIT EN VERWACHTE RESULTATEN	105
2.A.6 IN HET KADER VAN DE INVESTERINGSPRIORITEIT TE ONDERSTEUNEN MAATREGEL (PER INVESTERINGSPRIORITEIT)	108
2.A.6.1 Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigden	108
2.A.6.2 Richtsnoeren voor keuze van concrete acties	108
2.A.6.3 Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)	108
2.A.6.4 Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval).....	109
2.A.6.5.Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie.....	109
<i>Investeringsprioriteit</i>	109
6a - Het investeren in de afvalsector om te voldoen aan de vereisten van het milieuacquis van de Unie, en het aanpakken van de door de lidstaten geïdentificeerde behoeften aan investeringen die verder gaan dan die vereisten	109
2.A.4 INVESTERINGSPRIORITEIT	109
2.A.5 SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN DIE OVEREENKOMEN MET DE INVESTERINGSPRIORITEIT EN VERWACHTE RESULTATEN	109
2.A.6 IN HET KADER VAN DE INVESTERINGSPRIORITEIT TE ONDERSTEUNEN MAATREGEL (PER INVESTERINGSPRIORITEIT)	112
2.A.6.1 Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigden	112
2.A.6.2 Richtsnoeren voor keuze van concrete acties	113
2.A.6.3 Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)	113
2.A.6.4 Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval).....	113
2.A.6.5.Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie.....	114

<i>Investeringsprioriteit</i>	114
<i>6e - Het nemen van maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving, om steden te revitaliseren, vervallen industrieterreinen te saneren en te ontsmetten (inclusief conversiegebieden), luchtvervuiling te verminderen en geluidsbeperkende maatregelen te bevorderen</i>	114
2.A.7 SOCIALE INNOVATIE, TRANSNATIONALE SAMENWERKING EN DE BIJDRAGE AAN THEMATISCHE DOELSTELLINGEN 1-7.....	114
2.A.8 PRESTATIEKADER	114
2.A.9 CATEGORIEËN STEUNVERLENING	115
2.A.10 OVERZICHT VAN HET VOORGENOMEN GEBRUIK VAN TECHNISCHE BIJSTAND, INCLUSIEF EVENTUELE MAATREGELN VOOR HET VERSTERKEN VAN DE BESTUURLIJKE CAPACITEIT VAN DE AUTORITEITEN DIE BETROKKEN ZIJN BIJ HET BEHEER EN BESTUREN VAN DE PROGRAMMA'S EN DE BEGUNSTIGDEN (IN VOORKOMEND GEVAL) (PER PRIORITAIRE AS)	116
2.A.1 PRIORITAIRE AS.....	117
2.A.2 MOTIVERING VOOR HET VASTSTELLEN VAN EEN PRIORITAIRE AS MET BETREKKING TOT MEER DAN ÉÉN REGIOCATEGORIE, THEMATISCHE DOELSTELLING OF FONDS (WAAR VAN TOEPASSING)	117
2.A.3 FONDS, REGIOCATEGORIE EN BEREKENINGSGRONDSLAG VOOR STEUN VAN DE UNIE	117
2.A.4 INVESTERINGSPRIORITEIT	117
2.A.5 SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN DIE OVEREENKOMEN MET DE INVESTERINGSPRIORITEIT EN VERWACHTE RESULTATEN	117
2.A.6 IN HET KADER VAN DE INVESTERINGSPRIORITEIT TE ONDERSTEUNEN MAATREGEL (PER INVESTERINGSPRIORITEIT)	120
2.A.6.1 Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigden	120
2.A.6.2 Richtsnoeren voor keuze van concrete acties	120
2.A.6.3 Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)	121
2.A.6.4 Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval).....	121
2.A.6.5.Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie.....	121
<i>Investeringsprioriteit</i>	121
<i>9a - Het investeren in de gezondheids- en sociale infrastructuur dat bijdraagt tot de nationale, regionale en lokale ontwikkeling, het verminderen van ongelijkheden wat de gezondheidsstatus betreft, het bevorderen van sociale insluiting door een betere toegankelijkheid van sociale, culturele en recreatieve diensten en de overgang van institutionele naar gemeenschapsgerichte diensten</i>	121
2.A.4 INVESTERINGSPRIORITEIT	121
2.A.5 SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN DIE OVEREENKOMEN MET DE INVESTERINGSPRIORITEIT EN VERWACHTE RESULTATEN	122
2.A.6 IN HET KADER VAN DE INVESTERINGSPRIORITEIT TE ONDERSTEUNEN MAATREGEL (PER INVESTERINGSPRIORITEIT)	125
2.A.6.1 Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigden	125
2.A.6.2 Richtsnoeren voor keuze van concrete acties	126
2.A.6.3 Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)	126
2.A.6.4 Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval).....	126
2.A.6.5.Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie.....	127
<i>Investeringsprioriteit</i>	127
<i>9b - Steun voor fysieke, economische en sociale sanering van achtergestelde gemeenschappen in stedelijke en plattelandsgebieden</i>	127
2.A.7 SOCIALE INNOVATIE, TRANSNATIONALE SAMENWERKING EN DE BIJDRAGE AAN THEMATISCHE DOELSTELLINGEN 1-7.....	127
2.A.8 PRESTATIEKADER	127
2.A.9 CATEGORIEËN STEUNVERLENING	128
2.A.10 OVERZICHT VAN HET VOORGENOMEN GEBRUIK VAN TECHNISCHE BIJSTAND, INCLUSIEF EVENTUELE MAATREGELN VOOR HET VERSTERKEN VAN DE BESTUURLIJKE CAPACITEIT VAN DE AUTORITEITEN DIE BETROKKEN ZIJN BIJ HET BEHEER EN BESTUREN VAN DE PROGRAMMA'S EN DE BEGUNSTIGDEN (IN VOORKOMEND GEVAL) (PER PRIORITAIRE AS)	129
2.B. BESCHRIJVING VAN DE PRIORITAIRE ASSEN VOOR TECHNISCHE BIJSTAND.....	146
2.B.1 PRIORITAIRE AS.....	146
2.B.2 MOTIVERING VOOR DE VASTSTELLING VAN EEN PRIORITAIRE AS DIE MEER DAN ÉÉN REGIOCATEGORIE BETREFT (WAAR VAN TOEPASSING)	146
2.B.3 FONDS EN REGIOCATEGORIE	146
2.B.4 SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN EN VERWACHTE RESULTATEN.....	146

2.B.5 RESULTAATINDICATOREN	147
2.B.4 SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN EN VERWACHTE RESULTATEN.....	147
2.B.5 RESULTAATINDICATOREN	148
2.B.4 SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN EN VERWACHTE RESULTATEN.....	148
2.B.5 RESULTAATINDICATOREN	148
2.B.6 TE ONDERSTEUNEN ACTIES EN DE VERWACHTE BIJDRAGE DAARVAN AAN DE VERWEZENLIJKING VAN DE SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN (PER PRIORITAIRE AS).....	148
2.B.6.1. Een beschrijving van de te ondersteunen maatregelen en hun verwachte bijdrage aan de specifieke doelstellingen	155
2.B.6.2 Outputindicatoren die naar verwachting aan de resultaten bijdragen	155
2.A.7 CATEGORIEËN STEUNVERLENING (PER PRIORITAIRE AS)	155
3. FINANCIERINGSPLAN	157
3.1 FINANCIËLE TOEWIJZING UIT ELK FONDS EN DE BEDRAGEN VOOR DE PRESTATIERESERVE	157
3.2. TOTAAL FINANCIËEL KREDIET PER FONDS EN NATIONALE MEDEFINANCIERING (EUR)	157
TABEL 18A: FINANCIERINGSPLAN	157
(2) DIT PERCENTAGE MAG WORDEN AFGEROND OP HET DICTSTBIJLIGGENDE GEHELE GETAL IN DE TABEL. HET VOOR TERUGBETALINGEN GEBRUIKTE EXACTE PERCENTAGE IS DE VERHOUDING (F).....	158
TABEL 18C: UITSPLITSING VAN HET FINANCIERINGSPLAN PER PRIORITAIRE AS, FONDS, REGIOCATEGORIE EN THEMATISCHE DOELSTELLING	158
TABEL 19: INDICATIEF BEDRAG VAN DE STEUN DAT VOOR DOELSTELLINGEN OP HET GEBIED VAN KLIMAATVERANDERING MOET WORDEN GEBRUIKT	159
4. GEÏNTEGREERDE AANPAK VAN TERRITORIALE ONTWIKKELING.....	160
4.1 VANUIT DE GEMEENSCHAP GELEIDE LOKALE ONTWIKKELING (IN VOORKOMEND GEVAL)	ERREUR ! SIGNET NON DEFINI.
4.2 GEÏNTEGREERDE ACTIES VOOR DUURZAME STADSONTWIKKELING (IN VOORKOMEND GEVAL)	ERREUR ! SIGNET NON DEFINI.
4.3 GEÏNTEGREERDE TERRITORIALE INVESTERINGEN (IN VOORKOMEND GEVAL)	162
4.4 DE REGULERINGEN VOOR INTERREGIONALE EN TRANSNATIONALE ACTIES BINNEN DE OPERATIONELE PROGRAMMA'S WAARVAN DE BEGUNSTIGDEN IN TEN MINSTE ÉÉN ANDERE LIDSTAAT GEVESTIGD ZIJN; (IN VOORKOMEND GEVAL).....	162
4.5 BIJDRAGE AAN DE GEPLANDE MAATREGELEN OP GROND VAN HET PROGRAMMA VOOR MACROREGIONALE EN ZEEGEBIEDSTRATEGIEËN, AFHANKELIJK VAN DE BEHOEFTE VAN HET PROGRAMMAGEBIED, ZOALS AANGEGEVEN DOOR DE LIDSTAAT (IN VOORKOMEND GEVAL)	162
5. SPECIFIEKE BEHOEFTE VAN DE GEOGRAFISCHE GEBIEDEN DIE HET HARDST DOOR ARMOEDE WORDEN GETROFFEN OF DOELGROEPEN DIE HET GROOTSTE RISICO LOPEN OP DISCRIMINATIE OF SOCIALE UITSLUITING	163
5.1 GEOGRAFISCHE GEBIEDEN DIE HET HARDST DOOR ARMOEDE WORDEN GETROFFEN/DOELGROEPEN DIE HET GROOTSTE RISICO LOPEN OP DISCRIMINATIE OF SOCIALE UITSLUITING.....	163
5.2 STRATEGIE VOOR DE AANPAK VAN DE SPECIFIEKE BEHOEFTE VAN DE GEOGRAFISCHE GEBIEDEN DIE HET HARDST DOOR ARMOEDE WORDEN GETROFFEN/DOELGROEPEN DIE HET GROOTSTE RISICO LOPEN OP DISCRIMINATIE OF SOCIALE UITSLUITING, EN, INDIEN RELEVANT, DE BIJDRAGE AAN DE IN DE PARTNERSCHAPSOVEREENKOMST VASTGESTELDE GEÏNTEGREERDE AANPAK.....	163
6. SPECIFIEKE BEHOEFTE VAN DE GEOGRAFISCHE GEBIEDEN DIE KAMPEN MET ERNSTIGE EN PERMANENTE NATUURLIJKE OF DEMOGRAFISCHE BELEMMERINGEN (IN VOORKOMEND GEVAL)	168
7. AUTORITEITEN EN INSTANTIES DIE VERANTWOORDELIJK ZIJN VOOR BEHEER, CONTROLE EN AUDIT, EN DE ROL VAN DE RELEVANTE PARTNERS	169
7.1 RELEVANTE AUTORITEITEN EN INSTANTIES	169
7.2 BETROKKENHEID VAN DE RELEVANTE PARTNERS.....	169
7.2.1 Maatregelen die zijn genomen om de relevante partners te betrekken bij de voorbereiding van het operationele programma en de rol van deze partners bij de uitvoering van, het toezicht op en de evaluatie van het programma	169
7.2.2. Globale subsidies (voor de ESF, indien van toepassing)	174
7.2.3 Toewijzing van een bedrag voor capaciteitsopbouw (voor de ESF, indien van toepassing).....	174
8. COÖRDINATIE TUSSEN DE FONDSEN, HET ELFPO, HET EFMZV EN ANDERE FINANCIERINGSINSTRUMENTEN VAN DE UNIE EN DE LIDSTATEN, EN MET DE EIB.....	175

9. EX-ANTEVOORWAARDEN	180
9.1 Ex-ANTEVOORWAARDEN	180
TABEL 24: TOEPASSELIJKE VOORAFGAANDE VOORWAARDEN EN BEOORDELING OF ERAAN WORDT VOLDAAN	180
9.2 BESCHRIJVING VAN DE MAATREGELEN OM AAN EX-ANTEVOORWAARDEN TE VOLDOEN, VERANTWOORDELIJKE INSTANTIES EN TIJDSHEMA	212
10. VERMINDERING VAN DE ADMINISTRATIEVE LASTEN VOOR BEGUNSTIGDEN.....	215
11. HORIZONTALE BEGINSSELEN	217
11.1 DUURZAME ONTWIKKELING.....	217
11.2 GELIJKE KANSSEN EN NON-DISCRIMINATIE.....	218
11.3 GELIJKHEID VAN MANNEN EN VROUWEN	219
12. AFZONDERLIJKE ELEMENTEN.....	221
12.1 GROTE PROJECTEN DIE TIJDENS DE PROGRAMMERINGSPERIODE UITGEVOERD MOETEN WORDEN	221
12.2 PRESTATIEKADER VAN HET OPERATIONELE PROGRAMMA	222
12.3 BIJ DE VOORBEREIDING VAN HET PROGRAMMA BETROKKEN PARTNERS	222
DOCUMENTEN.....	223
BIJ DE UITVOERINGSVERORDENING VAN DE COMMISSIE TOT VASTLEGGING VAN HET MODEL VAN HET PROGRAMMA INGEDIENDE BIJLAGEN ...	223
RECENTSTE VALIDATIERESULTATEN	224

1. STRATEGIE VOOR DE BIJDRAGE VAN DE OPERATIONELE PROGRAMMA'S AAN DE EU-STRATEGIE VOOR SLIMME, DUURZAME EN INCLUSIEVE GROEI EN DE VERWEZENLIJING VAN ECONOMISCHE, SOCIALE EN TERRITORIALE SAMENHANG

1.1 Strategie voor de bijdrage van de operationele programma's aan de EU-strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei en de verwezenlijking van economische, sociale en territoriale samenhang

1.1.1 Beschrijving van de strategie van het programma om bij te dragen aan de levering van de EU-strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei en voor het verwezenlijken van de economische, sociale en territoriale samenhang.

1. Stand van zaken in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ten opzichte van de voornaamste doelstellingen van de EU 2020-strategie

Het Brussels Gewest (BHG) is een stedelijke regio die geconfronteerd wordt met een economische en sociale paradox. De stand van zaken in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ten opzichte van de voornaamste doelstellingen van de EU 2020-strategie is afgebeeld in *figuur 1* als bijlage.

Enerzijds presteert het Gewest goed op economisch vlak, met name inzake de voortgebrachte rijkdom en de productiviteit. Zo staat het BHG op de eerste plaats in ons land wat de voortgebrachte rijkdom per inwoner betreft (het BBP/inw. tegen courante prijs was in 2012: 62.039 euro, ofwel 182,7% van het Belgische gemiddelde [1]). Bovendien is het een van de best presterende regio's in Europa. De productiviteit per capita ligt gevoelig hoger in Brussel (bijna 80.000 euro toegevoegde waarde per capita in 2011) dan in Vlaanderen (ongeveer 65.000 euro toegevoegde waarde per capita) en Wallonië (ongeveer 59.000 euro toegevoegde waarde per capita).

Anderzijds is dat net ook de paradox in Brussel. De relatief goede prestaties op economisch vlak mogen de kwetsbaarheid en de uitsluiting van een groot deel van de Brusselse bevolking (die zijn groter dan in de andere gewesten) niet in de schaduw stellen. Eigenlijk haalt Brussel te weinig voordeel uit de rijkdom die er wordt voortgebracht, en dat heeft te maken met de problematiek van de pendelaars: meer dan de helft van de mensen die in Brussel werken en bijdragen tot de rijkdom, wonen buiten de stad. Het Gewest wordt nog steeds gekenmerkt door een grote groep mensen die kwetsbaar zijn door hun relatief laag inkomen en door de zorgwekkende toestand inzake werkgelegenheid. Zo leeft meer dan één op drie Brusselaars onder de armoederisicodrempel [2] (33,7% in 2010), wat meer dan het dubbel van het nationale gemiddelde (15,3 %) is, en ver onder de Europese doelstellingen ligt. Het mediane inkomen per fiscale aangifte (17.228 euro in 2010) is lager dan in Vlaanderen (22.131 euro in 2010) en in Wallonië (19.477 euro in 2010). De tewerkstellingsgraad is gevoelig lager in Brussel (58,2 % in 2012 voor de 20-64 jarigen) dan in de andere gewesten (71,5% in Vlaanderen en 62,5% in Wallonië) en ligt ver onder de EU 2020-doelstelling voor België van 73,2%. De werkloosheidsgraad (IAB) is er hoog (17,5% tegenover 4,6% in Vlaanderen en 10,1% in Wallonië in 2012), in het bijzonder bij de jongeren (36,4% voor de 18-24 jarigen) en de laaggeschoolden (29,3%) die een steeds groter wordend deel van de werkzoekenden vertegenwoordigen en vaker verzeild geraken in langdurige werkloosheid.

Bovendien moet worden vermeld dat de rijkdom en de werkgelegenheid heel ongelijk verdeeld zijn over het Brusselse grondgebied. Het gaat met name over de centrale wijken langs de kanaalzone waar mensen met lage inkomens wonen, waar de werkloosheidsgraad hoger is en de scholingsgraad lager ligt dan het gemiddelde in het Gewest. Ook de economische activiteit en de voortgebrachte rijkdom zijn er lager dan op de rest van het grondgebied.[3]

Het Gewest blijft gekenmerkt door een **sociale, economische en milieugebonden dualisering** van het grondgebied (zie *figuur 2* als bijlage). Op het vlak van het leefmilieu, is de bodem in deze centrale wijken het meest vervuild, heerst er een lagere luchtkwaliteit, moeten de inwoners meer autoverkeer en lawaai verduren, beschikken ze over minder groenzones en wonen ze in gebouwen die minder energie-efficiënt zijn. Op sociaal vlak vertaalt de dualisering zich met name in hogere werkloosheidscijfers (vooral onder de jongeren), lagere inkomens en een lagere levensverwachting voor de inwoners van de centraal gelegen wijken. Op economisch vlak heeft de desindustrialisering de kanaalzone bijzonder hard getroffen waardoor het stedelijke en economische weefsel er sterk verzwakt is, met als resultaat een industrieel erfgoed dat er verlaten bijligt en tal van braakliggende industrieterreinen die deze zones minder aantrekkelijk maken. In die context vormt de vermindering van de dualisering een centrale uitdaging die maatregelen vereist om de ongelijkheden tussen de gewesten weg te werken en de sociale insluiting te verbeteren. Dat kan door het netwerk van nabijheidsinfrastructuren, die deze gebieden vaak ontberen, te versterken. Deze maatregelen doorkruisen het economische, milieugerelateerde en sociale domein en beogen de verbetering, inde achtergestelde wijken, van het levenskader van de inwoners, ondernemingen en verenigingen.

Bovendien is het Brussels Gewest een bijzonder geval, aangezien het een **statuut van stadsgewest** heeft. Dat zorgt ervoor dat de ontwikkeling op een geïntegreerde manier moet verlopen en dat er ook rekening moet worden gehouden met de stadsgebonden problematieken die zich daar afspelen. Het gaat daarbij voornamelijk om het beheersen van de demografische boom [1], het rationele beheer van grondstoffen (water, groenzones, afvalstoffen, enz.), het creëren van activiteiten en werkgelegenheid voor de Brusselaars en het verbeteren van de energie-efficiëntie van de gebouwen. In deze optiek is de EFRO-programmering in Brussel gericht op **de verbetering van de werking van het stedelijke metabolisme van het Gewest**. [2] Deze trend past volledig in de logica van de duurzame stedelijke ontwikkeling die wordt nagestreefd in het cohesiebeleid voor de periode 2014-2020 (art. 7 Verord. 1301), en in de logica van het voorontwerp van het Regionaal Plan voor Duurzame Ontwikkeling van het BHG. Deze voornemens maken het ook mogelijk om op een geïntegreerde en aangepaste wijze een antwoord te bieden op de economische, milieugebonden, klimaatgebonden, demografische en sociale uitdagingen in Brussel en een concurrentiële economische activiteit op nationaal en internationaal niveau te promoten.

Ten eerste wordt de behoefte naar **economische ontwikkeling** in Brussel vervuld door het stedelijke metabolisme te verbeteren. De economische activiteit staat namelijk centraal in de uitdagingen op het vlak van de duurzaamheid, in het bijzonder in de steden. Door resoluut te kiezen voor een overgang naar een koolstofarme economie, zal de Brusselse economie in staat zijn om voor de werkgelegenheid van de toekomst te zorgen. Daarbij gaat het er met name om de innovatie en onderzoeksactiviteiten te ondersteunen die beantwoorden aan de uitdagingen in Brussel, die een sociaal en economisch valorisatiepotentieel bieden (met commerciële of maatschappelijke weerslag) en die

uitgaan van de troeven en opportuniteiten die het Gewest te bieden heeft. Het gaat er ook om de sectoren te ondersteunen die voor sociaaleconomische ontwikkeling zorgen (ondersteuning voor het ondernemerschap, financiële steun bij het opstarten van een economische activiteit, ontwikkelingssteun) en veelbelovend zijn op het vlak van werkgelegenheid en economische weerslag voor de Brusselaars, met inbegrip van laaggeschoolden (met name binnen de sociale economie). De assen 1 en 2 van het OP zijn duidelijk opgebouwd rond deze doelstelling.

Vervolgens beantwoordt ze aan de **milieugebonden uitdagingen** waarmee het Gewest wordt geconfronteerd. Als Stadsgewest is het BHG een grote verbruiker van grondstoffen, hetzij rechtstreeks op het Brusselse grondgebied, hetzij onrechtstreeks omwille van de grondstoffen, goederen en diensten dat het Gewest importeert of exporteert. Dat heeft zowel 'stroomopwaarts' als 'stroomafwaarts' gevolgen wat de afname van energie en grondstoffen en de productie van afvalstoffen betreft (met een grote impact op de ecosystemen en ruimer genomen ook de biosfeer). In deze context, en meer bepaald via as 3, heeft het OP als doelstelling om de volgende problematieken aan te pakken: de ontwikkeling van hernieuwbare energieën, de verbetering van de energieprestatie van de gebouwen, de ontwikkeling van korte ketens en de functionele economie, alsook het saneren van vervuilde bodems.

Ten slotte, omdat ze duurzame dynamieken genereert, is het zo dat de verbetering van het stedelijke metabolisme bijdraagt tot de **sociale vooruitgang**, aangezien ze een antwoord biedt op bepaalde sociale uitdagingen in Brussel, zoals de demografische druk, het creëren van werkgelegenheid voor de Brusselaars, de sociale insluiting en de verbetering van het levenskader. Door de stromen te optimaliseren zal het, in het licht van de demografische groei in de stad, mogelijk worden om de extra bevolking in een betere stad te laten leven, waarbij de bevolkingsdichtheid onder controle wordt gehouden. Bovendien zal dit het levenskader verbeteren en zal iedereen over het gehele grondgebied toegang krijgen tot nabijgelegen uitrusting en infrastructuur. As 4 van het OP wil deze aspecten aanpakken.

Een betere werking van het stedelijke metabolisme van het Gewest vormt in die zin het algemene kader waar de hele programmering rond is gebouwd. De gekozen projecten zullen moeten aantonen dat ze in staat zijn om deze aanpak te volgen. Dankzij deze systemische aanpak zal voorts ook de weerbaarheid van het Gewest tegen sociale, economische en ecologische crisissen verhoogd worden.

2. Socio-economische analyse van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

2.1. Onderzoek en innovatie

Vaststellingen

De uitgaven voor O&O liggen relatief laag in het BHG (1,37% van het BBP in 2011 terwijl de EU 2020-doelstelling 3% bedraagt), niet alleen ten opzichte van het nationale gemiddelde, maar ook in vergelijking met andere grootstedelijke gebieden in ontwikkelde landen.[1]

Specifiek gezien liggen de privé-investeringen in O&O relatief laag in Brussel (0,73% van het BBP in 2011). Dit valt gedeeltelijk te verklaren door de bijzonderheden van Brussel: opvallende desindustrialisering en een economie gericht op dienstverlening. Toch heeft het Gewest, sinds een tiental jaren, de budgetten van O&O opgekrikt en werd er op

progressieve wijze gekozen voor een steeds gestructureerder openbaar steunbeleid voor onderzoek en innovatie door het nemen van verschillende initiatieven in navolging van andere regio's. Deze initiatieven zijn bijvoorbeeld: subsidies voor onderzoek, oprichting van een innovatieagentschap, ondersteuning voor de uitwisseling van technologie, enz. Zo beschikt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest over een rijk netwerk van onderzoekers, universiteiten, hogescholen en ziekenhuizen. Het Gewest engageert zich om, conform met de EU 2020-strategie, de uitgaven voor O&O tot 3% van het BBP op te krikken tegen 2020. Om dat te bereiken moeten er niet alleen grotere onderzoeksbudgetten komen op regionaal vlak, maar ook privé-investeringen in O&O moeten worden aangemoedigd door mogelijke innovatieve bedrijven te stimuleren.

Globaal gezien heeft het Gewest moeite baat te halen uit de positieve gevolgen van de kennis die er geproduceerd wordt. Het Gewest moet erover waken dat de kennis die er geproduceerd wordt beter aangepast is aan haar socio-economische weefsel. Vandaar dat de banden tussen OOI en de behoeften van de ondernemingen zouden moeten worden aangehaald. Hetzelfde geldt voor onderzoek dat een antwoord wil bieden op de economische, sociale of energie/milieugebonden uitdagingen in het BHG.

Voorts wordt er in de tussentijdse evaluatie van de programmering 2007-2013 benadrukt dat het OP onvoldoende bijdraagt tot de onderzoeks- en innovatiedoelstellingen. Daarom wordt er in de evaluatie aanbevolen om, in het kader van de Europese fondsen, onderzoek en innovatie te ondersteunen.

Uitdagingen

- Het bijsturen van de steun aan onderzoek en innovatie rond de verbetering van hun economische en sociale valorisatie. Ondanks het uitstekende netwerk van de universiteiten en onderzoekscentra, blijft de valorisatie van OOI door de Brusselse ondernemingen immers ontoereikend. Overeenkomstig de door de Position Paper bepaalde financieringsprioriteiten moet de kadervoorwaarden om de overgang te kunnen maken naar een kenniseconomie worden versterkt, met name op het vlak van de toenadering tussen OOI en de behoeften in de economische sector die werkgelegenheid onder de Brusselse bevolking schept.
- Verder blijven inzetten op onderzoek en innovatie als antwoord op de sociale uitdagingen in het Gewest (met name inzake de werkgelegenheid, het leefmilieu, de demografische druk, de sociale, economische en milieugebonden dualisering van het grondgebied, de internationalisering).

2.2 Economie en concurrentievermogen van de KMO's

Vaststellingen

Brussel wordt over het algemeen gezien als een aantrekkelijke stad door bedrijven, dankzij de aanwezigheid van Europese en internationale instellingen die belangrijke multiplicatoreffecten genereren, bijvoorbeeld op commercieel en toeristisch vlak.[1] De consequentie van deze aantrekkelijkheid is een duidelijke uitbreiding van de tertiaire sector, een uitgesproken achteruitgang van de industrie[2] en een verminderde werkgelegenheid voor laaggeschoolden. Het moet gezegd worden dat deze desindustrialisering vooral de kanaalzone heeft getroffen, waar die geleid heeft tot een

verregaande verzwakking van het stedelijke en sociaaleconomische weefsel. Dat heeft er toe geleid dat er veel leegstaande industriegebouwen staan en dat er veel grond braak ligt.

Het Gewest krijgt af te rekenen met een driedelige paradox:

- **Werkgelegenheid:** hoewel in het Gewest een groot aantal banen geconcentreerd zijn, krijgt het toch af te rekenen met een hoge werkloosheid. De tewerkstellingsgraad is gevoelig lager in Brussel (54,0% in 2012 voor de 15-64 jarigen) dan in de andere gewesten (65,9% in Vlaanderen en 57,3% in Wallonië). De werkloosheidsgraad (IAB) is er hoog (17,5% tegenover 4,6% in Vlaanderen en 10,1% in Wallonië in 2012), in het bijzonder bij de jongeren (36,4% voor de 18-24 jarigen) en de laaggeschoolden (29,3%). Die laatsten vormen een steeds groter wordend deel van de werkzoekenden en geraken vaker verzeild in langdurige werkloosheid.
- **Inkomsten:** het Gewest en zijn inwoners genieten slechts gedeeltelijk van de rijkdom die er gecreëerd wordt. Het mediane inkomen per fiscale aangifte (17.228 euro in 2010) is lager dan in Vlaanderen (22.131 euro in 2010) en in Wallonië (19.477 euro in 2010). Bovendien moet worden vermeld dat de rijkdom en werkgelegenheid heel ongelijk verdeeld zijn over het Brussels grondgebied. Het gaat daarbij vooral over de centrale wijken langs de kanaalzone waar bevolkingsgroepen wonen die lage inkomens hebben en slecht geïntegreerd zijn in de arbeidsmarkt.
- **Innovatie:** ondanks het uitstekend netwerk van universiteiten en onderzoekscentra is de economische valorisatie van het onderzoek, de ontwikkeling en de innovatie door Brusselse bedrijven onvoldoende (zie boven).

Vandaar dat de sociale indicatoren, hoewel de economische indicatoren (productie, investeringen, interne werkgelegenheid) aangeven dat het Brussels Gewest een drijvende kracht is voor de Belgische economie, aangeven dat een groot deel van de Brusselse bevolking in preciaire omstandigheden leeft en met uitsluiting af te rekenen krijgt. In feite hebben de goede prestaties op economisch vlak weinig invloed op het wegwerken van de werkloosheid in het Brussels Gewest, in het bijzonder in de centrale wijken.[3]

Wanneer we meer bepaald naar de KMO's en het Brussels ondernemerschap kijken, tellen we in het Gewest 112.304 actieve KMO's (2011)[4], waarvan ongeveer de helft minder dan tien jaar geleden is opgestart. Het aantal KMO's is de afgelopen jaren blijven stijgen (+20% tussen 2002 en 2011) wat van Brussel het gewest maakt met de grootste stijging van het aantal KMO's. Als er verhoudingsgewijs meer nieuwe ondernemingen opgericht worden in Brussel dan in andere gewesten in het land, gaan er anderzijds ook meer ondernemingen failliet. Ondernemerschap vormt een belangrijke bron van werkgelegenheid, maar tegelijkertijd gaan vele bedrijven enkele jaren nadat ze opgericht zijn over de kop[5].

Uitdagingen

In het licht van deze vaststellingen kunnen verschillende uitdagingen onderstreept worden:

- Een globale uitdaging op het vlak van de ontwikkeling en de verbetering van het concurrentievermogen van de KMO's, in het bijzonder in de sectoren die voor

nieuwe werkgelegenheid zorgen bij de laaggeschoolden en potentieel bezitten om het Gewest economisch te ontwikkelen. In deze sectoren bestaat er een behoefte aan begeleiding van de ondernemingsdynamiek, niet alleen door de ondernemingsgeest te stimuleren en opstartende bedrijven te ondersteunen, maar ook door de ondernemingen te begeleiden tijdens hun ontwikkelingsfase. Er bestaan namelijk nog maar weinig voorzieningen om ondernemingen te ondersteunen nadat ze zijn opgestart. Deze uitdaging ligt in de lijn van de Position Paper die preciseert dat de financiering van het GSK, in het bijzonder in het BHG, geconfronteerd zal worden met het probleem van de werkloosheid.

- Een behoefte om aanbod van en vraag naar werkkrachten beter op elkaar af te stemmen en dat voor alle schakels van de waardeketen in een sector (harmonisering EFRO-ESF) overeenkomstig de prioriteiten die voorkomen in de Position Paper en de aanbevelingen van het Europees Semester voor België.
- Conform de aanbevelingen van de tussentijdse evaluatie van het OP 2007-2013, is het belangrijk om bepaalde projecten uit vorige programmeringen verder te laten lopen. Wat de ondersteuning aan de KMO's betreft, hebben de vorige programmeringen vooral infrastructuurprojecten gefinancierd (ondernemingscentra, ondernemingsfora, enz.). Deze keuze was gegrond op de behoefte die op dit vlak bestond. Momenteel is er niet echt langer behoefte aan het creëren van nieuwe structuren, dan wel aan het verankeren van de bestaande infrastructuren en aan het begeleiden van de ondernemingen bij hun oprichting en ontwikkeling. In dit verband wordt er in de tussentijdse evaluatie van de programmering 2007-2013 aanbevolen om, voor de volgende programmering, het evenwicht te herstellen tussen de verschillende soorten projecten en het accent minder op de infrastructuur te leggen.
- De uitdaging om het industriële weefsel om te schakelen om zo beter een nieuwe economische dynamiek te kunnen lokaliseren in de stad binnen een gemengde logica.

2.3 Overgang naar een economie met lage koolstofuitstoot in alle sectoren

Vaststellingen

De totale uitstoot van BKG ging omhoog tussen 1990 en 2004. Nadien werd er tussen 2004 en 2010 een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen van 18% per inwoner vastgesteld.[1] Hoewel de tendens bemoedigend is, blijven de inspanningen in klimatologisch opzicht aanzienlijk. In dit opzicht heeft het BHG ambitieuze doelstellingen om de uitstoot van BKG tegen 2025 te verminderen met 30% ten opzichte van 1990. De voornaamste bron van BKG in Brussel zijn de gebouwen (huisvesting + de tertiaire sector), die in 2010 niet minder dan 68,66% van de uitstoot vertegenwoordigden, veel meer dan het transport (21% van de uitstoot in 2010).[2] In dat kader is de potentiële vermindering van de uitstoot van BKG in Brussel sterk afhankelijk van de beheersing van de vermindering van de uitstoot van BKG door gebouwen.

Wat de energieconsumptie betreft, is het totale eindverbruik van energie voor alle sectoren in Brussel samen, na een groeiperiode tussen 1990 en 2004, gedaald met 12,8% tussen 2004 en 2011[3], hoewel het bevolkingsaantal is gegroeid. De belangrijkste energieverbruiker is de woningsector (38,17% in 2011), gevolgd door de tertiaire sector (32,74% in 2011) en de transportsector (25,36% in 2011). Ten slotte vertegenwoordigt het

energieverbruik van de gebouwen (tertiaire sector + huisvesting) 70,91% van het eindverbruik van energie (zie *figuur 3* als bijlage. In deze context is een verbetering van de energie-efficiëntie van de gebouwen (huisvesting en tertiaire sector) een enorme uitdaging, in het bijzonder in de centrale wijken in Brussel waar tal van oude gebouwen gevestigd zijn.

Het aandeel van hernieuwbare energiebronnen (zonne-energie, thermische energie, de valorisatie van biomassa, windenergie) is relatief beperkt (1,7% van het verbruik van het Gewest in 2011), hoewel hun aandeel steeds toeneemt en de technologische vooruitgang mooie perspectieven biedt.

Op het vlak van hernieuwbare energie neemt het Gewest zich voor om de productie van hernieuwbare energie verder te ontwikkelen door de financiële steun aan deze bedrijfstak te optimaliseren, via de wijziging van het besluit betreffende de promotie van groene elektriciteit en van kwaliteitswarmtekoppeling (toekenning van groenestroomcertificaten) of via de voortzetting van de premies die worden toegekend voor sommige installaties (fotovoltaïsch systeem en zonneboiler, terugbetaling tot 50 % van het totaal van de factuur voor het jaar 2014). Daarnaast bestaan er begeleidingsdiensten die gezinnen wegwijs kunnen maken inzake hernieuwbare energie.

Bovendien heeft het Brussels Gewest zich het denkkader eigen gemaakt over intelligente netwerken en de verbeteringspotentieel van de energie-efficiëntie van de netwerken en heeft het dit al verwerkt in zijn regelgeving (verordening van 19/07/2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het BHG: verplichting voor de distributienetbeheerder om de transformatie van de netwerken in intelligente netwerken en de noodzakelijke functionaliteiten die nodig zijn voor de invoering van intelligente meetsystemen. te onderzoeken. [...] " ;

Daarnaast moeten de transmissie- of distributienetbeheerders, elk voor het deel dat hen aanbelangt, de betrouwbaarheid, de regelmaat en kwaliteit van de bevoorrading tot stand brengen, om de veiligheid te verzekeren.

Het arbeidsreglement dient minstens volgende gegevens te bevatten:

- een raming van de capaciteitsbehoeften, rekening houdend met de waarschijnlijke evolutie van de productie, van de door de overheid beloofde en door de netbeheerder overwogen energie-efficiëntiemaatregelen, van de levering, het verbruik, de verdere ontwikkelingsscenario's van elektrische wagens en van de uitwisselingen met de andere Regio's en hun eigenschappen;
- het gevoerde milieubeleid en het beleid op het vlak van energie-efficiëntie;

De studie van het energie-efficiëntiepotentieel van de netwerken is momenteel lopend. Deze studieopdracht wordt wettelijk toevertrouwd aan de Brusselse regulator, BRUGEL. Krachtens voornoemde ordonnantie legt deze studie concrete maatregelen en investeringen vast teneinde rendabele verbeteringen van de energie-efficiëntie in de netwerkinfrastructuren aan te brengen, met een timing voor hun invoering. [...]"

Tot slot vestigen we er de aandacht op dat er werk wordt gemaakt van het juridisch kader voor de omzetting van de nieuwe richtlijn 2014/94/UE betreffende de uitrol van een infrastructuur voor alternatieve brandstof.

Het strategisch BSE-plan (Brussels Sustainable Economy) - plan voor de ontwikkeling van groene sectoren in het Brussels Gewest gefinancierd door het EFRO (2007-2013) - heeft, aan de hand van een multicriteria-analyse, de subsector "smart grid en smart metering" vastgelegd als één van de sub-groeibedrijfstukken voor het Brussels Gewest. Er was een marktpotentieel van 10 miljoen euro voor 100 gecreëerde VTE bepaald. De potentiële jobcreatie betreft zowel geschoolde als laaggeschoolde werkkrachten.

Uitdagingen

In het licht van deze vaststellingen kunnen er meerdere belangrijke punten en actiepunten uitgetikt worden voor het Gewest in het kader van de volgende programmering:

- Een essentiële uitdaging bestaande uit de verbetering van de energieprestatie van de gebouwen overeenkomstig de prioriteiten die voorkomen in de Position Paper en de aanbevelingen van het Europese Semester die preciseren dat België zijn inspanningen zou moeten voortzetten en de Fondsen van het GSK gebruiken om de energie-efficiëntie nog te vergroten.
- De economische kansen grijpen (met name op het vlak van buurtbanen) die de duurzame bouwsector in Brussel biedt.
- De energie- en milieutransitie van de Brusselse ondernemingen verzekeren

2.4 Milieubescherming en rationeel gebruik van hulpmiddelen

Vaststellingen

Het milieugerelateerd beheer van de hulpmiddelen (waterkringloop, afvalbeheer, bodemsanering, druk op de groene zones, enz.) is een essentiële problematiek in Brussel, met name door de stedelijke omgeving en de bevolkingsgroei.

In het kader van deze thematische doelstelling van het EFRO, en in lijn met de vorige programmering, is er vooral een behoefte aan bodemsanering. Door de demografische druk en de dalende grondreserves als gevolg van de verstedelijking, wordt de behoefte aan gesaneerde of risicovrije gronden om stedelijke projecten te ontwikkelen namelijk steeds groter, vooral in de centrale wijken en de kanaalzone gelet op de huidige of verleden industriële activiteit die op deze sites plaats vond.[1] De vervuilde of potentieel vervuilde terreinen die tussen 2001 en 2010 op de kaart van de bodemtoestand opgevoerd zijn, zijn goed voor 21% van de totale oppervlakte van het Gewest.

Het beheer van verontreinigde gronden is van vitaal belang voor het Gewest want deze gronden veroorzaken gezondheidsrisico's en bederven het leefklimaat van sommige wijken. Bovendien verminderen ze de waarde van andermans eigendom, zijn ze schadelijk voor het milieu (natuur, grondwater of oppervlaktewater) en remmen ze de economische ontwikkeling van de getroffen zones af (gebrekkige aantrekkingskracht voor investeerders). Om deze situatie het hoofd te bieden, heeft het BHG in 2009 een ordonnantie aangenomen betreffende het beheer en de sanering van verontreinigde bodems. Deze ordonnantie stuurt en bepaalt de sanerings- en beheersverplichtingen ten laste van de eigenaars / uitbaters van verontreinigde bodems. Zo verplicht de ordonnantie een eigenaar of uitbater om in volgende gevallen een verkennend bodemonderzoek te laten uitvoeren:

1. Voor iedere vervreemding van zakelijke rechten (verkoop, erfpacht, oppervlakte...) op een terrein dat is ingeschreven in de inventaris van de bodemstaat in categorie 0
2. Voor het verkrijgen van een bouw- of milieuvergunning op een terrein ingeschreven in categorie 0
3. Bij toevallige ontdekking van vervuiling bij graafwerken op een onverdacht terrein
4. Voor het opstarten, de overdracht of stopzetting van een risicovolle activiteit
5. Bij onteigening of faillissement

Wanneer, in geval van verontreiniging, de verantwoordelijken voor de verontreiniging gekend zijn, is het principe "de vervuiler betaalt" van toepassing. Veelal zijn de verantwoordelijken voor de verontreinigingen echter onbekend of niet in staat om de terreinen te saneren (weesverontreiniging)[2]. In die context worden de door weesverontreiniging vervuilde terreinen (ongeveer 80 % van de verontreinigde terreinen in Brussel) vaak << bevroren >> (ze mogen niet gebruikt worden voor economische, residentiële of recreatieve activiteiten) want de eigenaars of uitbaters beschikken niet over de economische draagkracht om de verontreinigingen te behandelen.

De ordonnantie van 5 maart 2009, hoewel noodzakelijk om het beheer van de verontreinigde bodems te verzekeren, plaatst dus veel personen voor kosten die ze niet kunnen dragen. Deze personen met een laag inkomen of deze kleine KMO's bevinden zich dus economisch in een doodlopend straatje, wat een verlamdend effect heeft op de ontwikkeling van het Gewest.

Uitdagingen

In het licht van deze vaststellingen vormt de sanering van de door weesverontreinigingen verontreinigde bodems een opkomende uitdaging voor het EFRO.

De programmatie 2007-2013 heeft hier al op kunnen inspelen. Deze inspanningen dienen te worden voortgezet door het programma uit te breiden naar niet-economische projecten gedragen door particulieren of overheden teneinde de stedelijke omgeving te verbeteren, de maatschappelijke en ecologische dualisering van het Gewest terug te dringen en te beantwoorden aan de vereisten inzake volksgezondheid. In dit verband zou het goed zijn dat de sanering van de braakliggende terreinen afgestemd wordt op de biologische waarde ervan zodat de valorisatie en de bescherming van het biologische belang van deze terreinen met elkaar kunnen worden verzoend en hun functie binnen het ecologische netwerk behouden kan worden.

2.5. Promoten van sociale inclusie en strijd tegen armoede

Vaststellingen

De bevolking van het BHG wordt gekenmerkt door:

- Een sterke dualisering van de bevolking, met een groter gedeelte laaggeschoolden (32,1 % in vergelijking met het Belgisch gemiddelde van 27,7 %) en hooggeschoolden (39,8 % in vergelijking met het Belgisch gemiddelde van 33,4). Deze vaststelling gaat ook op voor de inkomens (de Brusselse inkomens zijn niet

alleen lager, ook de verdeling ervan is ongelijkmatiger dan in de rest van het land)[1] en tekent zich af op gewestelijk niveau.

- Een groter gedeelte van de bevolking is van buitenlandse nationaliteit (32,6% in vergelijking met het Belgisch gemiddelde van 10,6%). Gemiddeld genomen echter zijn de burgers van vreemde nationaliteit (en in het bijzonder de niet-Europese burgers) lager geschoold. Ze zijn ook vaker werkloos en verdienen minder dan het gewestelijke gemiddelde;
- Een groter aantal kwetsbare personen: 5% van de Brusselse bevolking tussen 18 en 64 jaar is afhankelijk van een inkomen van het OCMW (leefloon of equivalent leefloon, januari 2012), tegenover gemiddeld 1,8% voor België. De afgelopen jaren heeft dat cijfer een stijgende tendens gekend waarbij het met bijna één procentpunt is toegenomen tussen 2008 en 2012 (met een bijzonder sterke stijging tussen 2011 en 2012).[2] In dezelfde lijn bedroeg het deel van de bevolking onder de armoederisicodrempel in het BHG 33,7% in 2010, hetzij meer dan het dubbele van het nationale gemiddelde (15,3%). Het feit dat bepaalde bevolkingsgroepen het op sommige vlakken moeilijker hebben om zich opnieuw op de arbeidsmarkt te begeven, speelt hierin ook een rol: mensen met een fysieke en/of mentale beperking, mensen met een zwakke gezondheid, mensen met een gerechtelijk verleden, mensen die van het OCMW afhangen, ...
- Een aanzienlijke deel alleenstaanden: net zoals andere grote steden telt Brussel een groot aantal alleenstaanden: ongeveer 50% van alle gezinnen, tegenover een nationaal gemiddelde van om en bij de 33%.[3]

Het Brussels Gewest heeft dus te maken met een context waarbij een toenemend aantal uitgesloten mensen de sociale breuklijnen versterkt. Zijn grondgebied wordt gekenmerkt door sterke sociale tegenstellingen, zoals blijkt uit de kaart uit sectie 5 met de geografische zones die het meest getroffen zijn door armoede. Deze toont inderdaad in bepaalde wijken grote concentraties van mensen met een laag inkomen, een hoge werkloosheidsgraad en een groot aantal laaggeschoolde werkzoekenden. Deze wijken worden eveneens gekarakteriseerd door een weinig aantrekkelijk levenskader, oude en energetisch slecht presterende gebouwen, en een behoefte aan buurtinfrastructuur en structuur gevende uitrustingen.

Kortom, het BHG is paradoxaal genoeg tegelijk een aantrekkelijke regio vanuit economisch oogpunt (productie, investering, werk op het grondgebied) en een heel belangrijk ontwikkelingscentrum voor België én een regio waar een groot deel van de bevolking geen toegang krijgt tot deze economische rijkdom.

Aansluitend op die bijzondere socio-economische toestand, goed gekend bij de gewestelijke overheid, wordt het Gewest net als de meeste regio's van de Unie geconfronteerd met de uitdaging om op korte, middellange en lange termijn tegemoet te komen aan de noden die samenhangen met de komst van migranten en vluchtelingen en een erg grote aanwezigheid van kwetsbare personen.

In 2015 in het bijzonder heeft het spreidingsplan van de vluchtelingen het aantal opvangplaatsen in de Brusselse gemeenten met 413 eenheden verhoogd, wat het totale aantal op 4.213 plaatsen brengt.

Los van de personen van wie de status als vluchteling werd erkend, wonen de personen die op het Belgische grondgebied wachten op een administratieve status vooral in het BHG, de plaats waar de kantoren van de Dienst Vreemdelingenzaken zijn gevestigd. Tijdens periodes van grote toevloed vormt het beheer van die toestroom op het vlak van huisvesting of socio-sanitaire toestand een uitdaging voor de overheid en het verenigingsleven: de wachtermijn voor inschrijving bij de Dienst Vreemdelingenzaken (als asielzoeker en nog niet als erkend vluchteling) was erg lang in het tweede halfjaar van 2015, met tot vijftien dagen wachttijd half november 2015. In diezelfde maand werden niet minder dan 4.199 aanvragen voor inschrijving ingediend bij de Dienst, waarvan 4.053 nieuwe aanvragen, m.a.w. van nieuwkomers, met inbegrip van 765 NBMV's (niet-begeleide minderjarige vreemdelingen).

Uitdagingen

De volgende uitdagingen dienen zich aan:

- Fysieke, economische en sociale vernieuwing van de achtergestelde wijken opdat het levenskader en de dienstverlening er zou verbeteren;
- Ondersteuning van participatieve dynamieken voor stadsvernieuwing. Deze moeten vandaag versterkt en gereorganiseerd worden zodat ze beter bijdragen tot de strijd tegen de sociale, economische en milieugebonden dualisering.
- Een versteviging van de sociale infrastructuur en de nabijheidsinfrastructuur in de wijken, alsook de ontwikkeling van een sanitair aanbod voor kwetsbare bevolkingsgroepen (waaronder vluchtelingen, asielzoekers, mensen zonder papieren of zonder administratieve status);
- Een verbetering van de beroepsinschakeling (actieve insluiting, gendergelijkheid, discriminatiebestrijding, enz.) ;
- Een valorisatie van het potentieel om activiteiten en werkgelegenheid te creëren in de wijken en onder de kwetsbare bevolkingsgroepen;
- De strijd tegen discriminatie op basis van afkomst, geslacht,...

2.6. Informatie- en communicatietechnologieën (ICT)

Vaststellingen

In vergelijking met de andere regio's van het land en met het nationaal gemiddelde, kent het BHG een vergevorderde specialisatie in de ICT-sector. Volgens een studie van Evoliris, uitgevoerd in 2010, blijkt dat er in Brussel ongeveer 20.000 mensen werken in de ICT-sector. Deze groep vertegenwoordigt 5% van alle werkgelegenheid in de privésector in Brussel en toont het dynamisme aan van een sector die een hoog opleidingsniveau vereist. Deze sector omvat heel wat verschillende activiteitssegmenten, waarvan bepaalde een gespecialiseerde tak vormen (bv: ICT toegepast op gezondheidszorg). De sector steunt op hoger liggende penetratiegraad van de nieuwe technologieën dan het nationale en het Europese gemiddelde. [1]

Het gaat ook om een sector waar al veel werd geïnvesteerd door de openbare sector via het CIBG, dat verschillende steunfuncties vervult voor Brusselse openbare operatoren. De aanwezigheid van ICT-voorzieningen is trouwens sterk ontwikkeld in Brussel, daarom gaat het vooral over efficiëntie en niet over uitbreiding. Het Brussels netwerk is relatief doeltreffend en de connectiviteitsgraad is er eerder voldoende. Als we gaan kijken naar de evolutie van het percentage en de soort internetverbindingen, dan stellen we een jaarlijkse vooruitgang vast in Brussel (voornamelijk als het gaat over snelle internetverbindingen). Inzake toegankelijkheid stellen we een positieve evolutie vast bij het aantal gezinnen dat over ten minste één computer beschikt.[2] De digitale kloof is dus aan het verkleinen.

Uitdagingen

- Eén van de uitdagingen betreft de consolidatie van de geïntegreerde economische ICT-sectoren en de sectoren waar het Gewest op vlak van economie en werkgelegenheid over een ontwikkelingsmogelijkheid beschikt (bijvoorbeeld: ICT toegepast op gezondheidszorg). Deze uitdaging zal het best in acht worden genomen door de thema's 1 "Onderzoek en innovatie" en 3 "Economie en concurrentievermogen van de bedrijven" van de structuurfondsen.
- Betreffende de connectiviteitsgraad en de technologische prestaties tonen de indicatoren aan dat deze punten beheerst worden en er een positieve tendens is te ontwaren.

Vandaar dat, in het opzicht van selectiviteit, het weinig relevant lijkt om te investeren, in het kader van het EFRO, in de tweede Europese thematische doelstelling. Daarentegen lijkt het wel relevant om de ontwikkeling van de KMO's en de door het OP voorgestelde prioritaire sectoren te ondersteunen via de transversale ontwikkeling van ICT als hulpmiddel voor de uitgewerkte strategieën. Deze aanpak stemt overeen met andere Europese programma's, zoals Horizon 2020 en andere regionale programma's, zoals het voorontwerp van het GPDO die van ICT een transversaal instrument maken en geen specifieke investeringsprioriteit.

2.7. Aanpassen aan de klimaatsverandering, preventie en risicobeheer

Vaststellingen

Als we rekening houden met de beschikbare toekomstmodellen, dan zal de evolutie van het klimaat in het BHG gekenmerkt worden door een warmer klimaat, minder koude winters (met intense regenbuien) en vaak voorkomende hittegolven in de zomer.[1]

Als dichtbevolkte stedelijke zone heeft het BHG een specifieke kwetsbaarheid ten opzichte van de waarschijnlijke klimaatsverandering[2]:

- Het Gewest is kwetsbaar en slecht aangepast aan de hittegolven en de droogte die steeds talrijker zullen worden:
 - Kwetsbaarheid van de transportinfrastructuur en van de bouw met een toeneming van het stedelijke hitte-eilandeffect;

- Mogelijk grotere negatieve impact op de gezondheid, meer bepaald voor de gevoeligste bevolkingsgroepen;
 - Een sociaal sterk uitgesproken contrast met een kwetsbare bevolkingsgroep voornamelijk in de achtergestelde buurten van het stadscentrum waarvan de huisvesting van minder goede kwaliteit is en de toegang tot de toevluchtzones (groene zones, enz.) minder gemakkelijk is;
 - Kwetsbaarheden gelinkt aan de waterbeschikbaarheden: onzekerheid over de aanvulling van de grondwaterlagen, achteruitgang van de waterkwaliteit, risico op laagstand van het water, sterke afhankelijkheid voor watervoorziening.
- Meer en meer intense regenbuien die een hoger risico op overstromingen met zich mee brengen en dat terwijl er tegelijkertijd sprake is van een verstedelijking die steeds waterafstotender wordt.
 - Achteruitgang van de biodiversiteit en de kwaliteit van de groene zones.

Het BHG heeft al een aantal acties gerealiseerd om zich voor te bereiden op de klimaatverandering.

Het voorontwerp van een lucht-klimaat-energie-plan, opgesteld na de studie over de aanpassing aan de klimaatveranderingen in het Brussels Gewest, wijdt een hoofdstuk aan de aanpassing aan de klimaatverandering. Deze as vervolledigt en versterkt de reeds bestaande plannen met het oog op de ontwikkeling van de natuur in de stad (natuurplan), van het water (waterbeheerplan) en van de strijd tegen overstromingen (<< regenplan >>, een onderdeel van het waterbeheerplan).

Het gewestelijk lucht-klimaat-energieplan gaat ook over de nood om de infrastructures aan te passen (door te kiezen voor materialen in lichte kleuren, enz.) en over de ontwikkeling en aanpassing van het plantenbestand van het Gewest (bv. ontwikkeling van groene daken). Dit plan is nu onderworpen aan een milieueffectenrapport. Vervolgens maakt het voorwerp uit van een openbaar onderzoek.

Het hierboven vermelde waterbeheerplan voorziet, onder andere, maatregelen om het duurzaam watergebruik te stimuleren en het gewestelijk hydrografisch netwerk te herstellen. Het bevat een "Preventieplan overstromingen - Regenplan" van 2008, dat berust op een zowel preventieve als palliatieve aanpak. De preventieve acties laten toe om te verzekeren dat de gebouwde omgeving beter aangepast is aan de toenemende regenbuien, dankzij een betere waterinfiltratie en -retentie op korte termijn (grenzen aangebracht aan de bebouwde oppervlakten, keuze van waterdoorlaatbare materialen, beplanting van groendaken...).

Het Gewest heeft bovendien het beheersplan van het Zoniënwoud aangenomen dat maatregelen bevat om de regenererende capaciteit van het woud en het aanpassingsvermogen aan iedere milieuverandering te vrijwaren of te verbeteren.

Uitdagingen

Op basis van deze vaststellingen moeten verschillende uitdagingen voor de volgende programmering nader bekeken worden:

- Een cruciaal punt is het verder zetten van de inspanningen rond energieprestaties van gebouwen (deze uitdaging wordt beter in aanmerking genomen door thematische doelstelling 4 "Ondersteunen van de overgang naar een economie met een lage koolstofuitstoot in alle sectoren")
- De milieukwaliteit van de wijken in het centrum verbeteren (met dit punt wordt beter rekening gehouden door de thematische doelstelling 6 "Milieubescherming en rationeel gebruik van grondstoffen").

2.8. Transport en mobiliteit

Vaststellingen

Van 1999 tot 2008 zien we een opvallende, maar onvoldoende terugval van het gebruik van wagens ten voordele van het openbaar vervoer en van de fiets.[1] Het autobezit per gezin blijft desondanks aanzienlijk en kent een regelmatige groei tussen 1980 en 2000. Die is sinds 2000 stabiel op één wagen per gezin.

Mobiliteit in Brussel wordt doorkruist door grote stromen, voornamelijk het grote aandeel van de pendelaars (56% van de 650.000 arbeidsplaatsen in Brussel). 55% van de pendelaars komen Brussel binnen met particuliere voertuigen (154.000 wagens). Het aantal pendelaars is de laatste jaren dus niet gedaald, met name voornamelijk door de stabilisering van het aantal arbeidsplaatsen in Brussel[2].

Wat het **vervoer van goederen** betreft, kunnen we zeggen dat dit nog steeds te afhankelijk is van transport over de weg. Meer dan 78% van dit goederenvervoer gebeurt over de weg, tegenover slechts 20% langs de waterwegen en slechts 2% via het spoor (gegevens 2003). En dat terwijl Brussel doorkruist wordt door een kanaal dat direct verbonden is met één van de grootste Europese havens (Antwerpen).

Tot slot herinneren we eraan dat transport op milieugebied ook een belangrijke bron van overlast is. Zo is transport verantwoordelijk voor 20% van de CO₂-uitstoot van het Gewest.

Het Gewest wil uiteraard zijn inspanningen voortzetten om de milieu-impact van de energiebehoeften te beperken. In dat verband dienen volgende (gewestelijke) initiatieven vermeld te worden:

- 1) de aanneming, op 2 mei 2013, van het Brussels Wetboek van Lucht, Klimaat en Energiebeheersing (BWLKE) [3].
- 2) de aanneming, in eerste lezing in september 2013, van het voorontwerp van gewestelijk lucht-klimaat-energieplan [4].

Uitdagingen

Verschillende uitdagingen komen duidelijk op de voorgrond als het gaat over mobiliteit:

- Er moet ingezet worden op de optimalisering en het afwerken van netwerken, met name het metronetwerk waarvoor uitbreidingen zijn voorzien richting het noorden van Brussel, dat op dit ogenblik slecht bediend wordt. Toch moet er rekening gehouden worden voor deze uitdaging met het beschikbare budget dat onevenredig lijkt indien men het EFRO de kritieke massa wil geven die nodig is om een

significante "hefboom" te verkrijgen. Te meer daar aan deze thematiek al ruim aandacht wordt besteed in het kader van het Iris 2-plan.

- Een globale uitdaging is het aanpakken van de verkeersopstoppingen, die een obstakel zijn voor het optimaal functioneren van de stad in al haar aspecten (economisch, residentieel, sociaal, enz.). Gezien de middelen van het EFRO zal deze uitdaging maar gedeeltelijk aangegaan worden om op globaal vlak te zorgen voor een vermindering van de verkeersstroom en een verbetering van het stedelijke metabolisme. Dit zal gebeuren in het kader van thematische doelstelling 4 "Ondersteunen van de overgang naar een economie met een lage koolstofuitstoot in alle sectoren", onder de vorm van verschillende maatregelen zoals het stimuleren van duurzame stedelijke mobiliteit of het herlokaliseren van economische activiteiten in de stad volgens de logica van de korte ketens, lokale productie en behandeling van grondstoffen.

Om deze redenen lijkt het ons niet relevant om te investeren, in het kader van het EFRO, in de Europese thematische doelstelling 7.

3. Prioritering van de uitdagingen

De diagnose heeft tal van ontwikkelingsbehoeften blootgelegd die eigen zijn aan het BHG. In dat kader zijn de prioritaire uitdagingen die voortvloeien uit deze diagnose de volgende:

- Uitdaging inzake de economische en maatschappelijke valorisatie van OOI-activiteiten
- Uitdaging inzake de verbetering van het concurrentievermogen van de KMO's via de ontwikkeling en ondersteuning van groeisectoren die voor werkgelegenheid en ontwikkeling in het Gewest zorgen
- Uitdaging inzake de voortzetting van bepaalde projecten uit vorige programmeringen, zoals op gebied van steun aan de ontwikkeling van economische activiteiten (bedrijvenparken).
- Uitdaging om de EPB in ondernemingen, overheidsgebouwen en woningen te verbeteren
- Uitdaging inzake de energie- en milieutransitie van de Brusselse ondernemingen
- de uitdaging inzake bodemsanering naar aanleiding van weesverontreinigingen.
- Uitdaging inzake de verbetering van het levenskader van de achtergestelde wijken, met name door participerende dynamieken op te zetten
- Uitdaging inzake een verbetering van de capaciteiten voor beroepsinschakeling (actieve insluiting, gendergelijkheid, discriminatiebestrijding, enz.), inzake strijd tegen discriminatie en inzake het valoriseren van het potentieel om activiteiten en werkgelegenheid te creëren in de wijken en bij de kwetsbare bevolkingsgroepen.

Als antwoord op deze prioritaire uitdagingen heeft het Operationeel Programma een beperkt aantal thematische doelstellingen (TD) en investeringsprioriteiten geselecteerd (IP) waarin het EFRO in Brussel gaat investeren (zie *figuur 4*).

Los van de inbreng van het Operationeel Programma of de nationale instrumenten, kunnen er antwoorden op deze uitdagingen gevonden worden in de territoriale samenwerkingsprogramma's die verschillende operatoren in staat hebben gesteld om, over de programmatieperiode 2007-2013, en in samenwerking met operatoren van andere gewesten en andere lidstaten, sommige van deze thematieken aan te pakken. Sommige bijkomende uitdagingen (openbaar vervoer, problematiek van goederen in de stad, geïntegreerd beheer van de haventema's in de stad...), die de OP EFRO 2007-2013 en 2014-2020 bij gebrek aan middelen nog niet hebben kunnen behandelen, werden ook aangepakt via prototype formules of oplossingsproeven ontwikkeld in een transnationale context.

Omdat de regels van de EU niet toelaten om de EFRO-kredieten (OP EFRO van het BHG en OP INTERREG bijvoorbeeld) bij elkaar op te tellen, waakt het Gewest erover om zijn actie te richten op de koppeling van de projectgroep die afhangt van de doelstelling << Investeren in groei en werkgelegenheid >> met die van verschillende samenwerkingsprogramma zoals het daartoe al de kans heeft gehad gedurende de periode 2007-2013 (aanmoediging, via de EFRO-cel, van initiatieven en deelnames aan projecten van operatoren van de EFRO-programmatie van het Gewest, zoals het Brussels Agentschap voor de Ondernemerschap, Brussel Leefmilieu, Citydev of de gemeentes Schaarbeek en Anderlecht).

4. Strategie van het Operationeel Programma

De voorgestelde architectuur van het Operationeel Programma beantwoordt aan de belangrijkste behoeften op het vlak van Brusselse ontwikkeling die in de diagnose naar voren komen (prioritaire uitdagingen). Ze is opgebouwd rond vier strategische assen die complementair en onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn om zo het stadsmetabolisme van het Gewest te verbeteren. Bovendien past deze architectuur duidelijk in de Europese strategie EU 2020 ter bevordering van een intelligente, duurzame en inclusieve groei.

Deze vijf strategische assen zijn:

- As 1: HET ONDERZOEK VERSTERKEN EN DE OVERDRACHT EN HET ONTSTAAN VAN INNOVATIE VERBETEREN;
- As 2: HET ONDERNEMERSCHAP VERSTERKEN EN DE ONWIKKELING VAN KMO'S IN DE GROEIFILIERES VERBETEREN
- As 3: DE ONTWIKKELING VAN EEN CIRCULAIRE ECONOMIE EN HET RATIONEEL GEBRUIK VAN GRONDSTOFFEN IN DE GROEISECTOREN ONDERSTEUNEN (LAGE KOOLSTOFEMISSION)
- As 3bis: DE ONTWIKKELING VAN EEN CIRCULAIRE ECONOMIE EN HET RATIONEEL GEBRUIK VAN GRONDSTOFFEN IN DE GROEISECTOREN ONDERSTEUNEN (LEEFMILIEU/RATIONEEL GEBRUIK VAN GRONDSTOFFEN)

- As 4: HET LEVENSKADER VERBETEREN VAN DE KWETSBARE BUURTEN EN BEVOLKINGSGROEPEN

Bijgevoegd schema (zie *figuur 4*) vat deze richtingen samen en geeft het kader weer van de globale strategie die door het operationeel programma gevolgd wordt.

Om op deze uitdagingen een antwoord te geven stelt het programma een ontwikkelingsstrategie voor, die steunt op **twee integratieprincipes**:

- Het eerste integratieprincipe beoogt de inspanningen te concentreren op de ontwikkeling van die economische filières waarbinnen voor de Brusselaars een groei van de tewerkstelling mogelijk is en als bron voor de creatie van economische activiteiten. Dit principe betreft hoofdzakelijk de eerste vier assen. Om de doeltreffendheid van een dergelijke benadering te verzekeren, zullen bepaalde acties moeten bijdragen tot een performant beheers- en ondersteuningssysteem, die het mogelijk maken, d.m.v. een geïntegreerd aanpak om deze sectoren te ontwikkelen en te versterken.
- Het tweede integratieprincipe is gericht op het territoriaal maken van de infrastructuurprojecten om zo de zwakke wijken nieuw leven in te blazen. De omvang en het doel van deze zone worden hierna besproken.

De hierna volgende delen gaan meer in detail in op:

- het principe van het opwaarderen van de filières (betreft voornamelijk de eerste vier assen);
- het principe van het territoriaal maken van de infrastructuurprojecten.

4.1 Een operationeel programma in lijn met een logische opwaardering van de groefilières

Overeenkomstig het door de EU aangeprezen principe van intelligente specialisatie concentreert het operationele programma zich op de ondersteuning, in een geïntegreerde logica, van de economische groefilières voor werkgelegenheid en economische return voor de Brusselaars, en op het scheppen van economische activiteiten die niet gedelocaliseerd kunnen worden. Zodoende gaat het erom de spreiding en versnippering van fondsen te vermijden.

Het begrip filière streeft ernaar om, via een gemeenschappelijk strategie, activiteiten te groeperen die op een cyclische manier bijdragen aan de realisatie van soortgelijke of complementaire economische activiteiten (input, transformatie, output, hergebruik, enz.). Dit impliceert een nauwere samenwerking tussen privé-actoren, overheidsinstellingen, ondernemingen, onderzoekscentra, opleidingscentra, enz. met het oog op een geïntegreerde benadering/systeembenadering. Zo zal de aanpak via een filière, door zijn systeemgebonden / geïntegreerd karakter, vanzelf bijdragen tot de verbetering van de werking van het stedelijk metabolisme binnen het Gewest.

Onderstaande figuur geeft een voorbeeld van een logische filière binnen de bouwsector. Hier is er geen lineaire aanpak maar wel een cyclische, waarbij men zich concentreert op de input en met name op de producten die vooraf worden gebruikt. Er wordt uitgegaan van de resultaten die door de werf worden gerealiseerd. Verder wordt rekening gehouden met

de manier waarop de gebouwen worden gebruikt en met de impact op de bezetting, de hinder en het onderhoud. Het doel bestaat in de vermindering en het optimaal hergebruik van de bouwafvalstoffen (kringlooplogica). *Figuur 5* (als bijlage) illustreert de filièrelogica toegepast binnen de bouwsector.

Dit begrip filière is in lijn met de Europese en regionale beleidslijnen. Het doel bestaat erin:

- enerzijds tot een coherente hergroepering te komen van actoren en activiteiten die bijdragen aan de productie van soortgelijke goederen en diensten binnen een gedeeld kader, en die gestuurd worden door een gemeenschappelijke visie;
- en anderzijds, door middel van een territoriaal filter, de globale uitwerking te overwegen van het geheel aan onderling verbonden activiteiten op de economie, het milieu en de maatschappij.

De Alliantie Werkgelegenheid/Leefmilieu, die in het BHG gerealiseerd werd, illustreert dit begrip. De Alliantie Werkgelegenheid/Leefmilieu steunt op de vaststelling dat de uitdagingen qua leefmilieu een essentiële potentiële markt vertegenwoordigen voor tewerkstelling en economische ontwikkeling voor de ondernemingen binnen het Gewest, en suggereert een vernieuwende beheersdynamiek die gericht is op het mobiliseren en coördineren van actoren binnen zowel de overheid als de privésector en van verenigingen rond de afgesproken acties. Het doel bestaat erin samen te werken aan de ontwikkeling van economische filières die een band hebben met het milieu en met het scheppen van kwaliteitsbanen.

Achter dit begrip filière schuilt de wil om de economische en sectorale keuzes die EFRO zal maken te verbinden op basis van de realiteit binnen het Brusselse territorium en van de noodzaak de actoren binnen alle wijken in verbinding te stellen door specifieke verplichtingen en mogelijkheden te integreren, die gekoppeld zijn aan het opleidingsniveau, de etnische origine en de sociale gewoontes van alle bevolkingsgroepen.

Het Gewest wil hiermee, via een OP, een coherent geheel ontwikkelen van antwoorden op de ontwikkelingsbehoeften van de ondernemingen uit de doelsectoren. De filièrelogica houdt immers het aandragen in van zo volledig mogelijke antwoorden op de behoeften van de ondernemingen, wat het mobiliseren van diverse specifieke doelstellingen veronderstelt.

De ontwikkeling van een filière veronderstelt eveneens transversale elementen ter ondersteuning van de systematische aanpak, of het nu beheersinstrumenten zijn (begeleiding, organisatie, follow-up, partnerships, evaluatie), dan wel eerder technische instrumenten - zoals de ondersteuning via ICT. Zo biedt ICT bijvoorbeeld mogelijkheden voor het creëren van nauwere samenwerkingsvormen binnen de filières, voor het ontwikkelen van vernieuwingen en voor de overgang naar een hoge rendementseconomie met sterk gereduceerde koolstofemissie - verder wordt het mogelijk de competitiviteit van de KMO's kracht bij te zetten en de ontwikkeling van Brussel als een "smart city".

De keuze, overigens, om geen al te strikte definitie te geven van de gekozen bedrijfstakken berust op de wens om in één zelfde "bedrijfstak" verschillende maar complementair geachte sectoren, of sectoren die qua complementariteit een interessant potentieel hebben, bijeen te brengen (via een integratie- en toenaderingsproces).

Vertrekkende van de vaststelling door de Economische en Sociale Raad dat "belangrijke sectoren of bedrijfstakken niet opgenomen zijn [terwijl] sommige sectoren of bedrijfstakken ondersteund zouden moeten kunnen worden rekening houdend met hun noodzakelijke aanpassingen en/of potentieel op het vlak van vernieuwing, nieuwe technologieën en werkgelegenheid", heeft het Gewest het interventieveld van de OP enigszins willen opentrekken buiten de grenzen van de bedrijfstakken maar rond precieze, prioritair geachte uitdagingen opgenomen in de exhaustieve lijst in Punt 3, Prioritering van de uitdagingen. Prioritering van de uitdagingen

Door de actie van de investeringsprioriteiten te richten op sommige bedrijfstakken en precieze prioritaire uitdagingen voor de assen 1 tot 3bis (goed voor 84 % van de middelen, zonder technische bijstand), legt het OP een interventieveld vast dat is aangepast aan de middelen die worden aangebracht door het EFRO en aangevuld met verschillende derdenvoorzieningen en -financieringen.

In dit kader zal EFRO de verschillende fasen van de ontwikkeling van de filières ondersteunen, zoals schematisch voorgesteld in *figuur 6* als bijlage.

Geïdentificeerde filières

Voorgesteld wordt deze filièrelogica via het operationele programma 2014-2020 hoofdzakelijk door te voeren in vijf filières:

- De media, de creatieve sectoren en het toerisme
- De grondstoffen en afvalstoffen
- De duurzame voeding en horeca
- De duurzame bouw en hernieuwbare energieën
- De gezondheid en dienstverlening aan personen

Deze filières worden beschreven en toegelicht in een *bijgevoegd document*. Ze werden enerzijds gekozen omwille van het potentieel aan economische ontwikkeling dat ze vertegenwoordigen (creatie van banen en activiteiten ten voordele van de Brusselaars) en hun capaciteit om een antwoord te geven op de noodzaak aan een verbeterd stedelijk metabolisme, maar anderzijds ook omwille van hun congruentie met de verscheidene Europese en regionale programma's (de Alliantie Leefmilieu/Tewerkstelling, New Deal, Gewestelijk Plan voor Innovatie), en tot slot als filières die werden geïdentificeerd door de actoren van de economie en het onderzoek die deelnamen aan de workshops georganiseerd in het kader van de voorbereiding van het OP. Het programma integreert ook filières die gesteund worden in de context van de Brusselse prioritare beleidslijnen (New Deal, Alliantie Werkgelegenheid-Leefmilieu, GPI[1]).

De identificatie van deze filières berust op verschillende criteria:

- De aanwezigheid van een potentieel aan wetenschappelijke en technologische vaardigheden op hoog niveau;
- Het maatschappelijke belang of de vaardigheid om te beantwoorden aan de belangrijkste socio-economische uitdagingen;

- Het belang en de unieke concentratie van eindgebruikers die een voorbeeldrol kunnen spelen en innovatie in deze domeinen stimuleren;
- Het positieve effect op de Brusselse werkgelegenheid en de herinschakeling van laaggeschoolde personen;
- De anticipatie van belangrijke veranderingen en omwentelingen waar deze filières mee te maken zullen krijgen.

Er dient meteen gesteld te worden dat deze lijst niet volledig is voor de Assen 2, 3 en 3bis (de projecten van As 1 blijven immers gebonden aan de filières van de gewestelijke strategie inzake intelligente specialisatie). In het kader van de oproep tot het indienen van projecten mogen de actoren een project in een andere sector voorstellen van zodra ze kunnen aantonen dat het project past enerzijds in een groeisector voor tewerkstelling van de Brusselaars en de mogelijke regionaal-economische ontwikkeling, en anderzijds met een geïntegreerde/ systematische aanpak (via banden met de andere sectoren en schakels van het betrokken sector); of dat het beantwoordt aan de prioritaire uitdagingen van de diagnose.

Zoals onderstaand het schema van *figuur 7* weergeeft, zijn deze sectoren niet hermetisch van elkaar afgesloten en kunnen er verbindingen gevonden worden voor twee benaderingen die elkaar overlappen. ICT heeft bijvoorbeeld een transversale invloed op het geheel van de andere filières.

[1] De eerste drie criteria werden gebruikt in de context van de updating van het Gewestelijk Plan voor de Innovatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

ICT als transversale filière

ICT, waarvan het belang voor Brussel kan worden aangetoond door meerdere indicatoren (om en nabij de 20.000 werknemers en 1.000 bedrijven zijn in Brussel actief in deze sector), heeft een transversale impact op alle andere filières.

De voorgestelde optie betreffende ICT is er een transversale hefboom van te maken ter ondersteuning van de geïdentificeerde filières, om zo de beschikbare actoren en vaardigheden in het BHG te koppelen aan de behoeften vastgesteld in de filières van gezondheid, milieubeheer en energie. Een nieuwe uitdaging bestaat er immers in de bedrijven actief in ICT te interesseren voor het ontwikkelen en commercialiseren van diensten en goederen buiten hun gebruikelijke "sectoren". Zoals de Commissie voorstelt in het kader van het programma Horizon 2020 gericht op onderzoek en innovatie, creëert de gemakkelijke en betaalbare toegang tot ICT belangrijke mogelijkheden om nauwere samenwerkingsvormen te ontwikkelen tussen diensten en nieuwe technologieën, zodat het ontstaan van nieuwe producten en diensten wordt bevorderd die op termijn het hele Gewest en zijn bewoners ten goede zullen komen (voornamelijk op het vlak van gezondheidszorgen, klimaatveranderingen, mobiliteit of bij maatschappelijke uitdagingen zoals de vergrijzing van de bevolking). Het BHG beschikt bijvoorbeeld over een netwerk van ICT-bedrijven gespecialiseerd op het gebied van gezondheid of die in de gezondheidssector werken (zelfstandigheid van de persoon, medische apparatuur, e-gezondheid) en die gemobiliseerd zullen worden in het kader van het volgende Operationeel Programma.

Zoals aangegeven in het Gewestelijk Innovatieplan wordt het universitair onderzoek op het vlak van ICT echter nog niet adequaat gevaloriseerd en gecommmercialiseerd richting regionale bedrijven wat vaak een belemmering is voor het ontstaan en de commercialisering van werkelijk vernieuwende producten in een sector die volop in beweging is. De synergieën tussen de academische wereld en het bedrijfsleven zijn nog niet systematisch en optimaal. Ze herbergen een potentieel van ontwikkeling van nieuwe producten en diensten dat - zo stellen we hier voor - gericht moet worden naar de geïdentificeerde te betrekken filières.

Binnen de programmering zal 10% van de fondsen gereserveerd worden voor de ICT-filière.

Correlatie tussen de OP bedrijfstakken en de potentiële specialisatieniches

Het Brussels Gewestelijk Innovatieplan 2007-2013 (GIP) heeft drie innoverende sectoren vastgelegd: gezondheid, milieu en ICT. Deze drie sectoren maken het voorwerp uit van een transversale ondersteuning in het gewestelijk beleid, met name in de instrumenten van Innoviris. In het kader van de voorbereiding op de programmering van de structurele fondsen 2014-2020 en met het oog op het uitbouwen van een eigen intelligente specialisatiestrategie, werd een update van dit plan voorgesteld. Uit deze update zijn 4 potentiële specialisatieniches naar voor gekomen: informatie- en communicatietechnologie toegepast op gezondheidszorg ("e-health"); ecoboeren; civiele veiligheid en creatieve industrie. Uit het werk dat in het kader van deze update werd verricht, blijkt echter ook dat deze 4 niches nog niet allemaal even volgroeid zijn (civiele veiligheid en creatieve industrie moeten nog goedgekeurd worden).

De vijf groeibedrijfstakken van het OP beantwoorden aan de potentieel innoverende sectoren (GIP) en aan de potentiële specialisatieniches van de update, met uitzondering van civiele veiligheid (zie hieronder), en vice versa:

- Gezondheid en diensten aan personen (OP EFRO): gezondheidszorg (GIP) en e-health (update)
- Media, creatieve sectoren en toerisme (OP EFRO): creatieve industrie (update GIP)
- Grondstoffen en afvalstoffen & duurzame voeding en horeca (OP EFRO): milieu (GIP)
- Duurzaam bouwen en hernieuwbare energieën (OP EFRO): ecobouwen (update GIP).

ICT (GIP) is transversaal verwerkt in het OP.

Qua ondersteuning aan de OOI, steunt het Gewest ook de sectoren van zijn GIP en diens update, onafhankelijk van de middelen van het OP EFRO die, rekening houdend met de noodzaak van een thematische concentratie, zijn acties vooral richt op de genoemde groeibedrijfstakken. Aldus werden er drie strategische platformen, (programma "Bridge") gebaseerd op de groeiniches van de update van het GIP, opgestart door Innoviris: ecobouwen (Bridge 2012), e-gezondheid (Bridge 2013) en civiele veiligheid (Bridge 2014). Wat de civiele veiligheid betreft, heeft Innoviris de aanbevelingen gevolgd van het verslag dat gediend heeft als ondersteuning voor deze update door zich te beperken tot de

meest veelbelovende groeiniche voor het BHG: informatieveiligheid (budget: meer dan 6 miljoen EUR).

4.2. Het territorialisatieprincipe voor de infrastructuurprojecten

Het operationele programma past een algemeen territorialisatieprincipe toe voor de projecten op gebied van infrastructuur in de ZSV uitgebreid met de verschillende ontwikkelingspolen van het ontwerp GPDO (dit betreft alle assen). Bovendien moeten de projecten die in lijn zijn met as 4 van het operationele programma zich situeren in de ZSV. Dit punt wordt beschreven in Sectie 5 over de specifieke behoeften van de geografische zones die het meest door armoede worden getroffen.

5. De gekozen prioritaire assen

Prioritaire as 1: Onderzoek versterken en de overdracht en het ontstaan van innovatie verbeteren

Deze strategische as beantwoordt aan de thematische doelstelling 1.

Onze diagnose toont aan dat het BHG wordt gekenmerkt door:

- relatief zwakke privé-investeringen wat OOI betreft
- een tekort aan sociale en/of economische opwaardering van OOI

In deze context moedigt het Operationeel Programma vernieuwingen aan in al hun vormen binnen en naar ondernemingen en organisaties. Hierbij moet men uitgaan van vernieuwingen in de brede zin van het woord, met als uitgangspunt het oplossen van de maatschappelijke uitdagingen die werden geïdentificeerd in de diagnose en die gericht zijn op een verbetering van het stadsmetabolisme (op milieugebonden, energetisch en/of sociaal en stedelijk vlak). Zo moeten de onderzoeks- en innovatieprojecten bijdragen aan de doelstellingen van het OP (ontwikkeling van de KMO's in de groeifilières, verbetering van de energetische en milieugebonden kwaliteit van het Gewest, tegengaan van de dualisering).

De in dit kader voorziene acties liggen in lijn met de strategie van intelligente specialisatie van het Gewest via een versterking van de positionering van Brussel in meerdere segmenten met strategische acties die werden geïdentificeerd in het Gewestelijk Innovatieplan (GIP). In dat geval moeten de projecten een echte economische en/of maatschappelijke meerwaarde kunnen voorleggen en beantwoorden aan de in de diagnose als prioritair vastgelegde uitdagingen. Het komt erop aan om, overeenkomstig de intelligente specialisatiestrategie, ervoor te zorgen dat er echt efficiënte investeringen gedaan worden in de sectoren onderzoek en ontwikkeling.

De update van het GIP stelt ook voor om het innovatiebeheer te versterken (doelstelling 5). Als gevolg hiervan werd een dashboard van de OOI uitgewerkt. Het dashboard is hoofdzakelijk geïnspireerd op het European Innovation Scoreboard en op de tekst "Une Union de l'Innovation" (Europa 2020). Het bevat 33 indicatoren verspreid over 6 dimensies (input, ondernemingen, samenwerkingen, deelname aan Europese programma's, output en een economische dimensie). De in dit scorebord opgenomen indicatoren worden periodiek verzameld om een correcte opvolging van het beleid en van de situatie te verzekeren. Het

scorebord van de OOI in het Brussels Gewest werd voor het eerst gepubliceerd in 2012 en geüpdatet in 2014. Op basis van dit dashboard worden korte analysefiches gepubliceerd.

Er werd binnen Innoviris ook een cel Beleid en Monitoring opgericht. Deze cel zorgt voor de update van het scorebord. De cel is ook gelast met het overbrengen van de nodige informatie voor de opvolging van het OP aan de beheersoverheid. Informatie over de indicatoren die behoren tot as 1, gewijd aan OOI, wordt ook door deze cel overgemaakt aan de beheersoverheid.

Wat betreft de doelstellingen in verband met de klimaatverandering, stemt prioritaire as 1 overeen met de algemene strategie van het OP en moeten de projecten van deze as, net als deze van as 2, 3 en 3bis, noodzakelijkerwijs gekoppeld zijn aan een *filière* of een *prioritaire uitdaging*.

De doelgerichtheid van de actie laat toe om de middelen van het OP EFRO in deze as te richten op drie volgende bedrijfstakken: Grondstoffen en afvalstoffen & duurzame voeding en horeca (OP EFRO): milieu (GIP)

Los van deze elementen, laat as 2 toe om projecten te ondersteunen die bijdragen tot *prioritaire uitdagingen*, meer in het bijzonder:

- Uitdaging om de EPB in ondernemingen, overheidsgebouwen en woningen te verbeteren
- de uitdaging inzake de energie- en milieutransitie van de Brusselse ondernemingen
- de saneringsuitdaging van de door weesverontreiniging verontreinigde bodems.

Prioritaire as 2: Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van KMO's in de groeisectoren verbeteren

Deze strategische as sluit aan bij de thematische doelstelling 3.

Het gaat enerzijds om het stimuleren van het ondernemerschap en de creatie van activiteiten, en anderzijds om het verbeteren van de begeleiding van de pas opgerichte bedrijven met het oog op het tegemoetkomen aan de geïdentificeerde ontwikkelingsbehoeften, met voorrang voor de ontwikkeling van de filières. De versterking van het ondernemerschap, de creatie van activiteiten en de groei van de bedrijven zijn immers krachtige motoren voor de economische ontwikkeling en de creatie van banen in Brussel: ze zorgen voor het ontstaan van nieuwe bedrijven en nieuwe banen, creëren nieuwe markten, zoeken nieuwe inplantingen van de economie ten voordele van de Brusselaars en bevorderen de ontwikkeling van nieuwe vaardigheden en bekwaamheden.

Wat betreft de doelstellingen in verband met de klimaatverandering, stemt prioritaire as 2 overeen met de algemene strategie van het OP en moeten de projecten van deze as, net als deze van as 1, 3 en 3bis, noodzakelijkerwijs gekoppeld zijn aan een *filière* of een *prioritaire uitdaging*.

De doelgerichtheid van de actie laat toe om de middelen van het OP EFRO in deze as te richten op drie volgende bedrijfstakken: Grondstoffen en afvalstoffen & duurzame voeding en horeca (OP EFRO): milieu (GIP)

Los van deze elementen, laat as 2 toe om projecten te ondersteunen die bijdragen tot **prioritaire uitdagingen**, meer in het bijzonder:

- Uitdaging om de EPB in ondernemingen, overheidsgebouwen en woningen te verbeteren
- de uitdaging inzake de energie- en milieutransitie van de Brusselse ondernemingen
- de saneringsuitdaging van de door weesverontreiniging verontreinigde bodems.

Prioritaire as 3 en 3bis: De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen

(As 3: lage koolstofemissie; As 3bis: leefmilieu/rationeel gebruik van grondstoffen)

Deze assen willen een antwoord bieden op de energie- en milieu-uitdagingen van het BHG die in de diagnose aan het licht gekomen zijn. De overgang naar een economie met lage CO₂-uitstoot en het rationeel gebruik van de grondstoffen zijn immers thema's die sterk met elkaar verbonden en complementair zijn. Ze willen het stedelijk metabolisme verbeteren en de duurzame ontwikkeling van het Gewest verzekeren. De aspecten lage koolstofemissie en rationeel gebruik van grondstoffen waren oorspronkelijk in één en dezelfde as verenigd maar zijn nu in twee verschillende assen opgesplitst.

Prioritaire as 4: Verbeteren van de leefomgeving en het leefmilieu van de wijken en de precare bevolkingsgroepen

Deze strategische as ligt in lijn met de onafgebroken acties die reeds werden ondernomen binnen de PIZ (kanaalplan, programmering 2007-2013). De as wil de territoriale dualisering reduceren die in het BHG toch wel aanzienlijk blijft, via de verbetering van het levenskader en het leefmilieu van de kwetsbare wijken en bevolkingsgroepen en wil tegemoetkomen aan de specifieke noden teweeggebracht door de sociale actualiteit.

Hij zal het mogelijk maken om, in overeenstemming met de opgenomen specifieke doelstellingen:

- het aantal opvangplaatsen voor kleine kinderen in achtergestelde buurten te verhogen (SD 4.1),
- het infrastructuraanbod en de culturele uitrustingen die de stedelijke heropleving in achtergestelde buurten ondersteunen, te versterken (SD 4.2),
- de participatie van bewoners aan de stadsdynamiek en stadsontwikkelingsprojecten in achtergestelde buurten te versterken (SD 4.3).
- een sanitair aanbod ontwikkelen alsook sociale begeleiding ten behoeve van kwetsbare bevolkingsgroepen (waaronder vluchtelingen, asielzoekers, mensen zonder papieren of zonder administratieve status) (SD 4.4).
- **[Referenties in de bijlage "OP Referenties"]**

1.1.1 bis Description des effets escomptés du programme opérationnel en vue de favoriser la réparation des dommages à la suite de la crise engendrée par la pandémie de COVID-19

et ses conséquences sociales et de préparer une reprise écologique, numérique et résiliente de l'économie.

Hoewel de gevolgen van de pandemie voor de Brusselse economie nog niet exact bepaald kunnen worden, heeft het Gewest volgende sectoren geïdentificeerd, die door de pandemie getroffen werden, maar die ook kunnen bijdragen tot het herstel van de economische schade:

- de gezondheidszorg: deze sector heeft uiteraard zijn maatschappelijke nut bewezen tijdens de crisis, en het behoud van investeringen in deze sector (met het oog op innovatie) draagt bij tot het versterken van dit fundamentele ecosysteem. Deze keuze berust zowel op het potentieel van deze sector in Brussel (en op het ontwikkelingspotentieel dat een investering er dus kan scheppen) en op de uitdagingen die de gezondheidscrisis heeft blootgelegd of verscherpt;
- de duurzame bouwsector: deze sector is minder rechtstreeks betrokken bij de gezondheidscrisis, maar blijft van essentieel belang met het oog op de uitdagingen van de Klimaatstrategie 2050. Omdat er middelen zijn vrijgemaakt om in de komende jaren investeringen te verrichten die bijdragen tot een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen is het van belang dat de gewestelijke economische operatoren kunnen voldoen aan de stijgende vraag. De inspanning kan geleverd worden door de investeringscapaciteit van jonge ondernemingen te steunen;
- de horeca: deze sector, die erg te lijden had onder de crisis, is ook een bijzonder belangrijke bron van werkgelegenheid voor laaggeschoold personeel. Gelet op de sociologische kenmerken van Brussel (en de kloof tussen het kwalificatieniveau dat veel werkgevers vragen en het beschikbare niveau bij de werkzoekenden) is het van belang investeringsmiddelen te concentreren in deze sector, die toegankelijke werkgelegenheid voor de inwoners biedt (en die daarnaast het toerisme bevordert en de stad aantrekkelijker maakt). De keuze voor deze sector is dus zowel ingegeven door de bijdrage die de bijkomende middelen kunnen leveren tot het herstel van de geleden schade als gevolg van maandenlange sluiting of beperkingen wegens de gezondheidscrisis als door het economisch potentieel van deze investeringen en het jobprofiel in deze sector;
- toerisme en cultuur: als bestemming voor zowel het vrijetijds- als het zakentoeisme wenst het Brussels Hoofdstedelijk Gewest deze sectoren te steunen door via digitalisering een dynamischer aanbod tot stand te brengen dat deze sectoren kan laten groeien en dat kan inspelen op de vraag (in de toerisme- en evenementensector, "MICE" (Meetings, Incentives, Conventions and Events)). Deze sector heeft net als de horeca (waarmee hij verbonden is) zwaar te lijden gehad, niet enkel door sluitingen en beperkingen maar ook door reisbeperkingen en veranderd gedrag. Daarom beoogt het programma de veerkracht van deze sector te steunen zodat de ondernemers kunnen inspelen op de veranderingen in de vraag naar aanleiding van de crisis. Digitale oplossingen (hybridisering van conferentiezalen, e-ticketing) bestonden weliswaar al vóór de gezondheidscrisis, maar de crisis heeft het belang van deze oplossingen uiteraard doen toenemen. Een sector die te kampen had met een tijdelijke maar drastische terugval in zijn activiteit moet dan ook gesteund worden om deze uitdaging met succes te kunnen aangaan.

De steun aan voornoemde sectoren zal de vorm aannemen van bijkomende investeringskredieten voor kmo's, bestemd voor hetzij welbepaalde investeringen van kmo's en ondernemers van de MICE-sector, hetzij nieuwe diensten die tot doel hebben hen te helpen een aantrekkelijker aanbod voor de consument tot stand te brengen.

Op te merken valt dat al deze sectoren behoorden tot de "prioritaire filières" waarin het OP PO 2014-2020 voorzag.

1.1.2 Een motivering van de keuze van de thematische doelstellingen en bijbehorende investeringsprioriteiten met betrekking tot de partnerschapsovereenkomst, op basis van een vaststelling van hetgeen op regionaal en, in voorkomend geval, nationaal niveau nodig is, waaronder het aanpakken van de problemen die zijn vermeld in de relevante landenspecifieke aanbevelingen die zijn aangenomen op grond van artikel 121, lid 2, VWEU, en de relevante aanbevelingen van de Raad die zijn vastgesteld op grond van artikel 148, lid 4, VWEU, met inachtneming van de ex-ante-evaluatie.

Tabel 1: Motivering van de keuze van thematische doelstellingen en investeringsprioriteiten

Gekozen thematische doelstelling	Gekozen investeringsprioriteit	Motivering van de keuze
01 - Versterking van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie	1b - Bevordering van de bedrijfsinvesteringen in O&I, de ontwikkeling van koppelingen en synergieën tussen ondernemingen, centra voor onderzoek en ontwikkeling, en het hoger onderwijs, met name het bevorderen van investeringen in product- en dienstenontwikkeling, overdracht van technologie, sociale innovatie, eco-innovatie, toepassingen voor overheidsdiensten, stimulering van de vraag, netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, en ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, snelle productvalidatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie, in het bijzonder in ontsluitingstechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën	<p>De uitgaven aan O&O (1,37% van het BBP in 2011) zijn lager dan de doelstellingen die werden vastgelegd in het kader van de strategie Europa 2020 (3% in 2020). Daarnaast moet het BHG de uitdaging aangaan om de socio-economische valorisatie van de resultaten van OOI-activiteiten te versterken.</p> <p>In deze context moet het EFRO aangewend worden om de Brusselse strategie inzake slimme specialisatie te ondersteunen (Regionaal Innovatieplan) zodat er doeltreffend kan worden geïnvesteerd in OOI, die de ontwikkeling van toekomstgerichte sectoren bevordert en een antwoord biedt op de maatschappelijke uitdagingen van het Gewest. Het komt er ook op neer om, in overeenstemming met de aanbevelingen van de Commissie en het Gewestelijk Innovatieplan, de samenwerking tussen de OOI-sector en de bedrijven te stimuleren zodat het concurrentievermogen van de ondernemingen wordt versterkt en er werkgelegenheid wordt gecreëerd. In dat opzicht is het sociale luik van de</p>

Gekozen thematische doelstelling	Gekozen investeringsprioriteit	Motivering van de keuze
		<p>innovatie, samen met de technologische innovatie, bijzonder relevant voor het BHG.</p>
<p>03 - Vergroting van de concurrentiekracht van kleine en middelgrote ondernemingen, alsmede van de landbouwsector (voor het Elfpo) en van de visserij- en aquacultuursector (voor het EFMZV)</p>	<p>3a - Bevordering van ondernemerschap, met name door de economische exploitatie van nieuwe ideeën te vergemakkelijken en door de oprichting van nieuwe bedrijven - onder meer via starterscentra - aan te moedigen</p>	<p>Er moeten economische filières ontwikkeld worden die beloftevol zijn op het vlak van economische return en banen die niet gedelocaliseerd kunnen worden, in het bijzonder voor laaggeschoolden, die een groot deel van de Brusselse werkzoekenden uitmaken.</p> <p>Vandaar dat het EFRO zal tussenkomen om het concurrentievermogen van de KMO's te versterken door zich toe te spitsen op een aantal groefilières. Het gaat erom de versnippering van de middelen te vermijden en bij te dragen tot het opzetten van geïntegreerde economische sectoren die werkgelegenheid scheppen voor de Brusselaars. Zoals aanbevolen door de Commissie, zal het EFRO maatregelen aanmoedigen die ruimte geven aan ondernemingspotentieel om zo de ondernemingsgeest aan te wakkeren en de zelfstandige activiteit en het oprichten van bedrijven te ondersteunen.</p> <p>Hiermee wordt ook voldaan aan de behoefte om ondernemingen te begeleiden tijdens hun ontwikkelingsfase. Er bestaan namelijk nog maar weinig voorzieningen om ondernemingen te ondersteunen nadat ze zijn opgericht, hoewel het aantal faillissementen hoog ligt.</p>
<p>03 - Vergroting van de concurrentiekracht van kleine en middelgrote</p>	<p>3d - Ondersteuning van de capaciteit van kmo's om te groeien op de regionale, nationale en internationale</p>	<p>Er moeten economische filières ontwikkeld worden die beloftevol zijn op het vlak van economische</p>

Gekozen thematische doelstelling	Gekozen investeringsprioriteit	Motivering van de keuze
<p>ondernemingen, alsmede van de landbouwsector (voor het Elfpo) en van de visserij- en aquacultuursector (voor het EFMZV)</p>	<p>markten, en deel te nemen aan innovatieprocessen</p>	<p>return en banen die niet gedelocaliseerd kunnen worden, in het bijzonder voor laaggeschoolden, die een groot deel van de Brusselse werkzoekenden uitmaken.</p> <p>Vandaar dat het EFRO zal tussenkomen om het concurrentievermogen van de KMO's te versterken door zich toe te spitsen op een aantal groeifilières. Het gaat erom de versnippering van de middelen te vermijden en bij te dragen tot het opzetten van geïntegreerde economische sectoren die werkgelegenheid scheppen voor de Brusselaars. Zoals aanbevolen door de Commissie, zal het EFRO maatregelen aanmoedigen die ruimte geven aan ondernemingspotentieel om zo de ondernemingsgeest aan te wakkeren en de zelfstandige activiteit en het oprichten van bedrijven te ondersteunen.</p> <p>Hiermee wordt ook voldaan aan de behoefte om ondernemingen te begeleiden tijdens hun ontwikkelingsfase. Er bestaan namelijk nog maar weinig voorzieningen om ondernemingen te ondersteunen nadat ze zijn opgericht, hoewel het aantal faillissementen hoog ligt.</p>
<p>04 - Ondersteuning van de overgang naar een koolstofarme economie in alle bedrijfstakken</p>	<p>4b - Het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in bedrijven</p>	<p>Het BHG wordt geconfronteerd met grote uitdagingen op het vlak van energie die zich vooral vertalen in de behoefte om de uitstoot van broeikasgassen te reduceren, om het aandeel van hernieuwbare energiebronnen in het energieverbruik te verhogen en om de energiedoeltreffendheid te verhogen. In dat opzicht engageert het Gewest zich ertoe om de CO₂-uitstoot tegen 2025 met 30% te</p>

Gekozen thematische doelstelling	Gekozen investeringsprioriteit	Motivering van de keuze
		<p>reduceren en op die manier de Europese en gewestelijke doelstellingen te halen. De Commissie roept België op om voor de programmering 2014-2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • maatregelen te treffen om de doelstellingen sneller en beter te bereiken en zo de uitstoot van BKG terug te dringen. • de Fondsen aan te wenden om de energiedoeltreffendheid te verhogen • de Fondsen aan te wenden om een circulaire economie te stimuleren en de overschakeling naar andere energiebronnen in de economie te bevorderen <p>Daarom zal het EFRO, in lijn met, en als aanvulling op het Brusselse beleid, verschillende soorten interventies opzetten die deze doelstellingen nastreven zonder de economische ontwikkelingsmogelijkheden ter uit het oog te verliezen.</p>
04 - Ondersteuning van de overgang naar een koolstofarme economie in alle bedrijfstakken	4c - Ondersteuning van energie-efficiëntie, slim energiebeheer en het gebruik van hernieuwbare energie in openbare infrastructuur, met inbegrip van openbare gebouwen, en in de woningbouwsector	<p>Het BHG wordt geconfronteerd met grote uitdagingen op het vlak van energie die zich vooral vertalen in de behoefte om de uitstoot van broeikasgassen te reduceren, om het aandeel van hernieuwbare energiebronnen in het energieverbruik te verhogen en om de energiedoeltreffendheid te verhogen. In dat opzicht engageert het Gewest zich ertoe om de CO₂-uitstoot tegen 2025 met 30% te reduceren en op die manier de Europese en gewestelijke doelstellingen te halen. De</p>

Gekozen thematische doelstelling	Gekozen investeringsprioriteit	Motivering van de keuze
		<p>Commissie roept België op om voor de programmering 2014-2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • maatregelen te treffen om de doelstellingen sneller en beter te bereiken en zo de uitstoot van BKG terug te dringen. • de Fondsen aan te wenden om de energiedoeltreffendheid te verhogen • de Fondsen aan te wenden om een circulaire economie te stimuleren en de overschakeling naar andere energiebronnen in de economie te bevorderen <p>Daarom zal het EFRO, in lijn met, en als aanvulling op het Brusselse beleid, verschillende soorten interventies opzetten die deze doelstellingen nastreven zonder de economische ontwikkelingsmogelijkheden ter uit het oog te verliezen.</p>
<p>04 - Ondersteuning van de overgang naar een koolstofarme economie in alle bedrijfstakken</p>	<p>4e - Bevordering van koolstofarme strategieën voor alle soorten grondgebied, met name voor de stedelijke gebieden, inclusief het bevorderen van duurzame multimodale stedelijke mobiliteit en beperkingsrelevante aanpassingsmaatregelen</p>	<p>Het BHG wordt geconfronteerd met grote uitdagingen op het vlak van energie die zich vooral vertalen in de behoefte om de uitstoot van broeikasgassen te reduceren, om het aandeel van hernieuwbare energiebronnen in het energieverbruik te verhogen en om de energiedoeltreffendheid te verhogen. In dat opzicht engageert het Gewest zich ertoe om de CO₂-uitstoot tegen 2025 met 30% te reduceren en op die manier de Europese en gewestelijke doelstellingen te halen. De Commissie roept België op om voor de programmering 2014-2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • maatregelen te treffen om de doelstellingen sneller en beter

Gekozen thematische doelstelling	Gekozen investeringsprioriteit	Motivering van de keuze
		<p>te bereiken en zo de uitstoot van BKG terug te dringen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • de Fondsen aan te wenden om de energiedoeltreffendheid te verhogen • de Fondsen aan te wenden om een circulaire economie te stimuleren en de overschakeling naar andere energiebronnen in de economie te bevorderen <p>Daarom zal het EFRO, in lijn met, en als aanvulling op het Brusselse beleid, verschillende soorten interventies opzetten die deze doelstellingen nastreven zonder de economische ontwikkelingsmogelijkheden ter uit het oog te verliezen.</p>
<p>06 - Behoud en bescherming van het milieu en bevordering van een efficiënt gebruik van hulpbronnen</p>	<p>6a - Het investeren in de afvalsector om te voldoen aan de vereisten van het milieuacquis van de Unie, en het aanpakken van de door de lidstaten geïdentificeerde behoeften aan investeringen die verder gaan dan die vereisten</p>	<p>De totale afvalstromen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bedragen iets meer dan 2 miljoen ton (uitgegraven grond niet inbegrepen) per jaar, er gaat hoe langer hoe meer aandacht uit naar het valoriseren en recycleren van afval maar de mogelijkheden worden nog te weinig benut. De infrastructuur voor afvalbeheer en -valorisatie biedt kansen op het vlak van leefmilieu (beperking van het volume van verbrand afval), economie (de economische sector van grondstoffen en afval wordt al meerdere jaren ondersteund door het gewest) en werkgelegenheid. Om deze activiteit op gewestelijk niveau te bevorderen, is een investering in de infrastructuur voor het beheer van afval een efficiënte manier om bij te dragen tot de afvalsector dankzij de steun van EFRO.</p>

Gekozen thematische doelstelling	Gekozen investeringsprioriteit	Motivering van de keuze
06 - Behoud en bescherming van het milieu en bevordering van een efficiënt gebruik van hulpbronnen	6e - Het nemen van maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving, om steden te revitaliseren, vervallen industrieterreinen te saneren en te ontsmetten (inclusief conversiegebieden), luchtvervuiling te verminderen en geluidsbeperkende maatregelen te bevorderen	<p>Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is een dichtbevolkt stedelijk gebied met een hoge demografische druk waardoor het moet inspelen op de uitdaging om het leefmilieu globaal te verbeteren en de grondstoffen rationeel te gebruiken (waterbeheer, sanering van vervuilde bodems, afvalbeheer, luchtvervuiling, ...).</p> <p>Door de demografische druk en het dalende aantal beschikbare gronden, als gevolg van de verstedelijking, wordt de behoefte aan gesaneerde of risicovrije gronden om stedelijke projecten te ontwikkelen steeds groter (woningen, infrastructuren, economische activiteiten). Er zijn echter nog veel vervuilde bodems en braakliggende industrieterreinen in Brussel (vooral in de centraal gelegen wijken), en er worden te weinig initiatieven genomen op dit vlak, hoewel deze cruciaal zijn voor de aantrekkelijkheid en de ontwikkeling van het Gewest.</p> <p>Het EFRO zal bijdragen tot de verbetering van het stedelijke milieu door sanering van de verontreinigde bodems en verlaten industrieterreinen.</p>
09 - Bevordering van sociale inclusie, bestrijding van armoede en iedere vorm van discriminatie	9a - Het investeren in de gezondheids- en sociale infrastructuur dat bijdraagt tot de nationale, regionale en lokale ontwikkeling, het verminderen van ongelijkheden wat de gezondheidsstatus betreft, het bevorderen van sociale insluiting door een betere toegankelijkheid van sociale, culturele en recreatieve diensten en de overgang van institutionele naar gemeenschapsgerichte diensten	Deze thematische doelstelling hangt samen met de dringende oproep geuit door de Commissie in verband met de migranten en vluchtelingen, en beoogt ook een gezondheids- en sociaal aanbod te ontwikkelen voor de kwetsbare bevolkingsgroepen (waaronder vluchtelingen, asielzoekers, mensen zonder papieren of zonder administratieve status).
09 - Bevordering van sociale inclusie, bestrijding van	9b - Steun voor fysieke, economische en sociale sanering van achtergestelde	Net zoals andere grote metropolen heeft het Brussels Hoofdstedelijk

Gekozen thematische doelstelling	Gekozen investeringsprioriteit	Motivering van de keuze
<p>armoede en iedere vorm van discriminatie</p>	<p>gemeenschappen in stedelijke en plattelandsgebieden</p>	<p>Gewest te kampen met een grote groep mensen die behoeftig zijn en/of sociaal worden uitgesloten. Zo loopt 37% van de bevolking in het BHG het risico om in armoede te verglijden of sociaal uitgesloten te worden (de EU 2020-doelstelling is 20%), waarbij de cijfers voor bepaalde kwetsbare wijken nog zorgwekkender zijn.</p> <p>Zoals benadrukt wordt in talloze gewestelijke en Europese documenten, blijft het BHG kampen met een globale uitdaging inzake het beperken van de dualisering van het grondgebied op socio-economisch, milieugebonden en fysiek vlak.</p> <p>In lijn met de <i>Position Paper</i> van de Commissie, waarin de noodzaak wordt benadrukt om de sociale inclusie onder de kwetsbare bevolking te verbeteren, is het de bedoeling van deze thematische doelstelling om in te spelen op de behoefte om de territoriale dualisering te bestrijden door het levenskader en de sociale inclusie van kansarmen te verbeteren.</p>
<p>13 - Het herstel bevorderen van de geleden schade als gevolg van de crisis die werd veroorzaakt door de COVID-19-pandemie en een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie voorbereiden</p>	<p>13i - (EFRO) Het herstel bevorderen van de geleden schade als gevolg van de crisis die werd veroorzaakt door de COVID-19-pandemie en een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie voorbereiden</p>	<p>Gelet op de impact van de pandemie op de Brusselse economie en rekening houdend met de beschikbare middelen in het kader van React-EU zal het programma toegespitst worden op een beperkt aantal concrete acties met betrekking tot de financiering van kmo's uit drie sectoren (gezondheidszorg, duurzame bouw en horeca) en de digitalisering van toerisme en cultuur.</p>

1.2 Motivering van de financiële toewijzing

Motivering van de financiële toewijzing (d.w.z. steun van de Unie) aan elke thematische doelstelling en in voorkomend geval de investeringsprioriteit, in overeenstemming met de vereisten inzake thematische concentratie rekening houdend met de ex-ante-evaluatie.

De verdeling van de middelen van het programma is een coherente aanvulling van de thematische doelstellingen en de gekozen prioritaire investeringen. Bovendien moet de verdeling van de financiële middelen van het programma voldoen aan het principe van thematische concentratie zoals voorzien in de Europese regelgeving:

- minstens 80 % van de middelen van het EFRO zijn toegekend aan de T.D. 1, 2, 3 en 4
- minstens 20% van de middelen van het EFRO zijn toegekend aan de T.D. 4

Deze percentages werden bepaald vóór de toevoeging van de (beperkte) React-EU-middelen.

As 1: Het onderzoek versterken en de overdracht en het ontstaan van innovatie verbeteren

Toewijzing financiële middelen: 18,78%

Overeenstemmende thematische doelstelling: TDI (18,78%)

Verantwoording voor de toewijzing van de financiële middelen:

Conform de aanbevelingen van de tussentijdse evaluatie van de programmering 2007-2013 die de beperkte plaats van OOI in het OP 2007-2013 benadrukt, met de suggesties in de Position Paper van de Commissie en in de lijn van de prioriteiten uit het Gewestelijk Innovatieplan en de aanbevelingen in de adviezen van de geraadpleegde instanties, wijdt het OP een substantieel deel van het budget aan de versterking van OOI in het BHG. Het gaat hier om een aanzienlijke evolutie in verband met het voorgaande programma. Bovendien moet er bij deze 20% eveneens rekening gehouden worden met de andere Europese instrumenten (Programma Horizon 2020) die OOI ook ondersteunen.

De financiële dotatie wordt toegevoegd aan de Brusselse kredieten voor R & O. Het Gewest merkt op dat deze kredieten tussen 2007 en 2013 met 70 % gestegen zijn (hoogste stijging van alle gefedereerde entiteiten in België).

De som van de investeringen van Innoviris bedraagt meer dan 41 miljoen EUR over 2014 en het ontwerpbudget voor 2015 voorziet bijna 44 miljoen EUR. Dit bedrag bevat met name een deel van de enveloppe die specifiek bestemd is voor complementaire cofinanciering van de R&O projecten die geselecteerd zullen worden in het kader van de PO EFRO (3,9 miljoen EUR kredieten om een cofinanciering aan te brengen voor de periode 2015-2021).

As 2: Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groeifilières verbeteren

Toewijzing financiële middelen: 37,73%

Overeenstemmende thematische doelstelling: TD3 (37,73%)

Verantwoording voor de toewijzing van de financiële middelen:

Deze thematische doelstelling vertegenwoordigt 37,7% van de fondsen. Deze concentratie wordt gerechtvaardigd door:

- de nood aan steun bij het oprichten en ontwikkelen van belangrijke economische activiteiten op vlak van werkgelegenheid, bij het scheppen van banen voor Brusselaars,
- door de behoeften om economische filières te versterken,
- de voortzetting van actieve steun aan Brusselse KMO's op het moment waarop een groot aantal van hen geconfronteerd werd met een aanzienlijke daling van hun activiteit door de verhoging van het dreigingsniveau naar niveau 4 (november 2015) en sinds de aanslagen van 22 maart 2016.

Daarnaast sluit deze concentratie aan bij de aanbevelingen van de Raad en de gewestelijke prioriteiten (die trouwens aan de financiering ervan toegevoegd worden) die bepaald werden in verschillende gewestelijke programma's (New Deal, Gewestelijk Innovatieplan, GPDO).

As 3: De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)

Toewijzing financiële middelen: 23,72%

Overeenstemmende thematische doelstelling:

TD4 (23,72%)

Verantwoording voor de toewijzing van de financiële middelen:

Deze thematische doelstelling vormt een essentiële prioriteit voor de programmering 2014-2020. De regelgeving eist immers dat een minimum van 20% van de middelen van het OP aangewend wordt als steun voor de overgang naar een economie met een lage CO2-uitstoot in alle sectoren.

Naar aanleiding van de uitdaging op vlak van energie waarmee het Gewest kampt, rekening houdend met de ontwikkelingskansen die de milieuovertgang van de Brusselse economie biedt, maar ook naar aanleiding van de steun (niet-communautaire financiële steun voor de milieutransitie via het Gewestelijk programma voor circulaire economie (GPCE) dat in maart 2016 aangenomen werd) zal het OP 24% van het budget toewijzen aan TD 4. Dit

sluit aan bij de regeringsprioriteiten (New Deal, GPDO, Alliantie Werkgelegenheid-Leefmilieu) en voldoet aan de Europese aanbevelingen (Position Paper) waarin staat dat België de Fondsen zou moeten gebruiken om de doeltreffendheid te verhogen en de energietransitie te verzekeren.

As 3bis: De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (leefmilieu/rationeel gebruik van grondstoffen)

Toewijzing financiële middelen: 3,95%

Overeenstemmende thematische doelstelling:

TD6 (3,95%)

Verantwoording voor de toewijzing van de financiële middelen:

Rekening houdend met de specifieke noden van het Gewest inzake bodemsanering (weesvervuiling) en de kansen die gegrepen moeten worden om de afvalsector te versterken, zal het OP 4% van zijn budget toewijzen aan TD 6. Het komt erop aan de investeringen in de infrastructuur voor afvalbeheer te ondersteunen en de door weesvervuiling aangetaste bodems te behandelen om de stedelijke omgeving te verbeteren, de milieu- en maatschappelijke dualisering te verminderen, de economische en stedelijke ontwikkeling van de aangetaste zones te bevorderen en tegemoet te komen aan de volksgezondheid. Deze doelstelling streeft prioritair naar een investering in de EFRO projecten zoals ook in de stedelijke renovatieprojecten die in dezelfde interventiezone gelegen zijn en gedragen worden door openbare of aanverwante spelers.

As 4: Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen

Toewijzing financiële middelen: 16%

Overeenstemmende thematische doelstelling: TD9 (15,82%)

Verantwoording voor de toewijzing van de financiële middelen:

Naar aanleiding van de voortdurende dualisering in het BHG op socio-economisch en milieugebonden vlak, wijst het EFRO, in lijn met de voorgaande programmeringen, 16% van de middelen toe aan de strijd tegen de dualisering van het grondgebied en aan acties ten voordele van kwetsbare bevolkingsgroepen (zoals vluchtelingen, asielzoekers, mensen zonder papieren of zonder administratieve status).

Deze middelen zullen aangewend worden in combinatie met andere niet-communautaire instrumenten en financieringen waardoor, in weerwil van de beperkte financiële middelen van het Programma, de situatie zal kunnen evolueren [1].

Technische Bijstand

Voor de uitvoering, opvolging, evaluatie, informatie en communicatie in verband met het EFRO-programma, zal het OP 4% van het budget toewijzen aan technische bijstand. Deze 4% zullen opgenomen worden van de totale enveloppe, waarna het saldo wordt verdeeld per as volgens de hierboven beschreven percentages.

Met dit bedrag, in combinatie met de gewestelijke medefinanciering, zullen de Programmeringsautoriteiten versterkt kunnen worden, in het bijzonder de resources die ingezet worden bij de beheers- en certificeringsoverheden.

React-EU

Het budget wordt verdeeld over twee assen: een eerste, goed voor 96% van de kredieten, ter financiering van acties die rechtstreeks verband houden met het herstel, en een tweede, ten belope van 4% van de kredieten, ter financiering van de bijkomende technische bijstand die nodig is voor de nieuwe uit te voeren acties.

Tabel 2: Overzicht van de investeringsstrategie van het operationele programma

Prioritaire as	Fonds	Door de Unie verleende steun (€)	Deel van de totale EU-steun voor het operationele programma	Thematische doelstelling / investeringsprioriteit / specifieke doelstelling	Gemeenschappelijke en programmaspecifieke resultaatindicatoren waarvoor een streefdoel is vastgesteld
As 1	ERDF	17.268.166,00	16.95%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 01 - Versterking van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie <ul style="list-style-type: none"> ▼ 1b - Bevordering van de bedrijfsinvesteringen in O&I, de ontwikkeling van koppelingen en synergieën tussen ondernemingen, centra voor onderzoek en ontwikkeling, en het hoger onderwijs, met name het bevorderen van investeringen in product- en dienstenontwikkeling, overdracht van technologie, sociale innovatie, eco-innovatie, toepassingen voor overheidsdiensten, stimulering van de vraag, netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, en ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, snelle productvalidatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie, in het bijzonder in ontsluitingstechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën <ul style="list-style-type: none"> ▼ SD1.1 - De capaciteiten voor toegepast onderzoek verhogen in verband met de prioritaire uitdagingen geïdentificeerd in de diagnose ▼ SD1.2 - De innovatie verhogen in de KMO's 	[SD1.2, SD1.1]
As 2	ERDF	34.688.808,00	34.04%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 03 - Vergroting van de concurrentiekracht van kleine en middelgrote ondernemingen, alsmede van de landbouwsector (voor het Elfpo) en van de visserij- en aquacultuursector (voor het EFMZV) <ul style="list-style-type: none"> ▼ 3a - Bevordering van ondernemerschap, met name door de economische exploitatie van nieuwe ideeën te vergemakkelijken en door de oprichting van nieuwe bedrijven - onder meer via starterscentra - aan te moedigen <ul style="list-style-type: none"> ▼ SD2.1 - Nieuwe activiteiten ontwikkelen die leiden tot jobcreatie, ook in sociale economie ▼ 3d - Ondersteuning van de capaciteit van kmo's om te groeien op de regionale, nationale en internationale markten, en deel te nemen aan innovatieprocessen <ul style="list-style-type: none"> ▼ SD2.2 - Specifieke doelstelling 2.2: De ontwikkeling van KMO's begeleiden, met inbegrip van projecten binnen de sociale economie 	[SD2.1, Bx6, SD2.1, SD2.2]
As 3	ERDF	21.812.420,00	21.41%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 04 - Ondersteuning van de overgang naar een koolstofarme economie in alle bedrijfstakken <ul style="list-style-type: none"> ▼ 4b - Het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in bedrijven <ul style="list-style-type: none"> ▼ SD3.1 - De energietransitie van de Brusselse KMO's versterken ▼ 4c - Ondersteuning van energie-efficiëntie, slim energiebeheer en het gebruik van hernieuwbare energie in openbare infrastructuur, met inbegrip van openbare gebouwen, en in de woningbouwsector <ul style="list-style-type: none"> ▼ SD3.2 – Specifieke doelstelling 3.2: Ondersteunen van de energietransitie in openbare infrastructuren en openbare huisvestingsinfrastructuren 	[3.1si, 3.1tm, 3.2ap, 3.2lg, 3.3cy, SD3.4]

Prioritaire as	Fonds	Door de Unie verleende steun (€)	Deel van de totale EU-steun voor het operationele programma	Thematische doelstelling / investeringsprioriteit / specifieke doelstelling	Gemeenschappelijke en programmaspecifieke resultaatindicatoren waarvoor een streefdoel is vastgesteld
				<ul style="list-style-type: none"> ▼ 4e - Bevordering van koolstofarme strategieën voor alle soorten grondgebied, met name voor de stedelijke gebieden, inclusief het bevorderen van duurzame multimodale stedelijke mobiliteit en beperkingsrelevante aanpassingsmaatregelen <ul style="list-style-type: none"> ▼ SD3.3 - Specifieke doelstelling 3.3: De milieukwaliteit verbeteren van de stedelijke gebieden ▼ 6e - Het nemen van maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving, om steden te revitaliseren, vervallen industrieterreinen te saneren en te ontsmetten (inclusief conversiegebieden), luchtvervuiling te verminderen en geluidsbeperkende maatregelen te bevorderen <ul style="list-style-type: none"> ▼ SD3.4 - Specifieke doelstelling 3.4: Ondersteuning van de verbetering van het stedelijk leefmilieu via de sanering van verontreinigde bodems en verlaten industrieterreinen 	
As3b	ERDF	3.635.403,00	3.57%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 06 - Behoud en bescherming van het milieu en bevordering van een efficiënt gebruik van hulpbronnen <ul style="list-style-type: none"> ▼ 6a - Het investeren in de afvalsector om te voldoen aan de vereisten van het milieucacuis van de Unie, en het aanpakken van de door de lidstaten geïdentificeerde behoeften aan investeringen die verder gaan dan die vereisten <ul style="list-style-type: none"> ▼ 3.5. - Specifieke doelstelling 3.5: De ophaling en het afvalbeheer te vergemakkelijken met het oog op de verwerking tot "grondstoffen" ▼ 6e - Het nemen van maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving, om steden te revitaliseren, vervallen industrieterreinen te saneren en te ontsmetten (inclusief conversiegebieden), luchtvervuiling te verminderen en geluidsbeperkende maatregelen te bevorderen ▼ SD3.4 - Specifieke doelstelling 3.4: Ondersteuning van de verbetering van het stedelijk leefmilieu via de sanering van verontreinigde bodems en verlaten industrieterreinen en verbetering van de milieukwaliteit in de stedelijke gebieden 	[3.4pl, SD 3.5]
As 4	ERDF	14.541.612,00	14.27%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 09 - Bevordering van sociale inclusie, bestrijding van armoede en iedere vorm van discriminatie <ul style="list-style-type: none"> ▼ 9a - Het investeren in de gezondheids- en sociale infrastructuur dat bijdraagt tot de nationale, regionale en lokale ontwikkeling, het verminderen van ongelijkheden wat de gezondheidsstatus betreft, het bevorderen van sociale insluiting door een betere toegankelijkheid van sociale, culturele en recreatieve diensten en de overgang van institutionele naar gemeenschapsgerichte diensten SD4.4 – Specifieke doelstelling 4.4 : een gezondheids- en sociaal aanbod ontwikkelen ten behoeve van kwetsbare bevolkingsgroepen (waaronder vluchtelingen, asielzoekers, mensen zonder papieren of zonder administratieve status) 	[Bx7, SD4.1, SD4.3, SD42]

Prioritaire as	Fonds	Door de Unie verleende steun (€)	Deel van de totale EU-steun voor het operationele programma	Thematische doelstelling / investeringsprioriteit / specifieke doelstelling	Gemeenschappelijke en programmaspecifieke resultaatindicatoren waarvoor een streefdoel is vastgesteld
				<ul style="list-style-type: none"> ▼ 9b - Steun voor fysieke, economische en sociale sanering van achtergestelde gemeenschappen in stedelijke en plattelandsgebieden <ul style="list-style-type: none"> ▼ SD4.1 - Specifieke doelstelling 4.1 Het aantal opvangplaatsen verhogen voor het onthaal van jonge kinderen in de achtergestelde wijken ▼ SD4.2 - Specifieke doelstelling 4.2: Vergroten van het aanbod aan culturele infrastructuur en uitrustingen die de stedelijke opwaardering in achtergestelde wijken begeleidt ▼ SD4.3 - Specifieke doelstelling 4.3: De deelname van de inwoners aan de stedelijke dynamiek en de stedenbouwkundige projecten in de achtergestelde wijken versterken 	
React	EFRO REACT-EU	5 875 398,00,00	5.77%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 13 - Het herstel bevorderen van de geleden schade als gevolg van de crisis die werd veroorzaakt door de COVID-19-pandemie en een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie voorbereiden <ul style="list-style-type: none"> ▼ 13i - (EFRO) Het herstel bevorderen van de geleden schade als gevolg van de crisis die werd veroorzaakt door de COVID-19-pandemie en een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie voorbereiden <ul style="list-style-type: none"> ▼ R01 - Aanvulling op de financiële instrumenten ▼ R02 - Steun aan de toerisme- en cultuursectoren 	[0S2.1, REU03, REU04]
TB R	EFRO REACT-EU	244 808,00	0.24%	<p>TBR.1 - Specifieke doelstelling TB.1: Een doeltreffende en efficiënte uitvoering van het operationeel programma verzekeren (React)</p> <p>TBR.2 - Specifieke doelstelling TB.2 : Transparante en regelmatige inlichtingen verschaffen over het verloop van het programma</p>	
As T	ERDF	3.831.099,00	3.76%	<p>TB.1 - Specifieke doelstelling TB.1: Een doeltreffende en efficiënte uitvoering van het operationeel programma verzekeren</p> <p>TB.2 - Specifieke doelstelling TB.2 : Transparante en regelmatige inlichtingen verschaffen over het verloop van het programma en de tenuitvoerlegging van de prioritaire assen</p> <p>TB.3 - Specifieke doelstelling TB.3 : Verzekeren van controles en follow-up van de onregelmatigheden</p>	[]

2. PRIORITAIRE ASSEN

2.A BESCHRIJVING VAN DE PRIORITAIRE ASSEN, ANDERS DAN VOOR TECHNISCHE BIJSTAND

2.A.1 Prioritaire as

Identificatiecode van de prioritaire as	As 1
Titel van de prioritaire as	Het onderzoek versterken en de overdracht en het ontstaan van innovatie verbeteren

- De volledige prioritaire as zal uitsluitend door financieringsinstrumenten worden uitgevoerd
- De volledige prioritaire as zal uitsluitend worden uitgevoerd door financieringsinstrumenten die op EU-niveau zijn opgezet
- De volledige prioritaire as zal aan de hand van door de gemeenschap aangestuurde lokale ontwikkeling worden uitgevoerd
- Voor het ESF: De gehele prioritaire as is bedoeld voor sociale innovatie of transnationale samenwerking of beide
- For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to operations aimed at reconstruction in response to major or regional natural disasters
- For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to SME (Article 39)

2.A.2 Motivering voor het vaststellen van een prioritaire as met betrekking tot meer dan één regiocategorie, thematische doelstelling of fonds (waar van toepassing)

2.A.3 Fonds, regiocategorie en berekeningsgrondslag voor steun van de Unie

Fonds	Regiocategorie	Berekeningsgrondslag (totale subsidiabele uitgaven of subsidiabele publieke uitgaven)	Regiocategorie voor ultraperifere regio's en noordelijke dunbevolkte regio's (indien van toepassing)
ERDF	Meer ontwikkeld	Openbaar	

2.A.4 Investeringsprioriteit

Identificatiecode van de investeringsprioriteit	1b
Benaming van de investeringsprioriteit	Bevordering van de bedrijfsinvesteringen in O&I, de ontwikkeling van koppelingen en synergieën tussen ondernemingen, centra voor onderzoek en ontwikkeling, en het hoger onderwijs, met name het bevorderen van investeringen in product- en dienstenontwikkeling, overdracht van technologie, sociale innovatie, eco-innovatie, toepassingen voor overheidsdiensten, stimulering van de vraag, netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, en ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, snelle productvalidatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie, in het bijzonder in ontsluitingstechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën

2.A.5 Specifieke doelstellingen die overeenkomen met de investeringsprioriteit en verwachte resultaten

Identificatiecode van de specifieke doelstelling	SD1.1
Benaming van de specifieke doelstelling	De capaciteit voor toegepast onderzoek verhogen in verband met de prioritaire uitdagingen geïdentificeerd in de diagnose
Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken	<p>De intensiteit van het gewestelijk onderzoek, die wordt gemeten door het aandeel aan binnenlandse uitgaven aan onderzoek en ontwikkeling (O&O) in het BBP, m.a.w. 1,37 % in 2011, ligt beduidend lager dan de vooropgestelde doelstelling van 3 % vastgelegd door de Europese strategie 2020. Het situeert zich bovendien onder het Belgische gemiddelde (2,21 % in 2011) en dat van het Europa van de 27 (2,00 % in 2010).</p> <p>In deze context en rekening houdend met de geformuleerde vaststellingen en uitdagingen, wil deze specifieke doelstelling de O&O activiteiten versterken (in voorkomend geval gelinkt aan de generieke ontsluitende technologieën en de verspreiding van universeel inzetbare technologieën) die gelinkt zijn aan de prioritaire uitdagingen aangeduid in de diagnose.</p> <p>Te verwachten resultaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verhogen van de privé- en overheidsinvesteringen inzake OOI; • Het verbeteren van de economische en sociale valorisatie van OOI
Identificatiecode van de specifieke doelstelling	SD1.2
Benaming van de specifieke doelstelling	De innovatie verhogen in de KMO's
Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken	Het gaat erom om de innovatieve capaciteiten van de regionale KMO's te versterken in de groeifilières. De socio-economische valorisatie moet worden vergemakkelijkt om meer innoverende producten en processen te verhandelen. De

binnenlandse uitgaven voor O&O in de ondernemingen vertegenwoordigen slechts 0,7% van het gewestelijk BBP tegenover 1,5% op nationaal niveau in 2011.

In deze context beoogt deze specifieke doelstelling de overdracht en de opkomst van de innovatie (onder alle mogelijke vormen) te vergroten in de Brusselse ondernemingen om innoverende producten en processen op te waarderen.

Te verwachten resultaat:

- Stijging van het aantal innoverende ondernemingen in Brussel

Tabel 3: Programmaspecifieke resultaatindicatoren per specifieke doelstelling (voor het EFRO en het Cohesiefonds)

Specifieke doelstelling		SD1.1 - De capaciteit voor toegepast onderzoek verhogen in verband met de prioritaire uitdagingen geïdentificeerd in de diagnose						
ID	Indicator	Meeteenheid	Regiocategorie (indien relevant)	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023)	Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
SD1.1	Binnenlandse bruto-uitgaven voor O&O in % van het BBP	% van het BBP	Meer ontwikkeld	1,51	2013	1,92	BELSPO (Programmatorische federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid) overgenomen door het BISA.	Tweejaarlijks

Specifieke doelstelling		SD1.2 - De innovatie verhogen in de KMO's						
ID	Indicator	Meeteenheid	Regiocategorie (indien relevant)	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023)	Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
SD1.2	Ondernemingen met innovatieve activiteiten (technologische en niet-technologische)	% bedrijven	Meer ontwikkeld	56,00	2012	66,00	Gemeenschapsonderzoek inzake Innovatie	Tweejaarlijks

2.A.6 In het kader van de investeringsprioriteit te ondersteunen maatregel (per investeringsprioriteit)

2.A.6.1 Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigen

Investeringsprioriteit	1b - Bevordering van de bedrijfsinvesteringen in O&I, de ontwikkeling van koppelingen en synergieën tussen ondernemingen, centra voor onderzoek en ontwikkeling, en het hoger onderwijs, met name het bevorderen van investeringen in product- en dienstenontwikkeling, overdracht van technologie, sociale innovatie, eco-innovatie, toepassingen voor overheidsdiensten, stimulering van de vraag, netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, en ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, snelle productvalidatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie, in het bijzonder in ontsluitingstechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën
-------------------------------	--

Specifieke doelstelling 1.1: De capaciteit voor toegepast onderzoek verhogen in verband met de prioritaire uitdagingen geïdentificeerd in de diagnose

1.1.1 Ondersteuning van OOI-projecten en -uitrusting die een reële economische en/of sociale toepassing hebben

Rekening houdend met de geformuleerde stand van zaken en met de uitdagingen richt deze specifieke doelstelling zich op het ondersteunen van uitrustingen en onderzoeksprojecten die in de groeifilières gerealiseerd worden. In dit opzicht moeten de ondersteunde projecten blijken van hun mogelijkheid om positieve gevolgen te realiseren qua tewerkstelling en duurzame economische activiteiten in het BHG via hun bijdrage aan de ontwikkeling van de filières. Dit type steunmaatregel kan bijvoorbeeld zorgen voor de financiering van:

- Onderzoeksprojecten en -uitrusting betreffende thema's zoals de valorisatie van bouwafval, de behandeling van kanker, of de ontwikkeling van duurzame voeding in een stedelijk milieu, enz.
- Onderzoeksuitrusting uit de groeifilières

1.1.2 Ondersteuning van onderzoeksprojecten die de prioritaire uitdagingen zoals geïdentificeerd in de diagnose willen aanpakken

Investeringsprioriteit	1b - Bevordering van de bedrijfsinvesteringen in O&I, de ontwikkeling van koppelingen en synergieën tussen ondernemingen, centra voor onderzoek en ontwikkeling, en het hoger onderwijs, met name het bevorderen van investeringen in product- en dienstenontwikkeling, overdracht van technologie, sociale innovatie, eco-innovatie, toepassingen voor overheidsdiensten, stimulering van de vraag, netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, en ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, snelle productvalidatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie, in het bijzonder in ontsluitingstechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën
-------------------------------	--

Het betreft het realiseren van strategische onderzoeken en analyses over de verschillende soorten acties die het waard zijn in Brussel ten uitvoer gelegd te worden om zo de prioritaire uitdagingen aan te pakken. Dit type acties beoogt daarenboven, via specifieke projecten van toegepast onderzoek, het vinden van oplossingen voor de problematiek van het Gewest op het vlak van de verbetering van het stadsmetabolisme.

Voorbeeld van actie:

- Creatie van thematische platformen die bijdragen tot de overgang van Brussel naar een Smart City

Specifieke doelstelling 1.2: De innovatie verhogen in de KMO's

1.2.1 Acties om de marktintroductie van vernieuwende projecten van kmo's te ondersteunen

Dit type steunmaatregel beoogt de ondersteuning van de creatie en het op de markt brengen van nieuwe producten door de KMO's. Het gaat om het ontwikkelen van diensten (overdracht van technologie) en instrumenten die de ontwikkeling van innovatie binnen de KMO's in de groeifilières vergemakkelijken. Daarnaast kunnen ook instrumenten ter ondersteuning van niet-technologische innovatie worden gefinancierd.

Acties zoals financiële steun of begeleiding van KMO's bij het op de markt brengen van een innoverend concept of product kunnen in dit kader gefinancierd worden.

Voorbeeld van actie:

- Ontwikkeling van instrumenten voor de verspreiding van nieuwe technologieën ter ondersteuning van de capacity building

Investeringsprioriteit	1b - Bevordering van de bedrijfsinvesteringen in O&I, de ontwikkeling van koppelingen en synergieën tussen ondernemingen, centra voor onderzoek en ontwikkeling, en het hoger onderwijs, met name het bevorderen van investeringen in product- en dienstenontwikkeling, overdracht van technologie, sociale innovatie, eco-innovatie, toepassingen voor overheidsdiensten, stimulering van de vraag, netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, en ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, snelle productvalidatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie, in het bijzonder in ontsluitingstechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën
-------------------------------	--

1.2.2 Acties gericht op het ontwikkelen van locaties voor experimenten en infrastructuur die het mogelijk maken O&O-projecten te testen

Vastgesteld wordt dat er in Brussel ruimte en proefuitrustingen ontbreken in het traject tussen onderzoek en commercialisering. Daarom willen deze steunmaatregelen zorgen voor plaatsen voor experimenten, waarbinnen de ondernemers hun projecten kunnen toetsen aan de markt, om zo hun risico's te beperken en te verfijnen. Dit soort actie wil de drempels wegnemen die het gevolg zijn van onzekerheid en risico-aversie (deze zijn in het bijzonder aanwezig in de overgangssectoren of zijn gekoppeld aan nieuwe activiteitsmodellen). Daardoor kunnen ze het realiseren van vernieuwende activiteiten en de ontwikkeling van nieuwe projecten vergemakkelijken.

Hier volgen enkele voorbeelden van acties die in dit kader kunnen worden ondersteund:

- Het ontwikkelen van living labs[1] met als doel de diensten, de instrumenten en de nieuwe gebruiken op werkelijke schaal te testen om ze te valoriseren bij KMO's en potentiële klanten
- Het potentieel gebruiken van de innoverende overheidsopdrachten
- Activiteitstest binnen een bedrijfscoupeuse, coöperatieven of incubatoren

[1] Een Living Lab, letterlijk een 'levend laboratorium', bevat verschillende soorten openbare, private spelers en partners uit de onderzoekswereld met als doel om diensten, producten, instrumenten of nieuwe gebruiken in echte omstandigheden "op ware grootte" uit te testen. Het is dus de bedoeling om het onderzoek uit het laboratorium te halen en het te toetsen aan het alledaagse leven van de Brusselaars, om het potentieel gebruik van deze innovaties te beoordelen. Het Living lab houdt een nauwe samenwerking in met de betrokken actoren, inclusief de mogelijke gebruikers. Het doel is om de vrije innovatie te stimuleren, netwerken te delen en de gebruikers van bij het begin van het ontwerp te betrekken.

2.A.6.2 Richtsnoeren voor keuze van concrete acties

Investeringsprioriteit	1b - Bevordering van de bedrijfsinvesteringen in O&I, de ontwikkeling van koppelingen en synergieën tussen ondernemingen, centra voor onderzoek en ontwikkeling, en het hoger onderwijs, met name het bevorderen van investeringen in product- en dienstenontwikkeling, overdracht van technologie, sociale innovatie, eco-innovatie, toepassingen voor overheidsdiensten, stimulering van de vraag, netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, en ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, snelle productvalidatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie, in het bijzonder in ontsluitingstechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën
-------------------------------	--

Na de projectoproep vindt er systematisch een beoordeling plaats op basis van de criteria gebaseerd op de leidende principes die hieronder vermeld worden.

Elk project zal afzonderlijk geëvalueerd worden, maar tegelijk zal ook bekeken worden hoe elk project bijdraagt aan de programmering in haar geheel.

De geselecteerde projecten worden in principe gefinancierd in het kader van de TD die gelinkt is aan de IP die samenhangt met de SD als beoogd in het kandidatuur dossier. Ze dragen, in de mate van het mogelijke, via hun verwezenlijkingen, bij tot de outputindicatoren van de specifieke doelstelling in kwestie.

Op initiatief van de beheerautoriteit kan een gekozen project deels of integraal in het kader van andere SD's van het Programma worden gefinancierd, voor zover het project eraan bijdraagt. De betrokken projecten dragen dus bij tot de outputindicatoren van de SD in kwestie. Als ze aan verschillende SD's gelinkt zijn, zullen de projecten opgesplitst worden in afzonderlijke acties, waarbij elke actie over een budget beschikt en bijdraagt aan de indicatoren van de as waaraan ze verbonden is. Het totale bedrag van deze projecten wordt dan verdeeld over de desbetreffende SD's:

- Hetzij naargelang de aard van de posten (bv. de energieposten van een project voor de renovatie van een overheidsgebouw kunnen gelinkt worden aan de SD3.2, terwijl de andere posten ressorteren onder een SD gelinkt aan de bestemming van het gebouw);
- Hetzij op basis van een mechanisme van gemiddelde kosten (bv. op basis van de bespaarde kWh/jaar kan het energieaandeel binnen de totale kostprijs van een meer globale renovatie bepaald worden, aangezien de cost-optimumstudie de gemiddelde kostprijs bepaalt van 1 kWh/jaar die bespaard wordt bij een renovatie).

Binnen de grenzen van de beschikbare kredieten kan de sanering van weesvervuiling die vastgesteld wordt in de bodem van een infrastructuurproject rechtstreeks vallen onder specifieke doelstelling 3.4.

Investeringsprioriteit	1b - Bevordering van de bedrijfsinvesteringen in O&I, de ontwikkeling van koppelingen en synergieën tussen ondernemingen, centra voor onderzoek en ontwikkeling, en het hoger onderwijs, met name het bevorderen van investeringen in product- en dienstenontwikkeling, overdracht van technologie, sociale innovatie, eco-innovatie, toepassingen voor overheidsdiensten, stimulering van de vraag, netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, en ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, snelle productvalidatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie, in het bijzonder in ontsluitingstechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën
-------------------------------	--

De procedure werd op 24 februari 2015, 13 februari 2017 en 15 mei 2018 voorgesteld aan het comité van toezicht.

Leidende principes voor de selectie

1. *De integratie van het project in de Europese en gewestelijke strategieën (bijvoorbeeld de strategie van intelligente specialisatie voor de projecten van as 1).*
2. *De bijdrage van het project aan het operationele programma*
3. *De bijdrage van het project aan de ontwikkeling van de filières*
4. *De bijdrage van het project aan de bestrijding van de dualisering*
5. *Het bereiken van tastbare resultaten en de bestendinging van het project*
6. *Het actieplan*
7. *De overeenstemming van het deskundige personeel en de partnerdynamiek om het project te verwezenlijken*
8. *De verzekering dat het project goed beheerd wordt*
9. *De kwaliteit van het financieel plan en de aanpassing van het budget aan de verwachte resultaten*
10. *De communicatiestrategie van het project*

Bij de algemene projectoproep die in 2014 werd uitgeschreven steunde de selectie op een afzonderlijke analyse van de leidende principes als criteria.

De selectie bij latere specifieke projectoproepen kan de naleving van deze principes onderzoeken via:

Investeringsprioriteit	1b - Bevordering van de bedrijfsinvesteringen in O&I, de ontwikkeling van koppelingen en synergieën tussen ondernemingen, centra voor onderzoek en ontwikkeling, en het hoger onderwijs, met name het bevorderen van investeringen in product- en dienstenontwikkeling, overdracht van technologie, sociale innovatie, eco-innovatie, toepassingen voor overheidsdiensten, stimulering van de vraag, netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, en ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, snelle productvalidatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie, in het bijzonder in ontsluitingstechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën
<ul style="list-style-type: none"> - Een analyse van de subsidiabiliteit van het project: de Cel EFRO moet in dat verband bevestigen dat de door de kandidaat-operator verstrekte gegevens: <ul style="list-style-type: none"> o wel degelijk stroken met de Europese en gewestelijke strategieën, o algemeen beschouwd (en boven op de indicatoren op zich) bijdragen tot het operationele programma (en in voorkomend geval tot de ontwikkeling van de filières). - De beoordeling van drie criteria: <ul style="list-style-type: none"> o De verwezenlijking van tastbare resultaten (en het blijvende karakter ervan), o Het financiële plan (financiële constructie en realisme), o Het administratieve, financiële en operationele vermogen van de kandidaat-operator: de analyse van dit criterium moet steunen op de overeenstemming van het project met de richtsnoeren 6, 7 en 8. <p>De selectie van de projecten verloopt in dit kader in twee bewegingen, via:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De analyse van de subsidieerbaarheid en een beoordeling van de projecten, door de Cel EFRO op basis van de selectiecriteria. Deze analyse wordt aan het evaluatiecomité van het Programma bezorgd voor advies; - Een selectie van de projecten door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, die optreedt als selectiecomité. <p>De communicatiestrategie voor het project moet samen met de Cel EFRO worden uitgewerkt, voordat de financieringsovereenkomst wordt ondertekend.</p> <p>Wat betreft de voorbeeldfunctie inzake energie en leefmilieu moet elke infrastructuur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - minstens beantwoorden aan de EPB-passiefnormen 2015 of gelijkgesteld met nieuwbouw zijn, - voor renovaties, minstens beantwoorden aan de voorwaarden van de EPB-regelgeving, - een brede voorbeeldfunctie inzake leefmilieu beogen: water- en afvalbeheer, opwaardering van de daken, materiaalkeuzes, enz. <p>De infrastructuur moet minstens de energievereisten uit de richtlijnen naleven.</p> <p>Onafhankelijk van de projecten worden de financiële instrumenten van het Programma bepaald door een ex-ante evaluatie en worden ze, via een overheidsopdrachtprocedure, toegewezen aan een of meerdere gespecialiseerde operatoren.</p>	

Investeringsprioriteit	1b - Bevordering van de bedrijfsinvesteringen in O&I, de ontwikkeling van koppelingen en synergieën tussen ondernemingen, centra voor onderzoek en ontwikkeling, en het hoger onderwijs, met name het bevorderen van investeringen in product- en dienstenontwikkeling, overdracht van technologie, sociale innovatie, eco-innovatie, toepassingen voor overheidsdiensten, stimulering van de vraag, netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, en ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, snelle productvalidatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie, in het bijzonder in ontsluitingstechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën

2.A.6.3 Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	1b - Bevordering van de bedrijfsinvesteringen in O&I, de ontwikkeling van koppelingen en synergieën tussen ondernemingen, centra voor onderzoek en ontwikkeling, en het hoger onderwijs, met name het bevorderen van investeringen in product- en dienstenontwikkeling, overdracht van technologie, sociale innovatie, eco-innovatie, toepassingen voor overheidsdiensten, stimulering van de vraag, netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, en ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, snelle productvalidatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie, in het bijzonder in ontsluitingstechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën
<p>De financieringsinstrumenten zullen voor de tenuitvoerlegging van EFRO in het BHG een middel zijn om de strategie te ondersteunen en om de doelstellingen te halen die in het Operationeel Programma werden vastgelegd. Ze kunnen ondersteuning bieden aan ondernemingsbevorderende projecten, projecten voor de vermarkting van resultaten van innovatie, de ondersteuning van de EPB en van de dynamiek van de sectorendie zullen worden uitgewerkt.</p> <p>Het definitieve ontwerp van deze instrumenten, net als de aard en de hoedanigheid van de finaal beoogde begunstigden, zullen het voorwerp uitmaken van een ex ante, evaluatie, overeenkomstig de reglementaire Europese bepalingen ter zake. Deze evaluatie laat toe om de behoeften te bepalen en om de financiële instrumenten van het Gewest ter zake te definiëren.</p> <p>Onder voorbehoud van de resultaten van de ex ante evaluatie, zouden financiële instrumenten uitgewerkt kunnen worden, met het oog op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de ontwikkeling van financiële producten die beantwoorden aan de door het operationeel programma vooropgestelde doelstellingen om de globale gewestelijke strategie te ondersteunen (inclusief in antwoord op de behoeften voor de voortzetting van de betrokken specifieke doelstelling (SD1.2)), • de ontwikkeling van een investeringsinstrument dat de overdracht van technologie bevordert en bruggen slaat tussen de onderzoekswereld en de bedrijfswereld, om zo de ontwikkeling mogelijk te maken van vernieuwende economische activiteiten en nieuwe businessmodellen met veel 	

Investeringsprioriteit	1b - Bevordering van de bedrijfsinvesteringen in O&I, de ontwikkeling van koppelingen en synergieën tussen ondernemingen, centra voor onderzoek en ontwikkeling, en het hoger onderwijs, met name het bevorderen van investeringen in product- en dienstenontwikkeling, overdracht van technologie, sociale innovatie, eco-innovatie, toepassingen voor overheidsdiensten, stimulering van de vraag, netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, en ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, snelle productvalidatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie, in het bijzonder in ontsluitingstechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën
<p>potentieel, die bijdragen tot het scheppen van plaatselijke banen voor zowel hoog- als laaggeschoolden in de bedrijfssectoren gekozen door het operationeel programma EFRO,</p> <p>Andere financieringsformules (bv.: innovatiecheques) worden momenteel onderzocht , met name de terbeschikkingstelling van middelen voor de ontwikkeling van bepaalde onderzoeksprojecten of de invoering van financiële mechanismen betreffende energietransitie in de KMO's en de openbare gebouwen en huisvesting.</p> <p>De regels voorgesteld voor de financieringsinstrumenten beperken zich niet tot een territoriaal plan, zoals dat het geval was tussen 2001 en 2012.</p> <p>Het exacte bedrag van de financiële instrumenten voor deze as zal bepaald worden door de ex-ante-evaluatie die de behoefte en, bijgevolg, een actiemogelijkheid voor de financiële instrumenten in het kader van deze as, begroot.</p>	

2.A.6.4 Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	1b - Bevordering van de bedrijfsinvesteringen in O&I, de ontwikkeling van koppelingen en synergieën tussen ondernemingen, centra voor onderzoek en ontwikkeling, en het hoger onderwijs, met name het bevorderen van investeringen in product- en dienstenontwikkeling, overdracht van technologie, sociale innovatie, eco-innovatie, toepassingen voor overheidsdiensten, stimulering van de vraag, netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, en ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, snelle productvalidatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie, in het bijzonder in ontsluitingstechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën

2.A.6.5. Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie

Tabel 5: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren (per investeringsprioriteit, voor het ESF uitgesplitst naar regiocategorie en indien van toepassing voor het EFRO)

Investeringsprioriteit		1b - Bevordering van de bedrijfsinvesteringen in O&I, de ontwikkeling van koppelingen en synergieën tussen ondernemingen, centra voor onderzoek en ontwikkeling, en het hoger onderwijs, met name het bevorderen van investeringen in product- en dienstenontwikkeling, overdracht van technologie, sociale innovatie, eco-innovatie, toepassingen voor overheidsdiensten, stimulering van de vraag, netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, en ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, snelle productvalidatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie, in het bijzonder in ontsluitingstechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën							
ID	Indicator	Meeteenheid	Fonds	Regiocategorie (indien relevant)	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
					M	W	T		
CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Ondernemingen	EFRO	Meer ontwikkeld			150,00	Reporting-systeem	Jaarlijks
CO08	Productieve investering: Toename werkgelegenheid in ondersteunde bedrijven	Voltijdequivalenten	EFRO	Meer ontwikkeld			20,00	Reporting-systeem	Jaarlijks
CO24	Onderzoek, innovatie: Aantal nieuwe onderzoekers in ondersteunde entiteiten	Voltijdequivalenten	EFRO	Meer ontwikkeld			16,00	Reporting-systeem	Jaarlijks
CO25	Onderzoek, innovatie: Aantal onderzoekers dat in verbeterde faciliteiten voor onderzoeksinfrastructuur werkt	Voltijdequivalenten	EFRO	Meer ontwikkeld			35,00	Reporting-systeem	Jaarlijks
CO26	Onderzoek, innovatie: Aantal ondernemingen dat samenwerkt met onderzoeksinstellingen	Ondernemingen	EFRO	Meer ontwikkeld			18,00	Reporting-systeem	Jaarlijks
CO28	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om nieuw op de markt producten te introduceren	Ondernemingen	EFRO	Meer ontwikkeld			15,00	Reporting-systeem	Jaarlijks
CO29	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om voor het bedrijf nieuwe producten te introduceren	Ondernemingen	EFRO	Meer ontwikkeld			100,00	Reporting-systeem	Jaarlijks

2.A.7 Sociale innovatie, transnationale samenwerking en de bijdrage aan thematische doelstellingen 1-7

Prioritaire as	As 1 - Het onderzoek versterken en overdracht en ontstaan van innovatie verbeteren

2.A.8 Prestatiekader

Tabel 6: Prestatiekader van de prioritaire as (per fonds en, voor het EFRO en het ESF, per regiocategorie)

Prioritaire as		Axe 1 - Renforcer la recherche et améliorer le transfert et l'émergence de l'innovation											
ID	Soort indicator	Indicator of belangrijke uitvoeringsstap	Meeteenheid, waar van toepassing	Fonds	Regiocategorie	Mijlpaal voor 2018			Uiteindelijke doelstelling (2023)			Gegevensbron	Uitleg over de relevantie van de indicator, in voorkomend geval
						M	W	T	M	W	T		
CO01	O	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Ondernemingen	EFRO	Meer ontwikkeld			40			150,00	Reporting-systeem	
CO24	O	Onderzoek, innovatie: Aantal nieuwe onderzoekers in ondersteunde entiteiten	Volijdequivalenten	EFRO	Meer ontwikkeld			10			16,00	Reporting-systeem	
1F	F	Dépenses	Eur	EFRO	Meer ontwikkeld			5 800 498,34			34.536.332,00	Reporting-systeem	

Aanvullende kwalitatieve informatie over het opstellen van het prestatiekader

2.A.9 Categorieën steunverlening

De categorieën steunverlening die overeenkomen met de inhoud van de prioritaire as, op basis van een door de Commissie vastgestelde nomenclatuur, en indicatieve uitsplitsing van door de Unie verleende steun.

Tabellen 7-11: Categorieën steunverlening

Tabel 7: Dimensie 1: Steunverleningsgebied

Prioritaire as		Axe 1 - Renforcer la recherche et améliorer le transfert et l'émergence de l'innovation	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	059. Onderzoeks- en innovatie-infrastructuur (particulier, met inbegrip van wetenschapsparken)	757.414,00
ERDF	Meer ontwikkeld	060. Onderzoeks- en innovatie-activiteiten in openbare onderzoekscentra en kenniscentra, waaronder netwerkactiviteiten	3.420.915,00
ERDF	Meer ontwikkeld	061. Onderzoeks- en innovatie-activiteiten in particuliere onderzoekscentra, waaronder netwerkactiviteiten	2.092.210,00
ERDF	Meer ontwikkeld	062. Technologie-overdracht en samenwerking tussen universiteiten en bedrijven, vooral voor kmo's	5.082.952,00
ERDF	Meer ontwikkeld	064. Onderzoeks- en innovatieprocessen in kmo's (inclusief voucherregelingen, proces-, ontwerp-, service- en sociale innovatie)	5.311.233,00
ERDF	Meer ontwikkeld	065. Infrastructuur voor onderzoek en innovatie, overdracht van technologie en samenwerking in ondernemingen die zich toelagen op de koolstofarme economie en op weerbaarheid tegen de klimaatverandering	603.442,00

Tabel 8: Dimensie 2: Financieringsvorm

Prioritaire as		Axe 1 - Renforcer la recherche et améliorer le transfert et l'émergence de l'innovation	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	01. Niet-terugvorderbare subsidie	15.014.202,00
ERDF	Meer ontwikkeld	03. Ondersteuning door middel van financieringsinstrumenten: risico- en durfkapitaal of gelijkwaardig	2.253.964,00

Tabel 9: Dimensie 3: Soort gebied

Prioritaire as		Axe 1 - Renforcer la recherche et améliorer le transfert et l'émergence de l'innovation	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	01. Grote stedelijke gebieden (dichtbevolkt > 50 000 inwoners)	17.268.166,00

Tabel 10: Dimensie 4: Territoriale verwezenlijkingsmechanismen

Prioritaire as		Axe 1 - Renforcer la recherche et améliorer le transfert et l'émergence de l'innovation	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	05. Overige geïntegreerde benaderingen voor duurzame stedelijke/plattelandontwikkeling	17.268.166,00

Tabel 11: Dimensie 6: secundair ESF-thema (alleen ESF en YEL)

Prioritaire as		Axe 1 - Renforcer la recherche et améliorer le transfert et l'émergence de l'innovation	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR

2.A.10 Overzicht van het voorgenomen gebruik van technische bijstand, inclusief eventuele maatregelen voor het versterken van de bestuurlijke capaciteit van de autoriteiten die betrokken zijn bij het beheer en besturen van de programma's en de begunstigden (in voorkomend geval) (per prioritaire as)

Prioritaire as:	As 1 - Het onderzoek versterken en overdracht en ontstaan van innovatie verbeteren

2.A.1 Prioritaire as

Identificatiecode van de prioritaire as	As 2
Titel van de prioritaire as	Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groeisectoren verbeteren

- De volledige prioritaire as zal uitsluitend door financieringsinstrumenten worden uitgevoerd
- De volledige prioritaire as zal uitsluitend worden uitgevoerd door financieringsinstrumenten die op EU-niveau zijn opgezet
- De volledige prioritaire as zal aan de hand van door de gemeenschap aangestuurde lokale ontwikkeling worden uitgevoerd
- Voor het ESF: De gehele prioritaire as is bedoeld voor sociale innovatie of transnationale samenwerking of beide
- For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to operations aimed at reconstruction in response to major or regional natural disasters
- For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to SME (Article 39)

2.A.2 Motivering voor het vaststellen van een prioritaire as met betrekking tot meer dan één regiocategorie, thematische doelstelling of fonds (waar van toepassing)

2.A.3 Fonds, regiocategorie en berekeningsgrondslag voor steun van de Unie

Fonds	Regiocategorie	Berekeningsgrondslag (totale subsidiabele uitgaven of subsidiabele publieke uitgaven)	Regiocategorie voor ultraperifere regio's en noordelijke dunbevolkte regio's (indien van toepassing)
ERDF	Meer ontwikkeld	Openbaar	

2.A.4 Investeringsprioriteit

Identificatiecode van de investeringsprioriteit	3a
Benaming van de investeringsprioriteit	Bevordering van ondernemerschap, met name door de economische exploitatie van nieuwe ideeën te vergemakkelijken en door de oprichting van nieuwe bedrijven - onder meer via starterscentra - aan te moedigen

2.A.5 Specifieke doelstellingen die overeenkomen met de investeringsprioriteit en verwachte resultaten

Identificatiecode van de specifieke doelstelling	SD2.1
Benaming van de specifieke doelstelling	Nieuwe activiteiten ontwikkelen die jobs creëren, ook in de sociale economie
Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken	Deze specifieke doelstelling is gericht op het bevorderen van ondernemerschap binnen de vastgelegde sectoren via de sensibilisatie en de begeleiding bij het opstarten van activiteiten en van ondernemingen - ongeacht het ZKO's of KMO's

	betreft, of projecten binnen de sociale economie –. Bovendien is de doelgerichtheid van de middelen op de geselecteerde bedrijfstakken van aard om bij te dragen tot de strijd tegen en de aanpassing aan de klimaatverandering
--	---

Te verwachten resultaat:

- Ondernemingscreatie;
- Jobcreatie.

Tabel 3: Programmaspecifieke resultaatindicatoren per specifieke doelstelling (voor het EFRO en het Cohesiefonds)

Specifieke doelstelling		SD2.1 - Nieuwe activiteiten ontwikkelen die jobs creëren, ook in de sociale economie						
ID	Indicator	Meeteenheid	Regiocategorie (indien relevant)	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023)	Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
SD2.1	Aantal arbeidsplaatsen ingevuld in groeisectoren	Ingevulde arbeidsplaatsen	Meer ontwikkeld	151.286,00	2013	160.000,00	RSZ / Observatorium voor de Werkgelegenheid (schatting op basis van de NACE-BEL 2008-codes)	jaarlijks
SD2.1	Aantal ondernemingen met minder dan 50 personen in groeisectoren	Onderneming met minder dan 50 werknemers	Meer ontwikkeld	9.553,00	2014	9.712,00	RSZ / Observatorium voor de Werkgelegenheid (schatting op basis van de NACE-BEL 2008-codes)	jaarlijks

2.A.6 In het kader van de investeringsprioriteit te ondersteunen maatregel (per investeringsprioriteit)

2.A.6.1 Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigden

Investeringsprioriteit	3a - Bevordering van ondernemerschap, met name door de economische exploitatie van nieuwe ideeën te vergemakkelijken en door de oprichting van nieuwe bedrijven - onder meer via starterscentra - aan te moedigen
-------------------------------	--

Specifieke doelstelling 2.1 Nieuwe activiteiten creëren die tot tewerkstelling leiden met inbegrip van de sociale economie

2.1.1 Sensibilisatie i.v.m. ondernemerschap

Deze steunmaatregelen willen sensibiliseren tot duurzaam ondernemerschap zodat via een culturele verandering ondernemingszin beter sociaal gewaardeerd zou worden. Verder zijn ze erop gericht de ontwikkeling te bevorderen van activiteiten die in lijn zijn met de groeisectoren. Of ze al dan niet aanleiding geven tot de oprichting van een nieuwe onderneming, de begunstigden doen kennis op over functies binnen een onderneming en over essentiële competenties, zoals creativiteit, initiatiefname, hardnekkigheid, teamwork, risico-inschatting en verantwoordelijkheidszin. Door een dergelijke instelling zijn ondernemers in staat ideeën om te zetten in acties en neemt overigens ook de inzetbaarheid sterk toe. In dit kader kunnen verscheidene acties worden ondersteund:

- Coaching van het ondernemerschap bij jongeren;
- Sensibilisatiesessies voor lesgevers;
- Sensibilisatiesessies in scholen, hogescholen en universiteiten;
- Sensibilisatiesessies voor vrouwen, buitenlanders, doelgroepen die ver van de arbeids - markt staan.

Bij de verwezenlijking van deze acties zal erover gewaakt worden dat de samenhang verzekerd is en dat de risico's op overlapping met de acties ondersteund in het kader van het OP ESF beperkt blijven. Deze elementen worden aangepakt door het Comité samengesteld uit vertegenwoordigers en beheerders voor ESF en EFRO aangelegenheden in het Brussels Gewest (beschreven in sectie 8).

2.1.2 Steun aan het opstarten van een economische activiteit

Investeringsprioriteit	3a - Bevordering van ondernemerschap, met name door de economische exploitatie van nieuwe ideeën te vergemakkelijken en door de oprichting van nieuwe bedrijven - onder meer via starterscentra - aan te moedigen
-------------------------------	---

Deze steunmaatregelen willen de opstart en ontwikkeling van een economische activiteit in de groeifilières of die verband houden met de prioritaire uitdagingen bevorderen via gefinancierde (bijvoorbeeld via startfondsen of microkredieten) en niet gefinancierde mechanismen (bijvoorbeeld via een administratieve begeleiding).

In dit kader worden verscheidene acties beoogd:

- Financiële steunverlening aan het oprichten van ZKO's en KMO's in de groeisectoren;
- Begeleiding van het zoeken naar financiering en investeringen;
- Opleidingen in basisvaardigheden;
- Begeleiding van de omschrijving van het project;
- Hulp bij de uitwerking van het dossier (zakenplan, financieel plan);
- Begeleiding bij de back office (boekhouding, beheer van de human resources, ...).

Bij de verwezenlijking van deze acties zal erover gewaakt worden dat de samenhang verzekerd is en dat de risico's op overlapping met de acties ondersteund in het kader van het OP ESF beperkt blijven. Deze elementen worden aangepakt door het Comité samengesteld uit vertegenwoordigers en beheerders voor ESF en EFRO aangelegenheden in het Brussels Gewest (beschreven in sectie 8).

2.1.3 Valorisatie van innovatiegebieden, waaronder sociale innovatie en de steun aan de creatie van activiteiten in de kwetsbare wijken

Deze steunmaatregelen willen het potentieel aan vernieuwing en aan creatie van activiteiten, dat reeds in de kwetsbare wijken aanwezig is, detecteren en begeleiden. Onder de kwetsbare bevolkingsgroepen is er een potentieel aanwezig voor de realisatie van activiteiten en het scheppen van banen dat niet voldoende naar waarde wordt geschat, en dat vraagt om het aanzetten tot en steunen van ondernemingsinitiatieven onder het doelpubliek, en dit door de bevordering van een economische activiteit gericht op de groeisectoren of de prioritaire uitdagingen.

In dit kader worden verscheidene acties beoogd:

- Via een gezamenlijke aanpak: ondersteuning van de instelling van sociale vernieuwingslaboratoria in de wijken;

Investeringsprioriteit	3a - Bevordering van ondernemerschap, met name door de economische exploitatie van nieuwe ideeën te vergemakkelijken en door de oprichting van nieuwe bedrijven - onder meer via starterscentra - aan te moedigen
<ul style="list-style-type: none"> • Begeleiden van de oprichting en ontwikkeling van KMO's en socio-economische projecten in de groeisectoren van de zwakke wijken; • Detecteren en opwaarderen van de bestaande innovatieve bronnen en lanceren van ondernemingsprojecten onder de zwakke bevolkingsgroepen • Uitproberen van een nieuw vernieuwingsbeleid, door de gebruikers erbij te betrekken, waardoor het voor elk territorium mogelijk wordt om innovaties kenbaar te maken die in overeenstemming zijn met de bevolking en de diversiteit van zijn middelen 	

2.A.6.2 Richtsnoeren voor keuze van concrete acties

Investeringsprioriteit	3a - Bevordering van ondernemerschap, met name door de economische exploitatie van nieuwe ideeën te vergemakkelijken en door de oprichting van nieuwe bedrijven - onder meer via starterscentra - aan te moedigen
Zie de sectie "richtsnoeren voor de keuze" voor de investeringsprioriteit 1b.	

2.A.6.3 Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	3a - Bevordering van ondernemerschap, met name door de economische exploitatie van nieuwe ideeën te vergemakkelijken en door de oprichting van nieuwe bedrijven - onder meer via starterscentra - aan te moedigen
<p>De financieringsinstrumenten zullen voor de tenuitvoerlegging van EFRO in het BHG een middel zijn om de strategie te ondersteunen en om de doelstellingen te halen die in het Operationeel Programma werden vastgelegd. Ze kunnen ondersteuning bieden aan ondernemingsbevorderende projecten, projecten voor de vermarkting van resultaten van innovatie, de ondersteuning van de EPB en van de dynamiek van de sectoren die zullen worden uitgewerkt.</p> <p>Het definitieve ontwerp van deze instrumenten, net als de aard en de hoedanigheid van de finaal beoogde begunstigden, zullen het voorwerp uitmaken van een <i>ex ante</i>, evaluatie, overeenkomstig de Europese reglementaire bepalingen ter zake. Deze evaluatie laat toe om de behoeften te bepalen en om de financiële instrumenten van het Gewest ter zake te definiëren.</p>	

Investeringsprioriteit	3a - Bevordering van ondernemerschap, met name door de economische exploitatie van nieuwe ideeën te vergemakkelijken en door de oprichting van nieuwe bedrijven - onder meer via starterscentra - aan te moedigen
<p>Onder voorbehoud van de resultaten van de ex ante evaluatie, zullen er financiële instrumenten ontwikkeld kunnen worden die erop gericht zijn om financiële producten in het leven te roepen die beantwoorden aan de doelstellingen die door het operationeel programma vooropgesteld zijn om de globale gewestelijke strategie te ondersteunen (inclusief in antwoord op de behoeften voor de voortzetting van de betrokken specifieke doelstelling (SD2.1)).</p> <p>Andere financieringsformules (bv.: innovatiecheques) worden momenteel onderzocht, met name de terbeschikkingstelling van middelen voor de ontwikkeling van bepaalde onderzoeksprojecten of de invoering van financiële mechanismen betreffende energietransitie in de KMO's en de openbare gebouwen en huisvesting.</p> <p>De regels voorgesteld voor de financieringsinstrumenten beperken zich niet tot een territoriaal plan, zoals dat het geval was tussen 2001 en 2012.</p> <p>Het exacte bedrag van de financiële instrumenten voor deze as zal bepaald worden door de ex-ante-evaluatie die de behoefte en, bijgevolg, een actiemogelijkheid voor de financiële instrumenten in het kader van deze as, begroot.</p>	

2.A.6.4 Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	3a - Bevordering van ondernemerschap, met name door de economische exploitatie van nieuwe ideeën te vergemakkelijken en door de oprichting van nieuwe bedrijven - onder meer via starterscentra - aan te moedigen

2.A.6.5. Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie

Tabel 5: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren (per investeringsprioriteit, voor het ESF uitgesplitst naar regiocategorie en indien van toepassing voor het EFRO)

Investeringsprioriteit		3a - Bevordering van ondernemerschap, met name door de economische exploitatie van nieuwe ideeën te vergemakkelijken en door de oprichting van nieuwe bedrijven - onder meer via starterscentra - aan te moedigen							
ID	Indicator	Meeteenheid	Fonds	Regiocategorie (indien relevant)	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
					M	W	T		
CO05	Productieve investering: Aantal nieuwe ondernemingen dat ondersteund wordt	Ondernemingen	EFRO	Meer ontwikkeld			250,00	Reporting-systeem	Jaarlijks
CO08	Productieve investering: Toename werkgelegenheid in ondersteunde bedrijven	Voltijdequivalenten	EFRO	Meer ontwikkeld			250,00	Reporting-systeem	Jaarlijks

Investeringsprioriteit		3a - Bevordering van ondernemerschap, met name door de economische exploitatie van nieuwe ideeën te vergemakkelijken en door de oprichting van nieuwe bedrijven - onder meer via starterscentra - aan te moedigen							
ID	Indicator	Meeteenheid	Fonds	Regiocategorie (indien relevant)	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
					M	W	T		
Bx1	Bx1 Nombre de personnes ayant participé activement à des actions sensibilisation et coaching liées à l'entrepreneuriat en RBC.	Personnen	EFRO	Meer ontwikkeld			950,00	Reporting-systeem	Jaarlijks
CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Ondernemingen	EFRO				250,00	Reporting-systeem	Jaarlijks

2.A.4 Investeringsprioriteit

Identificatiecode van de investeringsprioriteit	3d
Benaming van de investeringsprioriteit	Ondersteuning van de capaciteit van kmo's om te groeien op de regionale, nationale en internationale markten, en deel te nemen aan innovatieprocessen

2.A.5 Specifieke doelstellingen die overeenkomen met de investeringsprioriteit en verwachte resultaten

Identificatiecode van de specifieke doelstelling	SD2.2
Benaming van de specifieke doelstelling	Specifieke doelstelling 2.2: De ontwikkeling van KMO's begeleiden, met inbegrip van projecten binnen de sociale economie
Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken	<p>Talrijke ZKO's en KMO's ervaren moeilijkheden op gebied van groei (toename aantal werknemers, zakencijfer, <i>enz.</i>) en op het gebied van ontwikkeling (nieuwe producten, nieuwe types klanten, export, <i>enz.</i>). Ze hebben te kampen met uitdagingen op het vlak van onroerend goed, interne organisatie, geldelijke middelen, <i>enz.</i></p> <p>Het concurrentievermogen van Brusselse ondernemingen is ook gekoppeld aan de mogelijkheid de verscheidene stappen van hun levenscyclus te realiseren, zonder hierbij risico's te lopen - wat een probleem is dat bijzonder nijpend is voor de KMO's en de ZKO's.</p> <p>In deze context beoogt deze specifieke doelstelling het begeleiden van de KMO's in hun levenscyclus en dit op verscheidene niveaus (strategie, beheer, <i>enz.</i>). Het gaat eveneens om het ondersteunen van de oprichting van een infrastructuur die - op eenzelfde plaats - economische actoren bijeenbrengt die dan bijdragen aan de ontwikkeling van sectoren in de groeisectoren en om het ondersteunen van projecten die erop gericht zijn de ontwikkeling van deze sectoren te sturen.</p>

Deze doelstelling is er trouwens eveneens op gericht om de ontwikkeling van socio-economische projecten in de groeisectoren te ondersteunen.

Te verwachten resultaat:

- Doen afnemen van het aantal faillissementen gekoppeld aan de ontwikkeling van ondernemingen;
- De ontwikkeling, de groei en het concurrentievermogen verhogen van ZKO's en van KMO's (toegang tot de Belgische en buitenlandse markten) in de groeisectoren of in het kader van één van de prioritaire uitdagingen;
- Een geïntegreerde dynamiek binnen de groeisectoren ontwikkelen.

Tabel 3: Programmaspecifieke resultaatindicatoren per specifieke doelstelling (voor het EFRO en het Cohesiefonds)

Specifieke doelstelling		0S2.2 - De ontwikkeling van KMO's begeleiden, met inbegrip van projecten binnen de sociale economie						
ID	Indicator	Meeteenheid	Regiocategorie (indien relevant)	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023)	Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
SD2.2	Aantal faillissementen van ondernemingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in de sectoren met toekomst	percentage (aantal faillissementen / aantal vestigingen)	Meer ontwikkeld	3,58%	2013	onder 3,50% gaan en blijven	Graydon / BISA (schatting op basis van de NACE-BEL 2008-codes)	jaarlijks
Bx6	Bruto toegevoegde waarde aan basisprijs (marktprijs) in de groeisectoren	In miljoenen euro	Meer ontwikkeld	12.633,00	2013	15.683,00	Instituut voor de Nationale Rekeningen/BISA	Jaarlijks

2.A.6 In het kader van de investeringsprioriteit te ondersteunen maatregel (per investeringsprioriteit)

2.A.6.1 Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigen

Investeringsprioriteit	3d - Ondersteuning van de capaciteit van kmo's om te groeien op de regionale, nationale en internationale markten, en deel te nemen aan innovatieprocessen
-------------------------------	--

Specifieke doelstelling 2.2: De ontwikkeling van KMO's begeleiden , met inbegrip van projecten binnen de sociale economie

2.2.1 Strategische, administratieve, financiële, juridische en technische begeleiding van KMO's

Deze steunmaatregelen willen de bedrijfsleiders helpen hun onderneming aan te passen naarmate die zich ontwikkelt. In dit kader worden verscheidene acties voorgesteld:

- Advies, juridische en administratieve ondersteuning, begeleiding na oprichting;
- Opleiding en coaching tot beheerscompetenties;
- Financiële maatregelen;
- Ondersteuning van de internationalisering (met inachtneming van het toepasselijke regelgevende kader, in het bijzonder voor de aspecten betreffende overheidssteun en steun aan de export).

Bij de verwezenlijking van deze acties zal erover gewaakt worden dat de samenhang verzekerd is en dat de risico's op overlapping met de acties ondersteund in het kader van het OP ESF beperkt blijven. Deze elementen worden aangepakt door het Comité samengesteld uit vertegenwoordigers en beheerders voor ESF en EFRO aangelegenheden in het Brussels Gewest (beschreven in sectie 8).

2.2.2 Steun aan de strategische begeleiding en sturing van de sectoren

Omdat de instelling en ontwikkeling van een sectorlogica geen wettelijke verplichting is, zijn er aanmoedigingsmaatregelen nodig om dit te kunnen realiseren en om de werking ervan te ondersteunen: animatie, netwerkvorming, kapitaalvorming en bestuursmechanismen. Deze maatregelen willen binnen eenzelfde sector een coherent geheel aan activiteiten ondersteunen. Daarvoor is er een georganiseerde actie nodig van de operatoren binnen

eenzelfde activiteitssector. Bijvoorbeeld wanneer het onderzoek en de vernieuwing van bepaalde soorten activiteiten worden gestimuleerd, dient er evenveel aandacht besteed te worden aan de vorm die deze actie zal krijgen, als aan de eventuele gevolgen qua onderzoek op het vlak van de economische ontwikkeling van de sector.

De bedoeling van dit soort actie is dus dat er een systeem aanwezig is voor de efficiënte begeleiding en ondersteuning van elke sector. Verscheidene soorten acties zijn in dit kader mogelijk:

- **Monitoring** : Deze steunmaatregelen willen, wanneer nodig, de behoeften en mogelijkheden van de beloftevolle sectoren identificeren.
- **Instelling van besturingsmechanismen** eigen aan elke beloftevolle groeisector om zo de mogelijke synergie aan het licht te brengen en de ondernomen initiatieven te coördineren. In dit opzicht kan de Alliantie Werkgelegenheid-Leefmilieu als methodologisch model dienen. Andere besturingsformules van het sectortype of territoriale ontwikkelingscontracten (bijvoorbeeld tussen meerdere wijken) kunnen onderzocht worden in functie van de soort Alliantie, de maturiteit van de sector, enz.
- **Strategische sturing en animatie van de dynamiek voor het netwerken van economische actoren.** De gezochte expertise kan ingezet worden voor organisatorische taken, bemiddeling en stimulering. Zo kunnen de actoren, voor wie het werken in een netwerk niet hun hoofdbekommernis is, zich vooral met hun kernactiviteiten bezig houden. Deze strategische sturing kan worden georganiseerd in de vorm van cellen, task forces of andere innoverende formules.
- **Ontwikkeling van acties die mobiliseren, kapitaliseren en verspreiden:** de sectoren en actoren die er werkzaam in zullen zijn, zullen met name moeten leren de resultaten van hun verschillende acties en mobiliserende projecten mee te delen en te verspreiden. Dit soort actie maakt het hen dus mogelijk te investeren in activiteiten op het vlak van communicatie, marketing en promotie. De sectoren mogen ook geen gesloten vaten zijn en kunnen elkaar wederzijds beïnvloeden. De vernieuwing zal eveneens het gevolg zijn van de verrijking tussen de sectoren als gevolg van gerichte initiatieven die erop gericht zijn confrontaties aan te gaan in een hybride samenwerking van actoren en projecten.
- **Follow-up en evaluatie:** op een bepaald tijdstip bij de implementatie - en in elk geval na drie jaar - zullen de sectoren geëvalueerd worden op basis van relatief sterke follow-up indicatoren. Het is zodoende gepast om bij de instelling van een follow-up systeem in een begeleiding van de sectoren te voorzien en dit in nauwe overeenstemming met de inhoud van het Operationeel Programma en met de geïdentificeerde doelstellingen. Daarna volgt halverwege een evaluatie om na te gaan in hoeverre de sectoren in de richting gaan van de verwachte doelstellingen en om eventueel de gevolgde opties bij te sturen.

- Partnership met andere regio's en gewesten: Brussel is geen eiland, dus is het eveneens interessant te voorzien in maatregelen die gericht zijn op het bevorderen van partnerships met het Waalse en het Vlaamse Gewest, net als met andere regio's in Europa, die een specifieke belangstelling tonen in de ontwikkeling van de sector, bijvoorbeeld in het domein van het onderzoek of van de vernieuwing, of op het vlak van de marktontwikkeling en het zoeken naar handelspartners. Deze maatregelen kunnen in lijn zijn met het Europese Programma voor Territoriale Samenwerking (Interreg, EEN, COSME) maar ook met een reeks acties gewijd aan partnerships tussen bedrijven of universiteiten, die in de Brusselse academische context bijzonder relevant zijn
- Partnerships met andere regionale actoren of andere regionale en Europese beleidslijnen (bijvoorbeeld met het ESF over opleidingskwesaties, en met de Alliantie Werkgelegenheid-Leefmilieu)

Bij de verwezenlijking van deze acties zal erover gewaakt worden dat de samenhang verzekerd is en dat de risico's op overlapping met de acties ondersteund in het kader van het OP ESF beperkt blijven. Deze elementen worden aangepakt door het Comité samengesteld uit vertegenwoordigers en beheerders voor ESF en EFRO aangelegenheden in het Brussels Gewest (beschreven in sectie 8).

2.2.3 Ondersteuning van de realisatie en de ontwikkeling van infrastructuur die de ontwikkeling van de groeisectoren ondersteunt en die in aanzienlijke mate tegemoet komt aan één van de prioritaire uitdagingen

De bedoeling is infrastructuren te ontwikkelen die tegemoetkomen aan de behoefte van de ontwikkeling van beloftevolle sectoren in Brussel, bijvoorbeeld via de oprichting van bedrijvencentra die modules aanbieden waarvan de omvang kan variëren naargelang de behoeften van de ondernemingen of via de opbouw van opleidingsinfrastructuren ter ondersteuning van de sectoren.

Bij de verwezenlijking van deze acties zal erover gewaakt worden dat de samenhang verzekerd is en dat de risico's op overlapping met de acties ondersteund in het kader van het OP ESF beperkt blijven. Deze elementen worden aangepakt door het Comité samengesteld uit vertegenwoordigers en beheerders voor ESF en EFRO aangelegenheden in het Brussels Gewest (beschreven in sectie 8).

2.2.4 Steun aan de ontwikkeling van projecten van sociale economie

Het betreft het ondersteunen van projecten in de sociale economie die bekommerd zijn om de maatschappelijke en professionele inschakeling van kwetsbare bevolkingsgroepen, door in de mate van het mogelijke een link te creëren tussen deze projecten en de ontwikkeling van de sectoren of het antwoord op andere prioritaire uitdagingen. Meerdere voorbeelden van acties die kunnen overwogen worden:

Investeringsprioriteit	3d - Ondersteuning van de capaciteit van kmo's om te groeien op de regionale, nationale en internationale markten, en deel te nemen aan innovatieprocessen
<ul style="list-style-type: none"> • Advies, juridische en administratieve ondersteuning, begeleiding na oprichting; • Opleiding en coaching om de nodige beheersvaardigheden inzake sociale economie te verwerven; • Financiële maatregelen. <p>Bij de verwezenlijking van deze acties zal erover gewaakt worden dat de samenhang verzekerd is en dat de risico's op overlapping met de acties ondersteund in het kader van het OP ESF beperkt blijven. Deze elementen worden aangepakt door het Comité samengesteld uit vertegenwoordigers en beheerders voor ESF en EFRO aangelegenheden in het Brussels Gewest (beschreven in sectie 8).</p>	

2.A.6.2 Richtsnoeren voor keuze van concrete acties

Investeringsprioriteit	3d - Ondersteuning van de capaciteit van kmo's om te groeien op de regionale, nationale en internationale markten, en deel te nemen aan innovatieprocessen
<p>Zie de sectie "richtsnoeren voor de keuze" voor de investeringsprioriteit 1b.</p>	

2.A.6.3 Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	3d - Ondersteuning van de capaciteit van kmo's om te groeien op de regionale, nationale en internationale markten, en deel te nemen aan innovatieprocessen
<p>De financieringsinstrumenten zullen voor de tenuitvoerlegging van EFRO in het BHG een middel zijn om de strategie te ondersteunen en om de doelstellingen te halen die in het Operationeel Programma werden vastgelegd. Ze kunnen ondersteuning bieden aan ondernemingsbevorderende projecten, projecten voor de vermarkting van resultaten van innovatie, de ondersteuning van de EPB en van de dynamiek van de sectorendie zullen worden uitgewerkt.</p> <p>Het definitieve ontwerp van deze instrumenten, net als de aard en de hoedanigheid van de finaal beoogde begunstigden, zullen het voorwerp uitmaken van een <i>ex ante</i>- evaluatie, overeenkomstig de Europese reglementaire bepalingen ter zake. Deze evaluatie laat toe om de behoeften te bepalen en om de financiële instrumenten van het Gewest ter zake te definiëren.</p>	

Investeringsprioriteit	3d - Ondersteuning van de capaciteit van kmo's om te groeien op de regionale, nationale en internationale markten, en deel te nemen aan innovatieprocessen
<p>Onder voorbehoud van de resultaten van de ex ante evaluatie, zouden er financiële instrumenten uitgewerkt kunnen worden, met het oog op de ontwikkeling van financiële producten die beantwoorden aan de door het operationeel programma vooropgestelde doelstellingen om de globale gewestelijke strategie te ondersteunen (inclusief in antwoord op de behoeften voor de voortzetting van de betrokken specifieke doelstelling (SD2.2)).</p> <p>Andere financieringsformules worden momenteel onderzocht, met name de terbeschikkingstelling van middelen voor de ontwikkeling van bepaalde onderzoeksprojecten of de invoering van financiële mechanismen betreffende energietransitie in de KMO's en de overheidsgebouwen.</p> <p>De regels voorgesteld voor de financieringsinstrumenten beperken zich niet tot een territoriaal plan, zoals dat het geval was tussen 2001 en 2012.</p> <p>Het exacte bedrag van de financiële instrumenten voor deze as zal bepaald worden door de ex-ante-evaluatie die de behoefte en, bijgevolg, een actiemogelijkheid voor de financiële instrumenten in het kader van deze as, begroot.</p>	

2.A.6.4 Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	3d - Ondersteuning van de capaciteit van kmo's om te groeien op de regionale, nationale en internationale markten, en deel te nemen aan innovatieprocessen

2.A.6.5. Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie

Tabel 5: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren (per investeringsprioriteit, voor het ESF uitgesplitst naar regiocategorie en indien van toepassing voor het EFRO)

Investeringsprioriteit		3d - Ondersteuning van de capaciteit van kmo's om te groeien op de regionale, nationale en internationale markten, en deel te nemen aan innovatieprocessen							
ID	Indicator	Meeteenheid	Fonds	Regiocategorie (indien relevant)	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
					M	W	T		
CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Ondernemingen	EFRO	Meer ontwikkeld			250,00	Reporting-systeem	jaarlijks
CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	Ondernemingen	EFRO	Meer ontwikkeld			100,00	Reporting-systeem	jaarlijks
CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	Ondernemingen	EFRO	Meer ontwikkeld			150,00	Reporting-systeem	jaarlijks

Investeringsprioriteit		3d - Ondersteuning van de capaciteit van kmo's om te groeien op de regionale, nationale en internationale markten, en deel te nemen aan innovatieprocessen							
ID	Indicator	Meeteenheid	Fonds	Regiocategorie (indien relevant)	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
					M	W	T		
CO39	Stedelijke ontwikkeling: Publieke of commerciële gebouwen gebouwd of gerenoveerd in stedelijke gebieden	Vierkante meter	EFRO	Meer ontwikkeld			14.600,00	Reporting-systeem	jaarlijks

2.A.7 Sociale innovatie, transnationale samenwerking en de bijdrage aan thematische doelstellingen 1-7

Prioritaire as	As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groeisectoren verbeteren
----------------	--

2.A.8 Prestatiekader

Tabel 6: Prestatiekader van de prioritaire as (per fonds en, voor het EFRO en het ESF, per regiocategorie)

Prioritaire as		Axe 2 - Renforcer l'entrepreneuriat et améliorer le développement des PME dans les filières porteuses											
ID	Soort indicator	Indicator of belangrijke uitvoeringsstap	Meeteenheid, waar van toepassing	Fonds	Regiocategorie	Mijlpaal voor 2018			Uiteindelijke doelstelling (2023)			Gegevensbron	Uitleg over de relevantie van de indicator, in voorkomend geval
						M	W	T	M	W	T		
CO01	O	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Ondernemingen	EFRO	Meer ontwikkeld			150			500,00	Reporting-systeem	
CO39	O	Stedelijke ontwikkeling: Publieke of commerciële gebouwen gebouwd of gerenoveerd in stedelijke gebieden	Vierkante meter	EFRO	Meer ontwikkeld			0			14.600,00	Reporting-systeem	
2F	F	Uitgaven	EUR	EFRO	Meer ontwikkeld			11.652.214,45			69.377.616,00	Reporting-systeem	
KIS2	I	Indicatoren eigen aan stedelijke ontwikkeling : overheids- of handelsgebouwen die gebouwd of gerenoveerd worden in stedelijk gebied (KIS2018)	% verkregen vereiste vergunningen (bouw/renovatie)	EFRO	Meer ontwikkeld			30				Reporting-systeem	

Aanvullende kwalitatieve informatie over het opstellen van het prestatiekader

2.A.9 Categorieën steunverlening

De categorieën steunverlening die overeenkomen met de inhoud van de prioritaire as, op basis van een door de Commissie vastgestelde nomenclatuur, en indicatieve uitsplitsing van door de Unie verleende steun.

Tabellen 7-11: Categorieën steunverlening

Tabel 7: Dimensie 1: Steunverleningsgebied

Prioritaire as		As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groeisectoren verbeteren	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	001. Algemene productieve investeringen in kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's)	3.610.346,00
ERDF	Meer ontwikkeld	066. Geavanceerde ondersteunende diensten voor kmo's en kmo-groepen (waaronder beheer, marketing en ontwerpdiensten)	7.937.727,00
ERDF	Meer ontwikkeld	067. kmo-ontwikkeling, steun voor ondernemerschap en incubatie (waaronder steun voor afgeleide activiteiten)	16.171.652,00
ERDF	Meer ontwikkeld	073. Ondersteuning van sociale ondernemingen (kmo's)	6.969.083,00

Tabel 8: Dimensie 2: Financieringsvorm

Prioritaire as		As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groeisectoren verbeteren	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	01. Niet-terugvorderbare subsidie	30.111.665,00
ERDF	Meer ontwikkeld	04. Ondersteuning door middel van financieringsinstrumenten: lening of gelijkwaardig	4.577.143,00

Tabel 9: Dimensie 3: Soort gebied

Prioritaire as		As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groeisectoren verbeteren	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	01. Grote stedelijke gebieden (dichtbevolkt > 50 000 inwoners)	34.688.808,00

Tabel 10: Dimensie 4: Territoriale verwezenlijgingsmechanismen

Prioritaire as		As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groeisectoren verbeteren	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	05. Overige geïntegreerde benaderingen voor duurzame stedelijke/plattelandontwikkeling	34.688.808,00

Tabel 11: Dimensie 6: secundair ESF-thema (alleen ESF en YEI)

Prioritaire as		As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groeisectoren verbeteren	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR

2.A.10 Overzicht van het voorgenomen gebruik van technische bijstand, inclusief eventuele maatregelen voor het versterken van de bestuurlijke capaciteit van de autoriteiten die betrokken zijn bij het beheer en besturen van de programma's en de begunstigen (in voorkomend geval) (per prioritaire as)

Prioritaire as:	As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groeisectoren verbeteren

2.A.1 Prioritaire as

Identificatiecode van de prioritaire as	As 3
Titel van de prioritaire as	De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)

- De volledige prioritaire as zal uitsluitend door financieringsinstrumenten worden uitgevoerd
- De volledige prioritaire as zal uitsluitend worden uitgevoerd door financieringsinstrumenten die op EU-niveau zijn opgezet
- De volledige prioritaire as zal aan de hand van door de gemeenschap aangestuurde lokale ontwikkeling worden uitgevoerd
- Voor het ESF: De gehele prioritaire as is bedoeld voor sociale innovatie of transnationale samenwerking of beide
- For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to operations aimed at reconstruction in response to major or regional natural disasters
- For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to SME (Article 39)

2.A.2 Motivering voor het vaststellen van een prioritaire as met betrekking tot meer dan één regiocategorie, thematische doelstelling of fonds (waar van toepassing)

2.A.3 Fonds, regiocategorie en berekeningsgrondslag voor steun van de Unie

Fonds	Regiocategorie	Berekeningsgrondslag (totale subsidiabele uitgaven of subsidiabele publieke uitgaven)	Regiocategorie voor ultraperifere regio's en noordelijke dunbevolkte regio's (indien van toepassing)
ERDF	Meer ontwikkeld	Openbaar	

2.A.4 Investeringsprioriteit

Identificatiecode van de investeringsprioriteit	4b
Benaming van de investeringsprioriteit	Het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in bedrijven

2.A.5 Specifieke doelstellingen die overeenkomen met de investeringsprioriteit en verwachte resultaten

Identificatiecode van de specifieke doelstelling	SD3.1
Benaming van de specifieke doelstelling	Ondersteuning van de energietransitie van de Brusselse KMO's

<p>Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken</p>	<p>Het uiteindelijke energieverbruik (met klimatologische correctie) van de Brusselse bedrijven van de industriële sectoren (623 GWh) en de tertiaire sectoren (7064 GWh) bereikte 7687 GWh in 2011, of 35,63 % van het uiteindelijke energieverbruik.[1]</p> <p>Om het energieverbruik te verminderen, en de aanmaak van fijn stof en azotdioxide te beperken, overeenkomstig het krachtens Richtlijn 2008/50 voorziene Plan Luchtkwaliteit, zal het EFRO oplossingen aanreiken om de energetische efficiëntie van de processen en gebouwen te verbeteren, en dit in samenhang met de consolidering van de groene economische sectoren in Brussel. De beheersing van het verbruik en de verbetering van de energetische efficiëntie van de KMO's vormen immers een belangrijke uitdaging op het vlak van concurrentievermogen en groei. De Brusselse KMO's moeten begeleid worden in hun overgang naar meer doeltreffende praktijken en energetische modellen. Deze doelstelling beoogt het energieverbruik van de KMO's te verminderen maar eveneens hen te beschermen tegen de verhoging van de kosten van energie en grondstoffen via een globale vermindering van de energiefactuur. Het komt er tevens op neer om ondernemingen te steunen die innoverende business modellen onderschrijven, de functionele economie steunen en korte circuits ontwikkelen. Aangezien het gaat om de eventuele ontwikkeling van energie uit biomassa, kan dit enkel gerealiseerd worden door te waken over de naleving van het toepasselijk wettelijk en reglementair kader, meer bepaald op het vlak van uitstootbeperkingen, en door gebruik te maken van uitstootverminderende technologieën.</p> <p>De specifieke doelstelling richt de interventie van de betrokken investeringsprioriteit op een precies veld door rekening te houden met de noodzaak om de actie en middelen van het OP te richten op een beperkt aantal doelwitten: het is de wil van de beheersoverheid om zijn inspanningen te concentreren op de KMO's (door hierbij de Europese omschrijving van een KMO te volgen) aangezien de beheersoverheid van oordeel is dat deze KMO's de meeste moeilijkheden ondervinden om mee de stap te zetten naar een energietransitieloga.</p> <p>Te verwachten resultaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verbetering van de energetische efficiëntie van de Brusselse KMO's
---	---

	<p><i>[1] Bron: Leefmilieu-Brussel:</i></p>
--	---

Tabel 3: Programmaspecifieke resultaatindicatoren per specifieke doelstelling (voor het EFRO en het Cohesiefonds)

Specifieke doelstelling		SD3.1 - Ondersteuning van de energietransitie van de Brusselse KMO's						
ID	Indicator	Meeteenheid	Regiocategorie (indien relevant)	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023)	Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
3.1si	Totaal finaal energieverbruik van de industriesector (met klimaatcorrectie)	GWu PCI	Meer ontwikkeld	613,00	2013	576,00	Leefmilieu Brussel	jaarlijks
3.1tm	Totaal finaal energieverbruik van de tertiaire handelssector (met klimaatcorrectie)	GWu PCI	Meer ontwikkeld	4.000,00	2013	760,00	Leefmilieu Brussel	jaarlijks

2.A.6 In het kader van de investeringsprioriteit te ondersteunen maatregel (per investeringsprioriteit)

2.A.6.1 Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigen

Investeringsprioriteit	4b - Het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in bedrijven
<p><u>Specifieke doelstelling 3.1. Ondersteuning van de energietransitie van de Brusselse KMO's</u></p> <p><u>3.1.1 Sensibilisatie, begeleiding, coaching m.b.t; de uitdagingen inzake energie van de KMO's</u></p> <p>Deze steunmaatregelen willen dat de KMO's zich engageren en gaan investeren in een milieubewuste aanpak, nieuwe duurzame business modellen ontwikkelen, met name de ZKO's en de KMO's, waarbinnen deze uitdaging niet erg prioritair is. Dit soort acties, in combinatie met de steunmaatregelen ten voordele van de filière Duurzaam bouwen en energie, wil zodoende de CO2-uitstoot van de KMO's verminderen maar ook de KMO's beschermen tegen de energieprijsstijgingen en de stijgingen van de prijzen voor grondstoffen en dit door middel van de globale vermindering van de energiefactuur.</p> <p>In dit kader worden verscheidene acties voorgesteld:</p> <ul style="list-style-type: none">• Strategische en technische opleiding / coaching in het milieubeheer• Bijstand om advies te verkrijgen• Begeleiding van de KMO's in de richting van een duurzame economie <p><u>3.1.2 Aanvullende steunmaatregelen bij de investeringen in energie in de KMO's</u></p> <p>Dit type maatregel heeft tot doel steun te verlenen aan investeringen in energie binnen de Brusselse KMO's, rekening houdend met de geïdentificeerde sectoren</p>	

Investeringsprioriteit	4b - Het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in bedrijven
<p>Meer specifiek gaat het om, naast de bestaande instrumenten (sensibilisatie, begeleiding, subsidies...), het geven van financiële steun voor energetische investeringen (energetische efficiëntie en productie van groene stroom) in de Brusselse KMO's.</p>	
<p>In dit kader zullen de financieringsformules die het mogelijk maken om het revolving-effect te maximaliseren (verband tussen energetische investeringen en verstrekte EFRO-fondsen) bevoorreed worden.</p>	
<p>Het eindverslag van dergelijke acties moet de nadruk leggen op de evolutie van de productie van fijne stofdeeltjes en stikstofdioxide.</p>	
<p><u>3.1.3 Acties die gericht zijn op de bevordering van korte circuits en een functionele economie</u></p>	
<p>De milieutransitie van de economie brengt nieuwe vormen van economie en nieuwe activiteitsmodellen met zich mee (functionele economie, opwaardering van de korte circuits, collaboratieve en sociale economie, enz.). Dit soort tussenkomst heeft tot doel het ondersteunen van de ontwikkeling van nieuwe activiteitenmodellen door middel van vernieuwende projecten op milieuniveau. Verschillende soorten acties zullen in dit kader worden ondersteund:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Begeleiding van de vernieuwende projecten op milieuniveau; • Acties met als doel het ontwikkelen van korte circuits; • Acties met als doel de Brusselse bronnen lokaal en meer efficiënt op te waarderen; • Ontwikkeling van een << sourcing >> beleid (grondstoffen, enz.) die respectvoller zijn voor het leefmilieu. 	

2.A.6.2 Richtsnoeren voor keuze van concrete acties

Investeringsprioriteit	4b - Het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in bedrijven
<p>Zie de sectie "richtsnoeren voor de keuze" voor de investeringsprioriteit 1b.</p>	

2.A.6.3 Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit

4b - Het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in bedrijven

De financieringsinstrumenten zullen voor de tenuitvoerlegging van EFRO in het BHG een middel zijn om de strategie te ondersteunen en om de doelstellingen te halen die in het Operationeel Programma werden vastgelegd. Ze kunnen ondersteuning bieden aan ondernemingsbevorderende projecten, projecten voor de vermarkting van resultaten van innovatie, de ondersteuning van de EPB en van de dynamiek van de sectorendie zullen worden uitgewerkt.

Het definitieve ontwerp van deze instrumenten, net als de aard en de hoedanigheid van de finaal beoogde begunstigden, zullen het voorwerp uitmaken van een *ex ante*- evaluatie, overeenkomstig de Europese reglementaire bepalingen ter zake. Deze evaluatie laat toe om de behoeften te bepalen en om de financiële instrumenten van het Gewest ter zake te definiëren.

Onder voorbehoud van de resultaten van de *ex ante* evaluatie, zouden financiële instrumenten uitgewerkt kunnen worden, met het oog op:

- de ontwikkeling van financiële producten die beantwoorden aan de door het operationeel programma vooropgestelde doelstellingen om de globale gewestelijke strategie te ondersteunen (inclusief in antwoord op de behoeften voor de voortzetting van de betrokken specifieke doelstelling (SD3.1)),
- de ontwikkeling van een instrument dat het mogelijk maakt om via middelenwerving gratis leningen aan te bieden aan bedrijven op het vlak van energie-efficiëntie en de productie van hernieuwbare energie.

Andere financieringsformules worden momenteel onderzocht, met name de terbeschikkingstelling van middelen voor de ontwikkeling van bepaalde onderzoeksprojecten of de invoering van financiële mechanismen betreffende energietransitie in de KMO's en de overheidsgebouwen.

De regels voorgesteld voor de financieringsinstrumenten beperken zich niet tot een territoriaal plan, zoals dat het geval was tussen 2001 en 2012.

Het exacte bedrag van de financiële instrumenten voor deze as zal bepaald worden door de *ex-ante*-evaluatie die de behoefte en, bijgevolg, een actiemogelijkheid voor de financiële instrumenten in het kader van deze as, begroot.

2.A.6.4 Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	4b - Het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in bedrijven
-------------------------------	--

2.A.6.5. Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie

Tabel 5: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren (per investeringsprioriteit, voor het ESF uitgesplitst naar regiocategorie en indien van toepassing voor het EFRO)

Investeringsprioriteit		4b - Het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in bedrijven							
ID	Indicator	Meeteenheid	Fonds	Regiocategorie (indien relevant)	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
					M	W	T		
CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Ondernemingen	EFRO	Meer ontwikkeld			250,00	Reporting-systeem	jaarlijks
CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	Ondernemingen	EFRO	Meer ontwikkeld			250,00	Reporting-systeem	jaarlijks

2.A.4 Investeringsprioriteit

Identificatiecode van de investeringsprioriteit	4c
Benaming van de investeringsprioriteit	Ondersteuning van energie-efficiëntie, slim energiebeheer en het gebruik van hernieuwbare energie in openbare infrastructuur, met inbegrip van openbare gebouwen, en in de woningbouwsector

2.A.5 Specifieke doelstellingen die overeenkomen met de investeringsprioriteit en verwachte resultaten

Identificatiecode van de specifieke doelstelling	SD3.2
Benaming van de specifieke doelstelling	Specifieke doelstelling 3.2: Ondersteunen van de energietransitie in openbare infrastructuren en openbare huisvestingsinfrastructuren
Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken	De huisvestingssector in zijn geheel (residentieel en tertiair) ligt aan de basis van 68,66 % van de uitstoot van BKG van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2010[1].

De vermindering van de uitstoot van broeikasgassen (BKG), overeenkomstig het krachtens Richtlijn 2008/50 voorziene Plan Luchtkwaliteit, de aanmaak van fijn stof en stikstofdioxide beperken, veronderstelt een inspanning om de energie-efficiëntie te verbeteren, zowel op het vlak van openbare infrastructuur als openbare huisvesting. Aangezien het gaat om de eventuele ontwikkeling van energie uit biomassa, kan dit enkel gerealiseerd worden door te waken over de naleving van het toepasselijk wettelijk en reglementair kader, meer bepaald op het vlak van uitstootbeperkingen, en door gebruik te maken van uitstootverminderende technologieën.

Te verwachten resultaat:

- Verbetering van de energie-efficiëntie van overheidsgebouwen en openbare huisvesting

[1] De tertiaire sector en de huisvestingssector vertegenwoordigen niet minder dan 70,91 % van de eindconsumptie aan energie van het Gewest (2011), waardoor dit de eerste verbruikspost is, ver voor transport (25,36 %). Bron: Leefmilieu-Brussel:

Tabel 3: Programmaspecifieke resultaatindicatoren per specifieke doelstelling (voor het EFRO en het Cohesiefonds)

Specifieke doelstelling		SD3.2 - Ondersteunen van de energietransitie in openbare infrastructuur en openbare huisvestingsinfrastructuur						
ID	Indicator	Meeteenheid	Regiocategorie (indien relevant)	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023)	Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
3.2ap	Totaal finaal energieverbruik van de openbare sector (met klimaatcorrectie)	GWu PCI	Meer ontwikkeld	1.169,00	2013	1.098,00	Leefmilieu Brussel	jaarlijks
3.2lg	Totaal finaal energieverbruik van de huisvesting (met klimaatcorrectie)	GWu PCI	Meer ontwikkeld	8.145,00	2013	7.656,00	Leefmilieu Brussel	jaarlijks

2.A.6 In het kader van de investeringsprioriteit te ondersteunen maatregel (per investeringsprioriteit)

2.A.6.1 Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigden

Investeringsprioriteit	4c - Ondersteuning van energie-efficiëntie, slim energiebeheer en het gebruik van hernieuwbare energie in openbare infrastructuur, met inbegrip van openbare gebouwen, en in de woningbouwsector
-------------------------------	--

Specifieke doelstelling 3.2: Ondersteunen van de energietransitie in openbare infrastructuren en openbare huisvestingsinfrastructuren

3.2.1 Sensibilisatie, opleiding, begeleiding, coaching voor de uitdagingen inzake energie bij de openbare instellingen en bij de Brusselse bevolking

Deze steunmaatregelen willen de openbare instellingen en de Brusselse bevolking aansporen tot een meer duurzaam gedrag. Het gaat om het sensibiliseren van verscheidene doelgroepen inzake de uitdagingen van duurzame ontwikkeling.

In dit kader worden verscheidene acties voorgesteld:

- Strategische en technische opleiding / coaching;
- Bijstand aan het Brusselse publiek om advies te krijgen inzake kleine energiebesparende maatregelen, energiehuizen;
- Sensibilisatie bij de verschillende bevolkingsgroepen (scholieren en gezinnen, bewoners van kwetsbare wijken, enz.)
- Hulp aan particulieren om thuis kleine energiebesparende maatregelen te treffen.

Het eindverslag van dergelijke acties moet de nadruk leggen op de evolutie van de productie van fijne stofdeeltjes en stikstofdioxide.

3.2.2 Aanvullende steunmaatregelen bij de investeringen in energie in openbare gebouwen en in de sociale huisvestingssector

Investeringsprioriteit	4c - Ondersteuning van energie-efficiëntie, slim energiebeheer en het gebruik van hernieuwbare energie in openbare infrastructuur, met inbegrip van openbare gebouwen, en in de woningbouwsector
<p>Het komt erop neer om naast de bestaande instrumenten (sensibilisatie, begeleiding, subsidies...), financiële steun te geven voor energetische investeringen (energetische efficiëntie en productie van groene stroom) in de Brusselse overheidsgebouwen en sociale huisvesting.</p> <p>In dit kader zullen de financieringsformules die het mogelijk maken om het revolving-effect te maximaliseren (verband tussen energetische investeringen en verstrekte EFRO-fondsen) bevoordeeld worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toegang tot financiële instrumenten om meer EPB-investeringen te verwezenlijken; • Financiering met een hoog rendement tussen energie-investeringen en ingebrachte middelen. <p>Het eindverslag van dergelijke acties moet de nadruk leggen op de evolutie van de productie van fijne stofdeeltjes en stikstofdioxide.</p>	

2.A.6.2 Richtsnoeren voor keuze van concrete acties

Investeringsprioriteit	4c - Ondersteuning van energie-efficiëntie, slim energiebeheer en het gebruik van hernieuwbare energie in openbare infrastructuur, met inbegrip van openbare gebouwen, en in de woningbouwsector
<p>Zie de sectie "richtsnoeren voor de keuze" voor de investeringsprioriteit 1b.</p>	

2.A.6.3 Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	4c - Ondersteuning van energie-efficiëntie, slim energiebeheer en het gebruik van hernieuwbare energie in openbare infrastructuur, met inbegrip van openbare gebouwen, en in de woningbouwsector
<p>De financieringsinstrumenten zullen voor de tenuitvoerlegging van EFRO in het BHG een middel zijn om de strategie te ondersteunen en om de doelstellingen te halen die in het Operationeel Programma werden vastgelegd. Ze kunnen ondersteuning bieden aan ondernemingsbevorderende projecten, projecten voor de vermarkting van resultaten van innovatie, de ondersteuning van de EPB en van de dynamiek van de sectorendie zullen worden uitgewerkt.</p>	

Investeringsprioriteit	4c - Ondersteuning van energie-efficiëntie, slim energiebeheer en het gebruik van hernieuwbare energie in openbare infrastructuur, met inbegrip van openbare gebouwen, en in de woningbouwsector
<p>Het definitieve ontwerp van deze instrumenten, net als de aard en de hoedanigheid van de finaal beoogde begunstigden, zullen het voorwerp uitmaken van een <i>ex ante</i>- evaluatie, overeenkomstig de Europese reglementaire bepalingen ter zake. Deze evaluatie laat toe om de behoeften te bepalen en om de financiële instrumenten van het Gewest ter zake te definiëren.</p>	
<p>Onder voorbehoud van de resultaten van de <i>ex ante</i> evaluatie, zouden financiële instrumenten uitgewerkt kunnen worden, met het oog op:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • de ontwikkeling van financiële producten die beantwoorden aan de door het operationeel programma vooropgestelde doelstellingen om de globale gewestelijke strategie te ondersteunen (inclusief in antwoord op de behoeften voor de voortzetting van de betrokken specifieke doelstelling (SD3.1)), • de ontwikkeling van een instrument dat het mogelijk maakt om via middelenwerving gratis leningen aan te bieden aan de overheden op het vlak van energie-efficiëntie en de productie van hernieuwbare energie, • het opstarten van een derde investeerdersstelsel gericht op investeringen om energie te besparen en groene energie te produceren voor overheidsgebouwen (tertiaire gebouwen en woningen). 	
<p>Andere financieringsformules worden momenteel onderzocht, met name de terbeschikkingstelling van middelen voor de ontwikkeling van bepaalde onderzoeksprojecten of de invoering van financiële mechanismen betreffende energietransitie in de KMO's en de overheidsgebouwen.</p>	
<p>De regels voorgesteld voor de financieringsinstrumenten beperken zich niet tot een territoriaal plan, zoals dat het geval was tussen 2001 en 2012.</p>	
<p>Het exacte bedrag van de financiële instrumenten voor deze as zal bepaald worden door de <i>ex-ante</i>-evaluatie die de behoefte en, bijgevolg, een actiemogelijkheid voor de financiële instrumenten in het kader van deze as, begroot.</p>	

2.A.6.4 Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	4c - Ondersteuning van energie-efficiëntie, slim energiebeheer en het gebruik van hernieuwbare energie in openbare infrastructuur, met inbegrip van openbare gebouwen, en in de woningbouwsector

2.A.6.5. Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie

Tabel 5: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren (per investeringsprioriteit, voor het ESF uitgesplitst naar regiocategorie en indien van toepassing voor het EFRO)

Investeringsprioriteit		4c - Ondersteuning van energie-efficiëntie, slim energiebeheer en het gebruik van hernieuwbare energie in openbare infrastructuur, met inbegrip van openbare gebouwen, en in de woningbouwsector							
ID	Indicator	Meeteenheid	Fonds	Regiocategorie (indien relevant)	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
					M	W	T		
CO32	Energie-efficiëntie: Afname van jaarlijks primair energieverbruik van openbare gebouwen	kWh/jaar	EFRO	Meer ontwikkeld			4.793.018,00	Reporting-systeem	Jaarlijks
CO34	Reductie van uitstoot van broeikasgassen Geschatte jaarlijkse daling van BKG	Ton CO2eq	EFRO	Meer ontwikkeld			3.228,00	Leefmilieu-Brussel	Jaarlijks
Bx3	Aantal instellingen dat heeft deelgenomen aan een sensibiliserings-, begeleidings- of coachingsactie	Instelling	EFRO	Meer ontwikkeld			100,00	Reporting-systeem	Jaarlijks

2.A.4 Investeringsprioriteit

Identificatiecode van de investeringsprioriteit	4e
Benaming van de investeringsprioriteit	Bevordering van koolstofarme strategieën voor alle soorten grondgebied, met name voor de stedelijke gebieden, inclusief het bevorderen van duurzame multimodale stedelijke mobiliteit en beperkingsrelevante aanpassingsmaatregelen

2.A.5 Specifieke doelstellingen die overeenkomen met de investeringsprioriteit en verwachte resultaten

Identificatiecode van de specifieke doelstelling	SD3.3
Benaming van de specifieke doelstelling	Specifieke doelstelling 3.3: De milieukwaliteit verbeteren van de stedelijke gebieden
Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken	<p>De verbetering van het leefmilieu houdt voor Brussel een grote uitdaging in, met name rekening houdend met de kenmerken van het Gewest: stedelijk milieu, bevolkingsdichtheid, dichte bebouwing, socio-economische en milieugebonden splitsing van het territorium, belang van het inkomend en uitgaand verkeer, demografische druk, enz.</p> <p>In deze context beoogt de specifieke doelstelling de verbetering van de milieukwaliteit van de stedelijke ruimten van het Gewest door middel van de ontwikkeling van de zachte stedelijke mobiliteit (zachte mobiliteit duidt op vervoerswijzen die enkel gebruik maken van menselijke energie, zoals wandelen en fietsen), nabijheidsinfrastructuren die verband houden met het milieu alsook</p>

voorbeeldige stadswijken (en -infrastructuur) die geïntegreerd zijn in hun omgeving en die de gewestelijke strategieën voor ontwikkeling met lage koolstofemissie ondersteunen.

Deze specifieke doelstelling draagt bij aan de verbetering van de leefomgeving van de inwoners en zorgt er eveneens voor dat het stedelijke systeem de capaciteit behoudt om fenomenen van klimaatopwarming het hoofd te bieden, in het bijzonder door het verminderen van het energiegebruik, overeenkomstig het krachtens Richtlijn 2008/50 voorziene Plan Luchtkwaliteit, en door het beperken van de aanmaak van fijn stof en stikstofdioxide. De uitdagingen zijn veelvuldig: socio-recreatief, ecologisch, milieugebonden, landschapsinrichting, cultureel en patrimoniaal; om op die manier een kwaliteitsvol levenskader te verzekeren en de natuur te gebruiken als een geïntegreerde bron van het stadsleven.

De door EFRO gesteunde prioriteiten betreffen de verbetering van de kwaliteit van het leefmilieu van de stedelijke ruimten zijn de volgende:

- Ruimten inrichten voor zachte mobiliteit met het oog op de verhoging van het aandeel van de zachte verplaatsingsmogelijkheden in Brussel;
- Nabijheidsinfrastructuren die verband houden met het milieu ontwikkelen;
- Opmerkelijke en in de omgeving geïntegreerde stadswijken inrichten via ambitieuze en innoverende programma's rond het thema duurzame ontwikkeling, met speciale aandacht voor de uitdagingen betreffende de energietransitie

Te verwachten resultaten met betrekking tot de verbetering van de milieukwaliteit van de stedelijke ruimten:

- Het aandeel van de zachte mobiliteit verhogen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- Bijdragen tot de ontwikkeling en bevordering van een geïntegreerde en opmerkelijke stadswijk

Tabel 3: Programmaspecifieke resultaatindicatoren per specifieke doelstelling (voor het EFRO en het Cohesiefonds)

Specifieke doelstelling		SD3.3 - De milieukwaliteit verbeteren van de stedelijke gebieden						
ID	Indicator	Meeteenheid	Regiocategorie (indien relevant)	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023)	Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
3.3cy	Gemiddeld aantal fietsers per kruispunt en per uur	Aantal	Meer ontwikkeld	159,00	2013	272,00	Brussel Mobiliteit	jaarlijks

2.A.6 In het kader van de investeringsprioriteit te ondersteunen maatregel (per investeringsprioriteit)

2.A.6.1 Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigden

Investeringsprioriteit	4e - Bevordering van koolstofarme strategieën voor alle soorten grondgebied, met name voor de stedelijke gebieden, inclusief het bevorderen van duurzame multimodale stedelijke mobiliteit en beperkingsrelevante aanpassingsmaatregelen
<u>Specifieke doelstelling 3.3: De milieukwaliteit verbeteren van de stedelijke gebieden</u>	
3.3.1 Acties met als doel de valorisatie van ruimten ten voordele van de zachte mobiliteit	
Het komt erop neer om ruimten te valoriseren ten voordele van de zachte mobiliteit om zo de duurzame stedelijke mobiliteit in Brussel te versterken en aan te zetten tot verplaatsingen per fiets of te voet.	
3.3.2 Acties met als doel het bijdragen tot de ontwikkeling en de bevordering van opmerkelijke en geïntegreerde stadswijken	
Het komt erop neer de uitvoering en de nodige investeringen voor de ontwikkeling van opmerkelijke en geïntegreerde stadswijken mee te financieren.	
Deze investeringen hebben betrekking op:	
<ul style="list-style-type: none">- de ontwikkeling van opmerkelijke infrastructuur inzake leefmilieu (demonstratie- en promotieruimte voor duurzaamheid of circulaire economie bij het grote publiek en de overheidsinstellingen, inrichtingen voor de bevordering van innovatie en onderzoek betreffende klimaatverandering en energie ...),- het energiezuiniger maken van het (bestaande) vastgoed waar de wijk ontwikkeld zal worden.	

2.A.6.2 Richtsnoeren voor keuze van concrete acties

Investeringsprioriteit	4e - Bevordering van koolstofarme strategieën voor alle soorten grondgebied, met name voor de stedelijke gebieden, inclusief het bevorderen van duurzame multimodale stedelijke mobiliteit en beperkingsrelevante aanpassingsmaatregelen
Zie de sectie "richtsnoeren voor de keuze" voor de investeringsprioriteit 1b.	

Investeringsprioriteit	4e - Bevordering van koolstofarme strategieën voor alle soorten grondgebied, met name voor de stedelijke gebieden, inclusief het bevorderen van duurzame multimodale stedelijke mobiliteit en beperkingsrelevante aanpassingsmaatregelen
-------------------------------	--

2.A.6.3 Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	4e - Bevordering van koolstofarme strategieën voor alle soorten grondgebied, met name voor de stedelijke gebieden, inclusief het bevorderen van duurzame multimodale stedelijke mobiliteit en beperkingsrelevante aanpassingsmaatregelen
-------------------------------	--

2.A.6.4 Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	4e - Bevordering van koolstofarme strategieën voor alle soorten grondgebied, met name voor de stedelijke gebieden, inclusief het bevorderen van duurzame multimodale stedelijke mobiliteit en beperkingsrelevante aanpassingsmaatregelen
-------------------------------	--

2.A.6.5. Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie

Tabel 5: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren (per investeringsprioriteit, voor het ESF uitgesplitst naar regiocategorie en indien van toepassing voor het EFRO)

Investeringsprioriteit		4e - Bevordering van koolstofarme strategieën voor alle soorten grondgebied, met name voor de stedelijke gebieden, inclusief het bevorderen van duurzame multimodale stedelijke mobiliteit en beperkingsrelevante aanpassingsmaatregelen							
ID	Indicator	Meeteenheid	Fonds	Regiocategorie (indien relevant)	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
					M	W	T		
CO14	Wegen: Totale lengte opnieuw aangelegde of verbeterde wegen	km	EFRO	Meer ontwikkeld			15,00	Reporting-systeem	jaarlijks
CO32	Energie-efficiëntie: Afname van jaarlijks primair energieverbruik van openbare gebouwen	kWh/jaar	EFRO	Meer ontwikkeld			3.594.764,00	Reporting-systeem	jaarlijks
CO34	Reductie van uitstoot van broeikasgassen Geschatte jaarlijkse daling van BKG	Ton CO ₂ eq	EFRO	Meer ontwikkeld			2.421,00	Reporting-systeem	jaarlijks
CO39	Stedelijke ontwikkeling: Publieke of commerciële gebouwen gebouwd of gerenoveerd in stedelijke gebieden	Vierkante meter	EFRO	Meer ontwikkeld			5.000,00	Reporting-systeem	jaarlijks

2.A.4 Investeringsprioriteit

Identificatiecode van de investeringsprioriteit	6e
Benaming van de investeringsprioriteit	Het nemen van maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving, om steden te revitaliseren, vervallen industrieterreinen te saneren en te ontsmetten (inclusief conversiegebieden), luchtvervuiling te verminderen en geluidsbepalende maatregelen te bevorderen

2.A.5 Specifieke doelstellingen die overeenkomen met de investeringsprioriteit en verwachte resultaten

Identificatiecode van de specifieke doelstelling	SD3.4
Benaming van de specifieke doelstelling	Specifieke doelstelling 3.4: Ondersteuning van de verbetering van het stedelijk leefmilieu via de sanering van verontreinigde bodems en verlaten industrieterreinen
Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken	N/A (specifieke doelstelling overgeheveld naar as 3bis)

Tabel 3: Programmaspecifieke resultaatindicatoren per specifieke doelstelling (voor het EFRO en het Cohesiefonds)

Specifieke doelstelling		Specifieke doelstelling 3.4: Ondersteuning van de verbetering van het stedelijk leefmilieu via de sanering van verontreinigde bodems en verlaten industrieterreinen						
ID	Indicator	Meeteenheid	Regiocategorie (indien relevant)	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023)	Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
SD3.4	Percentage saneringsprojecten in verhouding met het totaal aantal projecten van bodembewerking (= project risicobeheer + saneringsproject)	percentage	Meer ontwikkeld	0,00	2013	0,00	Leefmilieu-Brussel	jaarlijks

2.A.6 In het kader van de investeringsprioriteit te ondersteunen maatregel (per investeringsprioriteit)

2.A.6.1 Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigen

Investeringsprioriteit	6e - Het nemen van maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving, om steden te revitaliseren, vervallen industrieterreinen te saneren en te ontsmetten (inclusief conversiegebieden), luchtvervuiling te verminderen en geluidsbeperkende maatregelen te bevorderen

2.A.6.2 Richtsnoeren voor keuze van concrete acties

Investeringsprioriteit	6e - Het nemen van maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving, om steden te revitaliseren, vervallen industrieterreinen te saneren en te ontsmetten (inclusief conversiegebieden), luchtvervuiling te verminderen en geluidsbeperkende maatregelen te bevorderen

2.A.6.3 Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	6e - Het nemen van maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving, om steden te revitaliseren, vervallen industrieterreinen te saneren en te ontsmetten (inclusief conversiegebieden), luchtvervuiling te verminderen en geluidsbeperkende maatregelen te bevorderen

2.A.6.4 Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	6e - Het nemen van maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving, om steden te revitaliseren, vervallen industrieterreinen te saneren en te ontsmetten (inclusief conversiegebieden), luchtvervuiling te verminderen en geluidsbeperkende maatregelen te bevorderen

2.A.6.5. Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie

Tabel 5: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren (per investeringsprioriteit, voor het ESF uitgesplitst naar regiocategorie en indien van toepassing voor het EFRO)

Investeringsprioriteit	6e - Het nemen van maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving, om steden te revitaliseren, vervallen industrieterreinen te saneren en te ontsmetten (inclusief conversiegebieden), luchtvervuiling te verminderen en geluidsbeperkende maatregelen te bevorderen								
ID	Indicator	Meeteenheid	Fonds	Regiocategorie (indien relevant)	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
					M	W	T		

2.A.7 Sociale innovatie, transnationale samenwerking en de bijdrage aan thematische doelstellingen 1-7

Prioritaire as	3 - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)
----------------	---

2.A.8 Prestatiekader

Tabel 6: Prestatiekader van de prioritaire as (per fonds en, voor het EFRO en het ESF, per regiocategorie)

Prioritaire as		As 3 - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)											
ID	Soort indicator	Indicator of belangrijke uitvoeringsstap	Meeteenheid, waar van toepassing	Fonds	Regiocategorie	Mijlpaal voor 2018			Uiteindelijke doelstelling (2023)			Gegevensbron	Uitleg over de relevantie van de indicator, in voorkomend geval
						M	W	T	M	W	T		
CO01	O	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Ondernemingen	EFRO	Meer ontwikkeld			100			250,00	Reporting-systeem	Jaarlijks
CO14	O	Wegen: Totale lengte opnieuw aangelegde of verbeterde wegen	km	EFRO	Meer ontwikkeld			0			15,00	Reporting-systeem	
CO32	O	Energie-efficiëntie: Afname van jaarlijks primair energieverbruik van openbare gebouwen	kWh/jaar	EFRO	Meer ontwikkeld			0			8.387.782,00	Reporting-systeem	
3F	F	Dép Uitgaven enses	EUR	EFRO	Meer ontwikkeld			7 326 945,20			43.624.840,00	Reporting-systeem	
KIS5	I	Wegen: totale lengte opnieuw aangelegde of verbeterde wegen (fietspaden) (KIS 2018 van CO14)	% verkregen vergunningen vereist voor de werken	EFRO	Meer ontwikkeld			30				Reporting-systeem	
KIS6	I	Energie-efficiëntie: Afname van jaarlijks primair energieverbruik van openbare gebouwen (KIS 2018 van CO32)	% vergunningen vereist voor de betrokken bouw-/renovatiewerken	EFRO	Meer ontwikkeld			30				Reporting-systeem	

Aanvullende kwalitatieve informatie over het opstellen van het prestatiekader

2.A.9 Categorieën steunverlening

De categorieën steunverlening die overeenkomen met de inhoud van de prioritaire as, op basis van een door de Commissie vastgestelde nomenclatuur, en indicatieve uitsplitsing van door de Unie verleende steun.

Tabellen 7-11: Categorieën steunverlening

Tabel 7: Dimensie 1: Steunverleningsgebied

Prioritaire as		As 3: De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	013. Energie-efficiënte: renovatie van openbare infrastructuur, demonstratieprojecten en ondersteunende maatregelen	13.199.411,21
ERDF	Meer ontwikkeld	068. Energie-efficiënte en demonstratieprojecten in kmo's en ondersteunende maatregelen	485.124,50
ERDF	Meer ontwikkeld	069. Steun voor milieuvriendelijke productieprocessen en efficiënt gebruik van hulpbronnen in kmo's	3.659.999,00
ERDF	Meer ontwikkeld	090. Fiets- en wandelpaden	4.467.885,29

Tabel 8: Dimensie 2: Financieringsvorm

Prioritaire as		As 3: De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	01. Niet-terugvorderbare subsidie	21.812.420,00

Tabel 9: Dimensie 3: Soort gebied

Prioritaire as		As 3: De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	01. Grote stedelijke gebieden (dichtbevolkt > 50 000 inwoners)	21.812.420,00

Tabel 10: Dimensie 4: Territoriale verwezenlijkingsmechanismen

Prioritaire as		As 3: De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	05. Overige geïntegreerde benaderingen voor duurzame stedelijke/plattelandsontwikkeling	21.812.420,00

Tabel 11: Dimensie 6: secundair ESF-thema (alleen ESF en YEI)

Prioritaire as		As 3: De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR

2.A.10 Overzicht van het voorgenomen gebruik van technische bijstand, inclusief eventuele maatregelen voor het versterken van de bestuurlijke capaciteit van de autoriteiten die betrokken zijn bij het beheer en besturen van de programma's en de begunstigden (in voorkomend geval) (per prioritaire as)

Prioritaire as:	As 3 - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)

2.A.1 Prioritaire as

Identificatiecode van de prioritaire as	As3b
Titel van de prioritaire as	As 3bis: De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (leefmilieu/rationeel gebruik van grondstoffen)

- De volledige prioritaire as zal uitsluitend door financieringsinstrumenten worden uitgevoerd
 De volledige prioritaire as zal uitsluitend worden uitgevoerd door financieringsinstrumenten die op EU-niveau zijn opgezet
 De volledige prioritaire as zal aan de hand van door de gemeenschap aangestuurde lokale ontwikkeling worden uitgevoerd
 Voor het ESF: De gehele prioritaire as is bedoeld voor sociale innovatie of transnationale samenwerking of beide
 For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to operations aimed at reconstruction in response to major or regional natural disasters
 For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to SME (Article 39)

2.A.2 Motivering voor het vaststellen van een prioritaire as met betrekking tot meer dan één regiocategorie, thematische doelstelling of fonds (waar van toepassing)

2.A.3 Fonds, regiocategorie en berekeningsgrondslag voor steun van de Unie

Fonds	Regiocategorie	Berekeningsgrondslag (totale subsidiabele uitgaven of subsidiabele publieke uitgaven)	Regiocategorie voor ultraperifere regio's en noordelijke dunbevolkte regio's (indien van toepassing)
ERDF	Meer ontwikkeld	Openbaar	

2.A.4 Investeringsprioriteit

Identificatiecode van de investeringsprioriteit	6a
Benaming van de investeringsprioriteit	Het investeren in de afvalsector om te voldoen aan de vereisten van het milieuacquis van de Unie, en het aanpakken van de door de lidstaten geïdentificeerde behoeften aan investeringen die verder gaan dan die vereisten

2.A.5 Specifieke doelstellingen die overeenkomen met de investeringsprioriteit en verwachte resultaten

Identificatiecode van de specifieke doelstelling	SD 3.5.
Benaming van de specifieke doelstelling	Specifieke doelstelling 3.5 : Ophaling en afvalbeheer vergemakkelijken met het oog op de verwerking tot "grondstoffen"

Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken	<p>De totale afvalstromen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bedragen iets meer dan 2 miljoen ton (uitgegraven grond niet inbegrepen) per jaar. Er gaat hoe langer hoe meer aandacht uit naar het valoriseren en recycleren van afval maar de mogelijkheden worden nog te weinig benut.</p> <p>De infrastructuur voor afvalbeheer en -valorisatie biedt kansen op het vlak van milieu (beperking van het volume van verbrand afval), economie (de economische sectoren van grondstoffen en afval worden al meerdere jaren ondersteund door het gewest) en werkgelegenheid. Om deze activiteit op gewestelijk niveau te bevorderen, is een investering in de infrastructuur voor het beheer van afval een efficiënte manier om bij te dragen tot de afvalsector dankzij de steun van EFRO.</p> <ul style="list-style-type: none">• Verwacht resultaat: Toename van het volume gerecycleerd afval
--	--

Tabel 3: Programmaspecifieke resultaatindicatoren per specifieke doelstelling (voor het EFRO en het Cohesiefonds)

Specifieke doelstelling		3.5. - Specifieke doelstelling 3.5: Ophaling en afvalbeheer vergemakkelijken met het oog op de verwerking tot "grondstoffen"						
ID	Indicator	Meeteenheid	Regiocategorie (indien relevant)	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023)	Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
SD 3.5	% hergebruik en recyclage van huishoudafval	%	Meer ontwikkeld	39,80	2014	50,00	BISA	jaarlijks

2.A.6 In het kader van de investeringsprioriteit te ondersteunen maatregel (per investeringsprioriteit)

2.A.6.1 Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigen

Investeringsprioriteit	6a - Het investeren in de afvalsector om te voldoen aan de vereisten van het milieuacquis van de Unie, en het aanpakken van de door de lidstaten geïdentificeerde behoeften aan investeringen die verder gaan dan die vereisten
<u>Specifieke doelstelling 3.5 : Ophaling en afvalbeheer vergemakkelijken met het oog op de verwerking tot "grondstoffen"</u>	
3.5.1 Acties met als doel het vergemakkelijken van de ophaling en het afvalbeheer met het oog op de verwerking tot "grondstoffen"	
Dit soort tussenkomst wil steun verlenen aan projecten voor de valorisatie van afval. In dit kader kunnen projecten worden gefinancierd die milieugebonden infrastructuur en buurtvoorzieningen versterken: containerpark (om de ophaling en het afvalbeheer te vergemakkelijken met het oog op de verwerking tot "grondstoffen"), collectieve compostering, enz. Dergelijke projecten liggen in lijn met de Europese en gewestelijke strategieën inzake afvalbeheer.	

2.A.6.2 Richtsnoeren voor keuze van concrete acties

Investeringsprioriteit	6a - Het investeren in de afvalsector om te voldoen aan de vereisten van het milieuacquis van de Unie, en het aanpakken van de door de lidstaten geïdentificeerde behoeften aan investeringen die verder gaan dan die vereisten
Zie de sectie "richtsnoeren voor de keuze" voor de investeringsprioriteit 1b.	

2.A.6.3 Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	6a - Het investeren in de afvalsector om te voldoen aan de vereisten van het milieuacquis van de Unie, en het aanpakken van de door de lidstaten geïdentificeerde behoeften aan investeringen die verder gaan dan die vereisten

2.A.6.4 Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	6a - Het investeren in de afvalsector om te voldoen aan de vereisten van het milieuacquis van de Unie, en het aanpakken van de door de lidstaten geïdentificeerde behoeften aan investeringen die verder gaan dan die vereisten
-------------------------------	---

2.A.6.5. Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie

Tabel 5: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren (per investeringsprioriteit, voor het ESF uitgesplitst naar regiocategorie en indien van toepassing voor het EFRO)

Investeringsprioriteit		6a - Het investeren in de afvalsector om te voldoen aan de vereisten van het milieuacquis van de Unie, en het aanpakken van de door de lidstaten geïdentificeerde behoeften aan investeringen die verder gaan dan die vereisten							
ID	Indicator	Meeteenheid	Fonds	Regiocategorie (indien relevant)	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
					M	W	T		
CO17	Vaste afvalstoffen: Extra capaciteit voor het recycleren van afvalstoffen	Ton/jaar	EFRO	Meer ontwikkeld			5.000,00	Reporting-systeem	jaarlijks

2.A.4 Investeringsprioriteit

Identificatiecode van de investeringsprioriteit	6e
Benaming van de investeringsprioriteit	Het nemen van maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving, om steden te revitaliseren, vervallen industrieterreinen te saneren en te ontsmetten (inclusief conversiegebieden), luchtvervuiling te verminderen en geluidsbeperkende maatregelen te bevorderen

2.A.5 Specifieke doelstellingen die overeenkomen met de investeringsprioriteit en verwachte resultaten

Identificatiecode van de specifieke doelstelling	3.4
Benaming van de specifieke doelstelling	Specifieke doelstelling 3.4: Ondersteuning van de verbetering van het stedelijk leefmilieu via de sanering van verontreinigde bodems en verlaten industrieterreinen, en verbetering van de milieukwaliteit van de stedelijke gebieden.
Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken	Het BHG wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van meerdere verlaten terreinen en wordt geconfronteerd met problemen op gebied van bodemverontreiniging die de ontwikkeling en de verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners in de weg staan. Deze specifieke doelstelling beoogt een versterking van de Brusselse financiële hulp om deze verlaten terreinen en verontreinigde bodems weer gezond te maken met het oog op een verbetering van het stedelijk leefmilieu, waarbij voorrang wordt gegeven aan de kansarme wijken en de bevolking met lage inkomens.

Deze doelstelling streeft prioritair naar een investering in de EFRO-projecten en in de stedelijke renovatieprojecten die in dezelfde interventiezone gelegen zijn en gedragen worden door openbare of aanverwante spelers.

Naast de bestaande steunmaatregelen gaat het om de verhoging van het aantal behandelde terreinen maar ook om het bevorderen van duurzame bodembehandelingen (saneringen) die aan de terreinen opnieuw een potentieel voor toekomstige ontwikkelingen geven.

Onafhankelijk van deze kwestie beoogt deze SD tevens het verbeteren van de milieukwaliteit in Brussel, door te steunen op een kwantitatieve en kwalitatieve versterking van de voor de bevolking toegankelijke groene ruimten, waarbij erover wordt gewaakt de ruimte geïntegreerd aan te pakken en ze toegankelijker te maken.

Verwachte resultaten

- Toename van het aantal gesaneerde bodems
- Toename en verbetering van de kwalitatieve groene ruimtes

Tabel 3: Programmaspecifieke resultaatindicatoren per specifieke doelstelling (voor het EFRO en het Cohesiefonds)

Specifieke doelstelling		3.4 - Specifieke doelstelling 3.4: Ondersteuning van de verbetering van het stedelijk leefmilieu via de sanering van verontreinigde bodems en verlaten industrieterreinen, en verbetering van de milieukwaliteit van de stedelijke gebieden						
ID	Indicator	Meeteenheid	Regiocategorie (indien relevant)	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023)	Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
3.4pl	Cumulatieve toename van de oppervlakte behandelde terreinen / totale te behandelen oppervlakte tegen 2030	%	Meer ontwikkeld	44,10	2014	77,60	Leefmilieu Brussel	jaarlijks

2.A.6 In het kader van de investeringsprioriteit te ondersteunen maatregel (per investeringsprioriteit)

2.A.6.1 Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigden

Investeringsprioriteit	6e - Het nemen van maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving, om steden te revitaliseren, vervallen industrieterreinen te saneren en te ontsmetten (inclusief conversiegebieden), luchtvervuiling te verminderen en geluidsbeperkende maatregelen te bevorderen
-------------------------------	--

Specifieke doelstelling 3.4: Ondersteuning van de verbetering van het stedelijk leefmilieu via de sanering van verontreinigde bodems en verlaten industrieterreinen en de valorisering van de groene ruimtes

3.4.1 Acties gericht op het saneren van de verontreinigde bodems

Dit soort acties beoogt het financieren van studies en van sanering van weesvervuiling die werd uitgevoerd met het oog op het wegwerken van risico's die verband houden met de volksgezondheid en het milieu. De nadruk zal in het bijzonder gelegd worden op voormalige industriële en achtergestelde wijken die centraal gelegen zijn.

In dit kader zouden er projecten ondersteund kunnen worden om financiële steun te bieden aan de bodemsanering voor mensen met een laag inkomen, KMO's of overheden die onderworpen zijn aan de verplichting, krachtens de ordonnantie van 5 maart 2009 met betrekking tot het beheer en de sanering van verontreinigde bodems, om een weesverontreiniging te behandelen. Dit soort project schrijft zich enerzijds in in de continuïteit van het proefproject Brussels Greenfields opgestart bij de programmatie 2007-2013 en, anderzijds, in een beleid ter ondersteuning van een duurzaam milieu, de volksgezondheid en de economische en stedenbouwkundige heropleving van vroegere industriewijken.

In dit verband zou een project gefinancierd kunnen worden ter versterking van het bestaande systeem van financiële hulp om de herontwikkeling van de verontreinigde bodems van het gewest te versnellen (financiële hulp voor de behandeling van weesverontreinigingen, waarvoor de begunstigden niet verantwoordelijk kunnen worden gehouden en die hen niet kunnen verrijken). Deze doelstelling streeft prioritair naar een investering in de EFRO-

Investeringsprioriteit	6e - Het nemen van maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving, om steden te revitaliseren, vervallen industrieterreinen te saneren en te ontsmetten (inclusief conversiegebieden), luchtvervuiling te verminderen en geluidsbeperkende maatregelen te bevorderen
projecten zoals ook in de stedelijke renovatieprojecten die in dezelfde interventiezone gelegen zijn en gedragen worden door openbare of aanverwante spelers.	
 3.4.2 Acties gericht op het valoriseren van de groene ruimtes	
Dit soort acties beoogt het ondersteunen van projecten voor het valoriseren en verbeteren van groene ruimtes.	

2.A.6.2 Richtsnoeren voor keuze van concrete acties

Investeringsprioriteit	6e - Het nemen van maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving, om steden te revitaliseren, vervallen industrieterreinen te saneren en te ontsmetten (inclusief conversiegebieden), luchtvervuiling te verminderen en geluidsbeperkende maatregelen te bevorderen
Zie de sectie "richtsnoeren voor de keuze" voor de investeringsprioriteit 1b.	

2.A.6.3 Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	6e - Het nemen van maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving, om steden te revitaliseren, vervallen industrieterreinen te saneren en te ontsmetten (inclusief conversiegebieden), luchtvervuiling te verminderen en geluidsbeperkende maatregelen te bevorderen

2.A.6.4 Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	6e - Het nemen van maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving, om steden te revitaliseren, vervallen industrieterreinen te saneren en te ontsmetten (inclusief conversiegebieden), luchtvervuiling te verminderen en geluidsbeperkende maatregelen te bevorderen

2.A.6.5. Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie

Tabel 5: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren (per investeringsprioriteit, voor het ESF uitgesplitst naar regiocategorie en indien van toepassing voor het EFRO)

Investeringsprioriteit		6e - Het nemen van maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving, om steden te revitaliseren, vervallen industrieterreinen te saneren en te ontsmetten (inclusief conversiegebieden), luchtvervuiling te verminderen en geluidsbeperkende maatregelen te bevorderen							
ID	Indicator	Meeteenheid	Fonds	Regiocategorie (indien relevant)	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
					M	W	T		
CO22	Bodemsanering: Totale oppervlakte van gesaneerde bodem	Hectaren	EFRO	Meer ontwikkeld			4,77	Reporting-systeem	jaarlijks
CO38	Stedelijke ontwikkeling: Open ruimte gecreëerd of opgeknapt in stedelijke gebieden	Vierkante meter	EFRO	Meer ontwikkeld			4.500,00	Reporting-systeem	jaarlijks

2.A.7 Sociale innovatie, transnationale samenwerking en de bijdrage aan thematische doelstellingen 1-7

Prioritaire as	As3b - As 3bis: De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (leefmilieu/rationeel gebruik van grondstoffen)
----------------	--

2.A.8 Prestatiekader

Tabel 6: Prestatiekader van de prioritaire as (per fonds en, voor het EFRO en het ESF, per regiocategorie)

Prioritaire as		As3b - As 3bis: De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (leefmilieu/rationeel gebruik van grondstoffen)											
ID	Soort indicator	Indicator of belangrijke uitvoeringsstap	Meeteenheid, waar van toepassing	Fonds	Regiocategorie	Mijlpaal voor 2018			Uiteindelijke doelstelling (2023)			Gegevensbron	Uitleg over de relevantie van de indicator, in voorkomend geval
						M	W	T	M	W	T		
CO17	O	Vaste afvalstoffen: Extra capaciteit voor het recycleren van afvalstoffen	Ton/jaar	EFRO	Meer ontwikkeld			0			5.000,00	Reporting-systeem	
3bF	F	Uitgaven	EUR	EFRO	Meer ontwikkeld			1 221 157,42			7.270.806,00	Reporting-systeem	
KIS7	I	Leefmilieu: Extra capaciteit voor het recycleren van afvalstoffen (KIS 2018 van CO17)	%a verkregen vergunningen vereist voor debouwen/renovatiewerken	EFRO	Meer ontwikkeld			30				Reporting-systeem	

Aanvullende kwalitatieve informatie over het opstellen van het prestatiekader

2.A.9 Categorieën steunverlening

De categorieën steunverlening die overeenkomen met de inhoud van de prioritaire as, op basis van een door de Commissie vastgestelde nomenclatuur, en indicatieve uitsplitsing van door de Unie verleende steun.

Tabellen 7-11: Categorieën steunverlening

Tabel 7: Dimensie 1: Steunverleningsgebied

Prioritaire as		As3b - As 3bis: De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (leefmilieu/rationeel gebruik van grondstoffen)		
Fonds	Regiocategorie	Code		Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	017. Beheer van huishoudelijk afval (inclusief maatregelen voor het beperken, sorteren, recyclen)		1.498.958,00
ERDF	Meer ontwikkeld	085. Bescherming en verbetering van biodiversiteit, natuurbescherming en groene infrastructuur		574.711,97
ERDF	Meer ontwikkeld	089. Sanering van bedrijfsterreinen en verontreinigde grond		1.161.733,03
ERDF	Meer ontwikkeld	090. Fiets- en wandelpaden		500.000,00

Tabel 8: Dimensie 2: Financieringsvorm

Prioritaire as		As3b - As 3bis: De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (leefmilieu/rationeel gebruik van grondstoffen)		
Fonds	Regiocategorie	Code		Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	01. Niet-terugvorderbare subsidie		3.635.403,00

Tabel 9: Dimensie 3: Soort gebied

Prioritaire as		As3b - As 3bis: De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (leefmilieu/rationeel gebruik van grondstoffen)		
Fonds	Regiocategorie	Code		Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	01. Grote stedelijke gebieden (dichtbevolkt > 50 000 inwoners)		3.635.403,00

Tabel 10: Dimensie 4: Territoriale verwezenlijkingsmechanismen

Prioritaire as		As3b - As 3bis: De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (leefmilieu/rationeel gebruik van grondstoffen)		
Fonds	Regiocategorie	Code		Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	05. Overige geïntegreerde benaderingen voor duurzame stedelijke/plattelandontwikkeling		3.635.403,00

Tabel 11: Dimensie 6: secundair ESF-thema (alleen ESF en YEL)

Prioritaire as		As3b - As 3bis: De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (leefmilieu/rationeel gebruik van grondstoffen)	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR

2.A.10 Overzicht van het voorgenomen gebruik van technische bijstand, inclusief eventuele maatregelen voor het versterken van de bestuurlijke capaciteit van de autoriteiten die betrokken zijn bij het beheer en besturen van de programma's en de begunstigden (in voorkomend geval) (per prioritaire as)

Prioritaire as:	As3b - As 3bis: De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (leefmilieu/rationeel gebruik van grondstoffen)

2.A.1 Prioritaire as

Identificatiecode van de prioritaire as	As 4
Titel van de prioritaire as	Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen

- De volledige prioritaire as zal uitsluitend door financieringsinstrumenten worden uitgevoerd
- De volledige prioritaire as zal uitsluitend worden uitgevoerd door financieringsinstrumenten die op EU-niveau zijn opgezet
- De volledige prioritaire as zal aan de hand van door de gemeenschap aangestuurde lokale ontwikkeling worden uitgevoerd
- Voor het ESF: De gehele prioritaire as is bedoeld voor sociale innovatie of transnationale samenwerking of beide
- For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to operations aimed at reconstruction in response to major or regional natural disasters
- For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to SME (Article 39)

2.A.2 Motivering voor het vaststellen van een prioritaire as met betrekking tot meer dan één regiocategorie, thematische doelstelling of fonds (waar van toepassing)

2.A.3 Fonds, regiocategorie en berekeningsgrondslag voor steun van de Unie

Fonds	Regiocategorie	Berekeningsgrondslag (totale subsidiabele uitgaven of subsidiabele publieke uitgaven)	Regiocategorie voor ultraperifere regio's en noordelijke dunbevolkte regio's (indien van toepassing)
ERDF	Meer ontwikkeld	Openbaar	

2.A.4 Investeringsprioriteit

Identificatiecode van de investeringsprioriteit	9a
Benaming van de investeringsprioriteit	Het investeren in de gezondheids- en sociale infrastructuur dat bijdraagt tot de nationale, regionale en lokale ontwikkeling, het verminderen van ongelijkheden wat de gezondheidsstatus betreft, het bevorderen van sociale insluiting door een betere toegankelijkheid van sociale, culturele en recreatieve diensten en de overgang van institutionele naar gemeenschapgerichte diensten

2.A.5 Specifieke doelstellingen die overeenkomen met de investeringsprioriteit en verwachte resultaten

Identificatiecode van de specifieke doelstelling	SD4.4
--	-------

Benaming van de specifieke doelstelling	Specifieke doelstelling 4.4: Een gezondheids- en sociaal aanbod ontwikkelen ten behoeve van kwetsbare bevolkingsgroepen (waaronder vluchtelingen, asielzoekers, mensen zonder papieren of zonder administratieve status)
Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken	<p>Deze specifieke doelstelling beoogt de uitbouw van sociale eerstelijnscentra voor globale gezondheidszorg (fysiek en mentaal) mogelijk te maken, waarmee tegemoet wordt gekomen aan de problemen waarmee kwetsbare bevolkingsgroepen te maken hebben (waaronder vluchtelingen, asielzoekers, mensen zonder papieren of zonder administratieve status).</p> <p>Verwacht resultaat: oprichting van sociale eerstelijnscentra voor globale gezondheidszorg (fysiek en mentaal) in de kwetsbare wijken.</p>

Tabel 3: Programmaspecifieke resultaatindicatoren per specifieke doelstelling (voor het EFRO en het Cohesiefonds)

Specifieke doelstelling		SD4.4 - Specifieke doelstelling 4.4 : Een gezondheids- en sociaal aanbod ontwikkelen ten behoeve van kwetsbare bevolkingsgroepen (waaronder vluchtelingen, asielzoekers, mensen zonder papieren of zonder administratieve status)						
ID	Indicator	Meeteenheid	Regiocategorie (indien relevant)	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023)	Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
Bx7	Aantal sociale eerstelijnscentra voor globale gezondheidszorg (fysiek en mentaal), waarmee tegemoet wordt gekomen aan de problemen waarmee kwetsbare bevolkingsgroepen te maken hebben (waaronder vluchtelingen, asielzoekers, mensen zonder papieren of zonder administratieve status) in de achtergestelde wijken	Aantal	Meer ontwikkeld	0,00	2016	2,00	Opvolgingssysteem	Jaarlijks

2.A.6 In het kader van de investeringsprioriteit te ondersteunen maatregel (per investeringsprioriteit)

2.A.6.1 Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigden

Investeringsprioriteit	9a - Het investeren in de gezondheids- en sociale infrastructuur dat bijdraagt tot de nationale, regionale en lokale ontwikkeling, het verminderen van ongelijkheden wat de gezondheidsstatus betreft, het bevorderen van sociale insluiting door een betere toegankelijkheid van sociale, culturele en recreatieve diensten en de overgang van institutionele naar gemeenschapsgerichte diensten
SD4.4 - Specifieke doelstelling 4.4 : Een gezondheids- en sociaal aanbod ontwikkelen ten behoeve van kwetsbare bevolkingsgroepen (waaronder vluchtelingen, asielzoekers, mensen zonder papieren of zonder administratieve status)	
4.4.1 Steun aan sociale eerstelijnscentra voor globale gezondheidszorg (fysiek en mentaal)	
Dit soort interventie beoogt steun te verlenen aan de ontwikkeling van sociale eerstelijnscentra voor globale gezondheidszorg (fysiek en mentaal), waarmee tegemoet wordt gekomen aan de problemen waarmee kwetsbare bevolkingsgroepen te maken hebben (waaronder vluchtelingen, asielzoekers, mensen zonder papieren of zonder administratieve status) .	

2.A.6.2 Richtsnoeren voor keuze van concrete acties

Investeringsprioriteit	9a - Het investeren in de gezondheids- en sociale infrastructuur dat bijdraagt tot de nationale, regionale en lokale ontwikkeling, het verminderen van ongelijkheden wat de gezondheidsstatus betreft, het bevorderen van sociale insluiting door een betere toegankelijkheid van sociale, culturele en recreatieve diensten en de overgang van institutionele naar gemeenschapsgerichte diensten
Zie de sectie "leidende principes voor de selectie" zoals die is ingevuld voor investeringsprioriteit 1b.	

2.A.6.3 Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	9a - Het investeren in de gezondheids- en sociale infrastructuur dat bijdraagt tot de nationale, regionale en lokale ontwikkeling, het verminderen van ongelijkheden wat de gezondheidsstatus betreft, het bevorderen van sociale insluiting door een betere toegankelijkheid van sociale, culturele en recreatieve diensten en de overgang van institutionele naar gemeenschapsgerichte diensten
-------------------------------	---

2.A.6.4 Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	9a - Het investeren in de gezondheids- en sociale infrastructuur dat bijdraagt tot de nationale, regionale en lokale ontwikkeling, het verminderen van ongelijkheden wat de gezondheidsstatus betreft, het bevorderen van sociale insluiting door een betere toegankelijkheid van sociale, culturele en recreatieve diensten en de overgang van institutionele naar gemeenschapsgerichte diensten
-------------------------------	---

2.A.6.5. Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie

Tabel 5: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren (per investeringsprioriteit, voor het ESF uitgesplitst naar regiocategorie en indien van toepassing voor het EFRO)

Investeringsprioriteit		9a - Het investeren in de gezondheids- en sociale infrastructuur dat bijdraagt tot de nationale, regionale en lokale ontwikkeling, het verminderen van ongelijkheden wat de gezondheidsstatus betreft, het bevorderen van sociale insluiting door een betere toegankelijkheid van sociale, culturele en recreatieve diensten en de overgang van institutionele naar gemeenschapsgerichte diensten							
ID	Indicator	Meeteenheid	Fonds	Regiocategorie (indien relevant)	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
					M	W	T		
Bx8	Aantal sociale eerstelijnscentra voor globale gezondheidszorg (fysiek en mentaal), waarmee tegemoet wordt gekomen aan de problemen waarmee kwetsbare bevolkingsgroepen te maken hebben (waaronder vluchtelingen, asielzoekers, mensen zonder papieren of zonder administratieve status) in de achtergestelde wijken	Aantal	EFRO	Meer ontwikkeld			50.000,00	Reporting-systeem	Jaarlijks
CO39	Stedelijke ontwikkeling: Publieke of commerciële gebouwen gebouwd of gerenoveerd in stedelijke gebieden	Vierkante meter	EFRO				2.400,00	Reportingsysteem	Jaarlijks

2.A.4 Investeringsprioriteit

Identificatiecode van de investeringsprioriteit	9b
Benaming van de investeringsprioriteit	Steun voor fysieke, economische en sociale sanering van achtergestelde gemeenschappen in stedelijke en plattelandsgebieden

2.A.5 Specifieke doelstellingen die overeenkomen met de investeringsprioriteit en verwachte resultaten

Identificatiecode van de specifieke doelstelling	SD4.1
Benaming van de specifieke doelstelling	Specifieke doelstelling 4.1 Het aantal opvangplaatsen verhogen voor het onthaal van jonge kinderen in de achtergestelde wijken
Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken	<p>De demografische druk[1] die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest momenteel kent, veroorzaakt behoeften aan uitrustingen; en meer sp opvang van jonge kinderen. [2] Tegen 2018 zal het aantal Brusselse kinderen onder de 3 jaar toenemen met 18,6%, ofwel bijna 9.000 kin</p> <p>De analyse van de dekingsgraad[3] van de opvang van jonge kinderen toont aan dat de grootste behoeften geconcentreerd zijn in de ac buurten van het centrum en langs het kanaal, het aantal opvangplaatsen voor kinderen onder de 3 jaar is er lager dan het regionaal gemidd en ligt onder de Europese aanbevelingen dienaangaande. Hoewel het voorzitterschap van de Europese Raad te Barcelona in 2002 a opvangstructuren in te richten voor minstens 33% van de kinderen onder 3 jaar om op die manier de remmen op de activiteit van vrou gaan, bevinden de buurten van de ZSV zich aanzienlijk onder dit niveau. [4]</p> <p>In die context wil deze specifieke doelstelling aan de behoeften tegemoet komen door middel van de creatie van bijkomende opvangp jonge kinderen in de achtergestelde buurten. Deze doelstelling komt bovenop de regionale initiatieven en inspanningen dienaangaande.</p> <p>Verwacht resultaat: verhoging van de dekingsgraad van de opvang van jonge kinderen in de achtergestelde buurten</p> <p><i>[1] Zie eveneens de analyses van het BISA hieromtrent:</i></p> <p><i>http://www.bisa.irisnet.be/themas/bevolking?set_language=nl#.VK6CMdRkCtU</i></p> <p><i>[2] Dit belangrijke thema is in het bijzonder gevoelig aan de demografische groei. BISA, De Conjunctuurbarometer van het Brussels H Gewest - Dossier Demografische ontwikkeling en kinderdagverblijven: de bijdrage van de Wijkmonitoring, 2010.</i></p> <p><i>[3] De dekingsgraad van de opvang van kinderen onder 3 jaar oud is de verhouding tussen het aantal opvangplaatsen en het aantal kin de 3 jaar op het beoogde grondgebied.</i></p>

	[4] https://wijkmonitoring.irisnet.be/maps/statistieken-onderwijs-jonge-kinderen-brussel/jonge-kinderen-brussels-ge-kinderopvangplaatsen-kind-tot/1/2011/ .
Identificatiecode van de specifieke doelstelling	SD4.2
Benaming van de specifieke doelstelling	Specifieke doelstelling 4.2: Vergroten van het aanbod aan culturele infrastructuur en uitrustingen die de stedelijke opwaardering in achtergestelde wijken begeleidt
Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken	<p>Naast de rol van internationale hefboom speelt cultuur ook de belangrijke rol van lokale ontwikkeling van de buurten. Inderdaad, de stedelijke infrastructuur laten toe om artistieke vakken te beoefenen en te ontdekken, bovendien zijn ze onontbeerlijk voor het bevorderen van het "levens" van de gemeenschappen met verschillende culturele oorsprong. In de achtergestelde buurten vormen de culturele infrastructuur en uitrustingen een bijdrage tot de dynamiek van stedelijke heropleving.</p> <p>Deze specifieke doelstelling beoogt in deze context de dynamiek te versterken van de stedelijke heropleving door middel van de steun aan uitrustingen en infrastructuur. Het komt erop neer om een stadsnetwerk van culturele infrastructuur en uitrustingen opnieuw te creëren in de achtergestelde buurten en dit ten voordele van de gemeenschap. Het komt er tevens op neer de herkwalificatiedynamieken te steunen in de braakliggende stadsterreinen of de verzwakte buurten door culturele projecten te steunen die potentieel een hefboomeffect kunnen veroorzaken in de betrokken zone.</p> <p>Verwacht resultaat: versterking van het culturele aanbod dat de heroplevingsdynamiek van de stad begeleidt.</p>
Identificatiecode van de specifieke doelstelling	SD4.3
Benaming van de specifieke doelstelling	Specifieke doelstelling 4.3: De deelname van de inwoners aan de stedelijke dynamiek en de stedenbouwkundige projecten in de achtergestelde wijken versterken
Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken	<p>Deze specifieke doelstelling beoogt de participatie te versterken van de bewoners aan de stedelijke dynamiek en projecten die op hun wijken worden uitgevoerd. Het komt erop neer om via de inclusie van de inwoners tegemoet te komen aan verschillende uitdagingen die te maken hebben met participatie: sociale inclusie, versterking van de democratie, relevantie, efficiëntie en maatschappelijke aanvaarding van de gevoerde projecten.</p> <p>Verwacht resultaat: versterken van de burgerparticipatie aan de stedelijke dynamiek en inrichting van de achtergestelde wijken</p>

Tabel 3: Programmaspecifieke resultaatindicatoren per specifieke doelstelling (voor het EFRO en het Cohesiefonds)

Specifieke doelstelling		SD4.1 - Specifieke doelstelling 4.1 Het aantal opvangplaatsen verhogen voor het onthaal van jonge kinderen in de achtergestelde wijken						
ID	Indicator	Meeteenheid	Regiocategorie (indien relevant)	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023)	Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
SD4.1	Aantal opvangplaatsen die voor ieder toegankelijk zijn, per 100 kinderen jonger dan 3 jaar	Aantal plaatsen	Meer ontwikkeld	19,60	2013	30,00	BISA, Wijkmonitoring	jaarlijks

Specifieke doelstelling		SD4.2 - Specifieke doelstelling 4.2: Vergroten van het aanbod aan culturele infrastructuur en uitrustingen die de stedelijke opwaardering in achtergestelde wijken begeleidt						
ID	Indicator	Meeteenheid	Regiocategorie (indien relevant)	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023)	Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
SD4.2	Aantal culturele instellingen in de achtergestelde buurten (per inwoner)	Aantal personen	Meer ontwikkeld	1.193,00	2014	1.174,00	Agentschap voor Territoriale Ontwikkeling (inventaris van de voorzieningen)	jaarlijks (aantal per cult. inst. in de achtergestelde buurten (berekening op basis van een vaste populatie))

Specifieke doelstelling		SD4.3 - Specifieke doelstelling 4.3: De deelname van de inwoners aan de stedelijke dynamiek en de stedenbouwkundige projecten in de achtergestelde wijken versterken						
ID	Indicator	Meeteenheid	Regiocategorie (indien relevant)	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023)	Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
SD4.3	Aantal participatieve projecten van ruimtelijke ontwikkeling	aantal	Meer ontwikkeld	0,00		2,00	Opvolgingssysteem	Jaarlijks

2.A.6 In het kader van de investeringsprioriteit te ondersteunen maatregel (per investeringsprioriteit)

2.A.6.1 Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigden

Investeringsprioriteit	9b - Steun voor fysieke, economische en sociale sanering van achtergestelde gemeenschappen in stedelijke en plattelandsgebieden
<p><u>Specifieke doelstelling 4.1: Het aantal opvangplaatsen verhogen voor het onthaal van jonge kinderen</u></p> <p><i>4.1.1 Oprichten van kinderdagverblijven in de achtergestelde wijken</i></p> <p>Dit soort tussenkomst heeft tot doel opvanginfrastructuren te bouwen voor jonge kinderen in de achtergestelde wijken om gezien de context van de demografische groei de opvang te verbeteren. De ondersteuning zal betrekking hebben op het bouwen van infrastructuur, de activiteit ervan en de werking van die infrastructuur (na de constructiefase) die in voorkomend geval kan worden ondersteund in het kader van het OP EFRO van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.</p> <p><u>Specifieke doelstelling 4.2: Vergroten van het aanbod aan culturele infrastructuur en uitrustingen die de stedelijke opwaardering in achtergestelde wijken begeleidt</u></p> <p><i>4.2.1 Ondersteunen van de bouw van culturele infrastructuur en voorzieningen in belangrijke ruimtes voor stedelijke opwaardering</i></p> <p>Dit type interventie bestaat uit de ondersteuning van infrastructuurprojecten en culturele voorzieningen die de dynamieken van stedelijke renovatie in de achtergestelde wijken van de ZSR versterken.</p> <p><u>Specifieke doelstelling 4.3: De deelname van de inwoners aan de stedelijke dynamiek en de stedenbouwkundige projecten in de achtergestelde wijken versterken</u></p>	

Investeringsprioriteit	9b - Steun voor fysieke, economische en sociale sanering van achtergestelde gemeenschappen in stedelijke en plattelandsgebieden
-------------------------------	---

4.3.1 Ondersteuning voor het opzetten van participatieve initiatieven om de inwoners te betrekken bij de stedelijke dynamiek

Dit soort tussenkomst wil het invoeren van maatregelen ondersteunen die als doel hebben de bevolking te laten deelnemen aan de stadsdynamieken en de stadsinrichtingsprojecten. In dat kader zullen mechanismen gebaseerd op participatie gefinancierd worden. De participatieve projecten die hieruit zullen voortvloeien kunnen zeer verscheiden zijn, in functie van de prioriteiten die werden geïdentificeerd door de bewoners van deze zones (bijv. de inrichting van een plein, de verbouwing van een parkje of de reorganisatie van de directe omgeving van een school).

2.A.6.2 Richtsnoeren voor keuze van concrete acties

Investeringsprioriteit	9b - Steun voor fysieke, economische en sociale sanering van achtergestelde gemeenschappen in stedelijke en plattelandsgebieden
-------------------------------	---

Zie de sectie "richtsnoeren voor de keuze" voor de investeringsprioriteit 1b.

2.A.6.3 Gepland gebruik van financieringsinstrumenten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	9b - Steun voor fysieke, economische en sociale sanering van achtergestelde gemeenschappen in stedelijke en plattelandsgebieden
-------------------------------	---

2.A.6.4 Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	9b - Steun voor fysieke, economische en sociale sanering van achtergestelde gemeenschappen in stedelijke en plattelandsgebieden
-------------------------------	---

2.A.6.5. Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie

Tabel 5: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren (per investeringsprioriteit, voor het ESF uitgesplitst naar regiocategorie en indien van toepassing voor het EFRO)

Investeringsprioriteit		9b - Steun voor fysieke, economische en sociale sanering van achtergestelde gemeenschappen in stedelijke en plattelandsgebieden							
ID	Indicator	Meeteenheid	Fonds	Regiocategorie (indien relevant)	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
					M	W	T		
CO39	Stedelijke ontwikkeling: Publieke of commerciële gebouwen gebouwd of gerenoveerd in stedelijke gebieden	Vierkante meter	EFRO	Meer ontwikkeld			8.300,00	Reporting-systeem	Jaarlijks
Bx5	Aantal deelnemende vergaderingen	Aantal	EFRO	Meer ontwikkeld			25,00	Reporting-systeem	Jaarlijks

2.A.7 Sociale innovatie, transnationale samenwerking en de bijdrage aan thematische doelstellingen 1-7

Prioritaire as	As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen
----------------	---

2.A.8 Prestatiekader

Tabel 6: Prestatiekader van de prioritaire as (per fonds en, voor het EFRO en het ESF, per regiocategorie)

Prioritaire as		As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen											
ID	Soort indicator	Indicator of belangrijke uitvoeringsstap	Meeteenheid, waar van toepassing	Fonds	Regiocategorie	Mijlpaal voor 2018			Uiteindelijke doelstelling (2023)			Gegevensbron	Uitleg over de relevantie van de indicator, in voorkomend geval
						M	W	T	M	W	T		
CO39	O	Stedelijke ontwikkeling: Publieke of commerciële gebouwen gebouwd of gerenoveerd in stedelijke gebieden	Vierkante meter	EFRO	Meer ontwikkeld			0			10.700,00	Systeem de reporting	
4F	F	Uitgaven	EUR	EFRO	Meer ontwikkeld			4 884 629,69			29.083.224,00	Reporting-systeem	
KIS8	I	Indicatoren eigen aan stedelijke ontwikkeling: overheids- of handelsgebouwen die gebouwd of gerenoveerd worden in stedelijk gebied (KIS2018 van CO39):	% verkregen vergunningen vereist voor bouw-/renovatiewerken	EFRO	Meer ontwikkeld			30				Reporting-systeem	

Aanvullende kwalitatieve informatie over het opstellen van het prestatiekader

2.A.9 Categorieën steunverlening

De categorieën steunverlening die overeenkomen met de inhoud van de prioritaire as, op basis van een door de Commissie vastgestelde nomenclatuur, en indicatieve uitsplitsing van door de Unie verleende steun.

Tabellen 7-11: Categorieën steunverlening

Tabel 7: Dimensie 1: Steunverleningsgebied

Prioritaire as		As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	052. Infrastructuur voor voorschools onderwijs en opvang	3.567.701,00
ERDF	Meer ontwikkeld	053. Gezondheidsinfrastructuur	3.167.076,00
ERDF	Meer ontwikkeld	095. Ontwikkeling en bevordering van diensten in verband met openbaar cultureel en historisch erfgoed	6.940.905,00
ERDF	Meer ontwikkeld	097. vanuit de gemeenschap geleide initiatieven voor lokale ontwikkeling in stedelijke en rurale gebieden	865.930,00

Tabel 8: Dimensie 2: Financieringsvorm

Prioritaire as		As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	01. Niet-terugvorderbare subsidie	14.541.612,00

Tabel 9: Dimensie 3: Soort gebied

Prioritaire as		As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	01. Grote stedelijke gebieden (dichtbevolkt > 50 000 inwoners)	14.541.612,00

Tabel 10: Dimensie 4: Territoriale verwezenlijkingsmechanismen

Prioritaire as		Axe 4 - Améliorer le cadre de vie des quartiers et des populations fragilisées	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
ERDF	Meer ontwikkeld	05. Overige geïntegreerde benaderingen voor duurzame stedelijke/plattelandontwikkeling	14.541.612,00

Tabel 11: Dimensie 6: secundair ESF-thema (alleen ESF en YEI)

Prioritaire as		As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR

2.A.10 Overzicht van het voorgenomen gebruik van technische bijstand, inclusief eventuele maatregelen voor het versterken van de bestuurlijke capaciteit van de autoriteiten die betrokken zijn bij het beheer en besturen van de programma's en de begunstigden (in voorkomend geval) (per prioritaire as)

Prioritaire as:	As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen

2.B. BESCHRIJVING VAN DE PRIORITAIRE ASSEN VOOR TECHNISCHE BIJSTAND

2.B.1 Prioritaire as

Identificatiecode van de prioritaire as	As T
Titel van de prioritaire as	As Technische Bijstand

2.B.2 Motivering voor de vaststelling van een prioritaire as die meer dan één regiocategorie betreft (waar van toepassing)

2.B.3 Fonds en regiocategorie

Fonds	Regiocategorie	Berekeningsgrondslag (totale subsidiabele uitgaven of subsidiabele publieke uitgaven)
EFRO	Meer ontwikkeld	Openbaar

2.B.4 Specifieke doelstellingen en verwachte resultaten

ID	Specifieke doelstelling	Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken
TB.1	Specifieke doelstelling TB.1: Een doeltreffende en efficiënte uitvoering van het operationeel programma verzekeren	<p>Om de doelstellingen van het OP zo goed mogelijk te kunnen realiseren, ziet de Technische Bijstand erop toe dat de efficiënte en doeltreffende instelling van het Operationeel Programma verzekerd wordt.</p> <p>Te verwachten resultaat:</p> <ul style="list-style-type: none">• Verzekeren van een efficiënte en pertinente follow-up van de projecten en de versterking en opbouw van de sectoren ondersteunen• Verbeteren van de begeleiding en de omkadering van de projectdragers• Verzekeren van het budgetbeheer van het Programma

2.B.5 Resultaatindicatoren

Tabel 12: Programmaspecifieke resultaatindicatoren (per specifieke doelstelling) (voor het EFRO/ESF/Cohesiefonds)

Prioritaire as		TB.1 - Specifieke doelstelling TB.1: Een doeltreffende en efficiënte uitvoering van het operationeel programma verzekeren									
ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangswaarde			Referentiejaar	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
			M	W	T		M	W	T		

2.B.4 Specifieke doelstellingen en verwachte resultaten

ID	Specifieke doelstelling	Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken
TB.2	Specifieke doelstelling TB.2: Transparante en regelmatige inlichtingen verschaffen over het verloop van het programma en de tenuitvoerlegging van de prioritaire assen	Het betreft de instelling van een communicatiestrategie die het de projectdragers mogelijk maakt ruimer naar alle burgers te communiceren over de tenuitvoerlegging van het programma.

2.B.5 Resultaatindicatoren

Tabel 12: Programmaspecifieke resultaatindicatoren (per specifieke doelstelling) (voor het EFRO/ESF/Cohesiefonds)

Prioritaire as		TB.2 - Specifieke doelstelling TB.2: Transparante en regelmatige inlichtingen verschaffen over het verloop van het programma en de tenuitvoerlegging van de prioritaire assen									
ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangswaarde			Referentiejaar	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
			M	W	T		M	W	T		

2.B.4 Specifieke doelstellingen en verwachte resultaten

ID	Specifieke doelstelling	Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken
TB.3	Specifieke doelstelling TB.3: Verzekeren van controles en follow-up van de onregelmatigheden	Het gaat er met name om de conformiteit te verzekeren van de acties ondernomen in het kader van de Europese regelgeving.

2.B.5 Resultaatindicatoren

Tabel 12: Programmaspecifieke resultaatindicatoren (per specifieke doelstelling) (voor het EFRO/ESF/Cohesiefonds)

Prioritaire as		TB.3 - Specifieke doelstelling TB.3 : Verzekeren van controles en follow-up van de onregelmatigheden									
ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangswaarde			Referentiejaar	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
			M	W	T		M	W	T		

2.B.6 Te ondersteunen acties en de verwachte bijdrage daarvan aan de verwezenlijking van de specifieke doelstellingen (per prioritaire as)

2.B.6.1. Een beschrijving van de te ondersteunen maatregelen en hun verwachte bijdrage aan de specifieke doelstellingen

Prioritaire as	As T - As Technische Bijstand
Deze as wil de efficiënte en doeltreffende werking van een operationeel programma in al zijn facetten verzekeren: beheer en coördinatie van het programma, financieel beheer, follow-up en evaluatie, controle, modaliteiten qua dataverbinding en -uitwisseling, communicatie en publiciteit. Verder	

wil de as eveneens een kwaliteitskader verzekeren voor de project - ont - wikkelaars en dit gedurende heel het verloop van het programma vanaf de oproep tot het indienen van projecten.

Specifieke doelstelling TB.1: Een doeltreffende en efficiënte uitvoering van het operationeel programma verzekeren

T.B. 1.1 Acties gericht op het verzekeren van de follow-up van het verloop van de verscheidene projecten

Gedurende de hele levensduur van het project moet er geregeld een follow-up plaatsvinden. Deze dient gepland te worden als een onderdeel van het dagelijks beheer. Vanaf de eerste ontwikkelingsfasen van het project moet worden gedacht aan de manier waarop de follow-up van de activiteiten wordt georganiseerd. De bijdragen, de resultaten en de effecten moeten geregeld en systematisch worden onderzocht, niet alleen wat de financiën, maar ook wat de inhoud betreft. Conform de Europese keuzes voor de programmering 2014-2020, zal de nadruk liggen op de resultaten. In die context zullen er bijkomende middelen (in vergelijking met de programmering 2007-2013) worden vrijgemaakt inzake de opvolging van de verwezenlijgings- en resultaatsindicatoren. In dit kader kunnen meerdere soorten acties worden voorzien:

- Opvolgen van de informatie van de projecten en het opvolgingssysteem beheren via, in het bijzonder, het geïnfomatiseerde systeem voor het beheer en de opslag van gegevens;
- Organiseren en verzekeren van de follow-up van de begeleidende Comités;
- Controle van de levering van de producten en diensten die mee gefinancierd worden;
- Verzekeren van de afsluiting van de projecten;
- Organiseren van evaluaties van de programmatie;
- Onderzoek verrichten met betrekking tot een thematiek van het OP (bv. Met betrekking tot het stedelijk metabolisme van Brussel)
- Zorgen voor de nodige ondersteuning en begeleiding bij de sturing van de sectoren

T.B. 1.2 Acties m.b.t. budgetbeheer

In dit kader worden meerdere soorten acties voorzien:

- Inschatting van het budget
- De Europese prognoses opstellen en overmaken
- Uitvoering van het budget

TB 1.3: Acties om de projectdragers en de deelnemers aan het programma een kwaliteitskader te verschaffen

Het gaat erom de projectdragers bij te staan en een omkadering te bezorgen, zodat de doeltreffendheid van het programma versterkt wordt. In dit kader kunnen meerdere soorten acties worden voorzien:

- Acties om de projectdragers te begeleiden in de uitwerking van hun kandidaatsdossier;
- Mogelijkheid om opleidingen voor de projectdragers te organiseren;
- Overeenkomsten, besluiten en aanhangsels uitwerken;
- De projectdragers bijstaan in hun verslaggeving;
- De projectdragers de instrumenten voor e-cohesie bezorgen;
- Zorgen voor de Brusselse deelname aan het netwerk van stedelijke ontwikkeling (dat conform artikel 9 van de Verordening nr. 1301/2013 is opgericht) dat er meer bepaald op gericht is "de capaciteiten, de netwerken en de uitwisseling van ervaring te versterken tussen de programma's en de verantwoordelijken voor de uitvoering van de strategieën voor duurzame stedelijke ontwikkeling".

Specifieke doelstelling TB.2: Transparante en regelmatige inlichtingen verschaffen over het verloop van het programma en de tenuitvoerlegging van de prioritaire assen

Het betreft de instelling van een communicatiestrategie die het de projectdragers mogelijk maakt ruimer naar alle burgers te communiceren over de tenuitvoerlegging van het programma.

TB 2.1 Acties op het vlak van de communicatie

Het gaat er hierbij om aan verschillende evenementen deel te nemen en deze te organiseren, de internetsite bij te werken en op een adequate manier pertinente informatie te verspreiden, enz.

TB 2.2 Acties gericht op het verbeteren van de leesbaarheid van de verklarende documenten gericht aan de projectdragers

Er moeten duidelijke en pedagogische documenten uitgewerkt worden, die het de projectdragers mogelijk maken op het geschikte ogenblik de informatie te verkrijgen die ze nodig hebben.

Specifieke doelstelling TB.3: Verzekeren van controles en follow-up van de onregelmatigheden

Het gaat er met name om de conformiteit te verzekeren van de acties ondernomen in het kader van de Europese regelgeving.

TB 3.1 Verzekering van de controle van Niveau 1 (Beheersautoriteit)

Het betreft de verzekering van de controle van Niveau 1 in verband met de realiteit en de overeenstemming met de communautaire regelgeving en de modaliteiten van het operationeel programma inzake de door de begunstigen aangegeven uitgaven, waaronder de controle via peilingen ter plaatse. De beheersoverheid is bijzonder aandachtig voor risico's op fraude en belangenconflicten en ontwikkelt navenant acties. In het kader van de ontwikkeling van het beheersysteem en het controlesysteem voor de programmatie, voorziet het Gewest efficiënte preventiemaatregelen die in verhouding staan tot de geïdentificeerde risico's. Deze risico's en maatregelen zullen aangepast worden aan het na afloop van de selectieprocedure uiteindelijk gekozen soorten projecten. De ex ante evaluatie van de financieringsinstrumenten waakt er ook over om in het kader van de uitvoering van deze specifieke instrumenten eventuele aandachtspunten aan te stippen.

In dit verband worden meerdere soorten acties voorzien:

- de controle (niveau 1) van de realiteit en de overeenstemming van de door de begunstigen aangegeven uitgaven met de communautaire regelgeving (meer bepaald, indien van toepassing, op het vlak van de naleving van de overheidsopdrachtprocedures en de regels inzake staatssteun) en met de modaliteiten van het operationeel programma, inclusief de controle via peilingen ter plaatse,
- de toepassing op de uitgaven voorgelegd voor certificatie, indien relevant, van de financiële bijstellingen die werden vastgelegd in geval van niet-naleving van de reglementaire bepalingen (overheidsopdrachten...),
- onderzoek ter plaatse van het registratie- en financieel systeem van de begunstigen, waaronder de evaluatie van dit systeem, rekening houdend met de aard ervan en aangepast aan de soort en omvang van de beheerde activiteiten,
- het boekhoudsysteem van de begunstigen onderzoeken, met inbegrip van de mogelijkheid om een afzonderlijk boekhoudsysteem te gebruiken (geschikt rekeningenstelsel waarmee de transacties in verband met de medegefinancierde verrichting geïdentificeerd kunnen worden),
- het onderzoek van de gegevens die ingevuld worden door de operator en van verschillende databanken die toelaten om na te gaan of deze operator de reglementaire voorwaarden inzake de toekenning van steun vervult (reglementering van toepassing op de staatssteun),
- beheer van verplichtingen qua communicatie en publiciteit.

De controle wordt overigens versterkt door een substantiële uitbreiding van het personeelsbestand van het bestuur gelast met de controle op het eerste niveau en door het herstellen van de hiërarchische lijn.

De beheersautoriteit waakt erover om het foutengehalte inzake overheidsopdrachten te verminderen door:

- te waken over een exhaustieve informatieverstrekking aan de begunstigen,
- het personeel van de beheersoverheden en certificatieoverheden op te trekken en hun specialisatiegraad te versterken,
- de expertise van de beheersoverheid aan te vullen met de bijdragen van gespecialiseerde externe interveniënten (juridische consultancy-opdracht),
- aan de beheers- en certificeringsoverheden kennis te geven van de procedures, controlepunten en formele motiveringsprincipes van de beslissingen en aanbevelingen van de auditoverheid.

TB 3.2 Verzekering van de controle van Niveau 2 (Certificeringsinstantie)

Het betreft de verzekering van de controle van Niveau 2 in verband met de realiteit en de overeenstemming met de communautaire regelgevingen en de modaliteiten van het operationeel programma inzake de door de begunstigden aangegeven uitgaven, waaronder de controle via peilingen ter plaatse. In dit verband worden meerdere soorten acties voorzien:

- controle van de levering van mede gefinancierde producten en diensten,
- controle (Niveau 2) van de realiteit en de overeenstemming met de communautaire regelgeving en de modaliteiten van het operationeel programma inzake de door de begunstigde aangegeven uitgaven, waaronder de controle via peilingen ter plaatse,
- het systeem voor registratie en verwerking van boekhoudkundige gegevens dat bij de begunstigden gebruikt wordt, onderzoeken. Dit onderzoek houdt ook in dat nagegaan wordt of het systeem afdoende en geschikt is in het licht van de aard en omvang van de beheerde activiteiten,
- het boekhoudsysteem van de begunstigden onderzoeken, met inbegrip van de mogelijkheid om een afzonderlijk boekhoudsysteem te gebruiken (geschikt rekeningenstelsel waarmee de transacties in verband met de medegefinancierde verrichting geïdentificeerd kunnen worden),
- beheer van verplichtingen qua communicatie en publiciteit.

De controle wordt overigens versterkt door een substantiële uitbreiding van het personeelsbestand van het bestuur gelast met de controle op het tweede niveau.

TB 3.3 Verzekeren van de auditcontrole (Auditautoriteit)

Het betreft de controle van de verrichtingen om na te gaan of de aangegeven uitgaven gebeurden overeenkomstig de Europese regelgeving. Om tot de controle te plaatse over te gaan heeft het Controleorgaan toegang tot de boeken en tot alle andere documenten, waaronder de documenten en hun gegevens, die uitgewerkt werden of ontvangen of bewaard werden op elektronische bestanden, en die verband houden met financiële uitgaven van het Fonds.

Momenteel werkt het gewest in het kader van de programmering 2007-2013 met een auditautoriteit, de CAIF (Cel Audit van de Inspectie van Financiën). De acties en efficiëntie van de cel worden momenteel geëvalueerd om een bestuursovereenkomst te sluiten met de cel conform de Regelgeving en de globale doeltreffendheid van het beheerssysteem van de Programmering.

2.B.6.2 Outputindicatoren die naar verwachting aan de resultaten bijdragen

Tabel 13: Outputindicatoren (per prioritaire as) (voor het EFRO/ESF/Cohesiefonds)

Prioritaire as		Axe T - Axe Assistance technique				
ID	Indicator (naam van de indicator)	Meeteenheid	Streefwaarde (2023) (facultatief)			Gegevensbron
			M	W	T	
TB1	Absorptiecapaciteit	percentage ten opzichte van de n+3			100,00	intern
Bx6	Aantal voltijdsequivalenten voor het personeel medegefinancierd door de technische bijstand	VTE			25,00	

2.A.7 Categorieën steunverlening (per prioritaire as)

Desbetreffende categorieën steunverlening op basis van een door de Commissie vastgestelde nomenclatuur, en een indicatieve verdeling van de door de Unie verleende steun.

Tabellen 14-16: Categorieën steunverlening

Tabel 14: Dimensie 1: Steunverleningsgebied

Prioritaire as		As T - As Technische Bijstand	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
EFRO	Meer ontwikkeld	121. Voorbereiding, uitvoering, toezicht en inspectie	3.280.826,00
EFRO	Meer ontwikkeld	122. Evaluatie en onderzoeken	300.149,00
EFRO	Meer ontwikkeld	123. Informatie en communicatie	250.124,00

Tabel 15: Dimensie 2: Financieringsvorm

Prioritaire as		As T - As Technische Bijstand	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
EFRO	Meer ontwikkeld	01. Niet-terugvorderbare subsidie	3.831.099,00

Tabel 16: Dimensie 3: Soort gebied

Prioritaire as		As T - As Technische Bijstand	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR
EFRO	Meer ontwikkeld	01. Grote stedelijke gebieden (dichtbevolkt > 50 000 inwoners)	3.831.099,00

2.A.1 Prioritaire as

ID van de prioritaire as	React
Titel van de prioritaire as	Steun voor de economische activiteit in het kader van de crisis veroorzaakt door de COVID-19-pandemie

- De volledige prioritaire as zal uitsluitend door financieringsinstrumenten worden uitgevoerd
- De volledige prioritaire as zal uitsluitend worden uitgevoerd door financieringsinstrumenten die op EU-niveau zijn opgezet
- De volledige prioritaire as zal aan de hand van door de gemeenschap aangestuurde lokale ontwikkeling worden uitgevoerd
- Voor het ESF: De hele prioritaire as is bedoeld voor sociale innovatie of transnationale samenwerking of beide
- Voor het EFRO: de prioritaire as wordt volledig bestemd voor acties met het oog op de heropbouw na grote of regionale natuurrampen.
- Voor het EFRO: de prioritaire as wordt volledig bestemd voor kmo's (artikel 39).
- de prioritaire as wordt volledig bestemd voor het bevorderen van het schadeherstel na de crisis in het kader van REACT-EU

2.A.2 Motivering voor het vaststellen van een prioritaire as met betrekking tot meer dan één regiocategorie, thematische doelstelling of fonds (waar van toepassing)

2.A.3 Fonds, regiocategorie en berekeningsgrondslag voor steun van de Unie

Fonds	Regiocategorie	Berekeningsgrondslag (totale subsidiabele uitgaven of subsidiabele publieke uitgaven)	Regiocategorie voor ultraperifere regio's en noordelijke dunbevolkte regio's (indien van toepassing)
ERDF		Overheidsuitgaven	

2.A.4 Investeringsprioriteit

ID van de investeringsprioriteit	13i
Benaming van de investeringsprioriteit	(EFRO) Het herstel bevorderen van de geleden schade als gevolg van de crisis die werd veroorzaakt door de COVID-19-pandemie en een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie voorbereiden

2.A.5 Specifieke doelstellingen die overeenkomen met de investeringsprioriteit en verwachte resultaten

Identificatiecode van de specifieke doelstelling	R01
Titel van de specifieke doelstelling	Aanvulling op de financiële instrumenten

Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken	<p>In het kader van de financieringsovereenkomsten met de operator <i>finance.brussels</i> zijn er momenteel drie financieringsinstrumenten beschikbaar. Er wordt voorgesteld om daarvan de instrumenten <i>Bruseed</i> en <i>OpenUp</i> te selecteren en ze te voorzien van een aanvullend budget door de beschikbare middelen te verhogen voor respectievelijk de sectoren gezondheidszorg, de duurzame bouw en de horecasector.</p> <p>Deze middelen zouden het mogelijk moeten maken meer ondernemingen te steunen met die financiële instrumenten, in sectoren met een hoog banenscheppend potentieel.</p>
Identificatiecode van de specifieke doelstelling	R02
Titel van de specifieke doelstelling	Steun aan de toerisme- en cultuursectoren
Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken	<p>Het aandeel van de toerimesector in de Brusselse economie is de voorbije jaren toegenomen, voor zowel het vrijetijds- als het zakelijke toerisme. Digitalisering biedt deze sector de kans om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een beter geïntegreerd aanbod tot stand te brengen door de klanten (toeristen en cultuurgebruikers) te laten beschikken over een digitaal ticketsysteem voor alle spelers van deze sectoren, - de aanbieders van toeristische en evenementsactiviteiten (MICE) in staat te stellen beter in te spelen op de vraag: de pandemie heeft immers maandenlang het houden van fysieke en in het bijzonder internationale vergaderingen belet. Maar hoewel deze activiteit blijkbaar opnieuw aantrekt, wijzen de indicatoren op veranderingen in de vraag. Fysieke bijeenkomsten blijven een aantal klanten interesseren, maar daarnaast wensen andere klanten deze evenementen vanop afstand te kunnen volgen. De organisatie van "hybride" bijeenkomsten (met zowel fysieke als virtuele deelnemers) vergt investeringen waarvoor de sector na de maandenlange inactiviteit geen middelen kan vrijmaken. Het is dan ook relevant om de financiering van die investeringen te steunen zodat de betrokken operatoren kunnen inspelen op de veranderende vraag.

Tabel 3: programmaspecifieke resultaatindicatoren per specifieke doelstelling (voor het EFRO/Cohesiefonds/REACT-EU in het kader van het EFRO)

Specifieke doelstelling		R01 - Aanvulling op de financiële instrumenten						
Identificatiecode	Indicator	Meeteenheid	Regiocategorie (indien relevant)	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Uiteindelijke doelstelling (2023)	Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
SD2.1	Aantal arbeidsplaatsen ingevuld in groeisectoren	Ingevulde arbeidsplaatsen		162 769,00	2019	160 000,00	RSZ / Observatorium voor de Werkgelegenheid (schatting op basis van de NACE-BEL 2008-codes)	jaarlijks
REU03	Integratiegraad met digitaal ticketingsysteem	%		0,00	2022	60,00	Opvolgingssysteem	jaarlijks
REU04	Hybridisatiegraad van Brusselse venues	%		13,90	2022	32,90	Opvolgingssysteem	jaarlijks
Specifieke doelstelling		R02 - Steun aan de toerisme- en cultuursectoren						
Identificatiecode	Indicator	Meeteenheid	Regiocategorie (indien relevant)	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023)	Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
SD2.1	Aantal arbeidsplaatsen ingevuld in groeisectoren	Ingevulde arbeidsplaatsen		162 769,00	2019	160 000,00	RSZ / Observatorium voor de Werkgelegenheid (schatting op basis van de NACE-BEL 2008-codes)	jaarlijks

2.A.6 In het kader van de investeringsprioriteit te ondersteunen maatregel (per investeringsprioriteit)

2.A.6.1 Beschrijving van het type en voorbeelden van maatregelen die worden ondersteund, en de verwachte bijdrage daarvan aan de specifieke doelstellingen, met inbegrip van, indien van toepassing, vermelding van de voornaamste doelgroepen, beoogde specifieke grondgebieden en soorten begunstigen

Investeringsprioriteit	13i - (EFRO) Het herstel bevorderen van de geleden schade als gevolg van de crisis die werd veroorzaakt door de COVID-19-pandemie en een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie voorbereiden
<p>De aanvullende financiering voor de financiële instrumenten moet de operatoren van deze instrumenten (<i>Bruseed</i> en <i>RiseUp</i>) meer middelen ter beschikking stellen om:</p> <ul style="list-style-type: none">- participaties te financieren in het kapitaal van start-ups, scale-ups en kmo's uit de sectoren van de gezondheidszorg en de duurzame bouw die investerings- en/of ontwikkelingsprojecten willen opzetten,- de beschikbare kredieten voor kmo's uit de horecasector te verhogen. <p>Voor de ontwikkeling van het gedeelde digitale ticketsysteem voor de spelers van de sector bestaat het doel erin de betrokken gewestelijke operator (<i>visit.brussels</i>) de nodige financiële middelen te verschaffen om dit ambitieuze project te financieren (IT-ontwikkeling, compatibel maken van de bestaande systemen om ze in het nieuwe systeem op te nemen, ...)</p> <p>De actie met het oog op de hybridisering van conferentiezalen zal de sectorspelers kredieten ter beschikking stellen als ze in dat verband een investeringsproject indienen (met een welbepaald budget).</p>	

2.A.6.2 Richtsnoeren voor de keuze van concrete acties

Investeringsprioriteit	13i - (EFRO) Het herstel bevorderen van de geleden schade als gevolg van de crisis die werd veroorzaakt door de COVID-19-pandemie en een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie voorbereiden
<p>De overheidsopdracht via welke deze instrumenten gekozen werden, voorzag uitdrukkelijk in de mogelijkheid om het totale bedrag aan beschikbare kredieten te verhogen. De selectie van de concrete acties berust dan ook rechtstreeks op het resultaat van deze overheidsopdracht (waarbij de bijkomende kredieten worden beheerd door de aangewezen operator, die de React-EU-financieringen evenwel afzonderlijk zal opvolgen).</p>	

Investeringsprioriteit	13i - (EFRO) Het herstel bevorderen van de geleden schade als gevolg van de crisis die werd veroorzaakt door de COVID-19-pandemie en een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie voorbereiden
<p>Aangezien het ontwikkelen van het gemeenschappelijke e-ticketingsysteem noodzakelijkerwijze in samenhang met het bestaande digitale ecosysteem van <i>visit.brussels</i> moet gebeuren, zal deze operator instaan voor de uitvoering ervan.</p> <p>Wat betreft de investeringssteun voor de hybridisering van conferentiezalen zullen de kredieten naargelang van de aanvragen en tot het budget is opgebruikt toegewezen worden aan operatoren (het kan daarbij gaan om kmo's, instellingen van openbaar nut, ...) die een volledige en conforme aanvraag indienen.</p>	

2.A.6.3 Voorzien gebruik van de financieringsinstrumenten (indien relevant)

Investeringsprioriteit	13i - (EFRO) Het herstel bevorderen van de geleden schade als gevolg van de crisis die werd veroorzaakt door de COVID-19-pandemie en een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie voorbereiden
<p>Deze specifieke doelstelling zal worden verwezenlijkt via financiële instrumenten voor de sectoren van de gezondheidszorg, de duurzame bouw en de horeca. Rekening houdend met de financiële druk die zich de voorbije maanden opstapelde voor de operatoren van het zakentoeerisme wordt er niet geopteerd voor een financieel instrument om de investeringen in hybridisering van conferentiezalen te financieren, om nog meer schuldvorderingen voor die operatoren te vermijden (aangezien het hier om aanzienlijke investeringen kan gaan).</p>	

2.A.6.4 Gepland gebruik van grote projecten (in voorkomend geval)

Investeringsprioriteit	13i - (EFRO) Het herstel bevorderen van de geleden schade als gevolg van de crisis die werd veroorzaakt door de COVID-19-pandemie en een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie voorbereiden

2.A.6.5 Outputindicatoren per investeringsprioriteit en, waar van toepassing, per regiocategorie

Tabel 5: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren (per investeringsprioriteit, voor het ESF uitgesplitst naar regiocategorie en indien van toepassing voor het EFRO)

Investeringsprioriteit		13i - (EFRO) Het herstel bevorderen van de geleden schade als gevolg van de crisis die werd veroorzaakt door de COVID-19-pandemie en een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie voorbereiden							
Identificatiecode	Indicator	Meeteenheid	Fonds	Regiocategorie (indien relevant)	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
					M	W	T		
REU01	Operatoren (geen KMO) uit de MICE sector die subsidies ontvangen	Operatoren	EFRO REACT-EU				15,00	Opvolgingssysteem	Jaarlijks
REU02	Operatoren (geen kmo) uit de MICE sector die een niet-financiële ondersteuning ontvangen	Operatoren	EFRO REACT-EU				101,00	Opvolgingssysteem	Jaarlijks
CV24	Aantal KMO's die een niet-financiële ondersteuning ontvangen	Ondernemingen	EFRO REACT-EU				49,00	Opvolgingssysteem	Jaarlijks
CO01	Productieve investering: aantal ondernemingen dat ondersteund wordt	Ondernemingen	EFRO REACT-EU				58,00	Opvolgingssysteem	Jaarlijks
CO02	Productieve investering: aantal gesubsidieerde ondernemingen	Ondernemingen	EFRO REACT-EU				34,00	Opvolgingssysteem	Jaarlijks
CO03	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat financiële steun ontvangt, maar niet in de vorm van subsidies	Ondernemingen	EFRO REACT-EU				24,00	Opvolgingssysteem	Jaarlijks

2.A.7 Sociale innovatie, transnationale samenwerking en de bijdrage aan thematische doelstellingen 1-7 en 13

Prioritaire as	React - Steun voor de economische activiteit in het kader van de crisis veroorzaakt door de COVID-19-pandemie
----------------	---

2.A.8 Prestatiekader

Tabel 6: Tabel 6: Prestatiekader van de prioritaire as (per fonds en, voor het EFRO en het ESF, per regiocategorie)

Prioritaire as		React - Steun voor de economische activiteit in het kader van de crisis veroorzaakt door de COVID-19-pandemie											
Identificatiecode	Soort indicator	Indicator of belangrijke uitvoeringsstap	Meeteenheid, waar van toepassing	Fonds	Regiocategorie	Mijlpaal voor 2018			Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Uitleg over de relevantie van de indicator, in voorkomend geval
						M	W	T	M	W	T		

Aanvullende kwalitatieve informatie over het opstellen van het prestatiekader

2.A.9 Categorieën steunverlening

De categorieën steunverlening die overeenkomen met de inhoud van de prioritaire as, op basis van een door de Commissie vastgestelde nomenclatuur, en indicatieve uitsplitsing van door de Unie verleende steun.

Tabellen 7 tot 11: Categorieën steunverlening

Tabel 7: Dimensie 1 - Steunverleningsgebied

Prioritaire as		React - Steun voor de economische activiteit in het kader van de crisis veroorzaakt door de COVID-19-pandemie	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in €
EFRO REACT-EU		001. Algemene productieve investeringen in kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's)	2 500 000,00
EFRO REACT-EU		048. ICT: Andere soorten ICT-infrastructuur/grootschalige computervoorzieningen/apparatuur (met inbegrip van e-infrastructuur, datacentra en sensoren; ook wanneer geïntegreerd in andere infrastructuur zoals onderzoeksinstituten, milieu- en sociale infrastructuur)	2 375 398,00
EFRO REACT-EU		082. ICT-diensten en -toepassingen voor kmo's (met inbegrip van e-handel, elektronisch zakendoen en genetwerkte bedrijfsprocessen), levende laboratoria, internetondernemers en startende ondernemingen op het gebied van ICT)	1 000 000,00

Tabel 8: Dimensie 2: Financieringsvorm

Prioritaire as		React - Steun voor de economische activiteit in het kader van de crisis veroorzaakt door de COVID-19-pandemie	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in €
EFRO REACT-EU		01. Niet-terugvorderbare subsidie	3 375 398,00
EFRO REACT-EU		03. Ondersteuning door middel van financieringsinstrumenten: risico- en durfkapitaal of gelijkwaardig	1 000 000,00
EFRO REACT-EU		04. Ondersteuning door middel van financieringsinstrumenten: lening of gelijkwaardig	1 500 000,00

Tabel 9: Dimensie 3 - Soort gebied

Prioritaire as		React - Steun voor de economische activiteit in het kader van de crisis veroorzaakt door de COVID-19-pandemie	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in €
EFRO REACT-EU		01. Grote stedelijke gebieden (dichtbevolkt > 50 000 inwoners)	5 875 398,00

Tabel 10: Dimensie 4: Territoriale verwezenlijkingsmechanismen

Prioritaire as		React - Steun voor de economische activiteit in het kader van de crisis veroorzaakt door de COVID-19-pandemie	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in €

Tabel 11: Dimensie 6 - Secundair thema van het ESF en van REACT-EU in het kader van het ESF (enkel ESF en YEI)

Prioritaire as		React - Steun voor de economische activiteit in het kader van de crisis veroorzaakt door de COVID-19-pandemie	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in €

2.A.10 Overzicht van het voorgenomen gebruik van technische bijstand, inclusief eventuele maatregelen voor het versterken van de bestuurlijke capaciteit van de autoriteiten die betrokken zijn bij het beheer en besturen van de programma's en de begunstigden (in voorkomend geval) (per prioritaire as)

Prioritaire as:	React - Steun voor de economische activiteit in het kader van de crisis veroorzaakt door de COVID-19-pandemie

2.B. BESCHRIJVING VAN DE PRIORITAIRE ASSEN VOOR TECHNISCHE BIJSTAND

2.B.1 Prioritaire as

Identificatiecode van de prioritaire as	As T
Titel van de prioritaire as	As Technische Bijstand

De prioritaire as is volledig bestemd voor de in het kader van REACT-EU gefinancierde technische bijstand.

2.B.2 Motivering voor de vaststelling van een prioritaire as die meer dan één regiocategorie betreft (waar van toepassing)

2.B.3 Fonds en regiocategorie

Fonds	Regiocategorie	Berekeningsgrondslag (totale subsidiabele uitgaven of subsidiabele publieke uitgaven)
EFRO	Meer ontwikkeld	Openbaar

2.B.4 Specifieke doelstellingen en verwachte resultaten

ID	Specifieke doelstelling	Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken
TB.1	Specifieke doelstelling TB.1: Een doeltreffende en efficiënte uitvoering van het operationeel programma verzekeren	Om de doelstellingen van het OP zo goed mogelijk te kunnen realiseren, ziet de Technische Bijstand erop toe dat de efficiënte en doeltreffende instelling van het Operationeel Programma verzekerd wordt.

ID	Specifieke doelstelling	Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken
		<p>Te verwachten resultaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verzekeren van een efficiënte en pertinente follow-up van de projecten en de versterking en opbouw van de sectoren ondersteunen • Verbeteren van de begeleiding en de omkadering van de projectdragers • Verzekeren van het budgetbeheer van het Programma

2.B.5 Resultaatindicatoren

Tabel 12: Programmaspecifieke resultaatindicatoren (per specifieke doelstelling) (voor het EFRO/ESF/Cohesiefonds)

Prioritaire as		TB.1 - Specifieke doelstelling TB.1: Een doeltreffende en efficiënte uitvoering van het operationeel programma verzekeren									
ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangswaarde			Referentiejaar	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
			M	W	T		M	W	T		

2.B.4 Specifieke doelstellingen en verwachte resultaten

ID	Specifieke doelstelling	Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken
TB.2	Specifieke doelstelling TB.2: Transparante en regelmatige inlichtingen verschaffen over het verloop van het programma en de tenuitvoerlegging van de prioritaire assen	Het betreft de instelling van een communicatiestrategie die het de projectdragers mogelijk maakt ruimer naar alle burgers te communiceren over de tenuitvoerlegging van het programma.

2.B.5 Resultaatindicatoren

Tabel 12: Programmaspecifieke resultaatindicatoren (per specifieke doelstelling) (voor het EFRO/ESF/Cohesiefonds)

Prioritaire as		TB.2 - Specifieke doelstelling TB.2: Transparante en regelmatige inlichtingen verschaffen over het verloop van het programma en de tenuitvoerlegging van de prioritaire assen									
ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangswaarde			Referentiejaar	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
			M	W	T		M	W	T		

2.B.4 Specifieke doelstellingen en verwachte resultaten

ID	Specifieke doelstelling	Resultaten die de lidstaat met steun van de Unie beoogt te bereiken
TB.3	Specifieke doelstelling TB.3: Verzekeren van controles en follow-up van de onregelmatigheden	Het gaat er met name om de conformiteit te verzekeren van de acties ondernomen in het kader van de Europese regelgeving.

2.B.5 Resultaatindicatoren

Tabel 12: programmaspecifieke resultaatindicatoren (per specifieke doelstelling) (voor het EFRO/ESF/Cohesiefonds/REACT-EU in het kader van het EFRO/REACT-EU in het kader van het ESF) (per specifieke doelstelling) (voor het EFRO/ESF/Cohesiefonds)

Prioritaire as		TB.3 - Specifieke doelstelling TB.3 : Verzekeren van controles en follow-up van de onregelmatigheden									
Identificatiecode	Indicator	Meeteenheid	Uitgangswaarde			Referentiejaar	Streefwaarde (2023)			Gegevensbron	Frequentie van de verslaggeving
			M	W	T		M	W	T		

2.B.6 Te ondersteunen acties en de verwachte bijdrage daarvan aan de verwezenlijking van de specifieke doelstellingen (per prioritaire as)

2.B.6.1 Een beschrijving van de te ondersteunen maatregelen en hun verwachte bijdrage aan de specifieke doelstellingen

Prioritaire as	As T - As Technische Bijstand
Deze as wil de efficiënte en doeltreffende werking van een operationeel programma in al zijn facetten verzekeren: beheer en coördinatie van het programma, financieel beheer, follow-up en evaluatie, controle, nadere regels qua dataverbinding en -uitwisseling, communicatie en publiciteit. Verder	

wil de as eveneens een kwaliteitskader verzekeren voor de projectontwikkelaars en dit gedurende heel het verloop van het programma vanaf de oproep tot het indienen van projecten.

Specifieke doelstelling TB.3: Een doeltreffende en efficiënte uitvoering van het operationeel programma verzekeren

T.B. 1.1 Acties gericht op het verzekeren van de follow-up van het verloop van de verscheidene projecten

Gedurende de hele levensduur van het project moet er geregeld een follow-up plaatsvinden. Deze dient gepland te worden als een onderdeel van het dagelijks beheer. Vanaf de eerste ontwikkelingsfasen van het project moet worden gedacht aan de manier waarop de follow-up van de activiteiten wordt georganiseerd. De bijdragen, de resultaten en de effecten moeten geregeld en systematisch worden onderzocht, niet alleen wat de financiën, maar ook wat de inhoud betreft. Conform de Europese keuzes voor de programmering 2014-2020 zal de nadruk liggen op de resultaten. In die context zullen er bijkomende middelen (in vergelijking met de programmering 2007-2013) worden vrijgemaakt inzake de opvolging van de verwezenlijkings- en resultaatsindicatoren. In dit kader kan er in meerdere soorten acties worden voorzien:

- Opvolgen van de informatie over de projecten en het opvolgingssysteem beheren, in het bijzonder via het geïnformatiseerde systeem voor het beheer en de opslag van gegevens;
- Organiseren en verzekeren van de opvolging door de begeleidingscomités;
- Controle van de levering van de producten en diensten die mee gefinancierd worden;
- Voorzien in de afsluiting van de projecten;
- De evaluaties van de programmatie organiseren;
- Onderzoek verrichten met betrekking tot een thema van het OP (bv. Met betrekking tot het stedelijke metabolisme van Brussel)
- Zorgen voor de nodige ondersteuning en begeleiding bij de sturing van de sectoren

T.B. 1.2 Acties m.b.t. budgetbeheer

In dit kader wordt er in meerdere soorten acties voorzien:

- Het budget ramen

Prioritaire as	As T - As Technische Bijstand
<ul style="list-style-type: none"> • De Europese prognoses opstellen en overmaken • Het budget uitvoeren <p><i>TB 1.3: Acties om de projectdragers en de deelnemers aan het programma een kwaliteitskader te verschaffen</i></p> <p>Het gaat erom de projectdragers bij te staan en een omkadering te bezorgen, zodat de doeltreffendheid van het programma versterkt wordt. In dit kader kan er in meerdere soorten acties worden voorzien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Acties om de projectdragers te begeleiden in de uitwerking van hun kandidaatsdossier; • Eventuele opleidingen voor de projectdragers; • Overeenkomsten, besluiten en aanhangsels uitwerken; • De projectdragers bijstaan in hun verslaggeving; • De projectdragers de instrumenten voor e-cohesie bezorgen; • Zorgen voor de Brusselse deelname aan het netwerk voor stedelijke ontwikkeling (dat conform artikel 9 van de Verordening nr. 1301/2013 is opgericht), dat er meer bepaald op gericht is "de capaciteiten, de netwerken en de uitwisseling van ervaring te versterken tussen de programma's en de verantwoordelijken voor de uitvoering van de strategieën voor duurzame stedelijke ontwikkeling". <p><u>Specifieke doelstelling T.B. 2: transparant en regelmatig inlichtingen verschaffen over het verloop van het programma en de tenuitvoerlegging van de prioritaire assen</u></p> <p>Het betreft de instelling van een communicatiestrategie die het de projectdragers mogelijk maakt ruimer naar alle burgers te communiceren over de tenuitvoerlegging van het programma.</p> <p><i>TB 2.1 Communicatieacties</i></p> <p>Het gaat er hierbij om aan verschillende evenementen deel te nemen en deze te organiseren, de website bij te werken en op een adequate manier pertinente informatie te verspreiden, enz.</p>	

TB 2.2 Acties gericht op het verbeteren van de leesbaarheid van de verklarende documenten gericht aan de projectdragers

Er moeten duidelijke en didactische documenten uitgewerkt worden, die het de projectdragers mogelijk maken op het juiste ogenblik de informatie te verkrijgen die ze nodig hebben.

Specifieke doelstelling T.B. 3: zorgen voor de controles en de follow-up van de onregelmatigheden

Het gaat er met name om te waarborgen dat de ondernomen acties conform zijn met de Europese regelgeving.

TB 3.1 De controle van niveau 1 uitvoeren (Beheersautoriteit)

Het betreft de verzekering van de controle van niveau 1 in verband met de realiteit en de overeenstemming met de communautaire regelgeving en de modaliteiten van het operationele programma inzake de door de begunstigen aangegeven uitgaven, waaronder de controle via peilingen ter plaatse. De beheersautoriteit is bijzonder aandachtig voor risico's op fraude en belangenconflicten en ontwikkelt navenant acties. In het kader van de ontwikkeling van het beheersysteem en het controlesysteem voor de programmatie, voorziet het Gewest efficiënte preventiemaatregelen die in verhouding staan tot de geïdentificeerde risico's. Deze risico's en maatregelen zullen aangepast worden aan het na afloop van de selectieprocedure uiteindelijk gekozen soorten projecten. De ex ante evaluatie van de financieringsinstrumenten waakt er ook over om in het kader van de uitvoering van deze specifieke instrumenten eventuele aandachtspunten aan te stippen.

In dit kader wordt er in meerdere soorten acties voorzien:

- de controle (niveau 1) van de realiteit en de overeenstemming van de door de begunstigen aangegeven uitgaven met de communautaire regelgeving (meer bepaald, indien van toepassing, op het vlak van de naleving van de overheidsopdrachtprocedures en de regels inzake staatssteun) en met de modaliteiten van het operationeel programma, inclusief de controle via peilingen ter plaatse,
- de toepassing op de uitgaven voorgelegd voor certificatie, indien relevant, van de financiële bijsturingen die werden vastgelegd in geval van niet-naleving van de reglementaire bepalingen (overheidsopdrachten, ...),
- onderzoek ter plaatse van het registratie- en financiële systeem van de begunstigen, waaronder de evaluatie van dit systeem, rekening houdend met de aard ervan en aangepast aan de soort en omvang van de beheerde activiteiten,

Prioritaire as	As T - As Technische Bijstand
<ul style="list-style-type: none"> • het boekhoudsysteem van de begunstigden onderzoeken, met inbegrip van de mogelijkheid om een afzonderlijk boekhoudsysteem te gebruiken (geschikt rekeningenstelsel waarmee de transacties in verband met de medegefinancierde verrichting geïdentificeerd kunnen worden), • het onderzoek van de gegevens die ingevuld worden door de operator en van verschillende databanken die toelaten om na te gaan of deze operator de reglementaire voorwaarden inzake de toekenning van steun vervult (reglementering van toepassing op de staatssteun), • beheer van verplichtingen qua communicatie en publiciteit. <p>De controle wordt overigens versterkt door een substantiële uitbreiding van het personeelsbestand van het bestuur belast met de controle op het eerste niveau en door het herstellen van de hiërarchische lijn.</p> <p>De beheersautoriteit waakt erover om het foutengehalte inzake overheidsopdrachten te verminderen door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • te waken over een exhaustieve informatieverstrekking aan de begunstigden, • het personeel van de beheersoverheden en de certificatieoverheden op te trekken en hun specialisatiegraad te versterken, • de expertise van de beheersautoriteit aan te vullen met de bijdragen van gespecialiseerde externe interveniënten (juridische consultancy-opdracht), • aan de beheers- en certificeringsoverheden kennis te geven van de procedures, controlepunten en formele motiveringsprincipes van de beslissingen en aanbevelingen van de auditoverheid. <p><i>TB 3.2 Verzekering van de controle van Niveau 2 (Certificeringsinstantie)</i></p> <p>Het betreft de verzekering van de controle van Niveau 2 in verband met de realiteit en de overeenstemming met de communautaire regelgevingen en de nadere regels van het operationele programma inzake de door de begunstigden aangegeven uitgaven, waaronder de controle via peilingen ter plaatse. In dit kader wordt er in meerdere soorten acties voorzien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • controle van de levering van medegefinancierde producten en diensten, • controle (niveau 2) van de realiteit en de overeenstemming met de communautaire regelgeving en de nadere regels van het operationele programma inzake de door de begunstigde aangegeven uitgaven, waaronder de controle via peilingen ter plaatse, • het systeem voor registratie en verwerking van boekhoudkundige gegevens dat bij de begunstigden gebruikt wordt, onderzoeken. Dit onderzoek houdt ook in dat nagegaan wordt of het systeem afdoende en geschikt is in het licht van de aard en omvang van de beheerde activiteiten, 	

Prioritaire as	As T - As Technische Bijstand
<ul style="list-style-type: none"> • het boekhoudsysteem van de begunstigden onderzoeken, met inbegrip van de mogelijkheid om een afzonderlijk boekhoudsysteem te gebruiken (geschikt rekeningenstelsel waarmee de transacties in verband met de medegefinancierde verrichting geïdentificeerd kunnen worden), • beheer van verplichtingen qua communicatie en publiciteit. <p>De controle wordt overigens versterkt door een substantiële uitbreiding van het personeelsbestand van het bestuur belast met de controle op het tweede niveau.</p> <p>TB 3.3 Verzekeren van de auditcontrole (Auditautoriteit)</p> <p>Het betreft de controle van de verrichtingen om na te gaan of de aangegeven uitgaven gebeurden overeenkomstig de Europese regelgeving. Om tot de controle te plaatse over te gaan heeft de auditautoriteit toegang tot de boeken en tot alle andere documenten, waaronder de documenten en hun gegevens, die uitgewerkt werden of ontvangen of bewaard werden op elektronische bestanden, en die verband houden met financiële uitgaven van het Fonds.</p> <p>Momenteel werkt het gewest in het kader van de programmering 2007-2013 met een auditautoriteit, de CAIF (Cel Audit van de Inspectie van Financiën). De acties en efficiëntie van de cel worden momenteel geëvalueerd om een bestuursovereenkomst te sluiten met de cel conform de Regelgeving en de globale doeltreffendheid van het beheerssysteem van de Programmering.</p>	

2.B.6.2 Outputindicatoren die naar verwachting bijdragen aan de resultaten

Tabel 13: outputindicatoren (voor het EFRO/ESF/Cohesiefonds/REACT-EU in het kader van het EFRO/REACT-EU in het kader van het ESF) (per prioritaire as) (voor het EFRO/ESF/Cohesiefonds)

Prioritaire as	As T - As Technische Bijstand					
Identificatiecode	Indicator (naam van de indicator)	Meeteenheid	Streefwaarde (2023) (facultatief)			Gegevensbron
			M	W	T	
TB1	Absorptiecapaciteit	percentage ten opzichte van n+3			100,00	intern
Bx6	Aantal voltijdsequivalenten voor het personeel medegefinancierd door de technische bijstand	VTE			25,00	

2.B.7 Categorieën steunverlening (per prioritaire as)

De categorieën steunverlening die overeenkomen met de inhoud van de prioritaire as, op basis van een door de Commissie vastgestelde nomenclatuur, en indicatieve uitsplitsing van door de Unie verleende steun.

Tabellen 14 tot 16: Categorieën steunverlening

Tabel 14: Dimensie 1 - Steunverleningsgebied

Prioritaire as		As T - As Technische Bijstand	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in €
EFRO	Meer ontwikkeld	121. Voorbereiding, uitvoering, toezicht en inspectie	3 280 826,00
EFRO	Meer ontwikkeld	122. Evaluatie en onderzoeken	300 149,00
EFRO	Meer ontwikkeld	123. Informatie en communicatie	250 124,00

Tabel 15: Dimensie 2: Financieringsvorm

Prioritaire as		As T - As Technische Bijstand	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in €
EFRO	Meer ontwikkeld	01. Niet-terugvorderbare subsidie	3 831 099,00

Tabel 16: Dimensie 3 - Soort gebied

Prioritaire as		As T - As Technische Bijstand	
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in €
EFRO	Meer ontwikkeld	01. Grote stedelijke gebieden (dichtbevolkt > 50 000 inwoners)	3 831 099,00

2.B.1 Prioritaire as

ID van de prioritaire as	TB R
Titel van de prioritaire as	Technische bijstand React-EU

De prioritaire as is volledig bestemd voor de technische bijstand in het kader van REACT-EU

2.B.2 Motivering voor de vaststelling van een prioritaire as die meer dan één regiocategorie betreft (waar van toepassing)

2.B.3 Fonds en regiocategorie

Fonds	Regiocategorie		Berekeningsgrondslag (totale subsidiabele uitgaven of subsidiabele publieke uitgaven)		
EFRO	Overheidsuitgaven	EFRO	Overheidsuitgaven		EFRO

2.B.6 Te ondersteunen acties en de verwachte bijdrage daarvan aan de verwezenlijking van de specifieke doelstellingen (per prioritaire as)

2.B.6.1. Een beschrijving van de te ondersteunen maatregelen en hun verwachte bijdrage aan de specifieke doelstellingen

Prioritaire as	TB R - Technische bijstand React-EU
Deze as beoogt de verhoging van de werklast voor de beheersautoriteit te steunen die het gevolg is van het toevoegen van een nieuwe thematische doelstelling die gefinancierd wordt door het programma React-EU. De selectie en vervolgens de uitvoering van deze nieuwe financieringen brengen immers bijkomend werk met zich mee voor de beheersautoriteit. De kapitaalsverhoging voor de financiële instrumenten zal immers leiden tot meer individuele financieringsdossiers. Ook de financiering van de hybridisering van zalen voor talrijke operatoren zal een nauwgezette opvolging vereisen, evenals de toevoeging van één geïntegreerd project voor de e-ticketing.	

2.B.6.2 Outputindicatoren die naar verwachting aan de resultaten bijdragen

Tabel 13: Outputindicatoren (per prioritaire as) (voor het EFRO/ESF/Cohesiefonds)

Prioritaire as	TB R – Technische bijstand React-EU					
	ID	Indicator (naam van de indicator)	Meeteenheid	Streefwaarde (2023) (facultatief)		
M				W	T	
TB1	Absorptiecapaciteit	percentage ten opzichte van de n+3			100,00	intern

2.A.7 Categorieën steunverlening (per prioritaire as)

Desbetreffende categorieën steunverlening op basis van een door de Commissie vastgestelde nomenclatuur, en een indicatieve verdeling van de door de Unie verleende steun.

Tabellen 14-16: Categorieën steunverlening

Tabel 14: Dimensie 1: Steunverleningsgebied

Prioritaire as		TB R – Technische bijstand React-EU		TB R – Technische bijstand React-EU
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR	
EFRO REACT-EU		121. Voorbereiding, uitvoering, toezicht en inspectie	208 087,00	
EFRO REACT-EU		122. Evaluatie en onderzoeken	18 360,00	
EFRO REACT-EU		123. Informatie en communicatie	18 360,00	

Tabel 15: Dimensie 2: Financieringsvorm

Prioritaire as		TB R – Technische bijstand React-EU		TB R – Technische bijstand React-EU
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR	
EFRO REACT-EU		01. Niet-terugvorderbare subsidie	244 807,00	

Tabel 16: Dimensie 3: Soort gebied

Prioritaire as		TB R – Technische bijstand React-EU		TB R – Technische bijstand React-EU
Fonds	Regiocategorie	Code	Bedrag in EUR	
EFRO REACT-EU		01. Grote stedelijke gebieden (dichtbevolkt > 50 000 inwoners)	244 807,00	

3. FINANCIERINGSPLAN

3.1 Financiële toewijzing uit elk fonds en de bedragen voor de prestatiereserve

Tabel 17

Fonds	Regiocategorie	2014		2015		2016		2017		2018	
		Belangrijkste toewijzing	Prestatiereserve	Belangrijkste toewijzing	Prestatiereserve	Belangrijkste toewijzing	Prestatiereserve	Belangrijkste toewijzing	Prestatiereserve	Belangrijkste toewijzing	Prestatiereserve
EFRO	Meer ontwikkeld	11 969 847,00	764 033,00	12 209 495,00	779 329,00	12 453 905,00	794 930,00	12 955 290,00	826 935,00	13 214 563,00	843 484,00
EFRO REACT-EU		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Total		11 969 847,00	764 033,00	12 209 495,00	779 329,00	12 453 905,00	794 930,00	12 955 290,00	826 935,00	13 214 563,00	843 484,00

Fonds	Regiocategorie	2019		2020		2021	2022	Total	
		Belangrijkste toewijzing	Prestatiereserve	Belangrijkste toewijzing	Prestatiereserve	Belangrijkste toewijzing	Prestatiereserve	Belangrijkste toewijzing	Prestatiereserve
EFRO	Meer ontwikkeld	13 479 015,00	860 365,00	13 748 686,00	877 631,00			90 030 801,00	5 746 707,00
EFRO REACT-EU		0,00	0,00	0,00	0,00		6 120 206,00	6 120 206,00	0,00
Total		13 479 015,00	860 365,00	13 748 686,00	877 631,00	0,00	6 120 206,00	96 151 007,00	5 746 707,00

3.2. Totaal financieel krediet per fonds en nationale medefinanciering (EUR)

Tabel 18a: Financieringsplan

Prioritaire as	Fonds	Regiocategorie	Grondslag voor de berekening van de steun van de Unie (Totale subsidiabele kosten of publieke subsidiabele kosten)	Door de Unie verleende steun (a)	Nationale bijdrage (b) = (c) + (d)	Indicatieve uitsplitsing van nationale bijdrage		Totale financiering (e) = (a) + (b)	Medefinancieringspercentage (f) = (a) / (e) (2)	Bijdragen van de EIB (g)	Belangrijkste toewijzing		Prestatiereserve		Prestatiereserve als deel van de totale steun van de Unie (l) = (j) / (a) * 100
						Nationale overheidsfinanciering (c)	Nationale particuliere financiering (d) (1)				Door de Unie verleende steun (h) = (a) - (j)	Nationale bijdrage (i) = (b) - (k)	Door de Unie verleende steun (j)	Nationale bijdrage (k) = (b) * ((j) / (a))	
Axe 1	EFRO	Meer ontwikkeld	Openbaar	17 268 166,00	17 268 166,00	17 268 166,00		34 536 332,00	50,0000000000%	✓	0,00	16 188 881,00	16 188 881,00	1 079 285,00	1 079 285,00
Axe 2	EFRO	Meer ontwikkeld	Openbaar	34 688 808,00	34 688 808,00	34 688 808,00		69 377 616,00	50,0000000000%	✓	0,00	32 520 757,00	32 520 757,00	2 168 051,00	2 168 051,00
Axe 3	EFRO	Meer ontwikkeld	Openbaar	21 812 420,00	21 812 420,00	21 812 420,00		43 624 840,00	50,0000000000%	✓	0,00	20 449 144,00	20 449 144,00	1 363 276,00	1 363 276,00
Axe3b	EFRO	Meer ontwikkeld	Openbaar	14 541 612,00	14 541 612,00	14 541 612,00		29 083 224,00	50,0000000000%	✓	0,00	13 632 736,00	13 632 736,00	908 876,00	908 876,00
Axe 4	EFRO	Meer ontwikkeld	Openbaar	3 635 403,00	3 635 403,00	3 635 403,00		7 270 806,00	50,0000000000%	✓	3 408 184,00	3 408 184,00	227 219,00	227 219,00	
React	EFRO REACT-EU		Openbaar	5 875 398,00	0,00	0,00		5 875 398,00	100,0000000000%		5 875 398,00	0,00		0,00	
TB-R	EFRO REACT-EU		Openbaar	244 808,00	244 808,00	244 808,00		489 616,00	50,0000000000%		244 808,00	244 808,00			
Axe T	EFRO	Meer ontwikkeld	Openbaar	3 831 099,00	3 831 099,00	3 831 099,00		7 662 198,00	50,0000000000%	✓	0,00	3 831 099,00	3 831 099,00		
Totaal	EFRO	Meer ontwikkeld		95 777 508,00	95 777 508,00	95 777 508,00		191 555 016,00	50,0000000000%			90 030 801,00	90 030 801,00	5 746 707,00	5 746 707,00

Prioritaire as	Fonds	Regiocategorie	Grondslag voor de berekening van de steun van de Unie (Totale subsidiabele kosten of publieke subsidiabele kosten)	Door de Unie verleende steun (a)	Nationale bijdrage (b) = (c) + (d)	Indicatieve uitsplitsing van nationale bijdrage		Totale financiering (e) = (a) + (b)	Medefinancieringspercentage (f) = (a) / (e) (2)	Bijdragen van de EIB (g)	Belangrijkste toewijzing		Prestatiereserve		Prestatiereserve als deel van de totale steun van de Unie (l) = (j) / (a) * 100
						Nationale overheidsfinanciering (c)	Nationale particuliere financiering (d) (1)				Door de Unie verleende steun (h) = (a) - (j)	Nationale bijdrage (i) = (b) - (k)	Door de Unie verleende steun (j)	Nationale bijdrage (k) = (b) * ((j) / (a))	
Totaal	EFRO REACT- EU			6 120 206,00	244 808,00	244 808,00		6 365 014,00	96,1538497794%			6 120 206,00	244 808,00	0,00	0,00
Totaal	EFRO REACT- EU			6 120 206,00	244 808,00	244 808,00		6 365 014,00	96,1538497794%			6 120 206,00	244 808,00	0,00	0,00
Totaal-generaal				101 897 714,00	96 022 316,00	96 022 316,00		197 920 030,00	51,4842858502%		0,00	96 151 007,00	90 275 609,00	5 746 707,00	5 746 707,00

(1) Alleen invullen als de prioritaire assen in totale kosten zijn uitgedrukt.

(2) Dit percentage mag worden afgerond op het dichtstbijliggende gehele getal in de tabel. Het voor terugbetalingen gebruikte exacte percentage is de verhouding (f).

Tabel 18c: Uitsplitsing van het financieringsplan per prioritaire as, fonds, regiocategorie en thematische doelstelling

Prioritaire as	Fonds	Regiocategorie	Thematische doelstelling	Door de Unie verleende steun	Nationale bijdrage	Totale financiering
Het onderzoek versterken en de overdracht en het ontstaan van innovatie verbeteren	EFRO	Meer ontwikkeld	Versterking van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie	17.268.166,00	17.268.166,00	34.536.332,00
Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groeisectoren verbeteren	EFRO	Meer ontwikkeld	Vergroting van de concurrentiekracht van kleine en middelgrote ondernemingen, alsmede van de landbouwsector (voor het Elfpo) en van de visserij- en aquacultuursector (voor het EFMZV)	34.688.808,00	34.688.808,00	69.377.616,00
De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)	EFRO	Meer ontwikkeld	Ondersteuning van de overgang naar een koolstofarme economie in alle bedrijfstakken	21.812.420,00	21.812.420,00	43.624.840,00
De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)	EFRO	Meer ontwikkeld	Behoud en bescherming van het milieu en bevordering van een efficiënt gebruik van hulpbronnen	0,00	0,00	0,00
As 3bis: De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (leefmilieu/rationeel gebruik van grondstoffen)	EFRO	Meer ontwikkeld	Behoud en bescherming van het milieu en bevordering van een efficiënt gebruik van hulpbronnen	3.635.403,00	3.635.403,00	7.270.806,00
Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen	EFRO	Meer ontwikkeld	Bevordering van sociale inclusie, bestrijding van armoede en iedere vorm van discriminatie	14.541.612,00	14.541.612,00	29.083.224,00

Prioritaire as	Fonds	Regiocategorie	Thematische doelstelling	Door de Unie verleende steun	Nationale bijdrage	Totale financiering
2. Steun voor de economische activiteit in het kader van de crisis veroorzaakt door de COVID-19-pandemie	EFRO REACT- EU		Het herstel bevorderen van de geleden schade als gevolg van de crisis die werd veroorzaakt door de COVID-19-pandemie en een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie voorbereiden	5 875 398,00	0,00	5 875 398,00
Totaal				97 821 807,00	91 946 409,00	189 768 216,00

Tabel 19: Indicatief bedrag van de steun dat voor doelstellingen op het gebied van klimaatverandering moet worden gebruikt

Prioritaire as	Indicatief bedrag van de steun dat voor doelstellingen op het gebied van klimaatverandering moet worden gebruikt (EUR)	Deel van de totale toewijzing aan het operationele programma (%)
As 1	603 442,00	0,59%
As 3	19 616 420,60	19,25%
As3b	729 884,79	0,72%
Totaal	20 949 747,39	20,56%

4. GEÏNTEGREERDE AANPAK VAN TERRITORIALE ONTWIKKELING

Beschrijving van de geïntegreerde aanpak van territoriale ontwikkeling, waarbij rekening wordt gehouden met de inhoud en doelstellingen van het operationele programma wat de partnerschapsovereenkomst betreft, en wordt getoond op welke wijze het operationele programma bijdraagt aan het halen van de doelstellingen ervan en de verwachte resultaten

Het Brussels Gewest is paradoxaal genoeg tegelijk een aantrekkelijke regio uit economisch oogpunt (productie, investering, werk op het grondgebied) en een heel belangrijk ontwikkelingscentrum voor België, én een regio waar een belangrijk deel van de bevolking geen toegang krijgt tot deze rijkdom. Zijn grondgebied vertoont een aanzienlijke socio-economische dualisering, die zich vertaalt in wijken met meer armoede en een hoge concentratie aan mensen met een laag inkomen, met een hoog werkloosheidscijfer en een hoog aantal laaggeschoolde werklozen. Deze wijken worden eveneens gekarakteriseerd door een weinig aantrekkelijk levenskader, oude en energetisch slecht presterende gebouwen, en een behoefte aan buurtinfrastructuur en structuur gevende uitrustingen.

Om daar op in te spelen is een geïntegreerde aanpak zowel op socio-economisch, demografisch, klimaat- en milieuvlak als op territoriaal vlak noodzakelijk. In die context zal het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met het statuut van stedelijke bevoegdheid, de projecten uitkiezen met die aanpak in gedachten. (cf. art. 7 (4) van de EFRO-verordening). De geïntegreerde aanpak wordt, in het OP, opgedeeld op basis van meerdere voorwaarden:

1. De wil om het stedelijk metabolisme van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te verbeteren: de inkomende stroom beperken, beter metaboliseren, en zo weinig mogelijk verspillen is een aanpak die erop gericht is de natuurlijke en economische hulpbronnen van Brussel te hervaloriseren, maar ook de werkkrachten: Brussel importeert een te groot deel van de arbeidskrachten die het tewerkstelt en laat een te groot deel van zijn potentiële werknemers in de kou staan. Een belangrijke uitdaging bestaat er dus in duurzame en verankerde banen te creëren ten voordele, eerst en vooral, van Brusselse bevolkingsgroepen die gemarginaliseerd worden.

2. Een principe van territorialisering [1] (beschreven in 4.2 van sectie 1) voor de infrastructuurprojecten, in de meest getroffen zones van de hoofdstad en in die welke een bijzonder strategisch ontwikkelingspotentieel vertonen. Dit principe beoogt tegelijk het opdrijven van de inspanningen van de laatste 20 jaar op het vlak van stedelijke revitalisering van talrijke ten gevolge de desindustrialisering van Brussel verwaarloosde en precair geworden wijken en het terugbrengen van economische activiteit naar het hart van de stad. Deze territoriale aanpak dient om een deel van de gecreëerde arbeid onder te brengen in bepaalde wijken, zodat het levenskader er verbeterd kan worden en de economie gerevitaliseerd kan worden.

3. Een interventie van het EFRO in het kader van de thematische doelstelling betreffende de sociale inclusie (TD9), evenals de keuze van bepaalde milieuthematieken zoals het beheer van afval (thematische doelstelling 4). Via deze accenten kan het EFRO evenwichtig optreden op het vlak van economische doelstellingen die samenhangen met de uitdagingen van de dualisering en de interventies toespitsen op de gevoelige milieu- en energetische uitdagingen - die zowel terreinen van innovatie en economische dynamiek vormen.

4. De wil om alle actoren van het Gewest te betrekken bij de ontwikkelingsstrategie, met inbegrip van de actoren betrokken bij het model van de sociale economie of de

verenigingswereld; hun betrokkenheid bij de dynamiek van de filières zal worden nagestreefd en aangemoedigd.

[1]: Referentie in de bijlage "OP Referenties"

4.1 Vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling (in voorkomend geval)

De aanpak ten aanzien van het gebruik van instrumenten voor een vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling en de beginselen voor het aanwijzen van de gebieden waar zij zullen worden toegepast.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal geen CLLD in werking stellen tijdens de volgende programmering. Niettemin steunt het OP expliciet, binnen as 4, alle stappen die kunnen leiden tot het opzetten van participatieve kaders met het oog op de inclusie van de inwoners in de stedelijke dynamiek. Die kaders moeten toegespitst zijn op begeleiding van de stadsdynamiek en stadsontwikkelingsprojecten.

4.2 Geïntegreerde acties voor duurzame stadsontwikkeling (in voorkomend geval)

Indien van toepassing, het indicatieve bedrag aan EFRO-steun voor geïntegreerde acties voor duurzame stedelijke ontwikkeling, uit te voeren overeenkomstig artikel 7, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1301/2013 en de indicatieve toewijzing van ESF-steun voor geïntegreerde acties.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is bij uitstek een stedelijke regio die resoluut inzet op een dynamiek van duurzame ontwikkeling.

In deze context staan alle acties van het OP EFRO van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het teken van duurzame stedelijke ontwikkeling. Enerzijds vertoont het Gewest de bijzonderheid te beschikken over een eigen OP EFRO waarvan het actieterrein een stedelijk grondgebied is. Anderzijds beoogt het OP in zijn geheel en via geïntegreerde acties bij te dragen tot de duurzame ontwikkeling van de Stad. Duurzame stadsontwikkeling en de ambitie om het stadsmetabolisme van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te verbeteren staan dus centraal in de voorgestelde strategie. Deze streeft ernaar innovatie en economische ontwikkeling te koppelen aan de noodzaak om te verhelpen aan de economische, sociale en territoriale dualisering van het Gewest alsook die van het milieu.

Tabel 20: Geïntegreerde acties voor duurzame stedelijke ontwikkeling — indicatieve bedragen aan EFRO- en ESF-steun

Fonds	EFRO- en ESF-steun (indicatief) (EUR)	Deel van de totale toewijzing van middelen aan het programma
Totaal EFRO	95.777.508,00	100,00%
TOTAAL EFRO+ESF	95.777.508,00	100,00%

4.3 Geïntegreerde territoriale investeringen (in voorkomend geval)

De aanpak voor het gebruik van geïntegreerde territoriale investeringen (zoals gedefinieerd in artikel 36 van Verordening (EU) nr. 1303/2013) in andere gevallen dan die welke onder punt 4.2 vallen, en de indicatieve financiële toewijzing daarvoor uit elke prioritaire as.

Tabel 21: Indicatieve financiële toewijzing aan geïntegreerde territoriale investeringen, anders dan de onder punt 4.2 genoemde gevallen (geaggregeerd bedrag)

Prioritaire as	Fonds	Indicatieve financiële toewijzing (steun van de Unie) (EUR)
Totaal		0,00

4.4 De regelingen voor interregionale en transnationale acties binnen de operationele programma's waarvan de begunstigden in ten minste één andere lidstaat gevestigd zijn; (in voorkomend geval)

Het Gewest zal aandacht besteden aan de mogelijkheden om transnationale en interregionale samenwerkingsacties op touw te zetten met begunstigden uit minstens één andere lidstaat, overeenkomstig de artikelen 70.2 en 96.3d van het reglement 1303/2013.

4.5 Bijdrage aan de geplande maatregelen op grond van het programma voor macroregionale en zeegebiedstrategieën, afhankelijk van de behoeften van het programmagebied, zoals aangegeven door de lidstaat (in voorkomend geval)

(Indien de lidstaten en regio's deelnemen aan macroregionale strategieën en zeegebiedstrategieën).

5. SPECIFIEKE BEHOEFTE VAN DE GEOGRAFISCHE GEBIEDEN DIE HET HARDST DOOR ARMOEDE WORDEN GETROFFEN OF DOELGROEPEN DIE HET GROOTSTE RISICO LOPEN OP DISCRIMINATIE OF SOCIALE UITSLUITING (IN VOORKOMEND GEVAL)

5.1 Geografische gebieden die het hardst door armoede worden getroffen/doelgroepen die het grootste risico lopen op discriminatie of sociale uitsluiting

Een van de bijzonderheden van het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is dat de milieugebonden en socio-economische uitdagingen niet overal dezelfde zijn. Er is immers sprake van een **sociale, economische en milieugebonden dualisering** van het grondgebied van het Gewest. Die vaststelling komt steeds weer terug in de referentiedocumenten van het Brusselse beleid.[1] Meer bepaald komt in bepaalde wijken in het centrum en langs het kanaal een grote concentratie voor van mensen met een laag inkomen, en ligt het werkloosheidscijfer en het aantal laaggeschoolden er hoger dan het gemiddelde van het Gewest. De economische activiteit en de geproduceerde rijkdommen liggen er lager dan in de rest van het territorium.

Op het vlak van het leefmilieu, is de bodem in deze centrale wijken het meest vervuild, heerst er een lagere luchtkwaliteit, moeten de inwoners meer autoverkeer en lawaai verduren, beschikken ze over minder groenzones en wonen ze in gebouwen die minder energie-efficiënt zijn.

Op sociaal vlak vertaalt de dualisering zich met name in hogere werkloosheidscijfers (vooral onder de jongeren), lagere inkomens en een lagere levensverwachting voor de inwoners van de centraal gelegen wijken.

Op economisch vlak heeft de desindustrialisering de kanaalzone bijzonder hard getroffen waardoor het stedelijke en economische weefsel er sterk verzwakt is, met als resultaat een industrieel erfgoed dat er verlaten bijligt en tal van braakliggende industrieterreinen die deze zones minder aantrekkelijk maken.

De uitdaging om de dualisering van het Gewest tegen te gaan vraagt om verschillende types acties met als doel op de intraregionale verschillen in te werken. Deze acties hebben een economische (creatie van banen ten voordele van het kansarm publiek), milieugerelateerde (verbetering van de levenskwaliteit in de achtergestelde wijken) en sociale inslag (logica van inclusiviteit) en beogen de verbetering, in de kwetsbare wijken, van het levenskader van de bewoners, bedrijven en verenigingen. Om te zorgen voor wisselwerking en samenhang tussen de beoogde maatregelen, worden de acties ondernomen in samenhang met het mobiliteitsplan van Brussel (www.brusselmobiliteit.irisnet.be), de Luchtplannen en -programma's en het Gewestelijk Plan ter preventie en bestrijding van geluidshinder en trillingen in een stedelijke omgeving (www.leefmilieubrussel.be).

[1] *Regerakkoord 2009-2014 van het Brussel Hoofdstedelijk Gewest, Een duurzame ontwikkeling ten dienste van de Brusselaars*

5.2 Strategie voor de aanpak van de specifieke behoeften van de geografische gebieden die het hardst door armoede worden getroffen/doelgroepen die het grootste

risico lopen op discriminatie of sociale uitsluiting, en, indien relevant, de bijdrage aan de in de partnerschapsovereenkomst vastgestelde geïntegreerde aanpak

De aanpak van de stedelijke dualisering door de structurele fondsen is een historische uitdaging voor het EFRO via de Brusselse beslissing om de investeringen toe te spitsen op de kwetsbaar geworden wijken van het centrum en de kanaalzone (de prioritaire investeringszones, PIZ). Deze indeling in zones was gerechtvaardigd:

- enerzijds door de specifieke karakteristieken van deze wijken: jonge en kwetsbaar geworden bevolking (lage inkomens, werkloosheid, enz.), een minder dynamische arbeidsmarkt, een groot tekort aan opvangplaatsen, enz.
- anderzijds door de nadruk die gelegd wordt op infrastructurele projecten voor stedelijke revitalisering die gefinancierd werden.

Voor de toekomstige programmering toont onze diagnose dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest sterk getekend blijft door een socio-economische (inkomens, koopkracht, werkloosheidscijfer, opvangplaatsen, enz.) en milieugerelateerde dualisering (toegang tot groene zones, energieprestaties van de gebouwen, verontreiniging van de bodems, enz.) van zijn grondgebied.

Om die reden bevat het operationeel programma EFRO een as 4 die expliciet beoogt om de socio-economische en milieugerelateerde dualisering van het grondgebied te verminderen door zich te richten op de achtergestelde bevolkingsgroepen en wijken.

Bovendien zal het Operationeel Programma voor de infrastructuurprojecten een territorialiseringsprincipe toepassen.

Deze infrastructuurprojecten zullen dus, in hun opzet en uitvoering, rekening moeten houden met de specifieke realiteit van de wijk waarin ze worden ingeplant en een meerwaarde moeten genereren op stedenbouwkundig vlak, via een positieve impact op de directe omgeving, en op maatschappelijk vlak, door zich tot zoveel mogelijk mensen te richten, voornamelijk de buurtbewoners. De betrokken projecten zullen dus beoordeeld worden op hun bijdrage aan de ontwikkeling van een strategische zone of op het hefboomeffect dat ze teweegbrengen in achtergestelde wijken die betrokken zijn bij een dynamiek van stadsrenovatie.

De projecten die niet onder de territorialiseringsregel vallen, kunnen zich overal op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vestigen.

De betreffende geografische zones

De indeling in geografische zones streeft een dubbel doel na (zie figuur 8 in bijlage):

- bepaalde achtergestelde wijken voorrang geven door er infrastructuurprojecten te steunen die streven naar een verbetering van de socio-economische context, een verbetering van het levenskader, een vermindering van de werkloosheid onder de inwoners, en die strijden tegen zwartwerk en ondernemingszin en innovatie stimuleren;

- ontwikkelingszones mee te selecteren waarvan het potentieel nog aanzienlijk is wat betreft de gronden en waarvan de strategische situatie voor bepaalde bedrijfstakken, op geografisch vlak of dankzij een bepaalde attractieve factor erkend is.

Het komt er dus op aan de ongelijkheden te verminderen en de sociale en territoriale cohesie te versterken en erover te waken dat iedereen de vruchten van de groei kan plukken. Maar het gaat ook om het koppelen van de strategische Brusselse zones en de projecten die er zullen worden ontwikkeld aan de realiteit van de achtergestelde wijken en de Brusselaars die er wonen.

De territoriale zone wordt gedefinieerd op basis van de stedelijke renovatiezone (ZSV) uitgebreid tot de ontwikkelingszones van het GPDO. De ZSV en de ontwikkelingspolen komen niet overeen met een territoriale eenheid uit het NUTS-systeem maar wel met interventiegebieden die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft vastgesteld (om, onder andere, te zorgen voor samenhang met de interventie van het EFRO en deze te combineren met de gewestelijke instrumenten die gericht zijn op deze gebieden). De ZSV werd gedefinieerd in samenwerking met het BISA en het ATO in functie van meerdere criteria zoals:

1. **de inkomsten** (fiscale statistieken), lager dan het gemiddelde inkomen per aangifte (momenteel 17.296 euro)
2. **het werkloosheidscijfer** (Actiris) hoger dan het gewestelijke gemiddelde (momenteel 20,34 %)
3. **de bevolkingsdichtheid hoger dan het gewestelijke gemiddelde** (momenteel 6.617 inwoners/ km²).

De ontwikkelingspolen werden geselecteerd omdat ze op territoriaal, stedenbouwkundig en economisch vlak een uitdaging vormen voor Brussel. Voor deze zones mag men zich volgens het voorontwerp van GPDO niet beperken tot een passieve interventie maar moet er een actieve en gezamenlijke herinrichting komen.

De territoriale regel wordt als volgt toegepast:

- het operationeel programma zal een algemeen territorialiseringsprincipe toepassen voor alle infrastructuurprojecten (dit betreft alle assen): ze moeten gevestigd zijn in de ZSV, uitgebreid met de ontwikkelingspolen.
- De projecten die deel uitmaken van de as 4 van het operationeel programma zullen in de ZSV moeten ingeplant worden.

Projecten die zich in de directe nabijheid situeren van de zones uit de punten 3.2 en 3.3 en die een reële en beduidende impact aantonen op die gebieden en hun bewoners zullen toch aanvaard kunnen worden.

[1] In België wordt de NUTS-nomenclatuur als volgt toegepast:

- NUTS 1 : Gewesten

- NUTS 2 : provincies

- NUTS 3 : bestuurlijk arrondissement

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft een specifiek statuut omdat het zich tegelijk op de drie niveaus bevindt: het grondgebied is immers tegelijk een gewest en een bestuurlijk arrondissement (NUTS 1 en 3), en omdat het ook een territoriale eenheid vormt waar de provinciale bevoegdheden op van toepassing zijn (NUTS 2), los van de 10 andere provincies.

Tabel 22: Acties voor de aanpak van specifieke behoeften van de geografische gebieden die het hardst door armoede worden getroffen/doelgroepen die het grootste risico lopen op discriminatie of sociale uitsluiting

Doelgroep/geografisch gebied	Belangrijkste soorten voorgenomen maatregel als onderdeel van geïntegreerde benadering	Prioritaire as	Fonds	Regiocategorie	Investeringsprioriteit
Kwetsbare bevolking en wijken (stedelijke renovatiezone)	Concentratie van de infrastructuurprojecten	As 1 - Het onderzoek versterken en overdracht en ontstaan van innovatie verbeteren	EFRO	Meer ontwikkeld	
Kwetsbare bevolking en wijken (stedelijke renovatiezone)	Concentratie van de infrastructuurprojecten	As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groeisectoren verbeteren	EFRO	Meer ontwikkeld	
Kwetsbare bevolking en wijken (stedelijke renovatiezone)	Concentratie van de infrastructuurprojecten	As 3 - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)	EFRO	Meer ontwikkeld	
Kwetsbare bevolking en wijken (stedelijke renovatiezone)	Een gezondheids- en sociaal aanbod ontwikkelen ten behoeve van kwetsbare bevolkingsgroepen (waaronder vluchtelingen, asielzoekers, mensen zonder papieren of zonder administratieve status)	As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen	EFRO	Meer ontwikkeld	9a - Het investeren in de gezondheids- en sociale infrastructuur dat bijdraagt tot de nationale, regionale en lokale ontwikkeling, het verminderen van ongelijkheden wat de gezondheidsstatus betreft, het bevorderen van sociale insluiting door een betere toegankelijkheid van sociale, culturele en recreatieve diensten en de overgang van institutionele naar gemeenschapsgerichte diensten

**6. SPECIFICIEKE BEHOEFTE VAN DE GEOGRAFISCHE GEBIEDEN DIE
KAMPEN MET ERNSTIGE EN PERMANENTE NATUURLIJKE OF
DEMOGRAFISCHE BELEMMERINGEN (IN VOORKOMEND GEVAL)**

7. AUTORITEITEN EN INSTANTIES DIE VERANTWOORDELIJK ZIJN VOOR BEHEER, CONTROLE EN AUDIT, EN DE ROL VAN DE RELEVANTE PARTNERS

7.1 Relevante autoriteiten en instanties

Tabel 23: Betrokken autoriteiten en instanties

Autoriteit/instantie	Naam van autoriteit/instantie, en afdeling of eenheid	Naam van de persoon die voor de autoriteit/instantie verantwoordelijk is (functie of ambt)
Beheerautoriteit	Cel EFRO	Coördinator/Directeur
Certificeringsautoriteit	Brussel Financiën en Begroting, cel Controle van de Europese Structuurfondsen	Directeur
Auditautoriteit	Cel Audit van de Inspectie van Financiën voor de Europese Fondsen	Korpschef
Instantie waaraan de Commissie de betalingen zal verrichten	Brussel Financiën en Begroting, Cel Controle van de Europese Structuurfondsen	Abderrahmane Jaichi

7.2 Betrokkenheid van de relevante partners

7.2.1 Maatregelen die zijn genomen om de relevante partners te betrekken bij de voorbereiding van het operationele programma en de rol van deze partners bij de uitvoering van, het toezicht op en de evaluatie van het programma

Het OP werd uitgewerkt op basis van een samenwerkingsaanpak overeenkomstig de gedelegeerde verordening (EU) nr. 240/2014 en gebaseerd op de samenwerking met de partners die zijn opgelijst in het Wetboek.

Ondernomen acties om een sterke en actieve samenwerking van de partners te bevorderen:

Overeenkomstig de gedelegeerde verordening (EU) nr. 240/2014, werden de overheidsinstellingen, de economische en sociale partners en de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld betrokken bij de verschillende sleutelmomenten van het voorbereidingsproces (de analyse en bepaling van de behoeften, de definitie en selectie van de prioriteiten en de hiermee samenhangende specifieke doelstellingen, de toekenning van de kredieten, de definitie van bijzondere indicatoren van de programma's en de uitvoering van de horizontale principes) voor de redactie van het OP EFRO in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De betrokkenheid van de verschillende partners tijdens de voorbereiding van de programmatie gebeurt op basis van principes van transparantie, voortdurende informatie, waarbij er ook geschikte maatregelen getroffen worden om risico's op belangenconflicten te vermijden.

Deze deelname verliep op de volgende manier:

Informatiebijeenkomst (15 maart 2013): een informatiebijeenkomst met bijna 200 deelnemers vond plaats op 15 maart 2015. Ze was opgebouwd rond de tussenkomst van drie sprekers en Q&A-sessies:

- Een vertegenwoordiger van de Europese Commissie lichtte de Europese prioriteiten toe voor de programmering 2014-2020 van de structuurfondsen;
- Een vertegenwoordiger van de Brusselse regering stelde de prioriteiten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor;
- De consultants, die het voorbereidingsproces van het Europese cohesiebeleid ondersteunen voor de programmeringsperiode 2014-2020, hebben de aanpak van overleg met partners voorgesteld (methode, kalender, enz.).

Bijkomende informatiebijeenkomst (21 februari 2015): Op uitnodiging van Innoviris [1], in het kader van een proces gestuurd door deze Brusselse structuur, werd voorafgaandelijk informatie verschaft over de methode, de intenties en de werkkalender van de Cel EFRO en de consultant aan een groep van een honderdtal personen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest actief in onderzoek, ontwikkeling en innovatie.

Diagnose (maart-april 2013): Volgend op de informatiebijeenkomsten werd een diagnosefase aangevat om de grote uitdagingen in kaart te brengen die het Gewest voor de volgende programmering te wachten staan. Deze diagnose gebeurde op basis van:

- **Interviews** met een tiental belangrijke actoren met een strategische en brede kijk op de situatie van het Gewest. Deze interviews dienden om de instructieve analyses aan te vullen en te verduidelijken, met name door de behoeften voor de volgende programmering nog preciezer te bepalen.
- **Een participatieve workshop (24 april 2013):** Hier waren een vijftigtal personen aanwezig. Ze verliep in twee fasen.
 - 1. Voorstelling van de belangrijkste vaststellingen, tendensen en uitdagingen die uit de diagnose naar voren waren gekomen. De deelnemers, die voor een groot deel de diverse administraties vertegenwoordigden verantwoordelijk voor het regionaal beleid, kregen de kans vragen te stellen.
 - 2. Debatten rond deze uitdagingen (deze rondetafelgesprekken maakten het mogelijk de uitdagingen en behoeften in kaart te brengen die zich aandienen voor de volgende programmering, mogelijke synergieën te onderstrepen tussen prioriteiten (bv. innovatie en milieu) en tussen fondsen (ESF-EFRO) en een reflectie te beginnen over verscheidene mogelijke actiepistes).

Uitwerking van de strategie (juni-september 2013): nog steeds in samenspraak met de partners werd de strategie van het OP uitgedacht. In dit kader werden drie participatieve discussieateliers gehouden tijdens de maanden juni en juli waarbij de strategieën, doelstellingen, assen en op te starten types interventies ter tafel lagen. Deze workshops werden zo ontworpen om een brede deelname van de Brusselse actoren mogelijk te maken en trokken diverse organismen aan: operatoren op het vlak van economische ontwikkeling, actoren inzake innovatie en onderzoek, lokale collectiviteiten, het verenigingsleven, vormingsoperatoren, enz. Dankzij de resultaten van deze workshops kon de uiteindelijke architectuur van het operationele programma opgezet worden en konden de aard en de

omvang van de in te vullen behoeften gevalideerd worden. Ze maakten het ook mogelijk voor projectdragers van potentiële projecten en de thematische en territoriale partners om hun vragen en verwachtingen te formuleren betreffende de inwerkingstelling van het programma (bevestiging van de kalender, data om projecten in te dienen, te volgen procedures, enz.). Er konden ook specifieke interventiepistes worden besproken en uitgewisseld.

Colloquium: In januari 2014 vond een colloquium plaats om het OP voor te stellen (diagnose, strategie, doelstellingen, uitvoeringsmodaliteiten enz.) aan alle stuwende krachten van het Gewest die betrokken zijn bij de voorbereiding en de uitvoering van de Structuurfondsen in Brussel. Daarbij zullen eveneens de modaliteiten verduidelijkt worden voor de selectieprocedure van de projecten (met inbegrip van begeleiding bij het opstellen van projectdossiers) en ontmoetingen georganiseerd worden tussen projectdragers van potentiële projecten met het oog op het bevorderen van uitwisselingen en partnerschappen. De voorziene stappen om de stuwende krachten van het Gewest te impliceren bij de voorbereiding en de uitvoering van de Structuurfondsen zullen gekenmerkt worden door een hernieuwing die rekening zal houden met de nieuwe fysionomie van het volgende EFRO. Deze stappen zullen gevoerd worden in nauwe samenwerking tussen de EFRO-cel en de sectorale administraties en ook de betrokken instellingen van openbaar nut.

Openbaar onderzoek: In toepassing van de richtlijn 2001/42/EC en de ordonnantie van 18 maart 2004 werden het ontwerp van Operationeel Programma en het bijhorende impactverslag aan een openbaar onderzoek onderworpen. Het openbaar onderzoek heeft het voorwerp uitgemaakt van een wijdverspreide bekendmaking (geschreven pers, radio, televisie en internet). Hierbij kregen alle burgers, bedrijven, organisaties en instellingen de mogelijkheid hun mening en bemerkingen te geven die ze pertinent vonden rekening houdend met de voorgestelde prioriteiten en doelstellingen. De in dit kader geformuleerde meningen en opmerkingen werden in aanmerking genomen voor de uiteindelijke versie van het OP - en zijn opgenomen in de ex-ante-evaluatie.

Tegelijk met het openbaar onderzoek werd het OP ter advies voorgelegd aan verscheidene instellingen: De Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (ESRBHG)

- Het interfederaal gelijkkansencentrum
- De Brusselse Raad voor het Leefmilieu
- De Raad voor Wetenschapsbeleid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- De Raad voor het Leefmilieu van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- De lokale besturen (de 19 gemeenten en het Gewest)

De in dit kader geformuleerde meningen en opmerkingen werden in aanmerking genomen voor de uiteindelijke versie van het OP.

Informatieverstrekking over de aangenomen strategie en begeleiding bij het opzetten van de projecten (EFRO Academy): zodra het operationele programma door de Regering was goedgekeurd, werd een projectoproep uitgeschreven, opengesteld voor alle kandidaat-operatoren. In dit kader werden 9 interactieve seminaries ingericht om enerzijds de betrokken personen te informeren over de aangenomen strategie en anderzijds om de kandidaten beter in staat te stellen om nuttige en efficiënte projecten uit te werken.

Selectiemethode van de geraadpleegde partners en gehanteerde instrumenten om een actieve samenwerking te bevorderen.

Voor de opstartsessie, de interactieve workshops, het colloquium en de seminaries werden de partners uitgenodigd per mail op basis van een heel brede databank, samengesteld uit de gewestelijke en gemeentelijke overheden, de economische en sociale partners en de vertegenwoordigende organen van het maatschappelijk middenveld, zoals milieupartners, niet-gouvernementele organisaties en organen gelast met de bevordering van de sociale insluiting, gelijke kansen voor vrouwen en mannen en niet-discriminatie.

De bijlage << lijst van de partners >> bevat een exhaustieve lijst van alle partners die betrokken zijn bij de voorbereiding van de programmatie. Deze partners zijn representatief voor het gewestelijke ecosysteem.

Om een actieve samenwerking te bevorderen, met name voor wat betreft de toegang tot de informatie, waren er gedurende het hele ontwerpproces van het OP en de projectoproef fase verschillende instrumenten voorhanden:

- Verschillende informatiemails werden verzonden naar alle stuwende krachten van het Gewest om hen te informeren over de timing van de georganiseerde events (interactieve workshops, colloquium, seminaries, enz.), de voortgang van de voorbereidingen van de programmatie;
- Het openbaar onderzoek heeft het voorwerp uitgemaakt van een wijdverspreide bekendmaking (geschreven pers, radio, televisie en internet) bij het grote publiek;
- Een digitaal platform voor de berichtgeving over de voorbereiding van de programmatie werd aangemaakt vanuit de rubriek actualiteit van de site (via extranet): <http://www.efro.irisnet.be> Het extranet bevat zo verschillende documenten: operationeel programma, regels voor subsidieerbaarheid, oriënteringsnota's...

Sturing en begeleiding bij de uitwerking van het OP

De uitwerking en de redactie van het OP EFRO in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd gerealiseerd door de consultant Perspective Consulting, en dat in het kader van een permanent constructief partnerschap met de bevoegde Brusselse autoriteiten (cel EFRO, kabinet van minister Huytebroeck). Dit partnerschap vertaalde zich in regelmatige ontmoetingen (minstens om de twee weken) tussen de adviesploeg en de gewestelijke autoriteiten tijdens werkvergaderingen en in stuurgroepen. Er vonden eveneens uitwisselingsvergaderingen plaats met andere kabinetten. Bovendien werden verscheidene vergaderingen georganiseerd met de vertegenwoordigers van de hele Brusselse regering (Task force) om de staat van voortgang van de werken voor te leggen aan alle vertegenwoordigers van de Brusselse regering.

Toegevoegde waarde van het partnerschap in de voorbereiding van het OP

Zoals hiervoor aangeduid, heeft het partnerschap herhaaldelijk de kans gehad om de opbouw van het programma te beïnvloeden. Eerst en vooral bij de opmaak van de diagnose, waar het de mogelijkheid bood om, aanvullend op de analyse van de beschikbare gegevens en documenten, echt de vinger te leggen op de ontwikkelingsnaden eigen aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Daarnaast hebben de interactieve workshops die werden ingericht

om de strategie van het OP uit te werken, toegelaten om een nuttige strategie voor te stellen (gekoppeld aan de behoeften), afgestemd op en complementair met de andere bestaande beleidslijnen, plannen en programma's. Tot slot hebben het colloquium en de seminars de stakeholders de kans geboden om zich het programma eigen te maken.

Belangrijkste resultaten van de raadpleging van de partners

Globaal genomen heeft het partnerschap het mogelijk gemaakt om gedurende de ontwerpfase van het programma, de diagnose, strategie en aangenomen indicatoren bij te stellen. Het is moeilijk de voorstellen op te noemen die werden aangenomen aangezien het ontwerpprogramma zodanig vaak met kleine ingrepen werd bijgestuurd opdat het programma zo goed mogelijk aangepast zou zijn aan de belangen van het territorium en de verwachtingen van het partnerschap.

Voor wat het openbaar onderzoek betreft, heeft de raadpleging aanleiding gegeven tot verschillende opmerkingen waar de Regering in de versie van het OP die werd voorgelegd aan de Commissie rekening mee heeft kunnen houden (cf. overzichtstabel bericht in bijlage).

Uitvoering van het OP

Bij de selectie van de projecten zal principieel uitgegaan worden van de vereiste van een partnerschap tussen de diverse regionale en lokale actoren, openbaar en privé, met een link naar de milieuthematiek die aan het project gekoppeld is.

Dit vereiste partnerschap heeft als doel meer doordachte en coherente projecten te ontwikkelen die rekening houden met het milieu waarvan ze zullen deel uitmaken (logica van de filières, impact op het grondgebied), en omvat de deelname van de actoren of autoriteiten die betrokken zullen zijn bij het voortbestaan van het project na de programmeringsperiode.

Opvolging

De comités voor opvolging van het OP zullen de verscheidene partners nauw betrekken via de organen die hen traditioneel vertegenwoordigen in het Brusselse institutionele kader. Bij het vaststellen van de samenstelling van het opvolgingscomité (cf. huishoudelijk reglement opvolgingscomité) werd rekening gehouden met de gedelegeerde verordening (EU) nr. 240/2014. De werkzaamheden in het opvolgingscomité moeten gebaseerd zijn op duidelijke en transparante modaliteiten, alsook op het naleven van de termijnen en op non-discriminatie.

Evaluatie

De beheersautoriteit die belast is met het programma moet de partners raadplegen over de verslagen die de resultaten van de tijdens de programmeringsperiode uitgevoerde evaluaties samenvatten, conform artikel 114, tweede paragraaf van de verordening (EU) nr. 1303/2013. Via evaluaties gehouden in het kader van de programmering EFRO zullen de verscheidene partners betrokken bij de uitwerking en de inwerkingsstelling van het OP actief geconsulteerd worden. De evaluatiemethodes zullen uitgaan van een participatieve aanpak die de belanghebbenden bij de oefening betreft. De partnershipdimensie zal zelf via een analyse beoordeeld kunnen worden.

[1] *Instituut ter bevordering van het wetenschappelijk onderzoek en de innovatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.*

.

7.2.2. Globale subsidies (voor de ESF, indien van toepassing)

7.2.3 Toewijzing van een bedrag voor capaciteitsopbouw (voor de ESF, indien van toepassing)

8. COÖRDINATIE TUSSEN DE FONDSSEN, HET ELFPO, HET EFMZV EN ANDERE FINANCIERINGSINSTRUMENTEN VAN DE UNIE EN DE LIDSTATEN, EN MET DE EIB

De mechanismen die zorgen voor coördinatie tussen de fondsen, het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo), het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij (EFMZV) en andere financieringsinstrumenten van de Unie en de lidstaten, alsook met de Europese Investeringsbank (EIB), rekening houdend met de in het gemeenschappelijk strategisch kader neergelegde ter zake relevante bepalingen.

In het algemeen moedigt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest complementariteit aan tussen projecten die aansluiten bij meerdere OP's, bijvoorbeeld tussen buurgewesten. Over de OP's EFRO en ESF actief op het Brusselse grondgebied (OP ESF van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, OP ESF Wallonië-Brussel 2020, en Operationeel Programma ESF) werd overleg gepleegd tijdens de voorbereiding van de diverse programmeringsdocumenten. In de fase van de diagnose werden gemeenschappelijke uitdagingen geïdentificeerd waarvoor complementaire strategieën worden voorgesteld.

Wat kunnen volgende uitdagingen noemen:

- hoge werkloosheid ondanks de economische prestaties van het Gewest;
- permanente valorisering en versterking van de vaardigheden gedurende de hele levensloop;
- ontwikkeling van sociale economie;
- stimuleren van ondernemerschap;
- sociale dualisering van het grondgebied;
- overgang naar een kenniseconomie.

Voor elk van deze uitdagingen kunnen complementaire strategieën worden geïdentificeerd:

- Steun aan economische sectoren die werk opleveren voor de Brusselaars waarin strategieën zijn voorzien die toenadering beogen tussen de privé-actoren, de ondernemingen, de onderzoekscentra en de opleidingscentra. Deze kan de vorm aannemen, op het niveau van het EFRO, van financieringsmechanismen die de opstart van een economische activiteit bevorderen en, op het niveau van het ESF, een opleidingsaanbod in deze ontluikende beroepen. In dit kader zou deze groepering van verscheidene betrokken actoren binnen één gemeenschappelijke fysieke ruimte kunnen bijdragen tot het ontplooiën van complementaire acties op het vlak van opvoeding, opleiding en tewerkstelling;
- Steun aan sociale economie die in het kader van het EFRO geconcretiseerd kan worden door een steun aan de oprichting van bedrijven voor sociale economie en, in het kader van het ESF, door een steun aan reïntegratieparcours voor de meest kwetsbare personen binnen de sociale economie.
- Stimulering van het ondernemerschap kan in het kader van het EFRO geconcretiseerd worden door steunacties voor ondernemingsprojecten en, in het kader van het ESF, door begeleiding bij de oprichting van een zelfstandige activiteit evenals steun aan opleidingsprogramma's toegespitst op beginnende ondernemers en zelfstandigen;

- Vermindering van de sociale dualisering. Deze strategie kan enerzijds de vorm aannemen van acties gericht op bepaalde territoria, via een specifiek beleid van plaatselijke collectieve uitrustingen gesteund door het EFRO in de kwetsbaar geworden wijken. Anderzijds kan ze versterkt worden door diverse operaties binnen het Gewest ten voordele van de kwetsbaar geworden bevolkingsgroepen: het ESF zal het zo mogelijk maken om een begeleidingsprogramma te ontwikkelen voor begunstigen van inkomens voor sociale integratie, een begeleiding van het kwetsbaar geworden publiek, en inclusie te ontwikkelen via opleiding, terwijl het EFRO innovatie, ondernemerszin en creativiteit kan stimuleren door een beroep te doen op de vaardigheden van deze bevolkingsgroepen;
- Activiteiten i.v.m. beroepsopleiding en het begeleiden naar werk. Deze activiteiten kunnen het voorwerp uitmaken van een Gemeenschappelijk Actieplan tussen het Brusselse luik van het OP ESF Wallonië-Brussel en de verscheidene OP's actief op het Brusselse grondgebied (waaronder het OP ESF Tewerkstelling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest);
- De overgang naar een kenniseconomie die de ambitie heeft initiatieven op het vlak van onderzoek, ontwikkeling en innovatie (in bepaalde bloeiende sectoren, via het EFRO) te koppelen aan initiatieven rond ontwikkeling van kwalificerende opleidingen via het ESF).

Deze uitdagingen en strategieën zullen worden opgevolgd door een Comité waarin vertegenwoordigers en beheerders van de ESF- en EFRO-materies in het Brussels Gewest zetelen (OP ESF van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, OP ESF Wallonië-Brussel 2020, en Operationeel Programma ESF). Dit Comité, dat zal samenkomen op initiatief van de beheersautoriteiten van het OP EFRO, kan bijvoorbeeld:

- advies geven betreffende kandidatuur dossiers voor selectie door een van de OP's actief op het Brussels grondgebied. Via deze adviezen zullen in een geïntegreerde aanpak overlappingen (en dubbele financieringen) tussen Programmeringen vermeden kunnen worden en de projecten of operatoren van de verscheidene OP's actief op het Brussels grondgebied met mekaar in verbinding gebracht kunnen worden;
- alle projecten geselecteerd door de verscheidene Programma's bestuderen met het oog op het detecteren van werkzame en concrete pistes van wederzijdse samenwerking. Deze pistes, geformuleerd in de vorm van aanbevelingen, zullen de mogelijkheden van complementariteit beogen te versterken tussen bepaalde projecten of operatoren van andere Programmeringen;
- gemeenschappelijke initiatieven stimuleren of de koppeling van acties in de verschillende programma's aanmoedigen;
- gemeenschappelijke indicatoren van de programma's opvolgen en analyseren;
- de deelname van de actoren van het ESF en het EFRO voorzien in de animatie-instrumenten van de economische filières;
- evaluaties opstarten die kunnen raken aan gemeenschappelijke thematieken.

Het evaluatiecomité dat specifiek opgericht werd voor de selectie van de EFRO-projecten zal vertegenwoordigers omvatten van de ministers van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, onder wie de minister van Tewerkstelling (verantwoordelijk voor de uitvoering

van het OP ESF van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) en Beroepsopleiding (betrokken bij de uitvoering van het OP ESF Wallonië-Brussel).

De samenwerking en complementariteit tussen projecten die door het EFRO en het BHG gesteund worden en projecten die gesteund worden door andere OP's in de buurgewesten zullen, op dezelfde manier, aangemoedigd worden (zie figuur 9 in bijlage).

Wat het ELFPO en het EFMZV betreft, deze zijn niet actief op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het EFRO daarentegen zal betrokken zijn bij de ontwikkeling van de filière van duurzame voeding, wat het mogelijk zal maken, rekening houdend met de lage landbouwproductiecapaciteiten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, om de producties van de buurregio's (Wallonië en Vlaanderen) te valoriseren, regio's die gesteund worden in het kader van het ELFPO en beantwoorden aan de duurzaamheidscriteria voorgeschreven in het kader van de ontwikkeling van de filière. Deze coördinatie zal gebeuren door de actoren zelf in het kader van de ontwikkeling van de filière. De cel EFRO zal de actoren betrokken in deze filière volledig informeren over de inhoud van de operationele EFFPO-programma's van de Waalse en Vlaamse regio's.

Gezien zijn omvang, kan het Operationeel Programma EFRO niet de ambitie hebben de hele waardeketen van alle sectoren van de Brusselse economie te omspannen. Om die reden werd ervoor gekozen vijf prioritaire filières te kiezen. We zien het EFRO echter als een instrument om de dossiers die aanspraak kunnen maken op een steun in het kader van het programma Horizon 2020 voor te bereiden en te versterken. Het schema hieronder toont de verwachte koppeling van EFRO aan Horizon 2020. Er moet dus een deugdzame cirkel worden georganiseerd. Deze koppeling zal mogelijk gemaakt worden dankzij de evidente verbindingen tussen de ontwikkelingssectoren geselecteerd voor het programma Horizon 2020 en de sectoren geselecteerd door EFRO, voornamelijk in het kader van pijler 3 van Horizon 2020: Gezondheid, demografische verandering en welzijn / Veilig voedsel, duurzame landbouw / Veilige, schone en efficiënte energie / Klimaatactie, milieu, efficiënte hulpbronnen en grondstoffen / Inclusieve, innovatieve en bedachtzame maatschappijen (aansluitend ook bij as 4 van het operationeel programma).

Bijzondere aandacht moet worden besteed opdat alle koppelingen en wisselwerkingen passen binnen het kader van de prioriteiten van het Gemeenschappelijke strategische kader, om zo bij te dragen tot de doelstellingen van intelligente, duurzame en inclusieve groei.

De aaneenschakeling tussen EFRO en het Programma voor de concurrentievaardigheid van bedrijven en KMO's (COSME) 2014-2020 zal gevoelig gelijklopend zijn. De doelstellingen nagestreefd door het EFRO in as 2 en COSME zijn vergelijkbaar.

Een aaneenschakeling tussen de assen 1, 2 en 3 van het OP EFRO en de assen die ontstaan door het Programma INTERREG IVB Noordwest-Europa (innovatie, economie met lage koolstofemissie en energie-efficiëntie) lijkt ook haalbaar. Het zal er vooral om gaan om de mogelijkheden te identificeren van dit samenwerkingsprogramma en de actoren uit de prioritaire sectoren te mobiliseren om deze mogelijkheden aan te grijpen door de transnationale meerwaarde te gebruiken om zo hun dynamisme te ontwikkelen. Op dezelfde manier wordt het mogelijk de opportuniteiten geboden door de innoverende acties voor duurzame ontwikkeling te identificeren en met het oog op een synergie te koppelen aan het OP EFRO.

Op praktisch vlak treedt de cel EFRO (bestuur van de beheersautoriteit van het OP EFRO) op als contactpunt voor de nieuwe Programma's voor territoriale samenwerking waaronder het Programma INTERREG VB Noord-West-Europa, zoals dit ook al het geval was voor de overige programma's.

Een lid van de cel treedt op als het officiële contactpunt (CP) van het Programma in het Brussels-Hoofdstedelijk Gewest en kan zo een coherente aanpak tussen de verschillende programma's verzekeren.

Er zal gezocht worden naar complementariteiten tussen het LIFE-programma en de binnen as 3 gefinancierde programma's (of zelfs binnen as 1 voor onderzoek in verband met het milieu) van de EFRO-programmatie teneinde een samenhangende strategie uit te voeren inzake milieubescherming en strijd tegen de klimaatopwarming.

Wat het toekomstige Programma INTERREG Europa (opvolger van INTERREG IVC) betreft, de beschikbare informatie-elementen rond de eerste doelstelling veronderstellen dat de operatoren van het OP EFRO en de operatoren van de interregionale samenwerking dicht bij elkaar worden gebracht en dat ze complementair gaan werken. Zo kunnen er synergieën gecreëerd worden op het niveau van de projecten (rekening houdende met standpunt van de eindgebruiker).

Een begeleiding voor het dicht bij elkaar brengen van territoriale samenwerkingsprogramma's en het OP EFRO bestaat al maar zal opgevolgd worden en georiënteerd worden in functie van de doelstellingen.

Voor wat het Mechanisme voor interconnectie in Europa, Erasmus voor iedereen, het Fonds "Asiel en migratie", het Europees Programma van de Europese Unie voor sociale verandering en sociale innovatie betreft, zijn de verbindingen met EFRO zwakker. De coördinatie zal ad hoc gebeuren en de informatie en mogelijkheden van de verschillende programma's ter ondersteuning van de projecten, die gefinancierd zullen worden door EFRO, zullen doorgegeven worden naar en door de EFRO-cel:

- met de relevante nationale instrumenten die bijdragen tot gelijke of gelijkaardige doelstellingen als die van het operationeel programma, of die de interventies van het operationeel programma aanvullen
- met de EIB.

Er kan ook gezocht worden naar complementariteiten met het co-fonds Marie Skłodowska-Curie, met de initiatieven voor gezamenlijke programmatie (IGP, of JPI - Joint Programming Initiative), de initiatieven Artikel 185, de ERA-Net (European Research Area Network), de ERA-Net Plus, de IGP-Artikel 187 (technologische gezamenlijke initiatieven die afhangen van het artikel 187 van het verdrag) en de Europese Innovatiepartnerschappen (EIP, of EIP - European Innovation Partnership).

Coördinatie met de relevante nationale instrumenten

De EFRO-programmering ligt duidelijk in de lijn van de gewestelijke doelstellingen, opgenomen in de voornaamste ontwikkelingsplannen en -programma's van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: New Deal, ontwerp van het GPDO, de Alliantie Werk-leefmilieu, het Gewestelijk Innovatieplan, enz.).

9. EX-ANTEVOORWAARDEN

9.1 Ex-antevoorwaarden

Informatie over de beoordeling van de toepasbaarheid en de eerbiediging van de ex-antevoorwaarden (facultatief).

Tabel 24: Toepasselijke voorafgaande voorwaarden en beoordeling of eraan wordt voldaan

Voorafgaande voorwaarden	Prioritaire assen waarop de voorwaarde van toepassing is	Aan ex-antevoorwaarde voldaan (ja/nee/deels)
T.01.1 - Onderzoek en innovatie: Het bestaan van een nationale of regionale slimme specialisatiestrategie, in lijn met het Nationaal Hervormingsprogramma, om krediet te leveren aan particuliere onderzoeks- en innovatiekosten, die voldoen aan de kenmerken van goed presterende nationale of regionale O&I-systemen.	As 1: Het onderzoek versterken en overdracht en ontstaan van innovatie verbeteren	Ten dele
T.03.1 - Er zijn specifieke maatregelen uitgevoerd om de bevordering van ondernemerschap te onderbouwen, rekening houdend met de Small Business Act (SBA).	As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groefilières verbeteren	Ja
T.04.1 - Er zijn maatregelen genomen om kosteneffectieve verbeteringen van efficiëntie bij eindgebruik van energie en kosteneffectieve investeringen in energie-efficiëntie bij de bouw of renovatie van gebouwen te bevorderen.	As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen	Ten dele
T.04.3 - Er zijn maatregelen genomen om de productie en distributie van hernieuwbare energiebronnen te bevorderen.	As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen	Ja
T.09.1 - Het bestaan en de uitvoering van een nationaal strategisch beleidskader voor armoedebestrijding, gericht op de actieve inclusie van personen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten, in het licht van de richtsnoeren voor werkgelegenheid.	As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen	Ja
G.1 - Het bestaan van de administratieve capaciteit voor de uitvoering en toepassing van de anti-discriminatiewetgeving van de Unie en beleid op het gebied van ESI-fondsen.	As 1 - Het onderzoek versterken en overdracht en ontstaan van innovatie verbeteren As 2 - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen As 3 - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie) As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare	Ja

Voorafgaande voorwaarden	Prioritaire assen waarop de voorwaarde van toepassing is	Aan ex-antevoorwaarde voldaan (ja/nee/deels)
	buurten en bevolkingsgroepen	
G.2 - Het bestaan van de administratieve capaciteit voor de uitvoering en toepassing van de wetgeving inzake gendergelijkheid van de Unie en beleid op het gebied van ESI-fondsen.	<p>As 1 - Het onderzoek versterken en overdracht en ontstaan van innovatie verbeteren</p> <p>As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groefilières verbeteren</p> <p>As 3 - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)</p> <p>As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen</p>	Ja
G.3 - Het bestaan van de administratieve capaciteit voor de uitvoering en toepassing van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD) op het gebied van ESI-fondsen in overeenstemming met Besluit van de Raad 2010/48/EG.	<p>As 1 - Het onderzoek versterken en overdracht en ontstaan van innovatie verbeteren</p> <p>As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groefilières verbeteren</p> <p>As 3 - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)</p> <p>As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen</p>	Ja
G.4 - Het bestaan van regelingen voor de doelmatige toepassing van de EU-wetgeving inzake overheidsopdrachten op het gebied van ESI-fondsen.	<p>As 1 - Het onderzoek versterken en overdracht en ontstaan van innovatie verbeteren</p> <p>As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groefilières verbeteren</p> <p>As 3 - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van</p>	Ja

Voorafgaande voorwaarden	Prioritaire assen waarop de voorwaarde van toepassing is	Aan ex-antevoorwaarde voldaan (ja/nee/deels)
	<p>grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)</p> <p>As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen</p> <p>As T - As Technische Bijstand</p>	
<p>G.5 - Het bestaan van regelingen voor de doelmatige toepassing van de regels van de Unie voor overheidssteun op het gebied van ESI-fondsen.</p>	<p>As 1 - Het onderzoek versterken en overdracht en ontstaan van innovatie verbeteren</p> <p>As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groeifilières verbeteren</p> <p>As 3 - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)</p> <p>As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen</p>	<p>Ja</p>
<p>G.6 - Het bestaan van regelingen voor de doelmatige toepassing van de EU-milieuwetgeving met betrekking tot MEB en SMB.</p>	<p>As 1 - Het onderzoek versterken en overdracht en ontstaan van innovatie verbeteren</p> <p>As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groeifilières verbeteren</p> <p>As 3 - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)</p> <p>As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen</p>	<p>Ja</p>
<p>G.7 - Het bestaan van een statistische basis voor evaluaties om de doeltreffendheid en het effect van de programma's te beoordelen. Het bestaan van een systeem van resultaatindicatoren, die nodig zijn om de maatregelen die het meest effectief bijdragen</p>	<p>As 1 - Het onderzoek versterken en overdracht en ontstaan van innovatie verbeteren</p>	<p>Ja</p>

Voorafgaande voorwaarden	Prioritaire assen waarop de voorwaarde van toepassing is	Aan ex-antevoorwaarde voldaan (ja/nee/deels)
aan de gewenste resultaten te selecteren, de vooruitgang naar de resultaten te bewaken en de impact te evalueren.	<p>As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groefilières verbeteren</p> <p>As 3 - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)</p> <p>As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen</p>	

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
<p>T.01.1 - Onderzoek en innovatie: Het bestaan van een nationale of regionale slimme specialisatiestrategie, in lijn met het Nationaal Hervormingsprogramma, om krediet te leveren aan particuliere onderzoeks- en innovatiekosten, die voldoen aan de kenmerken van goed presterende nationale of regionale O&I-systemen.</p>	<p>1 - Er bestaat een nationale of regionale slimme specialisatiestrategie die:</p>	<p>Ja</p>	<p>Regionaal Plan voor de innovatie up-to-date</p>	<p>Het BHG heeft via de update van het GIP, een regionale strategie op het vlak van O&I uitgewerkt (in detail beschreven in de documenten in bijlage) met de hulp van een gespecialiseerd kabinet en aan de hand van een tussen november 2011 en maart 2012 gevoerd grootschalig raadplegingsproces (gesprekken en workshops met 50 tot 60 internationale deskundigen en regionale spelers als vertegenwoordigers van de belangrijkste stakeholders, bedrijven, universiteiten, hogescholen, beroepsfederaties en institutionele ondersteunende spelers). Een SWOT-analyse van het onderzoekssysteem werd uitgevoerd. Elke specialisatieniche heeft het voorwerp uitgemaakt van een voorafgaande diagnose, die besproken werd op de workshops om zo uit te monden in doelstellingen en actievoorstellen, die geïntegreerd werden in het regionaal beleid in het algemeen (bv. civiele veiligheid) en/of het OP (bv. ondersteunen en ontwikkelen van de "early-stage investment") door erover te waken, in het OP, dat men zich beperkt tot sommige sectoren om het principe van het gericht inzetten van middelen voort te zetten.</p>
<p>T.01.1 - Onderzoek en innovatie: Het bestaan van een nationale of regionale slimme specialisatiestrategie, in lijn met het Nationaal Hervormingsprogramma, om krediet te leveren aan particuliere onderzoeks- en innovatiekosten, die voldoen</p>	<p>2 - is gebaseerd op een SWOT-analyse of soortgelijke analyse om de middelen te concentreren op een beperkt aantal prioriteiten voor onderzoek en innovatie;</p>	<p>Nee</p>	<p>Regionaal Plan voor de innovatie up-to-date</p>	

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
aan de kenmerken van goed presterende nationale of regionale O&I-systemen.				
T.01.1 - Onderzoek en innovatie: Het bestaan van een nationale of regionale slimme specialisatiestrategie, in lijn met het Nationaal Hervormingsprogramma, om krediet te leveren aan particuliere onderzoeks- en innovatiekosten, die voldoen aan de kenmerken van goed presterende nationale of regionale O&I-systemen.	3 - maatregelen schetst om particuliere OTO-investeringen te stimuleren;	Ja	Regionaal Plan voor de innovatie up-to-date	
T.01.1 - Onderzoek en innovatie: Het bestaan van een nationale of regionale slimme specialisatiestrategie, in lijn met het Nationaal Hervormingsprogramma, om krediet te leveren aan particuliere onderzoeks- en innovatiekosten, die voldoen aan de kenmerken van goed presterende nationale of regionale O&I-systemen.	4 - een bewakingssysteem bevat.	Nee	Regionaal Plan voor de innovatie up-to-date	Er werd een overzicht met de O&O-indicatoren uitgewerkt
T.01.1 - Onderzoek en innovatie: Het bestaan van een nationale of regionale slimme specialisatiestrategie, in lijn met het Nationaal	5 - Er is een kader goedgekeurd waarin beschikbare budgettaire middelen voor onderzoek en innovatie wordt geschetst.	Nee	Regionaal Plan voor de innovatie up-to-date	Het begrotingskader wordt jaarlijks voorbereid; het Gewest voorziet een toename van de uitgaven voor O&O voor de komende jaren

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
Hervormingsprogramma, om krediet te leveren aan particuliere onderzoeks- en innovatiekosten, die voldoen aan de kenmerken van goed presterende nationale of regionale O&I-systemen.				
T.03.1 - Er zijn specifieke maatregelen uitgevoerd om de bevordering van ondernemerschap te onderbouwen, rekening houdend met de Small Business Act (SBA).	1 - De specifieke acties zijn: er zijn maatregelen ingevoerd ter vermindering van de tijd en kosten bij het opzetten van een bedrijf, rekening houdend met de doelstellingen van de SBA;	Ja	De Brusselse Regering (2014-2019) heeft in haar gewestelijke beleidsverklaring, << de goedkeuring (...) [van een] Small Business Act over (...) de goedkeuring van de relaties tussen de overheid en de KMO / micro-ondernemingen >>. De Regering zal begin 2015 een brede raadpleging organiseren om deze SBA op te stellen. Het project (en zijn implicaties) wordt in april 2015 voorgelegd aan het Brussels Comité voor Economisch en Sociaal Overleg (BCESO) met het oog op een goedkeuring voor de zomer 2015.	
T.03.1 - Er zijn specifieke maatregelen uitgevoerd om de bevordering van ondernemerschap te onderbouwen, rekening houdend met de Small Business Act (SBA).	2 - De specifieke acties zijn: er zijn maatregelen ingevoerd met ter vermindering van de tijd die nodig is voor het verkrijgen van licenties en vergunningen voor het opzetten en uitvoeren van de specifieke activiteit van een onderneming, rekening houdend met de doelstellingen van de SBA;	Ja	Studie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om de nodige termijnen voor het verkrijgen van bouw- en milieuvergunningen te verkorten	Om de nodige termijnen voor het verkrijgen van bouw- en milieuvergunningen te verkorten heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een studie laten uitvoeren gebaseerd op het Standard Cost Model concept. Het eindrapport werd begin 2014 opgemaakt. Op basis van die studie zal een uitvoeringsplan worden aangenomen om de nodige termijnen voor het

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
				verkrijgen van bouw- en milieuvergunningen te verkorten.
T.03.1 - Er zijn specifieke maatregelen uitgevoerd om de bevordering van ondernemerschap te onderbouwen, rekening houdend met de Small Business Act (SBA).	3 - De specifieke acties zijn: er bestaat een mechanisme om de uitvoering van de ingevoerde SBA-maatregelen te controleren en de gevolgen voor kmo's te beoordelen.	Ja	SBA-plan van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Zodra het Brusselse SBA-plan officieel zal zijn, zal een jaarverslag worden opgemaakt om de voortgang en het succes van de in de loop van het jaar getroffen maatregelen te evalueren.
T.04.1 - Er zijn maatregelen genomen om kosteneffectieve verbeteringen van efficiëntie bij eindgebruik van energie en kosteneffectieve investeringen in energie-efficiëntie bij de bouw of renovatie van gebouwen te bevorderen.	1 - De specifieke acties zijn: er bestaan maatregelen om te zorgen voor minimumeisen met betrekking tot de energieprestaties van gebouwen, in overeenstemming met artikelen 3, 4 en 5 van Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad;	Nee	zie juridische referenties in de uitleg.	<p>Besluit van de Brussels Hoofdstedelijke Regering van 21 december 2007 tot bepaling van de eisen op het vlak van energieprestatie en binnenluchtkwaliteit van de gebouwen (zoals gewijzigd door de besluiten van 5 mei 2011 en 21 februari 2013);</p> <p>Besluit van de Brussels Hoofdstedelijke Regering van 3 juni 2010 met betrekking tot de EPB - eisen die van toepassing zijn op verwarmingssystemen voor gebouwen bij hun installatie en tijdens hun exploitatie (zoals gewijzigd door het besluit van 19 januari 2012);</p> <p>Besluit van de Brussels Hoofdstedelijke Regering van 15 december 2011 betreffende het onderhoud en het nazicht van klimatisatiesystemen en de</p>

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
				<p>EPB-vereisten die erop van toepassing zijn tijdens de installatie en tijdens het gebruik.</p> <p>Een aanvullend antwoord wordt meegegeven in referentie [1].</p> <p>[1]: Referentie in de bijlage "OP Referenties"</p>
<p>T.04.1 - Er zijn maatregelen genomen om kosteneffectieve verbeteringen van efficiëntie bij eindgebruik van energie en kosteneffectieve investeringen in energie-efficiëntie bij de bouw of renovatie van gebouwen te bevorderen.</p>	<p>2 - De acties zijn: maatregelen die nodig zijn om een systeem van certificering van de energieprestaties van gebouwen op te zetten, in overeenstemming met artikel 11 van Richtlijn 2010/31/EU;</p>	<p>Nee</p>	<p>Het certificatiesysteem is ingevoerd via de ordonnantie van 7 juni 2007 betreffende de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen / de ordonnantie van 02.05.2013 betreffende het Brussels wetboek van Lucht, Klimaat en Energiebeheer en hun uitvoeringsbesluiten.</p> <p>Het EPB-certificaat verwijst rechtstreeks naar de site van het BIM waarop de gedetailleerde informatie gevonden kan worden</p>	
<p>T.04.1 - Er zijn maatregelen genomen om kosteneffectieve verbeteringen van efficiëntie bij eindgebruik van energie en kosteneffectieve</p>	<p>3 - De acties zijn: maatregelen om te zorgen voor strategische planning van energie-efficiëntie, in overeenstemming met artikel 3 van Richtlijn 2012/27/EU van</p>	<p>Ja</p>	<p>Elke Belgische regio heeft zicht ertoe verbonden de indicatieve doelstelling van energiezuinigheid te respecteren.</p>	<p>Actieplannen voor Energie-Efficiëntie Vrijmaken van investeringen voor de renovatie van residentiële en commerciële gebouwen: energiepremies, Brusselse groene lening,</p>

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
investeringen in energie-efficiëntie bij de bouw of renovatie van gebouwen te bevorderen.	het Europees Parlement en de Raad;		Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest behelst de doelstelling een uiteindelijke energiebesparing van 2199 GWh voor 2016. Het Gewest beschikt tevens over een Actieplan voor Energie-Efficiëntie.	bestaande gewestelijke/gemeentelijke budgetten voor de renovatie van de openbare gebouwen, facilitatoren, Energiehuis + lopende projecten (verplicht PLAGE, uitbreiding PVB, ...)
T.04.1 - Er zijn maatregelen genomen om kosteneffectieve verbeteringen van efficiëntie bij eindgebruik van energie en kosteneffectieve investeringen in energie-efficiëntie bij de bouw of renovatie van gebouwen te bevorderen.	4 - De acties zijn: maatregelen in overeenstemming met artikel 13 van Richtlijn 2006/32/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende energie-efficiëntie en energiediensten, om te zorgen voor de levering van individuele meters aan eindafnemers, voor zover dit technisch mogelijk is, en financieel redelijk en in verhouding tot de potentiële energiebesparingen.	Ja	<ul style="list-style-type: none"> - GAS: Ordonnantie van 20 juli 2011, artikel 36. - ELEKTRICITEIT: Ordonnantie van 20 juli 2011, artikel 37. - Teller: art.2, 21° van de ord. ELEK / art.3, 20° van de ord. GAS - Woningen voor particulieren, artikel 5, §6 van het Besluit van 4 september 2003 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat de elementaire vereisten bepaalt inzake veiligheid, hygiëne en uitrustingen van de woningen 	

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
T.04.3 - Er zijn maatregelen genomen om de productie en distributie van hernieuwbare energiebronnen te bevorderen.	1 - Transparante steunregelingen, voorrang bij netwerktoegang of gegarandeerde toegang en voorrang bij verzending, evenals standaardregels met betrekking tot het dragen en delen van de kosten van technische aanpassingen - regels die openbaar zijn gemaakt - zijn aanwezig in overeenstemming met artikel 14, lid 1, artikel 16, lid 2, en 16, lid 3, van Richtlijn 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad.	Ja	zie juridische referenties in de uitleg	<ul style="list-style-type: none"> - bestaan van het mechanisme van de groenestroomcertificaten wettelijk vastgelegd (+ mechanisme van afkoop via OSP ten laste van de regionale transmissienetbeheerder) => ordonnantie elektriciteit - gegarandeerde toegang tot het distributienet voor de ER (onder voorbehoud van de technische elementen voorzien in het technisch reglement) => ordonnantie en technisch reglement - het beheer van de aanbesteding komt Elia toe, niet Sibelga - de regels betreffende de kosten, enz. zijn opgenomen in het technisch reglement, dat goedgekeurd is door de Regering van het BHG en beschikbaar is op de website van de netwerkbeheerder
T.04.3 - Er zijn maatregelen genomen om de productie en distributie van hernieuwbare energiebronnen te bevorderen.	2 - Een lidstaat heeft een nationaal actieplan voor hernieuwbare energie aangenomen dat in overeenstemming is met artikel 4 van Richtlijn 2009/28/EG.	Ja	Nationaal actieplan inzake hernieuwbare energieën	
T.09.1 - Het bestaan en de uitvoering van een nationaal strategisch beleidskader voor armoedebestrijding, gericht op de actieve inclusie van personen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten,	1 - Er bestaat een nationaal strategisch beleidskader voor armoedebestrijding, gericht op actieve inclusie, dat:	Ja	Nationaal actieplan inclusie Tweede federaal plan Armoedebestrijding	

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
in het licht van de richtsnoeren voor werkgelegenheid.				
T.09.1 - Het bestaan en de uitvoering van een nationaal strategisch beleidskader voor armoedebestrijding, gericht op de actieve inclusie van personen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten, in het licht van de richtsnoeren voor werkgelegenheid.	2 - voldoende wetenschappelijke basis geeft om het beleid voor armoedebestrijding uit te werken en toezicht te houden op de ontwikkeling;	Ja	<p>Nationaal actieplan inclusie</p> <p>Tweede federaal plan Armoedebestrijding</p> <p>Interfederale armoedebarmometer</p>	<p>De interfederale barometer kan online geraadpleegd worden: http://barometer.mis.be/fr/.</p> <p>In het federaal plan Armoedebestrijding zijn de analyse en definitie van het armoedebestrijdingsbeleid gebaseerd op een reeks indicatoren van de strategie Europa 2020.</p> <p>Bovendien voorziet het plan in de ontwikkeling van een coherent, dynamisch en geïntegreerd controle-instrument. Er is hiervoor een actie van het plan voorzien (Actie 12).</p> <p>Tot slot is het plan opgetrokken rond zes strategische doelstellingen: voor iedereen sociale bescherming verzekeren, de vermindering van kinderarmoede, de toegang tot de arbeidsmarkt, huisvesting voor iedereen, het recht op gezondheidszorg garanderen voor iedereen, en een betere toegang tot overheidsdiensten voor de meest kwetsbare bevolkingsgroepen.</p>

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
<p>T.09.1 - Het bestaan en de uitvoering van een nationaal strategisch beleidskader voor armoedebestrijding, gericht op de actieve inclusie van personen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten, in het licht van de richtsnoeren voor werkgelegenheid.</p>	<p>3 - maatregelen bevat ter ondersteuning van de verwezenlijking van de doelstelling voor nationale armoede en sociale uitsluiting (zoals gedefinieerd in het nationaal hervormingsprogramma), waaronder het bevorderen van duurzame en kwalitatief hoogwaardige werkgelegenheid voor mensen met het hoogste risico op sociale uitsluiting, met inbegrip van mensen uit gemarginaliseerde gemeenschappen;</p>	<p>Ja</p>	<p>Nationaal plan voor sociale inclusie</p> <p>Tweede federaal plan Armoedebestrijding</p>	<p>Om een zo hoog mogelijke samenhang met deze Europese context te garanderen, zijn de strategische doelstellingen van het federaal plan armoedebestrijding gebaseerd op de uitdagingen van het NHP en de NSR. Een goede opvolging en een goede uitvoering van het federaal plan Armoedebestrijding zijn essentieel voor de naleving van de Belgische engagementen ten opzichte van Europa inzake armoede en sociale uitsluiting.</p> <p>Het plan bevat een strategische doelstelling: de toegang tot de arbeidsmarkt door sociale en professionele activering alsook een strategische doelstelling: openbare diensten die voor iedereen toegankelijk zijn. Deze strategische doelstellingen vertalen zich in operationele doelstellingen die op hun beurt vertaald worden in acties. Bovendien bestaat er een werkgroep "Roms" in het kader van de interministeriële conferentie "Integratie in de samenleving".</p> <p>In zijn eerste NHP (2011) heeft België zich geëngageerd om tegen 2020 minstens 380.000 mensen uit de armoede te halen [2].</p> <p>2. Referentie in de bijlage "OP Referenties"</p>

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
<p>T.09.1 - Het bestaan en de uitvoering van een nationaal strategisch beleidskader voor armoedebestrijding, gericht op de actieve inclusie van personen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten, in het licht van de richtsnoeren voor werkgelegenheid.</p>	<p>4 - belanghebbenden betreft bij de bestrijding van armoede;</p>	<p>Ja</p>	<p>Tweede federaal plan Armoedebestrijding</p>	<p>Rekening houdend met de gefederaliseerde structuur van het land, is een actieve samenwerking en een coördinatie tussen de federale overheden, de gemeenschappen, de gewesten en de lokale besturen erg belangrijk, wat zich vertaald heeft in een Samenwerkingsovereenkomst om het armoedebestrijdingsbeleid te bestendigen en in een interministeriële conferentie (bevoegde ministers uit de verschillende regeringen) ter bevordering van de integratie in de samenleving.</p> <p>Het overleg en de dialoog tussen de verenigingen waar armen een stem hebben en politieke verantwoordelijken, ambtenaren en onderzoekers werden eveneens structureel verankerd, meer bepaald in het steunpunt tot bestrijding van de armoede, de bestaansonzekerheid en de sociale uitsluiting (die in het tweejaarlijks verslag de conclusies, analyses en aanbevelingen gebaseerd op deze dialoog bekendmaakt).</p>
<p>T.09.1 - Het bestaan en de uitvoering van een nationaal strategisch beleidskader voor armoedebestrijding, gericht op de actieve inclusie van personen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten, in het licht van de richtsnoeren voor werkgelegenheid.</p>	<p>5 - afhankelijk van de geïdentificeerde behoeften, maatregelen bevat voor de overgang van institutionele naar zorg op lokaal niveau;</p>	<p>Ja</p>	<p>Tweede federaal plan Armoedebestrijding</p>	<p>De tenlasteneming van personen die uitgesloten worden of dreigen uitgesloten te worden streeft naar een nabijheidsbeleid met het oog op het bereiken van een zelfstandigheidsgraad die hen toelaat om zelfstandig te leven.</p> <p>Meerdere Doelstellingen houden verband met deze doelstelling. Bijvoorbeeld:</p>

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
				<p>Kinderen de kans geven om op te groeien in gezinnen die toegang hebben tot adequate bestaansmiddelen.</p> <p>De deelname van kinderen aan maatschappelijke, civiele, recreatieve en sportieve activiteiten en het recht van kinderen om gehoord te worden bevorderen. De OCMW's aanmoedigen om acties te ondernemen op het vlak van sociale activering door mensen niet geïntegreerd zijn in de arbeidsmarkt aan te zetten tot een nuttige deelname aan de samenleving.</p> <p>De OCMW's ondersteunen en aanmoedigen om een professioneel activeringsbeleid te voeren in samenwerking met verschillende spelers.</p>
<p>T.09.1 - Het bestaan en de uitvoering van een nationaal strategisch beleidskader voor armoedebestrijding, gericht op de actieve inclusie van personen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten, in het licht van de richtsnoeren voor werkgelegenheid.</p>	<p>6 - Desgevraagd en indien gerechtvaardigd, zullen de belanghebbenden worden ondersteund bij het indienen van projectaanvragen en bij de uitvoering en het beheer van de gekozen projecten.</p>	<p>Ja</p>	<p>Tweede federaal plan Armoedebestrijding</p>	<p>De verschillende plannen zijn gebaseerd op deze samenwerkingsaanpak met alle spelers uit de sociale sector. Zo is de tweede titel van het federaal plan gewijd aan de coördinatie en communicatie. Actie 3 bijvoorbeeld stelt dat "De Staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding zal, binnen het kader van haar budget, het partnerschap met de actoren in armoedebestrijding versterken om de participatie van alle stakeholders aan de beleidsvoorbereiding, -opvolging, -</p>

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
				evaluatie en -bijsturing op een structurele manier te garanderen".
G.1 - Het bestaan van de administratieve capaciteit voor de uitvoering en toepassing van de anti-discriminatie wetgeving van de Unie en beleid op het gebied van ESI-fondsen.	1 - Regelingen in overeenstemming met het institutionele en juridische kader van de lidstaten voor de betrokkenheid van de instanties die verantwoordelijk zijn voor de bevordering van gelijke behandeling van alle personen bij de voorbereiding en uitvoering van programma's, waaronder het verstrekken van advies over de gelijkheid in ESI-fondsgerelateerde activiteiten.	Ja	<p>Gelijke kansen te Brussel www.gelijkekansenbrussel.irisnet.be</p> <p>Ordonnantie van 4 september 2008 ter bevordering van diversiteit en ter bestrijding van discriminatie in het Brussels gewestelijk openbaar ambt.</p> <p>Ordonnantie van 4 september 2008 betreffende de strijd tegen discriminatie en de gelijke behandeling op het vlak van tewerkstelling.</p> <p>Ordonnantie van 19 maart 2009 tot wijziging van de ordonnantie van 17 juli 2003 houdende de Brusselse Huisvestingcode.</p>	De Cel "gelijke kansen" van de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel verwezenlijkt acties rond sensibilisatie, voorlichting en communicatie en bevordert het beginsel van de non-discriminatie, de diversiteit en de gelijkheid tussen mannen en vrouwen. De Cel voert ten opzichte van de Brusselse inwoners ook een beleid dat gebaseerd is op non-discriminerend gedrag en gelijkheid van kansen, waarbij specifieke aandacht wordt geschonken aan een aantal kwetsbare groepen: mannen en vrouwen, personen met een handicap, mensen van buitenlandse afkomst en holebi's (homo's, lesbiennes en biseksuelen).

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
G.1 - Het bestaan van de administratieve capaciteit voor de uitvoering en toepassing van de antidiscriminatiewetgeving van de Unie en beleid op het gebied van ESI-fondsen.	2 - Regelingen voor de opleiding van het personeel van de instanties die betrokken zijn bij het beheer en de controle van de ESI-fondsen, op het gebied van antidiscriminatiewetgeving en -beleid in de Unie.	Ja	<p>Er zullen informatie- en opleidingssessies worden georganiseerd voor de autoriteiten die de ESI-fondsen mee beheren en controleren. Dit thema zal tijdens deze sessies aan bod komen.</p> <p>Bovendien bestaat er een Samenwerkingsprotocol met het Centrum voor gelijke kansen en racismebestrijding.</p>	<p>De besturen van de beheers- en certificeringsoverheden hebben toegang tot de opleidingscatalogus van de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel die ieder jaar een of meerdere opleidingen voorstelt over gelijke kansen en non-discriminatieproblematiek. De problematieken met betrekking tot gender, seksuele geartheid of handicap maken integraal deel uit van de tijdens die opleidingen behandelde onderwerpen.</p> <p>Aanvullend organiseert de GOB meerdere malen per jaar "middagen van de gelijkheid" die medewerkers in contact brengen met concrete situaties over deze onderwerpen (door telkens een van de kwesties uit te diepen).</p>
G.2 - Het bestaan van de administratieve capaciteit voor de uitvoering en toepassing van de wetgeving inzake gendergelijkheid van de Unie en beleid op het gebied van ESI-fondsen.	1 - Regelingen in overeenstemming met het institutionele en juridische kader van de lidstaten voor de betrokkenheid van de instanties die verantwoordelijk zijn voor gendergelijkheid bij de voorbereiding en uitvoering van programma's, waaronder het verstrekken van advies over de gelijkheid in ESI-fondsgelateerde activiteiten.	Ja	<p>In het Regeerakkoord 2009-2014 bevestigde de Brusselse regering haar wens om de genderdimensie te integreren in alle bevoegdheden. Het Gewest wil daarmee de gelijkheid tussen vrouwen en mannen verbeteren.</p> <p>In september 2010 heeft de Brusselse regering een voorontwerp van ordonnantie goedgekeurd om de</p>	<p>Gelijke kansen te Brussel www.gelijkekansenbrussel.irisnet.be</p> <p>De Cel "gelijke kansen" van de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel verwezenlijkt acties rond sensibilisatie, voorlichting en communicatie en bevordert het beginsel van de non-discriminatie, de diversiteit en de gelijkheid tussen mannen en vrouwen. De Cel voert ten opzichte van de Brusselse inwoners ook een beleid dat gebaseerd is op non-discriminerend gedrag en gelijkheid van</p>

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
			<p>integratie van de gendergelijkheid in de beleidslijnen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op te nemen. Het advies van de Raad van State over dit voorontwerp is gevraagd.</p>	<p>kansen, waarbij specifieke aandacht wordt geschonken aan een aantal kwetsbare groepen: mannen en vrouwen, personen met een handicap, mensen van buitenlandse afkomst en holebi's (homo's, lesbiennes en biseksuelen).</p> <p>De Brusselse Adviesraad voor de Gelijkheid tussen Vrouwen en Mannen, opgericht door de ordonnantie van 22 maart 2012.</p> <p>De belangrijkste taak van de Raad voor Gelijkheid tussen Vrouwen en Mannen is adviezen formuleren, hetzij op vraag van de regering en het parlement, hetzij op eigen initiatief.</p>
<p>G.2 - Het bestaan van de administratieve capaciteit voor de uitvoering en toepassing van de wetgeving inzake gendergelijkheid van de Unie en beleid op het gebied van ESI-fondsen.</p>	<p>2 - Regelingen voor de opleiding van het personeel van de instanties die betrokken zijn bij het beheer en de controle van de ESI-fondsen, op het gebied van wetgeving en beleid van de Unie voor gendergelijkheid en gendermainstreaming.</p>	<p>Ja</p>	<p>Er zullen informatie- en opleidingssessies worden georganiseerd voor de autoriteiten die de ESI-fondsen mee beheren en controleren. Dit thema zal tijdens deze sessies aan bod komen.</p>	<p>Het antwoord op criterium 2 van voorwaarde G1 omvat eveneens elementen m.b.t. het antwoord op dit criterium voor voorwaarde G2.</p>
<p>G.3 - Het bestaan van de administratieve capaciteit voor de uitvoering en toepassing van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD) op het gebied van</p>	<p>1 - Regelingen in overeenstemming met het institutionele en juridische kader van de lidstaten voor de raadpleging en betrokkenheid van de instanties die belast zijn met de bescherming van de</p>	<p>Ja</p>	<p>Ordonnantie van 4 september 2008 ter bevordering van diversiteit en ter bestrijding van discriminatie in het Brussels gewestelijk openbaar ambt.</p>	<p>Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft de Europese richtlijnen inzake het non-discriminatiebeginsel op grond van handicap omgezet.</p>

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
ESI-fondsen in overeenstemming met Besluit van de Raad 2010/48/EG.	rechten van personen met een handicap of representatieve organisaties van personen met een handicap en andere belanghebbenden, bij de voorbereiding en uitvoering van programma's.		<p>Ordonnantie van 4 september 2008 betreffende de strijd tegen discriminatie en de gelijke behandeling op het vlak van tewerkstelling.</p> <p>Ordonnantie van 19 maart 2009 tot wijziging van de ordonnantie van 17 juli 2003 houdende de Brusselse Huisvestingcode.</p>	<p>Er zijn verschillende ordonnanties goedgekeurd inzake diverse bevoegdheden van het Gewest (zie hiernaast).</p> <p>Gelijke kansen te Brussel www.gelijkekansenbrussel.irisnet.be</p> <p>De Cel "gelijke kansen" van de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel verwezenlijkt acties rond sensibilisatie, voorlichting en communicatie en bevordert het beginsel van de non-discriminatie, de diversiteit en de gelijkheid tussen mannen en vrouwen. De Cel voert ten opzichte van de Brusselse inwoners ook een beleid dat gebaseerd is op non-discriminerend gedrag en gelijkheid van kansen, waarbij specifieke aandacht wordt geschonken aan een aantal kwetsbare groepen: mannen en vrouwen, personen met een handicap, mensen van buitenlandse afkomst en holebi's (homo's, lesbiennes en biseksuelen).</p>
G.3 - Het bestaan van de administratieve capaciteit voor de uitvoering en toepassing van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap	2 - Regelingen voor de opleiding van het personeel van de autoriteiten die betrokken zijn bij het beheer en de controle van de ESI-fondsen op het gebied van het toepasselijke nationale	Ja	Er zullen informatie- en opleidingssessies worden georganiseerd voor de autoriteiten die de ESI-fondsen	Het antwoord op criterium 2 van voorwaarde G1 omvat eveneens elementen m.b.t. het antwoord op dit criterium voor voorwaarde G2.

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
(UNCRPD) op het gebied van ESI-fondsen in overeenstemming met Besluit van de Raad 2010/48/EG.	en EU-recht en -beleid voor arbeidsongeschiktheid, met inbegrip van de toegankelijkheid en de praktische toepassing van de UNCRPD, zoals weerspiegeld in de Unie en de nationale wetgeving, in voorkomend geval.		mee beheren en controleren. Dit thema zal tijdens deze sessies aan bod komen.	
G.3 - Het bestaan van de administratieve capaciteit voor de uitvoering en toepassing van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD) op het gebied van ESI-fondsen in overeenstemming met Besluit van de Raad 2010/48/EG.	3 - Regelingen ter waarborging van toezicht op de uitvoering van artikel 9 van de UNCRPD in verband met de ESI-fondsen, bij de voorbereiding en uitvoering van de programma's.	Ja	zie G3.1 en G3.2	
G.4 - Het bestaan van regelingen voor de doelmatige toepassing van de EU-wetgeving inzake overheidsopdrachten op het gebied van ESI-fondsen.	1 - Regelingen voor de doelmatige toepassing van de EU-regels voor overheidsopdrachten via de geëigende mechanismen.	Ja	De richtlijnen werden wel degelijk omgezet in Belgisch recht en zijn van toepassing (zie toelichting).	<ul style="list-style-type: none"> •De wet van 15 juni 2006 betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten. Deze wet omvat trouwens elementen voor de overheidsopdrachten onder de EU-drempel. •De wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten, ook wel "bezwaarwet" genoemd. •Het koninklijk besluit van 15 juli 2011 betreffende de plaatsing van

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
				<p>overheidsopdrachten in de klassieke sectoren.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Het koninklijk besluit van 15 juli 2011 betreffende de plaatsing van overheidsopdrachten in de klassieke sectoren. •Het koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken. •De wet van 13 augustus 2011 inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied. <ul style="list-style-type: none"> • Koninklijk besluit van 3 april 2013 <p>http://16procurement.be/fr/content/legislation</p>
G.4 - Het bestaan van regelingen voor de doelmatige toepassing van de EU-wetgeving inzake overheidsopdrachten op het gebied van ESI-fondsen.	2 - Regelingen die voor transparante aanbestedingsprocedures zorgen.	Ja	<p>Overheidsopdrachten worden systematisch gecontroleerd door functioneel bevoegde diensten, op basis van checklists.</p> <p>Bij niet-naleving van regels die van toepassing zijn op overheidsopdrachten,</p>	<p>De beheersautoriteit waakt erover om het foutengehalte ter zake te verminderen door verschillende verbeteringen te volgen die worden opgelijst in de beschrijving van de SD technische bijstand.</p> <p>De nationale regels voor subsidieerbaarheid van uitgaven voorzien overigens dat zowel de Europese als de nationale regelgeving moet</p>

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
			worden financiële correcties toegepast in functie van de ernst van de geconstateerde onregelmatigheden (met verwijzing naar het door de Commissie verspreide rooster).	<p>worden nageleefd (met inbegrip van het naleven van de regels die van toepassing zijn onder de EU-drempelwaarde).</p> <p>De beheersautoriteit heeft de kandidaat-begunstigden via een oriënteringsnota over overheidsopdrachten geïnformeerd over het wettelijk kader dat van toepassing is. Rekening houdend met de schaal van het programma en met de middelen die gewijd zijn de technische bijstand, acht de beheersoverheid zichzelf echter niet in staat om een ex ante onderzoek uit te voeren van de procedures voor overheidsopdrachten.</p> <p>De mogelijkheid van een gebruik van elektronische procedures voor overheidsopdrachten werd wel degelijk ingevoerd in het wettelijk en reglementair kader en uitvoering ervan is effectief via de platformen voor e-tendering en e-melding.</p>
G.4 - Het bestaan van regelingen voor de doelmatige toepassing van de EU-wetgeving inzake overheidsopdrachten op het gebied van ESI-fondsen.	3 - Regelingen voor opleiding en informatieverspreiding ten behoeve van personeel dat bij de tenuitvoerlegging van de ESI-fondsen betrokken is.	Ja	Er worden informatie- en opleidingssessies ingericht voor het personeel dat tussenkomt in de uitvoering van de ESI fondsen. Dit thema zal tijdens deze sessies aan bod komen.	De kennis van de reglementering van overheidsopdrachten door de beheers- en certificeringsoverheden wordt uitgediept via verschillende opleidingsmodules over deze vraag in functie van het startniveau van de medewerker en van de

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
				<p>vaardigheden die aan het einde van de opleiding verwacht worden. Deze opleidingen maken integraal deel uit van de opleidingscatalogus van de medewerkers van de betrokken besturen en zijn ieder jaar beschikbaar.</p> <p>De catalogus bevat vijf opleidingsmodules:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Overheidsopdrachten I: Basisprincipes - Overheidsopdrachten II: Algemene opleiding - Overheidsopdrachten III: Praktische cases - Overheidsopdrachten IV: Interne procedures - Overheidsopdrachten V: Opleiding voor medewerkers die opdrachten valideren.
G.4 - Het bestaan van regelingen voor de doelmatige toepassing van de EU-wetgeving inzake overheidsopdrachten op het gebied van ESI-fondsen.	4 - Regelingen om de administratieve capaciteit voor de tenuitvoerlegging en toepassing van de regels van de Unie inzake overheidsopdrachten te waarborgen.	Ja	De informatie met betrekking tot overheidsopdrachten is naargelang het geval via verschillende informatiekkanalen beschikbaar voor het personeel dat tussenkomt in de uitvoering van de fondsen: websites, proceduregidsen, informatiesessies, opleidingssessies standaarddocumenten enz.	

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
G.5 - Het bestaan van regelingen voor de doelmatige toepassing van de regels van de Unie voor overheidssteun op het gebied van ESI-fondsen.	1 - Regelingen voor de doelmatige toepassing van de staatssteunregels van de Unie.	Ja	<p>De huidige wetgeving van de Unie inzake staatssteun wordt al toegepast voor wat betreft de structurele fondsen.</p> <p>De nieuwe bepalingen op het vlak van staatssteun worden ook onmiddellijk omgezet in Belgisch recht.</p>	<p>De beheersautoriteit voert een screening uit van alle projecten opdat de reglementering over staatssteun nageleefd zou worden.</p> <p>Daarnaast verzekert elke Gewestminister de verantwoordelijkheid voor de steun aan bedrijven waar hij bevoegd voor is. Iedere subsidiërende entiteit dient zo de reglementering voor staatsteun en in het bijzonder het arrest Deggenhof en de regels inzake cumul correct toe te passen.</p>
G.5 - Het bestaan van regelingen voor de doelmatige toepassing van de regels van de Unie voor overheidssteun op het gebied van ESI-fondsen.	2 - Regelingen voor opleiding en informatieverspreiding ten behoeve van personeel dat bij de tenuitvoerlegging van de ESI-fondsen betrokken is.	Ja	Er worden informatie- en opleidingssessies ingericht voor het personeel dat tussenkomt in de uitvoering van de fondsen. In het bijzonder het thema van de nieuwe regels die van toepassing zijn inzake staatssteun komt erin aan bod.	<p>Het personeel van de bestuursoverheden van het OP heeft toegang tot diverse externe opleidingen, op het vlak van met name reglementering over staatssteun (permanente opleiding en actualisering van de wetgeving).</p> <p>Er wordt binnen de BO een referentiepersoon aangesteld die erop toeziet dat hij de permanente opleiding ter zake krijgt en die (in functie van de jaarlijks geëvalueerde behoeften) voorstelt om opleidingen aan te bieden over staatssteun in functie van de evolutie van de regelgeving en in functie van de behoeften van het team (bv. aanwerving van nieuwe medewerkers).</p> <p>Het Gewest heeft (via een thematische oriënteringsnota en specifieke informatie tijdens de</p>

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
				informatieseminaries) kandidaten over het algemene kader geïnformeerd inzake staatssteun en waakt erover, bij de selectie, om de operatoren uitdrukkelijk te wijzen op het belang van de naleving van de ter zake toepasselijke regels, en om de kosten verbonden aan de opleidingen over deze materie voor het personeel gelast met die projecten, subsidieerbaar te maken.
G.5 - Het bestaan van regelingen voor de doelmatige toepassing van de regels van de Unie voor overheidssteun op het gebied van ESI-fondsen.	3 - Regelingen om de administratieve capaciteit voor de tenuitvoerlegging en toepassing van de regels van de Unie inzake staatssteun te waarborgen.	Ja	<p>-Expertise beschikbaar voor de verspreiding van informatie, specifieke bijstand;</p> <p>-Procedurehandleidingen en checklists voor de dossierbehandelaars;</p> <p>-Systematisch informeren van de personeelsleden die betrokken zijn bij het beheer van de Fondsen over de toepasselijke bepalingen inzake Staatssteun tijdens de vergaderingen van de werkgroepen, ...</p>	<p>Alle Brusselse openbare entiteiten die steun toekennen aan bedrijven worden gesensibiliseerd voor het belang van staatssteun en worden op de hoogte gehouden van de evolutie van de wetgeving.</p> <p>De technische bijstand wordt in eerste instantie op gewestelijk niveau verstrekt. Bij twijfel aarzelen de experts van de drie gewesten niet om overleg te plegen rond bijzonder complexe dossiers. Bovendien zal de technische assistentie benut kunnen worden voor extern juridisch advies bij complexere vragen.</p>
G.6 - Het bestaan van regelingen voor de doelmatige toepassing van de EU-	1 - Regelingen voor de doelmatige toepassing van Richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad	Ja	Brussels Gewest:	Wat de omzettingwetgeving betreft: Wetgevende controle door de afdeling Wetgeving van de Raad van State; opvolging van de omzettingkalenders

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
milieuwetgeving met betrekking tot MEB en SMB.	(MEB) en van Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad (SMEB).		<p>- Ordonnantie van 18 maart 2004 betreffende de milieueffectenbeoordeling van bepaalde plannen en programma's</p> <p>- Het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO), bijlage C waarin de inhoud van het rapport over de milieueffecten van de plannen wordt gedefinieerd.</p>	<p>door de Cel "Europese coördinatie" van het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest</p> <p>Wat de toepassing en controle betreft: Leefmilieu-Brussel: Afdeling "Vergunningen en Partnerschappen"; Afdeling "Milieupolitie"</p> <p>Wat de kwaliteit van de informatie betreft: Een college van deskundigen van verschillende gewestelijke en lokale overheden (samengesteld als "begeleidingscomité" voor de MES-studie") stelt een lastenboek van de MES op dat ter openbaar onderzoek en ter officieel advies wordt voorgelegd aan de betrokken overheden.</p> <p>Toegang tot Justitie: er kan een beroep bij het Milieucollege worden ingesteld door elk lid van het publiek (met inbegrip van de NGO's)</p>
G.6 - Het bestaan van regelingen voor de doelmatige toepassing van de EU-milieuwetgeving met betrekking tot MEB en SMB.	2 - Regelingen voor opleiding en informatieverspreiding ten behoeve van personeel dat bij de tenuitvoerlegging van de MEB- en SMEB-richtlijnen betrokken is.	Ja	<p>Er zullen informatiesessies worden georganiseerd voor het personeel dat betrokken is bij de toepassing van de richtlijnen betreffende de MES en de SME. Dit thema zal tijdens deze sessies aan bod komen.</p> <p>In het kader van de interne opleiding zullen er specifieke informatiesessies</p>	De personeelsleden van de administraties van de autoriteiten van het OP hebben toegang tot externe opleidingne inzake milieuregelgeving (doorlopende opleidingen en bijwerking van de wetgeving).

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
			worden voorzien voor de betrokken ambtenaren.	
G.6 - Het bestaan van regelingen voor de doelmatige toepassing van de EU-milieuwetgeving met betrekking tot MEB en SMB.	3 - Regelingen om een toereikende administratieve capaciteit te waarborgen.	Ja	<p>Aanwezigheid van gespecialiseerde structuren binnen de administratie om basisinformatie te verstrekken, de ad-hoc documenten te verifiëren en te verspreiden onder de gewestelijke en lokale overheden.</p> <p>Focal Points binnen de betrokken overheden.</p> <p>Websites.</p> <p>Beschikbare technische bijstand.</p>	<p>De vergunnende overheid beschikt over een hele afdeling die gespecialiseerd is inzake effectenbeoordeling en borg staat voor een goede transversaliteit met de overheden die bevoegd zijn voor ruimtelijke ordening of brandpreventie.</p> <p>Er bestaan geen algemene richtsnoeren inzake de MES. De bevoegde overheid stelt echter richtsnoeren op die specifiek zijn voor elk project, en doet dit op basis van de resultaten van de raadpleging van het publiek en van het advies van een college dat bestaat uit vertegenwoordigers van de verschillende betrokken overheden.</p> <p>De kwaliteit van de experts wordt vooraf gecontroleerd: zij moeten beschikken over een vergunning die door de vergunnende overheid werd afgeleverd.</p>
G.7 - Het bestaan van een statistische basis voor evaluaties om de doeltreffendheid en het effect van de programma's te beoordelen. Het bestaan van een systeem van	1 - Regelingen voor de tijdige verzameling en aggregatie van de statistische gegevens met de volgende elementen: de identificatie van bronnen en mechanismen voor statistische validering.	Ja	Het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA) centraliseert, analyseert en verspreidt tal van statistische gegevens over het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dit alles in	Als Gewestelijke Statistische Overheid, onderschrijft het BISA de code voor goede praktijken van de Europese Statistiek. De meeste van die statistieken zijn afkomstig van gecertificeerde primaire gegevensbronnen. Is dit niet het geval, dan zijn de standaardprocedures

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
<p>resultaatindicatoren, die nodig zijn om de maatregelen die het meest effectief bijdragen aan de gewenste resultaten te selecteren, de vooruitgang naar de resultaten te bewaken en de impact te evalueren.</p>			<p>samenwerking met de verschillende besturen van het ministerie en de gewestelijke organen (Brussel Leefmilieu, MIVB, BGHM, GOMB, Actiris,...) alsook de officiële instanties voor statistiek op federaal en gemeenschappelijk niveau.</p>	<p>voor statistische validering van toepassing. De BISA beschikt bovendien over methodologieën en fiches met metadata voor elk van de ingezamelde statistieken.</p>
<p>G.7 - Het bestaan van een statistische basis voor evaluaties om de doeltreffendheid en het effect van de programma's te beoordelen. Het bestaan van een systeem van resultaatindicatoren, die nodig zijn om de maatregelen die het meest effectief bijdragen aan de gewenste resultaten te selecteren, de vooruitgang naar de resultaten te bewaken en de impact te evalueren.</p>	<p>2 - Regelingen voor de tijdige verzameling en aggregatie van de statistische gegevens met de volgende elementen: regelingen voor publicatie en openbare toegankelijkheid van de geaggregeerde gegevens.</p>	<p>Ja</p>	<p>Het BISA is belast met de bevordering van de statistische en analytische kennis van het Brussels grondgebied.</p>	<p>Het BISA is belast met de bevordering van de statistische en analytische kennis van het Brussels grondgebied. Zijn twee belangrijkste instrumenten om de ingezamelde gegevens ter beschikking te stellen van het publiek zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De website van het BISA (www.bisa.irisnet.be) dat meer bepaald de becijferde gegevens van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aanbiedt, geklasseerd op onderwerp (bevolking, economie, mobiliteit, ruimtelijke ordening en vastgoed, gezondheid, onderwijs, enz.). - De wijkmonitoring - www.wijkmonitoring.irisnet.be - die een selectie van statistieken en indicatoren voorstelt in de vorm

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
				<p>van kaarten of tabellen, op het niveau van de 145 Brusselse wijken.</p> <p>Het BISA publiceert eveneens regelmatig reeksen statistische publicaties (het conjunctuuroverzicht, dat maandelijks verschijnt, de MiniBru, dat jaarlijks verschijnt, en de BRU19 die tweejaarlijks verschijnt).</p> <p>Andere organen leveren en publiceren ook verzamelde gegevens die nuttig zijn voor de beheersautoriteit om evaluaties uit te voeren.</p>
<p>G.7 - Het bestaan van een statistische basis voor evaluaties om de doeltreffendheid en het effect van de programma's te beoordelen. Het bestaan van een systeem van resultaatindicatoren, die nodig zijn om de maatregelen die het meest effectief bijdragen aan de gewenste resultaten te selecteren, de vooruitgang naar de resultaten te bewaken en de impact te evalueren.</p>	<p>3 - Een doeltreffend systeem van resultaatindicatoren, waaronder de selectie van resultaatindicatoren voor elk programma, met informatie over de verantwoording voor de keuze van beleidsinitiatieven die door het programma worden gefinancierd.</p>	<p>Ja</p>	<p>De samenwerking tussen de beheersautoriteit, de politieke overheid en de instituten (BISA, Brussel Leefmilieu, het Agentschap voor territoriale ontwikkeling, het Agentschap voor Innovatie Innoviris, enz.) die de gegevens verzamelen waarmee resultaatindicatoren kunnen worden opgemaakt, heeft het mogelijk gemaakt om resultaatindicatoren te selecteren om de verwachte veranderingen (specifieke doelstellingen) door middel van de door het EFRO programma gefinancierde maatregelen, te meten.</p>	

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
<p>G.7 - Het bestaan van een statistische basis voor evaluaties om de doeltreffendheid en het effect van de programma's te beoordelen. Het bestaan van een systeem van resultaatindicatoren, die nodig zijn om de maatregelen die het meest effectief bijdragen aan de gewenste resultaten te selecteren, de vooruitgang naar de resultaten te bewaken en de impact te evalueren.</p>	<p>4 - Een doeltreffend systeem van resultaatindicatoren, waaronder de vaststelling van doelstellingen voor deze indicatoren.</p>	<p>Ja</p>	<p>zie hierboven en uitleg</p>	<p>De samenwerking tussen de beheersoverheid, de politieke overheid en de instituten (BISA, Brussel Leefmilieu, het Agentschap voor territoriale ontwikkeling, het Agentschap voor innovatie Innoviris, enz.) die de gegevens verzamelen waarmee resultaatindicatoren kunnen worden opgesteld, heeft het mogelijk gemaakt om resultaatindicatoren te selecteren om de verwachte veranderingen (specifieke doelstellingen) door middel van de door het EFRO programma gefinancierde maatregelen, te meten.</p> <p>Ze kregen streefwaarden toegekend.</p> <p>Op basis van de lessons learned van de voorgaande programmeringsperiode wordt er, volgens de strategie, en in functie van de omvang van elk programma, een indicatorenkader opgesteld (output- en resultaatindicatoren), met vermelding van de doelstellingen, bronnen en beschikbaarheid van de gegevens waarbij gestreefd wordt naar een eenduidige interpretatie en een adequate opvolging. De indicatoren worden beschreven in de technische fiches die zijn opgenomen in de methodologische fiche en werden geselecteerd in functie van de kwaliteitscriteria.</p>

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
<p>G.7 - Het bestaan van een statistische basis voor evaluaties om de doeltreffendheid en het effect van de programma's te beoordelen. Het bestaan van een systeem van resultaatindicatoren, die nodig zijn om de maatregelen die het meest effectief bijdragen aan de gewenste resultaten te selecteren, de vooruitgang naar de resultaten te bewaken en de impact te evalueren.</p>	<p>5 - Een doeltreffend systeem van resultaatindicatoren, waaronder de consistentie van elke indicator aan de volgende vereisten: robuustheid en statistische validering, een duidelijke normatieve interpretatie, responsiviteit ten opzichte van beleid, tijdige verzameling van gegevens.</p>	<p>Ja</p>	<p>zie hierboven en uitleg</p>	<p>De samenwerking tussen de beheersoverheid, de politieke overheid en de instituten (BISA, Brussel Leefmilieu, het Agentschap voor territoriale ontwikkeling, het Agentschap voor Innovatie Innoviris, enz.) die de gegevens verzamelen waarmee resultaatindicatoren kunnen worden opgemaakt, heeft het mogelijk gemaakt om resultaatindicatoren te selecteren om de verwachte veranderingen (specifieke doelstellingen) door middel van de door het EFRO programma gefinancierde maatregelen, te meten.</p> <p>Ze kregen streefwaarden toegekend.</p> <p>Op basis van de lessons learned van de voorgaande programmeringsperiode wordt er, volgens de strategie, en in functie van de omvang van elk programma, een indicatorenkader opgesteld (output- en resultaatindicatoren), met vermelding van de doelstellingen, bronnen en beschikbaarheid van de gegevens.</p> <p>Met het oog op een eenduidige interpretatie en een adequate opvolging, worden de indicatoren beschreven in de technische fiches die zijn opgenomen in de methodologische fiche en werden ze geselecteerd in functie van de in de documenten opgesomde kwaliteitscriteria.</p>

Voorafgaande voorwaarden	Criteria	Aan criteria voldaan (Ja/Nee)	Referentie	Toelichting
<p>G.7 - Het bestaan van een statistische basis voor evaluaties om de doeltreffendheid en het effect van de programma's te beoordelen. Het bestaan van een systeem van resultaatindicatoren, die nodig zijn om de maatregelen die het meest effectief bijdragen aan de gewenste resultaten te selecteren, de vooruitgang naar de resultaten te bewaken en de impact te evalueren.</p>	<p>6 - Procedures worden vastgesteld om te waarborgen dat voor alle uit het programma gefinancierde concrete acties een doeltreffend systeem van indicatoren wordt vastgesteld.</p>	<p>Ja</p>	<p>zie hierboven en uitleg</p>	<p>De samenwerking tussen de beheersoverheid, de politieke overheid en de instituten (BISA, Brussel Leefmilieu, het Agentschap voor territoriale ontwikkeling, het Agentschap voor Innovatie Innoviris, enz.) die de gegevens verzamelen waarmee resultaatindicatoren kunnen worden opgesteld, heeft het mogelijk gemaakt om resultaatindicatoren te selecteren om de verwachte veranderingen (specifieke doelstellingen) door middel van de door het EFRO programma gefinancierde maatregelen, te meten.</p> <p>Ze kregen streefwaarden toegekend.</p> <p>Op basis van de lessons learned van de voorgaande programmeringsperiode wordt er, volgens de strategie, en in functie van de omvang van elk programma, een indicatorenkader opgesteld (output- en resultaatindicatoren), met vermelding van de doelstellingen, bronnen en beschikbaarheid van de gegevens.</p> <p>Met het oog op een eenduidige interpretatie en een adequate opvolging, worden de indicatoren beschreven in de technische fiches die zijn opgenomen in de methodologische fiche en werden ze geselecteerd in functie van de in de documenten opgesomde kwaliteitscriteria.</p>

9.2 Beschrijving van de maatregelen om aan ex-antevoorwaarden te voldoen, verantwoordelijke instanties en tijdschema

Tabel 25: Acties om te voldoen aan de toepasselijke algemene voorafgaande voorwaarden

Algemene voorafgaande voorwaarde	Criteria die niet worden nageleefd	Te nemen maatregelen	Deadline (datum)	Verantwoordelijke instanties
----------------------------------	------------------------------------	----------------------	------------------	------------------------------

Tabel 26: Acties om te voldoen aan de toepasselijke thematische voorafgaande voorwaarden

Thematische ex-antevoorwaarde	Criteria die niet worden nageleefd	Te nemen maatregelen	Deadline (datum)	Verantwoordelijke instanties
T.01.1 - Onderzoek en innovatie: Het bestaan van een nationale of regionale slimme specialisatiestrategie, in lijn met het Nationaal Hervormingsprogramma, om krediet te leveren aan particuliere onderzoeks- en innovatiekosten, die voldoen aan de kenmerken van goed presterende nationale of regionale O&I-systemen.	2 - is gebaseerd op een SWOT-analyse of soortgelijke analyse om de middelen te concentreren op een beperkt aantal prioriteiten voor onderzoek en innovatie;	Innoviris en de staatssecretaris voor Wetenschappelijk Onderzoek van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zullen in de komende maanden (eerste helft van 2015) een proces opstarten om ons Gewestelijk Innovatieplan te verdiepen en bij te werken. Een strategie die steunt op een AFOM-analyse of een vergelijkbare analyse die plaatsvindt om de middelen toe te spitsen op een beperkt aantal prioriteiten inzake onderzoek en innovatie / Een bijwerking van de SWOT-analyses zal plaatsvinden in het kader van deze verdieping. Wat de kwantitatieve gegevens betreft, moet rekening worden gehouden met bepaalde beperkingen, onder meer het feit dat de meeste prioritaire sectoren "hybride sectoren" zijn, die niet met een welbepaalde NACE-code overeenstemmen en waarvoor dus niet vlot statistieken beschikbaar zijn.	31-dec-2015	INNOVIRIS/Kabinet Laanan
T.01.1 - Onderzoek en innovatie: Het bestaan van een nationale of regionale slimme specialisatiestrategie, in lijn met het Nationaal Hervormingsprogramma, om krediet te leveren aan particuliere onderzoeks- en innovatiekosten,	4 - een bewakingsstelsel bevat.	Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beschikt al over een eigen bordtabel voor onderzoek en innovatie, die regelmatig wordt bijgewerkt. Die bordtabel werd vastgelegd bij de bijwerking van het Gewestelijk Innovatieplan. Ze kan aangepast	31-dec-2015	INNOVIRIS/Kabinet Laanan

Thematische ex-antevoorwaarde	Criteria die niet worden nageleefd	Te nemen maatregelen	Deadline (datum)	Verantwoordelijke instanties
die voldoen aan de kenmerken van goed presterende nationale of regionale O&I-systemen.		worden naargelang de verdieping die in 2015 plaatsvindt. Bovendien zullen ook de opvolgingsindicatoren van het OP betreffende as 1 (OOI) opgevolgd worden.		
T.01.1 - Onderzoek en innovatie: Het bestaan van een nationale of regionale slimme specialisatiestrategie, in lijn met het Nationaal Hervormingsprogramma, om krediet te leveren aan particuliere onderzoeks- en innovatiekosten, die voldoen aan de kenmerken van goed presterende nationale of regionale O&I-systemen.	5 - Er is een kader goedgekeurd waarin beschikbare budgettaire middelen voor onderzoek en innovatie wordt geschetst.	Bij de gewestelijke begrotingsopmaak zal een jaarlijks budgettair kader worden vastgesteld.	31-dec-2015	INNOVIRIS/Kkabinet Laanan
T.04.1 - Er zijn maatregelen genomen om kosteneffectieve verbeteringen van efficiëntie bij eindgebruik van energie en kosteneffectieve investeringen in energie-efficiëntie bij de bouw of renovatie van gebouwen te bevorderen.	1 - De specifieke acties zijn: er bestaan maatregelen om te zorgen voor minimumeisen met betrekking tot de energieprestaties van gebouwen, in overeenstemming met artikelen 3, 4 en 5 van Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad;	Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is van oordeel dat deze verplichtingen al omgezet of uitgevoerd zijn: - Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 21 december 2007 tot vaststelling van de eisen op het vlak van de energieprestatie en het binnenklimaat van gebouwen (zoals gewijzigd, onder andere, door het besluit van 21 februari 2013, waarvan de bijlage de berekeningsmethode bevat). - Studie die het optimale niveau bepaalt volgens de kosten van de EPB-vereisten, overgemaakt aan de Europese Commissie eind juni 2013. Gelet op de interpretatieverschillen tussen de diensten van de Commissie en die van het Gewest, is het Gewest bereid via een actieplan de wijzigingen aan te brengen waarvoor daadwerkelijk vastgesteld wordt dat ze vanuit regelgevend oogpunt noodzakelijk zijn.	31-dec-2015	BIM

Thematische ex-antevoorwaarde	Criteria die niet worden nageleefd	Te nemen maatregelen	Deadline (datum)	Verantwoordelijke instanties
T.04.1 - Er zijn maatregelen genomen om kosteneffectieve verbeteringen van efficiëntie bij eindgebruik van energie en kosteneffectieve investeringen in energie-efficiëntie bij de bouw of renovatie van gebouwen te bevorderen.	2 - De acties zijn: maatregelen die nodig zijn om een systeem van certificering van de energieprestaties van gebouwen op te zetten, in overeenstemming met artikel 11 van Richtlijn 2010/31/EU;	<p>Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is van oordeel dat deze verplichtingen al omgezet of uitgevoerd zijn via de aanpassing van de bestaande regelgeving: wijziging van het besluit van 17 februari 2011 betreffende het door een certificeerder opgestelde EPB-certificaat voor wooneenheden.</p> <p>Gelet op de interpretatieverschillen tussen de diensten van de Commissie en die van het Gewest, is het Gewest bereid via een actieplan de wijzigingen aan te brengen (eventueel ook een wijziging van het Brussels Wetboek van Lucht, Klimaat en Energiebeheersing) waarvoor daadwerkelijk vastgesteld wordt dat ze vanuit regelgevend oogpunt noodzakelijk zijn.</p>	31-dec-2015	BIM

10. VERMINDERING VAN DE ADMINISTRATIEVE LASTEN VOOR BEGUNSTIGDEN

Samenvatting van de beoordeling van de administratieve lasten voor de begunstigden en waar nodig van de geplande acties, vergezeld van een indicatief tijdschema om de administratieve lasten te verminderen.

Samenvatting van de beoordeling van de administratieve lasten voor de begunstigden en waar nodig van de geplande acties, vergezeld van een indicatief tijdschema om de administratieve lasten te verminderen.

Uit de tussentijdse evaluatie van de programmering 2007-2013 blijkt dat over het algemeen de administratieve verplichtingen waaraan de dragers van projecten zijn onderworpen niet als buitensporig worden ervaren in verhouding tot de toegekende financiering. Wat dat betreft, wordt de rol van de Cel EFRO bij de begeleiding aan de projectdragers erkend. Niettemin wijzen bepaalde projectdragers op het gewicht van bepaalde administratieve regels (reporting, administratieve stukken, enz.), met name kleinere dragers en/of dragers zonder ervaring in projectbeheer (op Europese schaal of niet) hebben het hier moeilijk mee.

Verscheidene algemene vaststellingen kunnen worden geformuleerd:

- Complexiteit van het opstellen van het kandidatuur dossier (behoefte aan begeleiding van de projectdragers) en lange duur van de selectieprocedure wat de voortgang van het programma vertraagt.
- Moeizame reporting vanwege het groot aantal jaarlijks in te dienen verslagen (de overlapping van de trimestriële en jaarlijkse rapporten wordt in vraag gesteld).
- Zware administratieve regels wat de boekhouding betreft.
- Overlast wat betreft de administratieve stukken die aan verschillende subsidiërende overheden moeten worden geleverd: talrijke stukken moeten in meerdere exemplaren worden geleverd.

Rekening houdend met deze vaststellingen betreffen de belangrijkste acties voorzien om de administratieve last te verkleinen:

Vanaf het begin van de volgende programmering

De eerste stap inzake "e-cohesion" voor het elektronisch communiceren van beveiligde gegevens zit in de eindfase en zal beschikbaar zijn voor de eerste betalingsaanvraag van de projectdragers.

Het gebruik van vereenvoudigde kostenopties -> Administratieve en boekhoudkundige vereenvoudiging via het gebruik van forfaitaire sommen, indirecte kosten of forfaitaire aanslagvoeten

Schrapping, in de administratieve stukken als bijlage bij de kandidatuur dossiers, van de niet-noodzakelijke administratieve stukken gezien de informatie waarover de cel EFRO beschikt (RSZ, jaarrekening, enz.) -> Vereenvoudiging van de dossiers en van de indiening van rapporten

Opstarten van een begeleiding bij de redactie van de kandidatuurdoossiers -> Vereenvoudiging van de kandidatuurdoossiers

Een pedagogisch document creëren dat de projectdragers helpt om de na te komen administratieve verplichtingen bij te houden, en dit bij alle etappes van het beheer van hun project -> De aan de projectdragers verstrekte documenten duidelijker maken.

Verlichting van de reportingvereisten (2 x per jaar i.p.v. 5 x per jaar) -> vermindering van de administratieve last voor de operator en voor de Cel EFRO en opwekken van een strategische behandeling van de verstrekte gegevens

Overheidsopdrachten: enkel de stukken opvragen die verbonden zijn aan de Europese vereisten -> administratieve vereenvoudiging voor de projectdragers

Rationalisering wat betreft de stukken die de projectdragers moeten verstrekken aan de verschillende subsidiërende overheden -> administratieve vereenvoudiging voor de projectdragers door voor coherentie te zorgen en dubbel werk te vermijden.

11. HORIZONTALE BEGINSELEN

11.1 Duurzame ontwikkeling

Beschrijving van specifieke maatregelen om bij de selectie van concrete acties rekening te houden met milieubeschermingseisen, efficiënt gebruik van hulpbronnen, matiging van en aanpassing aan de klimaatverandering, rampenbestendigheid en risicopreventie en risicobeheer.

Over 't geheel genomen zullen alle Europese structurele fondsen tijdens de programmering 2014-2020 ingezet worden in het kader van een algemene strategie van duurzame ontwikkeling in overeenstemming met de verbintenissen van het Gewest en de sociale partners in het kader van het Pact voor Duurzame Stedelijke Groei (New deal).

Op basis van de algemene doelstelling om het stedelijke metabolisme te verbeteren, ondersteunt het EFRO een geïntegreerde aanpak van duurzame ontwikkeling in de stad, waarbij zowel rekening wordt gehouden met economische, sociale als leefmilieugebonden aspecten. Het Milieueffectenrapport onderstreept in dit verband de positieve effecten van het programma op het leefmilieu, in het bijzonder in de sector van de duurzame bouw, de duurzame voeding en de verwerking van afvalstoffen.

De evaluatie van het leidend principe nr. 3 ("De bijdrage van het project aan de ontwikkeling van de filièrès") zal het dan ook mogelijk maken (voor de assen 1, 2 en 3 die 85% van het budget zonder technische assistentie vertegenwoordigen) op doeltreffende wijze drie filièrès te ondersteunen waarvan de ontwikkeling op het Brusselse grondgebied, op basis van het MIR, een positieve impact zal hebben op het leefmilieu.

Om te garanderen dat de Fondsen volop aan duurzame ontwikkeling doen, zullen de beheersautoriteiten, in overeenstemming met de voorschriften van de Europese wetgeving, gedurende de hele levenscyclus van de programmering stappen ondernemen om de schadelijk invloed van de ingrepen op het milieu te voorkomen of te verminderen en om positieve effecten te verkrijgen op sociaal, ecologisch en klimatologisch gebied:

- door de investeringen te koppelen aan de meest spaarzame en duurzame opties wat het gebruik van hulpbronnen betreft;
- door investeringen te vermijden die een aanzienlijke negatieve impact dreigen te hebben op het milieu of het klimaat en door acties te ondersteunen die ernaar streven andere eventuele gevolgen te verzachten;
- door op lange termijn te werken bij het vergelijken van de kostprijs van de verschillende investeringsopties over de hele levenscyclus;
- door meer gebruik te maken van de sociale en ecologische clausules bij de overheidsopdrachten.

De gefinancierde projecten zullen eveneens rekening houden met de bestaande vereisten op het vlak van biodiversiteit, waterbeheer (voornamelijk de hiërarchische indeling van de oplossingen op het vlak van waterbeheer) en afvalbeheer. Deze thematiek zal kunnen geëvalueerd worden.

De voorbeeldfunctie op energie- en milieuvlak werd trouwens opgelegd aan de infrastructuurprojecten. Dit kreeg concrete vorm in de subsidiabiliteitsregels van het Programma die het volgende bepalen: "Elke infrastructuur die wordt gefinancierd in het

kader van de EFRO-Programmering, moet minstens beantwoorden aan de EPB-passie-eisen 2015 voor nieuwbouw (besluit van 21 februari 2013) en minstens aan de lage-energie-eisen die zijn bepaald in de geldende energieprijzen voor zware renovatie. De infrastructuurprojecten zullen eveneens een ruimere voorbeeldigheid op milieuvlak aan de dag moeten leggen: water- en afvalbeheer, benutten van de daken, keuze van de materialen, enz."

11.2 Gelijke kansen en non-discriminatie

Beschrijving van specifieke maatregelen om bij de voorbereiding, het ontwerp en de uitvoering van het operationele programma, en met name wat de toegang tot financiering betreft, gelijke kansen te bevorderen en discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische afkomst, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid te voorkomen, rekening houdend met de behoeften van de verschillende doelgroepen die risico lopen op dergelijke discriminatie, met name de eis om de toegankelijkheid voor personen met een handicap te waarborgen.

eschrijving van specifieke maatregelen om bij de voorbereiding, het ontwerp en de uitvoering van het operationele programma, en met name wat de toegang tot financiering betreft, gelijke kansen te bevorderen en discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische afkomst, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid te voorkomen, rekening houdend met de behoeften van de verschillende doelgroepen die risico lopen op dergelijke discriminatie, met name de eis om de toegankelijkheid voor personen met een handicap te waarborgen.

Wat discriminatie betreft, wordt het Brussels Gewest - net als talrijke andere stedelijke gebieden met een grote concentratie aan immigranten of afstammelingen van immigranten - geconfronteerd met hardnekkige discriminatoire fenomenen (vooral wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft). Uit de studies ter zake kunnen vier grote conclusies worden getrokken:

- Het belang van fenomenen van discriminatie op basis van etnische afkomst;
- De discriminaties die een blijvend karakter hebben;
- De verwerving van de Belgische nationaliteit beschermt niet tegen de discriminatie die de 'zichtbare' minderheden treft (op basis van uiterlijk, de naam...);
- De discriminatie treft zowel vrouwen als mannen van buitenlandse afkomst, als hooggeschoolde en laaggeschoolde werknemers.

Deze elementen maken het noodzakelijk de strijd tegen discriminatie op te nemen als een overkoepelende prioriteit in alle luiken van de toekomstige programmering van de structurele fondsen in Brussel. In de operationele programma's EFRO en ESF in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal de wil uitgedrukt worden om de kwestie van de meest achtergestelde bevolkingsgroepen, en meer bepaald de zogenaamde 'allochtone' bevolking, op alle niveaus te behandelen. Meer specifiek kan het OP EFRO twee hefbomen activeren m.b.t. deze kwestie:

- Voor bepaalde projecten die activiteiten en werkgelegenheid creëren kunnen criteria van territoriale discriminatie worden overwogen: bepaalde gemeenten en

bepaalde wijken hebben een aanzienlijk aandeel van het betreffende publiek en kunnen dus sneller in beeld komen voor de toewijzing van bepaalde projecten.

- Op een innoverende en creatieve manier projecten stimuleren afkomstig uit economisch en sociaal kwetsbare wijken om er de bestaande vaardigheden, het plaatselijke ondernemerschap en de toenemende innovatie te valoriseren.

Om zeker te zijn van de naleving van het principe van non-discriminatie, kunnen de evaluaties uiteindelijk een specifiek luik over deze kwesties bevatten.

Toegankelijkheid

In het algemeen en overeenkomstig bijlage 1 van het voorstel tot reglement met de gemeenschappelijke bepalingen betreffende de Structurele Fondsen, zullen de beheersautoriteiten van deze fondsen er in het algemeen over waken dat alle producten, goederen, diensten en infrastructuur die toegankelijk zijn voor of verstrekt worden aan het publiek en die gefinancierd worden door de Fondsen toegankelijk zijn voor alle burgers, met inbegrip van personen met een handicap. Meer bepaald zal bijzondere aandacht worden besteed aan de garantie van toegankelijkheid tot de fysieke omgeving, tot transport en informatie- en communicatietechnologieën, met het oog op de inclusie van achtergestelde categorieën, waaronder personen met een handicap. Gedurende de hele looptijd van de programmering zullen acties ondernomen worden om obstakels voor de toegankelijkheid op te sporen en te verwijderen, of de komst van nieuwe obstakels te vermijden.

[1] A. Martens, M. Van de maele, S. Vertommen, H. Verhoeven, N. Ouali, Ph. Dryon, Etnische discriminatie op de arbeidsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, KUL - ULB, 2005.

11.3 Gelijkheid van mannen en vrouwen

Beschrijving van de bijdrage van het operationele programma aan de bevordering van de gelijkheid van mannen en vrouwen en, indien van toepassing, de regelingen om de integratie van het genderperspectief in het operationele programma en in concrete acties te waarborgen.

In overeenstemming met de Europese regelgeving, ziet het Brussels Hoofdstedelijk Gewest erop toe dat de gelijkheid tussen mannen en vrouwen en de integratie van de genderdimensie worden gerespecteerd en aangemoedigd tijdens het opstellen en uitvoeren van het EFRO, met inbegrip van de opvolging, het opstellen en de beoordeling van de verslagen.

In dit opzicht werden verschillende mechanismen en initiatieven in het leven geroepen, waaronder:

- De integratie van een expliciete strategie om de gelijkheid tussen vrouwen en mannen te bevorderen in het regeringsakkoord 2009-2014 van de Brusselse regering. De Regering bevestigt immers dat het Gewest de genderdimensie in het geheel van haar bevoegdheden wil opnemen. Het Gewest wil daarmee de gelijkheid tussen vrouwen en mannen verbeteren.

- In september 2010 heeft de Brusselse regering een voorontwerp van ordonnantie goedgekeurd om de integratie van de gendergelijkheid in de beleidslijnen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op te nemen. Momenteel wordt het advies van de Raad van State over dit voorontwerp gevraagd.
- De Cel "gelijke kansen" van de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel verwezenlijkt acties rond sensibilisatie, voorlichting en communicatie en bevordert het beginsel van de non-discriminatie, de diversiteit en de gelijkheid tussen mannen en vrouwen. De Cel voert ten opzichte van de Brusselse inwoners ook een beleid dat gebaseerd is op non-discriminerend gedrag en gelijkheid van kansen, waarbij specifieke aandacht wordt geschonken aan een aantal kwetsbare groepen: mannen en vrouwen, personen met een handicap, mensen van buitenlandse afkomst en holebi's (homo's, lesbiennes en biseksuelen).
- De Adviesraad voor Gelijkheid tussen Vrouwen en Mannen (AGVM) buigt zich over alle situaties, vraagstukken en problemen in Brussel die betrekking hebben op gelijkheid tussen vrouwen en mannen. De Raad formuleert adviezen - hetzij op vraag van de regering en het parlement, hetzij op eigen initiatief - betreffende gendervraagstukken, waaronder discriminatie, partnergeweld, gelijke kansen op het vlak van de professionele loopbaan, ...

Om zeker te zijn van de naleving van het principe van gelijkheid tussen man en vrouw, kunnen de evaluaties uiteindelijk een specifiek luik over deze kwesties bevatten.

12. AFZONDERLIJKE ELEMENTEN

12.1 Grote projecten die tijdens de programmeringsperiode uitgevoerd moeten worden

Tabel 27: Lijst van grote projecten

Project	Geplande datum van kennisgeving/indiening (jaar, kwartaal)	Geplande start van de uitvoering (jaar, kwartaal)	Geplande datum van voltooiing (jaar, kwartaal)	Prioritaire assen/investeringsprioriteiten
---------	--	---	--	--

12.2 Prestatiekader van het operationele programma

Tabel 28: Prestatiekader per fonds en regiocategorie (overzichtstabel)

Prioritaire as	Fonds	Regiocategorie	Indicator of belangrijke uitvoeringsstap	Meeteenheid, waar van toepassing	Mijlpaal voor 2018			Uiteindelijke doelstelling (2023)		
					M	W	T	M	W	T
As 1 - Het onderzoek versterken en de overdracht en het ontstaan van innovatie verbeteren	EFRO	Meer ontwikkeld	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Ondernemingen			40			150,00
As 1 - Het onderzoek versterken en de overdracht en het ontstaan van innovatie verbeteren	EFRO	Meer ontwikkeld	Onderzoek, innovatie: Aantal nieuwe onderzoekers in ondersteunde entiteiten	Volttijdequivalenten			10			16,00
As 1 - Het onderzoek versterken en de overdracht en het ontstaan van innovatie verbeteren	EFRO	Meer ontwikkeld	Uitgaven	Eur			5 800 498,34			34.536.332,00
As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groeisectoren verbeteren	EFRO	Meer ontwikkeld	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Ondernemingen			150			500,00
As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groeisectoren verbeteren	EFRO	Meer ontwikkeld	Stedelijke ontwikkeling: Publieke of commerciële gebouwen gebouwd of gerenoveerd in stedelijke gebieden	Vierkante meter			0			14.600,00
As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groeisectoren verbeteren	EFRO	Meer ontwikkeld	Uitgaven	EUR			11 652 214,45			69.377.616,00
As 2 - Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van de KMO's in de groeisectoren verbeteren	EFRO	Meer ontwikkeld	Stedelijke ontwikkeling: Publieke of commerciële gebouwen gebouwd of gerenoveerd in stedelijke gebieden (KIS2018)	%verkrijgen vereiste vergunningen (bouw/renov)			30			
As 3 - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)	EFRO	Meer ontwikkeld	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Ondernemingen			100			250,00
As 3 - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)	EFRO	Meer ontwikkeld	Wegen: Totale lengte opnieuw aangelegde of verbeterde wegen	km			0			15,00
As 3 - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)	EFRO	Meer ontwikkeld	Energie-efficiëntie: Afname van jaarlijks primair energieverbruik van openbare gebouwen	kWh/jaar			0			8.387.782,00
As 3 - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)	EFRO	Meer ontwikkeld	Uitgaven	EUR			7 326 945,20			43.624.840,00
As 3 - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)	EFRO	Meer ontwikkeld	Wegen: totale lengte opnieuw aangelegde of verbeterde wegen (fietspaden): (KIS 2018 voor CO14)	%verkrijgen vereiste vergunningen voor de bouwwerken			30			
As 3 - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (lage koolstofemissie)	EFRO	Meer ontwikkeld	Energie-efficiëntie: Afname van het jaarlijks primair energieverbruik van openbare gebouwen (KIS 2018 voor CO32)	% vereiste vergunningen voor de desbetreffende bouw/renovaties			30			
As3b - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (leefmilieu/rationeel gebruik van grondstoffen)	EFRO	Meer ontwikkeld	Vaste afvalstoffen: Extra capaciteit voor het recycleren van afvalstoffen	Ton/jaar			0			5.000,00
As3b - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (leefmilieu/rationeel gebruik van grondstoffen)	EFRO	Meer ontwikkeld	Uitgaven	EUR			1 221 157,42			7.270.806,00
As3b - De ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren ondersteunen (leefmilieu/rationeel gebruik van grondstoffen)	EFRO	Meer ontwikkeld	Leefmilieu : bijkomende capaciteit voor afvalrecyclage (KIS 2018 voor CO17)	% verkrijgen vereiste vergunningen (bouw/renov)			30			
As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen	EFRO	Meer ontwikkeld	Stedelijke ontwikkeling: Publieke of commerciële gebouwen gebouwd of gerenoveerd in stedelijke gebieden	Vierkante meter			0			10.700,00
As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen	EFRO	Meer ontwikkeld	Uitgaven	EUR			4 884 629,69			29.083.224,00
As 4 - Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen	EFRO	Meer ontwikkeld	Stedelijke ontwikkeling: Publieke of commerciële gebouwen gebouwd of gerenoveerd in stedelijke gebieden (KIS2018 van het CO39)	% verkrijgen vereiste vergunningen (bouw/renov)			30			

12.3 Bij de voorbereiding van het programma betrokken partners

Documenten

Documenttitel	Documenttype	Datum van het document	Lokale verwijzing	Verwijzing van de Commissie	Bestanden	Verzenddatum	Verzonden door
---------------	--------------	------------------------	-------------------	-----------------------------	-----------	--------------	----------------

Bij de uitvoeringsverordening van de Commissie tot vastlegging van het model van het programma ingediende bijlagen

Documenttitel	Documenttype	Programmaversie	Datum van het document	Lokale verwijzing	Verwijzing van de Commissie	Bestanden	Verzenddatum	Verzonden door
Evaluation ex ante	Verslag van de ex-ante-evaluatie	1.0	1-aug-2014		Ares(2014)2980139	rapport final annexes au rapport final	11-sep-2014	ncorneev
Synthèse du PO	Publiekssamenvatting	1.1	3-dec-2014		Ares(2014)4070877	Synthèse du PO	4-dec-2014	ncorneev
CEA aides d'état information	Documentatie over de beoordeling van de toepasbaarheid en het voldoen aan de voorafgaande voorwaarden	1.2	17-dec-2014		Ares(2014)4251368	CEA aides d'état information	17-dec-2014	ncorneev
Programme Snapshot of data before send 2014BE16RFOP001 8.1	Snapshot van gegevens vóór verzending	8.1	11 févr. 2022		Ares(2022)1027428	Programme Snapshot of data before send 2014BE16RFOP001 8.1 nl Programme Snapshot of data before send 2014BE16RFOP001 8.1 de Programme Snapshot of data before send 2014BE16RFOP001 8.1 fr	11 febr. 2022	ncorneev

Recentste validatieresultaten

Ernst	Code	Bericht
Info		Programmaversie is gevalideerd.
Waarschuwing	2.11.1	Voor tabel 14 en voor de prioritaire as "AT R" en het fonds "ERDF" moet de totale steun van de Unie gelijk zijn aan de totale steun van de Unie in tabel 18a: 244.807,00 <> 244.808,00.
Waarschuwing	2.11.1	Voor tabel 15 en voor de prioritaire as "AT R" en het fonds "ERDF" moet de totale steun van de Unie gelijk zijn aan de totale steun van de Unie in tabel 18a: 244.807,00 <> 244.808,00.
Waarschuwing	2.11.1	Voor tabel 16 en voor de prioritaire as "AT R" en het fonds "ERDF" moet de totale steun van de Unie gelijk zijn aan de totale steun van de Unie in tabel 18a: 244.807,00 <> 244.808,00.
Waarschuwing	2.11.1	Voor tabel 7 en voor de prioritaire as "Axe3b" en het fonds "ERDF" moet de totale steun van de Unie gelijk zijn aan de totale steun van de Unie in tabel 18a: 3.735.403,00 <> 3.635.403,00.
Waarschuwing	2.18.4	Er moet ten minste een indicator vastgesteld worden in de relevante indicatortabellen. Prioritaire as "Axe 3", investeringsprioriteit "6e", tabel 5
Waarschuwing	2.18.6	Er moet ten minste een indicator vastgesteld worden in de relevante indicatortabellen. Prioritaire as "AT R", specifieke doelstelling "ATR1", tabel 12
Waarschuwing	2.18.6	Er moet ten minste een indicator vastgesteld worden in de relevante indicatortabellen. Prioritaire as "AT R", specifieke doelstelling "ATR2", tabel 12
Waarschuwing	2.18.6	Er moet ten minste een indicator vastgesteld worden in de relevante indicatortabellen. Prioritaire as "Axe T", specifieke doelstelling "AT.1", tabel 12
Waarschuwing	2.18.6	Er moet ten minste een indicator vastgesteld worden in de relevante indicatortabellen. Prioritaire as "Axe T", specifieke doelstelling "AT.2", tabel 12
Waarschuwing	2.18.6	Er moet ten minste een indicator vastgesteld worden in de relevante indicatortabellen. Prioritaire as "Axe T", specifieke doelstelling "AT.3", tabel 12
Waarschuwing	2.19.3	De som van de jaarlijkse EU-steun per regiocategorie "Overgang" en jaar "2019" moet kleiner zijn dan of gelijk zijn aan de overeenkomstige jaarlijkse EU-steun die in de financiële vooruitzichten wordt vermeld: "155.338.795,00", "154.410.285,00".
Waarschuwing	2.19.3	De som van de jaarlijkse EU-steun per regiocategorie "Overgang" en jaar "2020" moet kleiner zijn dan of gelijk zijn aan de overeenkomstige jaarlijkse EU-steun die in de financiële vooruitzichten wordt vermeld: "158.820.781,00", "157.500.125,00".
Waarschuwing	2.19.3	De som van de jaarlijkse EU-steun per regiocategorie "Meer ontwikkeld" en jaar "2019" moet kleiner zijn dan of gelijk zijn aan de overeenkomstige jaarlijkse EU-steun die in de financiële vooruitzichten wordt vermeld: "142.612.338,00", "142.166.986,00".
Waarschuwing	2.19.4	De som van de jaarlijkse EU-steun in het kader van het ESF moet groter zijn dan of gelijk zijn aan de minimum ESF-toewijzing voor deze lidstaat: 0,00", "1.028.719.649,00".
Waarschuwing	2.52	Er is helemaal geen streefwaarde voor indicator KIS2 in tabel 6 voor prioritaire as Axe 2.
Waarschuwing	2.52	Er is helemaal geen streefwaarde voor indicator KIS5 in tabel 6 voor prioritaire as Axe 3.
Waarschuwing	2.52	Er is helemaal geen streefwaarde voor indicator KIS6 in tabel 6 voor prioritaire as Axe 3.
Waarschuwing	2.52	Er is helemaal geen streefwaarde voor indicator KIS7 in tabel 6 voor prioritaire as Axe3b.
Waarschuwing	2.52	Er is helemaal geen streefwaarde voor indicator KIS8 in tabel 6 voor prioritaire as Axe 4.